

בנק מזרחי טפחות

דוחות כספיים

2022

להלן הקישורים:

דוח תקופתי
דבר יו"ר הדירקטוריון
דוח תמציתי של הדירקטוריון והנהלה
הצהרות לגבי גילוי
דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח הרבעוני
נתונים נוספים על בסיס הבנק

גילויים פיקוחיים נוספים

דוח סיכונים
תיאור המאפיינים של מכשירי ההון הנכללים בהון הפיקוחי
דו"ח כספי לציבור

תוכן העניינים

118	דוח רווח והפסד - מאוחד
119	דוח מאוחד על הרווח הכולל
120	מאזן - מאוחד
121	דוח על השינויים בהון העצמי
122	דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד
125	ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית
147	ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית
148	ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית
149	ביאור 4 - עמלות
149	ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות
151	ביאור 5 - הכנסות אחרות
151	ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות
152	ביאור 7 - הוצאות אחרות
153	ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח
157	ביאור 9 - רווח למניה רגילה
157	ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
159	ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים
160	ביאור 12 - ניירות ערך
166	ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
169	ביאור 14 - אשראי לממשלות
169	ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו
172	ביאור 16 - בניינים וציוד
174	ביאור 17 - נכסים אחרים
175	ביאור 18 - פיקדונות הציבור
176	ביאור 19 - פיקדונות מבנקים
177	ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
178	ביאור 21 - התחייבויות אחרות
179	ביאור 22 - זכויות עובדים
188	ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות
198	ביאור 24 - הון מניות והון
199	ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף
205	ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
217	ביאור 27 - שיעבודים
219	ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור
225	ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים
245	ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
260	ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
262	ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון
264	ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
274	ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים
278	ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף
278	ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן
279	ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

דוח רווח והפסד - מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	ביאור	
7,528	10,557	16,195	2	הכנסות ריבית
1,708	2,872	5,955	2	הוצאות ריבית
5,820	7,685	10,240	2	הכנסות ריבית, נטו
1,050	(278)	532	13,30	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4,770	7,963	9,708		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
				הכנסות שאינן מריבית
221	401	754	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,671	1,947	2,052	4	עמלות
221	287	622	5	הכנסות אחרות
2,113	2,635	3,428		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
				הוצאות תפעוליות ואחרות
2,644	3,536	4,029	6	משכורות והוצאות נלוות
871	1,002	1,012	16	אחזקה ופחת בניינים וציוד
764	1,030	1,132	7	הוצאות אחרות
4,279	5,568	6,173		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,604	5,030	6,963		רווח לפני מיסים
903	1,730	2,356	8	הפרשה למיסים על הרווח
1,701	3,300	4,607		רווח לאחר מיסים
1	(10)	5	15	חלק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס
				רווח נקי:
1,702	3,290	4,612		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(92)	(102)	(140)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,610	3,188	4,472		המיוחס לבעלי מניות הבנק
			9	רווח למניה⁽¹⁾ (בשקלים חדשים)
				רווח בסיסי
6.70	12.47	17.47		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				רווח מדולל
6.69	12.35	17.38		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב.
הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מנחם אבי

סגן מנהל כללי
חשבונאי ראשי

משה לארי

מנהל כללי

משה ידמן

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:

רמת גן, 13 במרץ 2023

כ' באדר התשפ"ג

דוח מאוחד על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	ביאור
			רווח נקי:
1,702	3,290	4,612	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(92)	(102)	(140)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,610	3,188	4,472	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים
69	25	(809)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
-	(1)	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים של השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
3	(33)	18	רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים
14	(18)	517	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
86	(27)	(274)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר, לפני מיסים
(29)	7	70	השפעת המס המתייחס
			רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים ⁽³⁾
57	(20)	(204)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	7	7	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
56	(27)	(211)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מיסים
			רווח כולל:
1,759	3,270	4,408	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(93)	(109)	(147)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,666	3,161	4,261	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

- (1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (2) כולל התאמות בגין אומדנים אקטואריים שנכללו בתקופת הדיווח של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת וכן הפחתה שוטפת של ההתאמות בגין ההתחייבות לרווח והפסד.
 (3) לפרטים ראה ביאור 10, רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות כספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

מאזן - מאוחד

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2021	2022	ביאור	
			נכסים
95,267	93,673	11	מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,033	15,144	12	ניירות ערך ⁽²⁾
1,332	315	27	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
273,531	310,356	13,30	אשראי לציבור
(2,103)	(2,884)	13,30	הפרשה להפסדי אשראי
271,428	307,472	13,30	אשראי לציבור, נטו
477	318	14	אשראי לממשלות
69	127	15	השקעות בחברות כלולות
1,734	1,503	16	בניינים וציוד
208	178	15	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,652	5,789	28	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,071	3,773	17	נכסים אחרים
392,271	428,292		סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
307,924	344,514	18	פיקדונות הציבור
6,992	6,994	19	פיקדונות מבנקים
81	47		פיקדונות הממשלה
38,046	33,287	20	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	5,214	28	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,746	13,368	21,ה'30	התחייבויות אחרות ⁽³⁾
370,542	403,424		סך כל ההתחייבויות
20,770	23,780		הון עצמי המיוחס לבעלי מניות הבנק
959	1,088		זכויות שאינן מקנות שליטה
21,729	24,868	24	סך כל ההון
392,271	428,292		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 11,241 מיליוני שקלים חדשים הרשומים בדוחות הכספיים על פי השווי ההוגן (ביום 31 בדצמבר 2021 - 11,685 מיליוני שקלים חדשים).

(2) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלוים, ראה ביאור 27.

(3) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 220 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 בדצמבר 2021 - 211 מיליוני שקלים חדשים).

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

קרן הון בשל	עסקאות תשלום מבוסס מניות	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ⁽²⁾ עודפים ⁽³⁾	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך כל ההון	קרן הון בשל	
						הון מניות ופרמיה ⁽⁴⁾	הון מניות
2,232	70	2,302	(332)	16,033	16,805	יתרה ליום 31 בדצמבר 2019	
-	-	-	-	-	51	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב ⁽⁴⁾	
-	-	-	-	-	-	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2020 לאחר היישום לראשונה	
2,232	70	2,302	(332)	16,084	16,856	רווח נקי לתקופה	
-	-	-	-	1,610	1,702	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾	
-	-	-	-	(176)	(176)	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁶⁾	
-	23	23	-	23	23	הנפקת מניות ⁽⁷⁾	
-	(6)	-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	
1,207	-	1,207	-	1,207	1,207	יתרה ליום 31 בדצמבר 2020	
-	-	-	56	56	57	רווח נקי לתקופה	
87	-	87	(276)	15,548	19,669	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾	
-	-	-	-	-	3,290	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁶⁾	
-	-	-	-	(1,236)	(1,236)	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת	
-	41	41	-	41	41	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	
-	(52)	-	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021	
3,497	76	3,573	(303)	17,500	21,729	התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי ⁽⁸⁾	
-	-	-	-	(355)	(358)	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2022 לאחר היישום לראשונה	
3,497	76	3,573	(303)	17,145	21,371	רווח נקי לתקופה	
-	-	-	-	4,472	4,612	דיבידנד ששולם ⁽⁵⁾	
-	-	-	-	(941)	(941)	הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות מימוש עסקאות תשלום מבוסס מניות ⁽⁶⁾	
-	45	45	-	45	45	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת	
-	(22)	-	-	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס	
3,519	99	3,618	(514)	20,676	24,868	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	

- הפרמיה על המניות נוצרה לפני 31 במרץ 1986.
- לפרטים ראה ביאור 10, רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- לפרטים בדבר מגבלות שונות על חלוקת דיבידנד, ראה ביאור 24.
- השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית בנושא חכירות (ASU - 2016-02) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם.
- בימים 15 במרץ 2022, 30 באוגוסט 2022, 13 בדצמבר 2022, 30 בנובמבר 2021, 31 באוגוסט 2021, 11 במרץ 2020 שולמו דיבידנדים בסכום של 272, 316, 353, 753 ו-483 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק.
- בשנת 2022 הונפקו 676,867 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, כן הונפקו למנהל הכללי 7,450 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.
- בשנת 2021 הונפקו 1,432,671 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים.
- בשנת 2020 הונפקו 266,111 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת כנגד מימוש של אופציות במסגרת תוכנית אופציות לעובדים, וכן הונפקו למנהל הכללי 17,840 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח ע.ב. כל אחת.
- כולל הנפקת מניות במסגרת רכישת בנק אגוד.
- השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU - 2016-13) ולרבות העדכונים המתייחסים אליהם, ראה גם ביאור 1.1.1.
- ביום 13 במרץ 2023, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 326.1 מיליוני שקלים חדשים, המהווים 30% מרווחי הרבעון הרביעי לשנת 2022. בהתאם לכללים החשבונאיים, ייגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון הראשון לשנת 2023.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,702	3,290	4,612	רווח נקי
			התאמות
(1)	10	(5)	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
283	339	332	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,050	(278)	532	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
(114)	(111)	14	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(32)	26	(103)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(38)	(97)	45	רווח ממימוש בניינים וציוד
(41)	(18)	(241)	ירידת ערך של ניירות ערך המוחזקים למכירה ומניות שאינן למסחר
-	9	45	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
23	41	45	מיסים נדחים, נטו
(188)	78	(408)	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
1	1,111	138	התאמות בגין הפרשי שער
285	52	(463)	רווח ממכירת תיקי אשראי
-	-	(8)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
63	324	203	
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
(1,060)	858	(2,119)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
647	815	(147)	ניירות ערך למסחר
(630)	259	(15)	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
1,690	(1,753)	1,461	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,423	(824)	(2,163)	התחייבויות אחרות
5,063	4,131	1,755	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
1,120	499	(202)	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
(16,038)	(24,087)	(36,246)	שינוי נטו באשראי לציבור
43	136	159	שינוי נטו באשראי לממשלות
(24)	(1,132)	1,017	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(954)	(447)	(1,821)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,216	1,247	851	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(4,806)	(12,078)	(15,233)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
4,751	8,316	17,132	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
1,030	4,320	222	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
40	234	1,943	תמורה ממכירת תיקי אשראי
10,280	-	-	רכישת חברת בת שאוחדה לראשונה - בנק אגוד
(733)	(1,778)	(2,306)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
-	-	-	רכישת תיקי אשראי - ממשלה
(288)	(336)	(391)	רכישת בניינים וציוד
73	35	532	תמורה ממימוש בניינים וציוד
-	(49)	(61)	רכישת מניות בחברות כלולות
2	1	8	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
(4,288)	(25,119)	(34,396)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
36,372	23,700	36,590	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
2,946	3,213	2	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
41	11	(34)	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
2,010	7,304	5,038	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(5,666)	(2,741)	(10,258)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(176)	(1,236)	(941)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
-	(15)	(15)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
35,527	30,236	30,382	מזומנים נטו מפעילות מימון
36,302	9,248	(2,259)	גידול (קיסון) במזומנים
49,448	85,465	94,661	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(285)	(52)	463	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
85,465	94,661	92,865	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומסים ששולמו /או התקבלו
7,679	10,938	11,577	ריבית שהתקבלה
2,258	2,393	5,416	ריבית ששולמה
15	20	36	דיבידנדים שהתקבלו
67	-	140	מסים על הכנסה שהתקבלו
1,124	1,471	2,211	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזמון
9	13	1	רכישות בניינים וציוד
-	2	-	מכירות בניינים וציוד
(1,207)	-	-	הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד

דוח על תזרימי המזומנים - מאוחד - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

נספח ב' - איחוד בנק אגוד לראשונה

2020	
	נכסים והתחייבויות שנרכשו ומזומן ששולם, ליום האיחוד :
10,296	מזומנים שנרכשו
36,480	נכסים (למעט מזומנים)
44,091	התחייבויות
2,685	נכסים והתחייבויות מזהים
(1,462)	יתרת זכות נדחית מרכישה
1,223	סך הכל עלות רכישה
1,207	בניכוי תמורה ששולמה שלא במזומן
16	תמורה ששולמה במזומן
10,296	בניכוי מזומנים שנרכשו
(10,280)	תזרים מזומנים, נטו מאיחוד בנק אגוד

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. כללי

- (1) הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 13 במרץ 2023, כ' באדר התשפ"ג.
- (2) הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות הפיקוח על הבנקים מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. בנושאים הנוטרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומי (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.
- (3) בהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים רשאי הבנק בתנאים מסוימים שנקבעו בהוראות, להציג דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד. בהתאם לאישור המפקחת על הבנקים מציג הבנק דוח כספי שנתי על בסיס מאוחד בלבד. לפרטים בדבר תמצית הדוחות הכספיים של הבנק בלבד (סולו) לרבות מאזן, דוח רווח והפסד ודוח על תזרימי המזומנים ראה ביאור 37 לדוחות הכספיים.
- (4) הגדרות
 "תקני דיווח כספי בינלאומיים" - תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (להלן: "IASB"), והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS") ותקני חשבונאות בינלאומיים (להלן: "IAS") לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC-IFRS Interpretation Committee) או פרשנויות שנקבעו על ידי הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה. "כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארצות הברית" - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאים שנסחרים בארצות הברית נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית, רשות ניירות ערך בארצות הברית, המוסד לתקינה חשבונאית בארצות הברית וגופים נוספים בארצות הברית, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מספר 168 (תת נושא 10-105 בקודיפיקציה); הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה חשבונאית בארצות הברית וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מספר 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית, היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארצות הברית.
 "FASB" - הוועדה לתקני חשבונאות בארצות הברית.
 "הבנק" - בנק מזרחי טפחות בע"מ.
 "חברות בנות" - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.
 "קבוצת הבנק" - הבנק והחברות הבנות שלו.
 "חברות כלולות" - ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. ההשקעה בחברות כלולות נכללה בדוחות הכספיים על בסיס שיטת השווי המאזני.
 "חברות מוחזקות" - חברות בנות וחברות כלולות.
 "שלוחות בחוץ לארץ" - נציגויות, סניפים או חברות בנות של הבנק מחוץ לישראל.
 "מטבע הפעילות" - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל. בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה תאגיד מפקי ומוציא את עיקר המזומנים.
 "מטבע ההצגה" - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.
 "סכום מותאם" - סכום נומינלי היסטורי שהותאם על פי השינויים בכח הקנייה הכלכלי של המטבע הישראלי.
 "סכום מדווח" - סכום מותאם ליום 31 בדצמבר 2003 (להלן: "מועד המעבר"), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
 "עלות" - עלות בסכום מדווח.
 "צדדים קשורים" ו-"בעלי עניין" - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח הכספי
הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. ראה האמור לעיל בסעיף א' 2).

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה
הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בשקל חדש, שהינו מטבע הפעילות של הבנק, ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. למידע בדבר מטבע פעילות של שלוחות בנקאיות בחוץ לארץ ראה סעיף ד' 1 להלן.

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הפריטים המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר או מכשירים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- התחייבות בגין תשלום מבוסס מניות;
- נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה וקבוצת נכסים המוחזקים למכירה;
- נכסי והתחייבויות מיסים נדחים;
- הפרשות מסוגים שונים, כגון הפרשות להפסדי אשראי והפרשה בגין תביעות משפטיות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003. עד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל לכלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004 עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר כי התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.
בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאיירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.
האומדנים וההנחות נסקרים באופן שוטף ושינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה בה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2022 (אלא אם צוין אחרת) מיישם הבנק הוראות ותקנים חשבונאיים חדשים בנושאים המפורטים להלן:

1. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016 13) והוראות נוספות כפי שנכללות בקובץ שאלות ותשובות שפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא זה, חוזר מס' 06-2634 בדבר יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים - עדכון הוראות הדיווח לציבור, חוזר מס' 06-2635 בדבר הון פיקוחי - השפעת יישום כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים, חוזר מס' 06-2650 בדבר הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים - עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין, חוזר מס' 06-2651 בדבר יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על הלוואות לדיור - עדכון הוראות הדיווח לציבור.

2. הפסקת השימוש בליבור ומעבר לשימוש בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים.

3. עדכון להוראת הדיווח לציבור בנושא הצגת תשואה להון ושעורי הכנסה והוצאה רבעוניים על בסיס שנתי.

4. עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון" - הגישה הסטנדרטית סיכון אשראי.

5. הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

6. עדכון הוראה 203 - חישוב הקצאת הון סטנדרטית בגין CVA.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות (CECL)

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן, חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.

המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכונים האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; הורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי; השתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של איגרות חוב בתיק הזמין למכירה. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), איגרות חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ובמדינות אחרות בעולם.

ביום 31 בינואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. במסגרת שאלות ותשובות, בין היתר, נכללו הבהרות לגבי אופן הסיווג והחזרת חובות בארגון מחדש למסלול צובר.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים", אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיר, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "ההון הפיקוחי", לפיו תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מהון עצמי רובד 1 סכומים בגין הלוואות לדיר שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות, בהתאם לאופן החישוב שנקבע במסגרת נספח ח' להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202.

כתוצאה מיישום התקן התאים הבנק לכללים החדשים תהליכים מסוימים בקשר לסיווג ובחינת האשראי הבעייתי, הגדרת אשראי כלא צובר הכנסות ריבית, כללי מחיקה ושיטות למדידת ההפרשה. כמו כן, דרישות הגילוי הותאמו לדרישות התקינה החשבונאית בארה"ב, כפי שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת הוראות הדיווח לציבור, והכלל כמפורט להלן.

הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי החל מיום 1 בינואר 2022 תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, הבנק אימץ במועד היישום לראשונה הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות פריסת השפעת היישום לראשונה בכלל הקשור להשפעתה על יחס הון עצמי רובד 1 ולפרוס את ההשפעה על פני 3 שנים בהתאם להוראות המעבר שנקבעו.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

להלן ריכוז השפעת המעבר ליישום הכללים החדשים, ליום 1 בינואר 2022:

31 בדצמבר 2021		השפעת יישום CECL 1 בינואר 2022	
במיליוני ש"ח			
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
1. הפרשה להפסדי אשראי			
סך ההפרשה להפסדי אשראי			
2,103	378	2,481	
מזה: הפרשה להפסדי אשראי - תיק מסחרי			
1,061	281	1,342	
מזה: הפרשה להפסדי אשראי - הלוואות לדיור			
804	(40)	764	
מזה: הפרשה להפסדי אשראי - אנשים פרטיים אחר			
238	137	375	
2. הון עצמי			
יתרת עודפים			
17,500	(355) ^(א)	17,145	
3. הלימות הון ומינוף^(ב)			
יחס הון עצמי רובד 1			
10.04	(0.08)	9.96	
יחס הון כולל			
13.66	(0.06)	13.60	
יחס המינוף			
5.18	(0.03)	5.15	

(א) הקיטון ביתר העודפים בגין הגידול בהפרשה להפסדי אשראי, לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ מאזניות שנרשמה בהתחייבויות האחרות והכנסות ריבית שלא הוכרו, ובניכוי השפעת המס.

(ב) ההשפעה על יחס הלימות הון כוללת את השפעת השינוי האשראי לציבור נטו, את הניכוי מההון בגין הלוואות לדיור הנמצאות במצב כשל לזמן ממושך, ואת פריסת היישום הראשונה על פני 3 שנים, בהתאם להוראת המעבר.

לפרטים נוספים בדבר המדיניות החשבונאית בנושא חובות שאינם צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, ראה סעיף ד.7. להלן.

2. הפסקת השימוש בליבור ומעבר לשימוש בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים

בהתאם לפרורמת ריביות הייחוס, שיעורי ריבית בין בנקאיים (שיעורי ה-IBOR) בוטלו והוחלפו בשיעורי ריבית ייחוס חלופיים ניתנים לציפייה או מבוססי עסקאות בפועל אשר יהיו פחות רגישים למניפולציות, בהתאם לכך הוחלט על הפסקת השימוש בליבור באופן הדרגתי.

ביום 3 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר הוראות ניהול בנקאי תקין מספר A250 בנושא "מעבר מריבית ליבור" על סמך לסייע להשלמת ההיערכות של המערכת הבנקאית בישראל לכך.

החל מיום 1 בינואר 2022 הופסק בבנק השימוש בליבור עבור עסקאות שבוצעו מיום זה. עבור עסקאות במטבע דולר מלפני מועד המעבר, ממשיך הבנק להשתמש בליבור, זאת עד ליוני 2023. בגין עסקאות מלפני מועד המעבר במטבעות אחרים הוחלפו ריביות הייחוס, לשינוי זה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון להוראת הדיווח לציבור בנושא הצגת תשואה להון ושעורי הכנסה והוצאה רבעוניים על בסיס שנתי

בהתאם לעדכון, הדוחות של הבנק ליום 31 בדצמבר 2022 כוללים תיקון של מספרי ההשוואה בגין חישובי התשואות לרבות חישוב התשואה להון, בתקופות ביניים.

4. עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 "מדידה והלימות הון" - הגישה הסטנדרטית סיכון אשראי.

ביום 22 במאי 2022 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא עדכון הוראה 203 מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית סיכון אשראי, על פיו הלוואות המיועדת לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש ישוקללו במשקל סיכון מוגבר של 150%. לפרטים נוספים ראה ביאור 25 י"א. לשינוי זה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

5. הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרץ 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין A203 בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR.

לפרטים נוספים ראה ביאור 25 י.

הבנק מיישם את ההוראה החל מתחילת יולי 2022. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

6. עדכון הוראה 203 - חישוב הקצאת הון סטנדרטית בגין CVA

ביום 15 באוגוסט 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו נקבע כי משקל הסיכון שמיוחס לצד נגדי, בעת חישוב הקצאת הון בגין CVA, עבור חברות ניירות ערך, יעמוד על 1%, וזאת בהתאם למשקל הסיכון המיוחס לבנקים ישראלים. העדכון נכנס לתוקף באופן מיידי, ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 1 – כללי דיווח ומדיניות חשבונאות – המשך

ד. מדיניות חשבונאית שישמה בעריכת הדוחות הכספיים

1) מטבע חוץ והצמדה:

א. עסקאות במטבע חוץ

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק ושלוחותיו (שקל חדש) לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה. בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי הוגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה. רווחים או הפסדים מתורגמים במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות בגין הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 31 בדצמבר 2022 (כפי שנקבע במסגרת הוראות המעבר), מוכרים בדוח רווח והפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימין שאינן מריבית), למעט:

- החלק האפקטיבי של רווח או הפסד בגין מכשיר מגדר בגידור תזרים מזומנים.
- הפרשי שער בגין פריטים המהווים חלק מהשקעה נטו.
- הפרשי שער בגין מכשירים פיננסיים הוניים המסווגים כזמינים למכירה (למעט במקרה של ירידת ערך ואז הפרשי התרגום שהוכרו ברווח כולל אחר מסווגים מחדש לרווח והפסד).

ב. שלוחות בנקאיות בחוץ לארץ

הבנק מטפל בשלוחות הבנקאיות בחוץ לארץ ככאלה שמטבע הפעילות שלהן זהה למטבע הפעילות של הבנק (שקל חדש). נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי חליפין יציגים עיקריים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

ליום 31 בדצמבר			שיעור השינוי ב-%		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
מדד המחירים לצרכן:					
מדד בגין (לחודש דצמבר, בנקודות)					
241.4	229.4	223.1	5.3	2.8	(0.7)
מדד ידוע (לחודש נובמבר בנקודות)					
240.8	228.7	223.3	5.3	2.4	(0.6)
שער החליפין של:					
הדולר של ארה"ב (בש"ח)					
3.519	3.110	3.215	13.2	(3.3)	(7.0)
אירו (בש"ח)					
3.753	3.520	3.944	6.6	(10.8)	1.7

2) בסיס האיחוד

א. חברות מאוחדות שהבנק אינו מחזיק בהן בלמעלה מ-50%

הבנק מחזיק ב-50% מההון המונפק והנפרע של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן: "בנק יהב"). יתר ההון המונפק והנפרע מוחזק על ידי בעל מניות בודד והבנק אינו בעל זכויות משפטיות עודפות. הפיקוח על הבנקים אישר לבנק לאחד את הדוחות הכספיים של בנק יהב בהתאם לנסיבות הקיימות הנוגעות למידת השפעה של הבנק על ניהול עסקיו של בנק יהב, ובהתאם לסעיף 19. להוראות הדיווח לציבור. לפרטים בדבר יתרת ההשקעה בחברות מוחזקות והתרומה לרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק, ראה ביאור 15 לדוחות הכספיים.

ב. חברות בנות

הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות הבנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית של הבנק.

ג. זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון העצמי בחברה בת שאינו ניתן לייחוס במישרין או בעקיפין, לחברה האם. הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות:

רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

ד. עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת עריכת הדוחות הכספיים המאוחדים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

(3) השקעה בחברות כלולות

בבחינת קיום השפעה מהותית, קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. השקעה בחברות כלולות מטופלת על פי שיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. השקעה בחברה כלולה נבחנת בכללותה לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. ירידת ערך מוכרת כאשר ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני. לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הקבוצה מיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

(4) קיזוז נכסים והתחייבויות

הבנק מקיזוז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרנם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- בגין אותן ההתחייבויות יש לו זכות חוקית בת אכיפה לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים.
- בכוננותו לפרוע את ההתחייבויות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- גם התאגיד הבנקאי וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה.

כמו כן, נקבע כי תאגיד בנקאי יקיזוז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאינו לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

עם זאת, הבנק אינו רשאי לקיזוז מאזנית סכומים אלא אם קיבל לכך אישור מראש של הפיקוח על הבנקים.

מדיניות הבנק הנוכחית היא להציג חשיפות בגין עסקאות ברוטו, למעט פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי כאמור לעיל. בהתאם לכך, פיקדונות המיועדים למתן אשראי, שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי, ולקבוצת הבנק אין סיכון להפסד אשראי, קוזזו מן האשראי שניתן מפיקדונות אלו. פערי הריבית בגין פעילות זו הוצגו בדוח רווח והפסד בסעיף פעילות.

(5) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

א. הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:

1) ריבית שנצברה על חובות בעייתיים ששוויו כחובות לא צוברים, מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב לא צובר. במצבים אלה, הסכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי.

כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה עד להסרת הספק. כמו כן, ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

2) ניירות ערך - ראה סעיף 6 להלן.

3) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף 16 להלן.

ב. הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן. עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרייקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

ג. עמלות ליצירת אשראי ועלויות ישירות ליצירת אשראי מוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת תשואה למעט במקרים של ארגון מחדש של חוב בעייתי. אם המחויבות פקעה מבלי שמומשה, העמלות מוכרות במועד הפקיעה.

ד. עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה.

ה. שינוי בתנאי חוב

במקרים של מימון מחדש או ארגון מחדש של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנתרו בהתאם לתנאים הנוכחיים (בתוספת עמלת פירעון מוקדם) או האם מדובר בשינוי מטבע של ההלוואה. במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת עמלות אלו נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.

ו. עמלות פירעון מוקדם

עמלות פירעון מוקדם מוכרות מיידית במסגרת הכנסות הריבית למעט עמלות כאמור אשר נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה והמוכרות כהתאמת תשואה.

ז. הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

6 ניירות ערך

א. ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים כדלקמן:

1) איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל השקעותו הרשומה (substantially all). איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי הערך הנקוב בתוספת ריבית, והפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

2) איגרות חוב זמינות למכירה - איגרות חוב אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. איגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני. לעניין ניירות ערך הכוללים נגזר משובץ - ראה סעיף 16 ג.להלן.

3) ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למכורם בתקופה הקרובה, או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן, נזקפים לדוח רווח והפסד.

4) מניות שאינן למסחר
מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ב. השקעותיו של הבנק בקרנות אחרות שאינן מטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות אלו נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה. דיבידנדים המתקבלים מהשקעות הבנק בקרנות אלו, נזקפים לרווח והפסד במועד הזכאות לקבלתם, עד לגובה הרווחים שנצברו ממועד רכישת ההשקעה.

ג. עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון", אלא אם מדובר בנייר שנרכש כחלק מיחסי גידור, או במסגרת יצירת פוזיציה אסטרטגית, או לכל מטרה ספציפית אחרת, והוא מזהה בנפרד.

ד. לעניין חישוב שווי הוגן, ראה סעיף 17 להלן.

ה. ירידת ערך:

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו, בוחן הבנק מידי תקופה האם ירידה שחלה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה או לתיק המוחזק לפדיון מתחת לעלותם (או עלותם המופחתת כאשר מדובר על איגרות חוב מוחזקות לפדיון), היא בעלת אופי אחר מזמני.

לצורך כך נבחנים בין היתר הסימנים הבאים:

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק בניירות הערך לתקופה מספקת, אשר תאפשר את השבת נייר הערך לעלותו המקורית.
- פרק הזמן בו שווי הנייר היה נמוך בהשוואה לעלותו.
- שיעור ירידת הערך מסך העלות.
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו.
- בחינת תנאים המשקפים את מצבו הפיננסי של הגוף המנפיק, לרבות האם ירידת הערך נובעת מסיבות פרטניות הנובעות למנפיק או בשל קיומם של תנאים מאקרו כלכליים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

- בנוסף, בהתקיים אחד מהמצבים הבאים, מכיר הבנק בירידת ערך שאינה זמנית:
- איגרת חוב אשר נמכרת עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו.
- איגרת חוב אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותה בתוך פרק זמן קצר.
- איגרת חוב אשר חלה לגביה ירידת ערך משמעותית בין דירוג איגרות החוב במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוג איגרות החוב במועד פרסום הדוח לתקופה זו.
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית.
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה.
- איגרת חוב אשר השווי ההוגן שלה לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות המופחתת. זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

לעניין זה שיעור משמעותי הינו שיעור הגבוה מ-20%. עם זאת, במידה ולבנק ישנן ראיות אובייקטיביות כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני תיתכן חריגה משיעור זה.

אם הירידה בשווי ההוגן נחשבת כבעלת אופי אחר מזמני, העלות של נייר הערך תופחת לשווי ההוגן באופן בו סכומי הפסד, המתייחסים לניירות ערך המסווגים כזמניים למכירה, אשר נצברו להון בסעיף רווח כולל אחר יסווגו במועד ירידת הערך לדוח רווח והפסד. שווי זה ישמש כבסיס עלות חדש. עליות ערך (בניירות ערך שסווגו לתיק הזמין למכירה) בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד.

ניירות ערך - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדקטורים לירידת ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, אם לפי הערכה זו חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

7) חובות שאינם צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה ביו חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

א. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור החוזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינה מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או ככל שהחוב עבר הליך ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").

למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

ב. אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדיור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ- 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו.

חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית, זאת למעט הלוואות לדיור אשר יסווגו כחובות לא צוברים הכנסות ריבית כאשר הקרן או הריבית בגינה מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר.

למידע אודות כללי המחיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם:

(1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים, ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סמנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר.

בנוסף לכך, הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים:

- כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים);
- השווי ההוגן העדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב;

הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש אם הארגון מחדש מביא לידי עיכוב שאינו משמעותי (insignificant) בתשלום בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים המקורי הצפוי של החוב. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה אם העיכוב בתשלום, הנובע מארגון החוב מחדש, אינו משמעותי.

ככלל, ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום של 90 ימים או יותר לעומת החוזה ייחשב ארגון מחדש המביא לעיכוב בתשלום שאינו זניח.

טיפול בחובות בארגון מחדש וארגון מחדש עוקב

חובות שתנאיהם שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי, יסווגו כחוב לא צובר. ככלל, חוב בעייתי שאורגן מחדש ימשיך להיות מסווג כחוב לא צובר עד שישולם במלואו. עם זאת, בנסיבות מסוימות, כאשר נערך לחוב ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר מכן הבנק והחייב נכנסו להסכם נוסף של ארגון מחדש, הבנק אינו נדרש להתייחס יותר לחוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- א. החייב אינו נמצא יותר בקשיים פיננסיים במועד הארגון מחדש העוקב.
- ב. בהתאם לתנאי הארגון מחדש העוקב, הבנק לא העניק ויתור לחייב (לרבות לא העניק ויתור על קרן על בסיס מצטבר ממועד מתן ההלוואה המקורי).

חוב ששונו תנאיו בארגון מחדש של חוב בעייתי יכול להיות מסווג כחוב שצובר או שאינו צובר הכנסות ריבית במועד השינוי. כמו כן, סיווג של חוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אינו גורם אוטומטית לכך שיהיה צורך לסווג את החוב בסיווג בעייתי. עם זאת, במועד שינוי התנאים, הבנק מבצע הערכה מעודכנת של הסיווג הנדרש, תוך הבאה בחשבון של כל הגורמים הרלבנטיים להערכת הסיכון, כולל היקף הקשיים הפיננסיים של החייב.

בנוסף, סיווג של חוב כחוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אינו גורם אוטומטית לכך שהחוב ישאר בסיווג בעייתי לכל יתרת תקופת החיים שלו, גם אם החוב סווג בסיווג בעייתי לפני הארגון מחדש או במועד הארגון מחדש. חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג בסיווג שלילי אם החוב, לאחר שינוי התנאים, אינו מוגן באופן מספק על ידי השווי הנוכחי ויכולת החוזר של החייב או על ידי הביטחון ששועבד, אם קיים. חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג בהשגחה מיוחדת אם לאחר הארגון מחדש עדיין קיימות בחוב חולשות פוטנציאליות.

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- א. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
- ב. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב שאינו צובר במועד שינוי התנאים, הבנק רשאי להחזיר את החוב למצב צובר, וזאת בתנאי שבוצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי החזר בהתאם לתנאים המעודכנים. ההערכה מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

כמו כן, לגבי חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסוגו כחוב צובר קודם לארגון מחדש, הבנק רשאי להמשיך לצבור ריבית וזאת בתנאי שלאחר הארגון מחדש הגבייה של הקרן והריבית בהתאם לתנאים המעודכנים מובטחת באופן סביר, בהתבסס על ניתוח אשראי עדכני ומבוסס היטב, בתנאי שיש לחייב היסטורית ביצועי פירעון נמשכים לתקופה סבירה לפני השינויים וכן שהארגון מחדש שיפר את סיכויי הגבייה של ההלוואה בהתאם ללוח פירעון סביר.

החל מיום 1 בינואר 2022 הוראות אלה לענין טיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש חלות על הלוואות לדירור.

בהתאם להנחיות שנקבעו במסגרת שאלות ותשובות ליישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים, הבנק בחר ליישם את הכללים החדשים לענין זיהוי ארגונים מחדש של חובות בעייתיים, ולמדוד את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטה הנדרשת לפי כללים אלה לגבי חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, בגין שינויים בתנאים שבוצעו בהלוואות לדירור לפני יום 1 בינואר 2022.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים באר"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי.

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאיגרות חוב המוחזקות לפדיון ותיק איגרות החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות. אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים.

בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק הביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה (collectability) של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים, בין היתר: (1) ציוני או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (2) דירוג סיכון או סיווג סיכון; (3) סוג הנכס הפיננסי; (4) סוג הביטחון; (5) גודל; (6) ענף הפעילות של הלווה.

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לאחת השיטות למדידת ההפרשה המותרות בתקן, אשר להערכת הבנק צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי.

כאשר התקופה הסבירה והניתנת לביסוס שקבע הבנק קצרה מאורך החיים של הנכס הפיננסי, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, כגון: שינוי בשיעור האבטלה, ערכי נכסים, ערכי סחורות, פיגורים, ועוד. החזרה למידע על הפסדים היסטוריים יכול להתבצע באחת מהשיטות הבאות: (1) חזרה באופן מידתי; (2) חזרה על בסיס קו ישר; (3) שימוש בבסיס הגיוני ושיטתי אחר.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי צרכני (לא לדירור)

עבור תיק האשראי הצרכני שכולל אשראי לאנשים פרטיים, למעט הלוואות לדירור, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס מודל המחשב את ההסתברות לכשל (PD) ואת ההפסד הצפוי בקרות כשל (LGD) ("שיטת PD/LGD") תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, סוג הביטחון ועוד.

לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי הצרכני והמח"מ הממוצע הקצר יחסית בתיק, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לדירור

עבור תיק האשראי לדירור, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, תקופה לפירעון, גיל הלוואה ועוד.

לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי לדירור, ומכיוון שהבנק אינו מבצע תחזיות לתקופה העולה על שנה, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת בהדרגה על פני כחצית ממח"מ תיק הדירור - 4 שנים.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי קמעונאי עסקי

עבור תיק האשראי הקמעונאי עסקי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, ענף הפעילות של הלווה, סוג הביטחון ועוד.

לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי הקמעונאי עסקי והמח"מ הממוצע הקצר יחסית בתיק, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי עסקי

עבור תיק האשראי העסקי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי, ענף הפעילות של הלווה, סוג הביטחון ועוד. ההפרשה נקבעת על בסיס שיטה המחשבת את שיעורי ההפסד ההיסטוריים הממוצעים לכל סגמנט (שיטת WARM).

לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. לאור מאפייני תיק האשראי העסקי והמח"מ הממוצע הקצר יחסית בתיק, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי בהיקף גדול בעל מאפייני סיכון ייחודיים

עבור אשראי במסגרת מימון פרויקטים ואשראי שניתן במסגרת מימון אמצעי שליטה (כאשר האשראי עולה על חצי אחוז מההון של הבנק), הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD כאשר החישוב מתבסס על נתוני דירוג של חברות הדירוג הגלובליות (Moody's/S&P).

לשיעורי הכשל המתקבלים על פי המודל, נוספות בהתאם להוראה התאמות מקרו כלכליות לשנה קדימה. בדומה לסגמנט האשראי העסקי, החזרה לשיעורי הכשל ההיסטוריים מבוצעת מיידית, לאחר שנה.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לממשלות ובנקים

עבור אשראי לממשלות ובנקים, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון דירוג פנימי וחיצוני, סוג הנכס הפיננסי ועוד.

בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנלקחים בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

הפרשה להפסדי אשראי - חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות חשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי בתעודה, ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות כביטוח, ומכשירים דומים אחרים.

ההפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ומבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי בעת כשל של סיכון החשיפה החוץ מאזנית, בהתאם למקדמי באזל.

הבנק לא מחשב אומדן הפרשה להפסדי אשראי צפויים בגין מחויבות חוץ מאזנית למתן אשראי, אשר ניתנת לביטול ללא תנאי על ידי הבנק.

הפרשה להפסדי אשראי - ניירות ערך בתיק לפדיון

עבור ניירות ערך המוחזקים בתיק לפדיון, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח ניירות הערך בתיק לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים כגון סוג המנפיק, תקופה, שיעור הריבית, תדירות תשלומים ועוד.

הבנק אינו מודד הפסדי אשראי צפויים בגין איגרות חוב ממשלתיות מסוימות, מאחר והמידע על הפסדי אשראי היסטוריים, לאחר התאמתם לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, מביא לידי ציפייה שאי-התשלום של בסיס העלות המופחתת הינו אפס.

הפרשה להפסדי אשראי - איגרות חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין איגרות חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת. בכל מועד בו השווי הוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי או גורמים אחרים. ירידת ערך שנובעת בקשר להפסדי אשראי, נרשמת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ואילו ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, נרשמת דרך רווח כולל אחר, נטו ממס.

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור ניירות ערך זמינים למכירה באופן פרטני, לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, שבאמצעותה הבנק משווה את ערכם הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, אשר נקבעים על בסיס אירועי עבר, תנאים נוכחיים ועל תחזיות סבירות וניתנות לביסוס (כגון: גורמים ענפיים, גיאוגרפיים, כלכליים ופוליטיים, הרלוונטיים ליכולת הגבייה של אותה איגרת חוב), לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. ההפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסד אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוגן אל מתחת לעלות המופחתת. ההפרשה להפסדי אשראי בגין איגרת חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוגן.

אם השווי ההוגן של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית מתבטלת באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הפרשה להפסדי אשראי - השקעות נטו בחכירות

עבור יתרת השקעות נטו בחכירות המוכרות על ידי מחכיר בהתאם לנושא 842 בקודיפיקציה בעניין חכירות, השפעת יישום התקן הינה זניחה.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי המוערך על בסיס ספציפי

לגבי אשראי מסחרי שיתרתו החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, אשר מצוי בסיווג לא צובר, שזוהו לגבי קשיים ספציפיים שאינם דומים למאפיינים בחובות אחרים, מיישם הבנק שיטת היוון תזרימי מזומנים אשר מחושבת ברמת כל חוב לצורך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה

בנוסף לכך, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי וחולשות ומגבלות בשיטות ההערכה שמושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנסים אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים).

לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות שלא כרוכות ביותר משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הופכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצויין כי אם החוב מובטח על ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

לגבי הלוואות לדיור בביטחון נכס למגורים, הבנק מבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר ומבצע מחיקה חשבונאית לחלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות ביותר משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת סעיף 10-310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובהתאם לדרישות הגילוי בסעיף 20-326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת", על בסיס מאוחד.

ראה גם ביאור 13 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" וכן ביאור 30 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי".

הבנק התאים את גילויים אלו למתכונת הגילוי החדשה ולגילוי בדבר חובות לא צוברים חלק חובות פגומים, תוך סיווג מחדש של מספרי השוואה על מנת להתאימם למתכונת הגילוי החדשה, למעט דרישות הגילוי בגין איכות אשראי לפי שנת העמדת אשראי אשר לא נדרשים לגבי נתונים השוואתיים לתקופות שלפני היישום הראשונה.

8 העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתת נושא 10-860 בקודיפיקציה, בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתחייבים לנכסים המועברים האלה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

בעסקאות העברת נכסים פיננסיים, אם נקבע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח. בין השאר, בהתקיים התנאים להלן, נותרת שליטה אפקטיבית בנכס:

- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו.
- ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה.
- ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות), ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר התקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות, או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

לפרטים בנוגע לעסקאות סינדיקציה ראה ביאור 30 לדוחות הכספיים.

עסקאות השאלה ניירות ערך המנוהלות כעסקאות אשראי

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והביטחונות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה לא מובטחת של ניירות ערך מהתיק הזמין למכירה או מהתיק למסחר.

ביום שבו הבנק משאיל ניירות ערך לצורך כיסוי מכירה בחסר של השואל, הבנק גורע את ניירות הערך שהשואל, ומכיר באשראי בסכום שווה השוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי שניתן באותו אופן שבו נמדד נייר הערך לפני שהשואל. אשראי נמדד לפי שוק, הכנסות על בסיס צבירה נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) מוכרות במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר באיגרות חוב זמינות למכירה. בסיס ההשאלה, הבנק מכיר מחדש בנייר הערך וגורע את האשראי.

9) בניינים וציוד ותוכנה

סעיף זה כולל את השקעות הבנק ברכוש קבוע (לרבות תשלומים על חשבון), נכסים שהבנק חקר בחכירה מימונית, ועלויות תוכנה לשימוש עצמי שהוכרו כנכס.

בניינים וציוד

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך במידה וקיימים. העלות כוללת עלויות הניתנות לייחוס במישורין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישורין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים של הרכוש הקבוע.

עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. כמו כן, בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי. לפרטים נוספים בדבר הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה לשימוש עצמי ראה להלן.

רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

עסקאות בהן הבנק מוכר נכס וחוזר אותו בחזרה בחכירה תפעולית, מטופלות כעסקאות מכירה חשבונאית ומוכר מלא הרווח בגינן, בכפוף לקיום התנאים להכרה במכירה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

עלויות עוקבות

עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של נכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות אינן מופחתות.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. נוכח תהליך המיזוג של בנק אגוד עם הבנק, נבחנו האומדנים בנושא אורך החיים השימושי של פריטי רכוש קבוע בבנק אגוד ובוצעו התאמות לאומדנים בהתאם.

לפרטים בדבר אומדן אורך החיים השימושיים של בניינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2022, ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות בר-השבה.

למטרת בחינת ומדידת ירידת ערך, הבנק מקבץ נכס (או קבוצת נכסים) יחד עם נכסים והתחייבויות אחרות לרמה הנמוכה ביותר אשר מפיקה תזרימי מזומנים אשר אינם תלויים בתזרימי המזומנים של קבוצות אחרות של נכסים והתחייבויות. הפסדים מירידת ערך שיוכרו יזקפו לנכס (או לקבוצת נכסים) שבתחולת נושא 360 בקודיפיקציה בלבד.

הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) ומימושו.

ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה הפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

תוכנה

הכרה

הבנק מיישם את תקן כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין" ואחרים. וכן, מיישם הבנק את הוראות בנק ישראל בנושא היוון עלויות לפיתוח עצמי של תוכנה, להלן:

- קביעת סף מהותיות להיוון לכל פרויקט פיתוח תוכנה; סף המהותיות שנקבע בבנק הינו 450 אלפי שקלים חדשים.
- עדכון אורך החיים של עלויות התוכנה שהונו כך שלא יעלה על 5 שנים.
- בגין פרויקטים של פיתוח תוכנה, אשר סך העלות שניתן להוון בגינם אינה נמוכה מסף המהותיות שנקבע, יקבעו מקדמי היוון לשעות עבודה אשר יביאו בחשבון את הפוטנציאל לסטייה ברישום שעות העבודה ולחוסר יעילות כלכלי.

בהתאם להוראות הדיווח לציבור הבנק מסווג בסעיף בניינים וציוד את העלויות בגין נכסי תוכנה שנרכשו או עלויות שהונו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי.

תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפיות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו בנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות עלויות ישירות של חומרים, שירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות מחקר נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

בתקופות עוקבות עלויות פיתוח שהונו נמדדות לפי עלות בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהוונים רק אם צפוי שהוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הפחתות

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של נכס.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפריקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה ולתקופה שלא תעלה על 5 שנים כאמור לעיל, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. בהקשר זה, התוכנה מוכנה לשימושה המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשוב

ירידת ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים אלו מוכרת ונמדדת בעת התרחשות אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שייתכן והערך בספרים של הנכס לא יושב.

אירועים או שינויים בנסיבות היכולים להצביע על ירידת ערך הינם:

- לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
- חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
- בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
- העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש.

כאשר לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם הבנק מעדכן את הערך בספרים של התוכנה כך שגובהו יהיה לפי הנמוך מבין ערכו בספרים לשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה.

10 נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא נכסים בלתי מוחשיים, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים".

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של הנכסים הבלתי מוחשיים, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים מוגדר נבחן בהתקיים סממנים לירידת ערך ברמת "קבוצת נכסים". קבוצת נכסים היא הרמה המצומצמת ביותר של נכסים והתחייבויות שמפיקה תזרים מזומנים נפרד. תחילה יש לבחון האם הערך בספרים של קבוצת הנכסים גבוה מסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוון הצפוי לנבוע ממנה. אם כן, יש להכיר בירידת ערך בגובה הפרשה שבין הערך בספרים לבין השווי ההוגן של קבוצת הנכסים. ירידת הערך תוקצה בצורה פרופורציונאלית אך ורק בין הנכסים שבקבוצת הנכסים, ובלבד שערכו של נכס בודד לא ירד מתחת לשווי ההוגן.

נכס בעל אורך חיים בלתי מוגדר נבחן לירידת ערך לפחות אחת לשנה. יש לבחון האם הערך בספרים של הנכס עולה על שווי ההוגן. במידה וכן, תוכר ירידת ערך בגובה הסכום שבו הערך בספרים עולה על השווי ההוגן.

מוניטין אינו מופחת באופן שיטתי.

עלויות פיתוח תוכנה שנרכשו או עלויות שהווננו כנכס בגין תוכנות שפותחו באופן פנימי לשימוש עצמי מסווגות בסעיף "בניינים וציוד".

11 חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים) ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה (תפעולית ומימונית) נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה

חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים התלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבוטלו בתקופה בה כבר לא צפוי כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות השימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

חכירה מימונית

לאחר מועד תחילת החכירה, נכס זכות השימוש נמדד בשיטת העלות, בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו ומותאם בגין מדידות מחדש על ההתחייבות בגין החכירה. הפחת מחושב על בסיס קו ישר על פני אורך החיים השימושי או תקופת החכירה החוזית.

(12) התחייבויות תלויות

בדוחות הכספיים נכללו הפרשות נאותות בגין תביעות לכיסוי נזקים אפשריים, במקום בו לדעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת של יועציה המשפטיים, נדרשה הפרשה.

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, סווגו התביעות בהתאם לתחומי ההסתברות להתממשות החשיפה לסיכון כמפורט להלן:

- א. סיכון צפוי (Probable): הסתברות מעל 70% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"צפויה", נערכת הפרשה מתאימה בדוחות הכספיים.
- ב. סיכון אפשרי (Reasonably Possible): הסתברות בין 20% ל-70% להפסד בגין התביעה. בתביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"אפשרית", נערכת במקרים מסוימים הפרשה מסוימת בדוחות הכספיים, בהתאם לשיקול דעת הנהלת הבנק, ובהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים.
- ג. סיכון קלוש (Remote): הסתברות נמוכה מ-20% להפסד בגין התביעה. בגין תביעות שסבירות התממשותן סווגה כ"קלושה", לא נערכת הפרשה בדוחות הכספיים.

בביאור 26 ג.10 ניתן גילוי לתביעות מהותיות, שסכומן (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק. כמו כן, בביאור 26 ג.11 ניתן גילוי לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת, בהתאם לעניין, על חוות דעת יועציה המשפטיים, הנהלות החברות המאוחדות ועל חוות דעת יועציהן המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, רשאי הבנק לקבוע לגבי תובענה ייצוגית כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון, בארבעת הדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר הגשת התביעה, וכן במקרה של עיכוב הליכים על פי החלטת בית משפט. מעבר לכך, רק במקרים נדירים רשאי הבנק לקבוע כי לא ניתן להעריך סיכויי התממשות חשיפה.

(13) זכויות עובדים

הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארצות הברית בנושא זכויות עובדים. כללים אלה נקבעו בנושאים הבאים בקודיפיקציה (להלן: "ההוראות"):

- ASC 710 - Compensation - General - תגמול - כללי.
- ASC 712 - Compensation - Nonretirement postemployment benefits - תגמול - הטבות לאחר סיום העסקה שאינן בגין פרישה.
- ASC 715 - Compensation - Retirement benefits - תגמול - הטבות בגין פרישה.
- ASC 718 - Compensation - Stock Compensation - תגמול - עסקאות תגמול מבוסס מניות.
- ASC 420 - Exit or Disposal Cost Obligations - מחויבות בגין עלויות מימוש או יציאה מפעילות.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

על פי ההוראות יש לסווג את ההטבות לעובדים לפי הקבוצות המפורטות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית, לרבות קביעת מדיניות ונהלים ברורים המפרטים כיצד יש להבחין בין הטבות מהסוגים השונים. ההטבות לעובדים מתחלקות לקבוצות הבאות:

- הטבות לפני סיום העסקה.
- הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה.
- הטבות לאחר פרישה.

כמו כן, יש לשמר את העקרון שקבע הפיקוח על הבנקים ולכלול התחייבות בגין מחויבות במהות. מצופה שמצבים בהם הבנק צופה כי ישולמו הטבות מעבר לתנאים החוזיים יתאימו למצבים שבהם קיימת מחויבות במהות.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות פירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית, והכל במועד הדיווח. להלן פירוט לגבי קבוצות ההטבות בבנק:

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תוכניות להטבה מוגדרת

הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתוכניות פנסיה ותוכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמורתה, גידול בתגמול ותחלופה.

הבנק בוחן את הצורך בעדכון ההנחות האקטואריות במודל באופן שוטף.

שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שיפורטו להלן, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות, בהתאם ליתרת תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות.

ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלבנטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.

הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים ו/או פנסיה מוקדמת.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים:

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבויות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים לדוח רווח והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה:

ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.

הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה שינוצלו במהלך השירות השוטף.

לפרטים נוספים בדבר הטבות לעובדים ראה ביאור 22 לדוחות הכספיים.

באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים שנרשמו ברווח כולל אחר כתוצאה משינויים בשיעורי ההון:

ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013, הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%), לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), נכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.

רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך תקופות דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.

הפסדים אקטואריים, הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התוכנית.

רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1 בינואר 2013 ובתקופות לאחר מכן, יכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר, ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התוכנית.

עקרונות הטיפול החשבונאי בתוכנית התייעלות:

במכתב מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, ובהמשך במכתב מיום 13 ביוני 2017, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הניתנת בקשר עם תכניות התייעלות בהוצאות כח אדם עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה. במסגרת ההקלה, השפעת תכניות התייעלות על ההון הפיקוחי נפרסת בקו ישר, לתקופה של חמש שנים, לצורך חישוב יחסי הלימות ההון.

ביום 13 ביוני 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות, אשר קיבלו את אישור הפיקוח על הבנקים, הכוללים תוכנית פרישה מרצון ומצדום בשטחי נדל"ן, ביום 31 בדצמבר 2018 אישר דירקטוריון בנק אגוד תכנית התייעלות אשר קיבלה גם היא את אישור הפיקוח על הבנקים. השפעת ההקלות בגין תכניות התייעלות על יחס הון רוברד 1 - זניחה.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

14) עסקאות תשלום מבוסס מניות (אופציות לעובדים)

הבנק מיישם את הוראות ASC 718 (עסקאות תשלום מבוסס מניות) בנוגע לאופציות שהוענקו לעובדים. בהתאם להוראות, הבנק מכיר בהוצאות שכר הנובעות מהאופציות שהוענקו. הוצאה מוכרת על בסיס השווי ההוגן של האופציה במועד ההענקה במקביל לגידול בהון לאורך תקופת השירות בגינה מוענקות האופציות.

בקביעת השווי ההוגן של האופציה במועד ההענקה מובאות מגבלות הבשלה הנובעות מתנאי שוק (למשל, הבשלה התלויה במחיר המניה). למגבלות איכותיות אחרות שאינן נוגעות לתנאי שוק (למשל, מרכיב של שיקול דעת בהענקת ההטבה), אין השפעה על קביעת השווי ההוגן במועד ההענקה והן באות לידי ביטוי ברישום השוטף כהוצאה של ההטבה שניתנה. בהתאם למתאפשר בתקן, הבנק מטפל בכל מנה שהוענקה כמענק נפרד.

כאשר מדובר במענק במסלול הפירותי, רשויות המס בישראל מכירות בהוצאה בעת מימוש האופציות כך שצפויה הטבת מס ויש להכיר במיסים נדחים. בהתאם להוראות התקן, הטבת המס תוכר בהתבסס על גובה ההוצאה המצטברת בספרים מוכפלת בשיעור המס. בעת מימוש האופציות, כאשר ההוצאה המוכרת למס הכנסה גבוהה יותר מההוצאה שהוכרה בספרים, יזקף ההפרש לדוח רווח והפסד מוכפל בשיעור המס. כאשר מדובר במסלול הוני רשות המס אינה מכירה בהוצאות בעת מימוש האופציה.

15) ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. ההתחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגבוה מבין השווי ההוגן או סכום הפרשות הצפויות להפסד בגין. ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון.

16) מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

א. הבנק מבצע עסקות במכשירים נגזרים ובהם חוזי מטבע, חוזי ריבית ונגזרי אשראי. חוזי המטבע כוללים עסקות אקדמה, חוזים עתידיים, עסקות החלפה ואופציות. עסקאות אלה מתבצעות בכל מגזרי ההצמדה. העסקאות מבוצעות עם הציבור ועם בנקים בארץ ובחוץ לארץ, הן כחלק מפעילותו השוטפת של הבנק כעושה שוק והן כחלק מהאסטרטגיה הכוללת לניהול רמת החשיפה הרצויה לסיכונים השוק השונים, הכוללים סיכונים בסיס וריבית, סיכונים אליהם נחשף הבנק בפעילותו השוטפת.

ב. מכשירים נגזרים נרשמים במאזן הבנק לפי שוים ההוגן, בנכסים או בהתחייבויות, לפי העניין. שינויים בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים, למעט נגזרים המשמשים לגידור תזרים מזומנים, נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. ייתכן שהבנק יתקשר בחוזה שבפני עצמו אינו מכשיר נגזר אך הוא מכיל נגזר משובץ. כאשר הנגזר המשובץ הינו בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, ומכשיר נפרד עם תנאים זהים לתנאי הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר, אזי הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו.

נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. שינויים בשוים ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מידיית לרווח והפסד.

ד. במקרים מסויימים, בהם נדרש לחלץ נגזר משובץ מחוזה מארח, נקט הבנק במדיניות של מדידת החוזה בשלמותו על פי שווי ההוגן, ורישום שינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד. מדיניות זו ננקטת לגבי נירות ערך מובנים בתיק הזמין למכירה.

חשבונאות גידור

הבנק חשף לסיכונים שוק הנובעים מפעילותו העסקית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים אלה, הבנק מייעד מכשירים פיננסיים מסויימים, כגידורי שווי הוגן וכגידורי תזרים מזומנים.

במועד תחילת יחסי הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור ואת מטרות ניהול הסיכונים והאסטרטגיה שלו לביצוע הגידור. התיעוד כולל זיהוי של כל אחד מאלה: מכשיר מגדר; הפריט או העסקה המגודרים; מהות הסיכון המגודר; והשיטה אשר תשמש את הבנק להערכת אפקטיביות יחסי הגידור בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר (בגידור שווי הוגן), או בקיזוז החשיפה להשתנות של תזרימי המזומנים בגין עסקה מגודרת (בגידור תזרים מזומנים), המיוחסים לסיכון המגודר.

גידור שווי הוגן

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזהה שלהם, שניתן ליחס לסיכון מסוים.

כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי ההוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר מטופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו.

הערך הראשוני של הרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור מוכר ברווח והפסד באופן שיטתי ורציונאלי לאורך חיי המכשיר המגדר כאשר ההפרש בין השינויים בשווי ההוגן של הרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור לבין הסכומים שהוכרו באופן שיטתי ורציונאלי לרווח והפסד, מוכרים ברווח כולל אחר.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

סכומים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI) הקשורים לסכומים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים ברווח והפסד בתקופה השוטפת שבה הפריט המגודר נגרע מהספרים. עבור כל גידורי שווי הוגן אחרים שהופסקו, סכומים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI) הקשורים לרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים בדוח רווח והפסד באופן דומה לרכיבים אחרים הנכללים בערך בספרים של הנכס או התחייבות המגודרים.

גידור תזרימי מזומנים

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה להשתנות של תזרימי מזומנים עתידיים צפויים, שניתן ליחס לסיכון מסוים. כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור תזרימי מזומנים, השינויים בשווי ההגון שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, נזקפים לרווח כולל אחר. סכומים אלה מסווגים מחדש לדוח רווח והפסד באותה תקופה או באותן תקופות, שבהן העסקה החזויה המגודרת משפיעה על הרווחים ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר.

הבנק בחר להכיר את השינויים בשווי הוגן של הרכיבים שנוטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור באופן שוטף ברווח והפסד, באותה שורה בה מוצגת ההשפעה של הפריט המגודר.

הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

הרווח או ההפסד נטו בגין המכשיר המגדר הקשורים לגידור תזרימי מזומנים שהופסק ממשיכים להיות מדווחים ברווח כולל אחר מצטבר (AOCI), אלא אם צפוי (probable) שהעסקה החזויה לא תתרחש עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה (כפי שתועדה בתחילת יחסי הגידור) או במהלך תקופת זמן של חודשיים נוספים לאחר מכן.

אם צפוי כי עסקה חזויה מגודרת לא תתרחש, בין אם עד תום תקופת הזמן המקורית שנקבעה או במהלך תקופת הזמן הנוספת של חודשיים, הרווח או ההפסד נטו בגין המכשיר המגדר שדווחו ברווח כולל אחר מצטבר מסווגים מחדש מיידית לדוח רווח והפסד.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההגון של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

(17) שווי הוגן

א. שווי הוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. תת נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על מקור הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההגון. מקורות הנתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים למכשירים זהים, בשוק פעיל אשר לבנק יכולת לגשת אליו במועד המדידה.

רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם מחירים מצוטטים כאמור ברמה 1. נתוני רמה 2 כוללים שימוש בנתוני שוק מצוטטים בשווקים פעילים, או בשווקים שאינם פעילים, במידה שגורם זה קיים, או נתונים הנגזרים או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים, כאמור.

רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם נצפים.

התקן דורש מהבנק לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההגון של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

הבנק מעריך את סיכון האשראי במכשירים נגזרים באופן המפורט להלן:

- כאשר בגין החשיפה קיימים ביטחונות נזילים מספקים המבטיחים ספציפית ברמת ודאות משפטית גבוהה את המכשיר הנגזר, הבנק מניח כי סיכון האשראי הגלום הינו אפס ולא מבצע התאמות לשווי הוגן בגין איכות האשראי של הצד הנגדי.

- במקרים אחרים, מבצע הבנק הערכת שווי הוגן בהתבסס על אינדיקציות מעסקאות בשוק פעיל לאיכות האשראי של הצד הנגדי, ככל שהאינדיקציות כאמור זמינות במאמצים סבירים. הבנק גוזר את האינדיקציות, בין היתר, ממחירים של מכשירי חוב של הצד הנגדי הנסחרים בשוק פעיל וממחירים של נגזרי אשראי שהבסיס שלהם הוא איכות האשראי של הצד הנגדי. אם לא קיימות אינדיקציות כאמור, הבנק מחשב את ההתאמות בהתבסס על דירוגים פנימיים.

כאשר החשיפה בגין הצד הנגדי על בסיס מאוחד אינה מהותית הבנק מבצע את חישוב ההתאמה כאמור על בסיס קבוצות, תוך שימוש במדד לאיכות האשראי לפי קבוצות של צדדים נגדיים דומים למשל בהתבסס על דירוגים פנימיים.

בנוסף, מבצע הבנק בדיקת סבירות לתוצאות המתקבלות בהערכה הפנימית ביחס לשינויים במרווחים בשוק, ומבצע התאמות המתחייבות, אם נדרשות, לפי העניין.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

על מנת להתאים את שיטות ההערכה של הבנק לעקרונ של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו בתקן, נדרש הבנק לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן, בהתחשב בנסיבות הרלבנטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back testing) של סוגי עסקאות דומות. בהתאם להנחיות בנק ישראל, מדידת שווי הוגן של מכשיר נגזר, כאשר לא קיימים לגביו מחירים מצוטטים, ביטחונות נזילים או הסכמי קיזוז המבטיחים באופן מספק את איכות האשראי של הנגזר ואין נתוני שוק על איכות האשראי של הצד הנגדי (כגון, CDS או איגרות חוב סחירות של הצד הנגדי), תחשב למדידת שווי הוגן ברמה 3. אופן קביעת השווי ההוגן:

1) ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, איגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעות הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי הוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט זה אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה), פרט למניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין הנמדדות כמפורט בסעיף 6 א.4. לעיל.

2) מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי, ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים, אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה).

3) מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פיקדונות הציבור ופיקדונות בבנקים, כתיבת החייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי מההון בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

לפרטים בדבר השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן, ראה ביאור 33 לדוחות הכספיים.

ב. חלופת שווי הוגן

תת נושא 10-825 בקודיפיקציה מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי הוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל הינה לגבי כל מכשיר בנפרד ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, התקן קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידי בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, הבנק אינו רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסייג 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהפיקוח על הבנקים.

18) מיסים על ההכנסה

מיסים על הכנסה כוללים מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נקפים לדוח רווח והפסד, או נקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון. ההפרשה למיסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס שכר המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

א. מיסים שוטפים

מיסים שוטפים הינם סכום המיסים על ההכנסה ששולמו או שעתידים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. המיסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתחייבים לשנים קודמות.

ב. מיסים נדחים

התחייבויות מיסים נדחים ונכסי מיסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מיסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף התקופה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

הבנק מכיר בהתחייבויות מיסים נדחים בגין הפרשים זמניים חייבים במס. בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2017 מכיר הבנק בהתחייבות מס נדחה בגין הרווחים הלא מחולקים של חברות הבנות אשר נצברו במיזם 1 בינואר 2017. הבנק מכיר בנכסי מיסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. התחייבויות מיסים נדחים או נכסי מיסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופה שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

א. קיזוז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים

הבנק מקזז נכסי והתחייבויות מיסים נדחים, כמו גם כל ה-valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

ד. פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילויי שנקבעו במסגרת FIN 48. בהתאם להוראות אלה, מכיר הבנק בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

19 רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה, בסיסי ומדולל, לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח מיוחס לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה, לאחר התאמה בגין מניות באוצר. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח (כגון התאמת הרווח בגין השפעה לאחר מס של דיבידנדים, עלויות מימון ושינויים אחרים, במידה שישנם) המתייחס לבעלי המניות הרגילות, והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין מניות באוצר ובגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, הכוללות כתבי אופציה למניות שהוענקו לעובדים.

20 מגזרי פעילות של הבנק

א. מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הינו מרכיב בבנק העוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים), גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי.

בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הגילוי על מגזרים פיקוחיים בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

ביום 10 בספטמבר 2015, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לקובץ השאלות והתשובות הכולל הקלות מסוימות הנוגעות לסיווג לקוחות למגזרי פעילות בהתאם למחזור ההכנסות שלהם, כשזה אינו מייצג או אינו זמין לבנק. על פי קובץ השאלות והתשובות, במקרים כאמור, רשאי הבנק לסווג את הלקוחות למגזרי הפעילות השונים על פי פרמטרים אחרים בהתאם לסך החבות של הלקוח. כך, נקבע כי במקרים מסוימים המפורטים בקובץ השאלות והתשובות ניתן לסווג את הלקוח על פי מספר העובדים בעסק או לפי סך הנכסים במאזן העסק. במידה וגם מידע זה אינו זמין, ניתן לסווג את הלקוח, באותם מקרים, לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק לאחר הכפלתם במקדם שנקבע.

ב. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע בחוזר הפיקוח על הבנקים, מיום 3 בנובמבר 2014, כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC-280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשיים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים; וכן
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם בין מגזרי הפעילות הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם, יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת החלטות. לפיכך, מדווחות בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

לפרטים בדבר הקריטריונים לסיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולמגזרים בהתאם לגישת ההנהלה וכן, להבדלים ביניהם ולמידע מגזרי נרחב נוסף ראה ביאור 29 לדוחות הכספיים.

ביאור 1 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

21) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מימש את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין הבנק לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלאביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה.

הח. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של הפיקוח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

תיקון	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השלכות
עדכון תקינה ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הוגן בשיטת השכבות	ביום 28 במרץ 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-01 בדבר שיפורים ביישום חשבונאות גידור שווי הוגן בשיטת השכבות בתיק במטרה להתאים באופן טוב יותר את חשבונאות הגידור למדיניות ניהול הסיכונים של החברה (להלן: "העדכון"). עיקרי התיקונים במסגרת העדכון כוללים, בין היתר, הרחבת שיטת השכבה האחרונה כך שניתן יהיה לגדר מספר שכבות, הבהרות בנוגע לאופן הטיפול החשבונאי וכן הוספת דרישות גילוי.	בהתאם להנחיות הפיקוח	הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים
עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי	ביום 31 במרץ 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון"). העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי.	בהתאם להנחיות הפיקוח	הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים
הארכת הוראת מעבר בגין יישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ"	הוראת המעבר מנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין איגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של איגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ" עד ליום 31 בדצמבר 2023.	1 בינואר 2024	הבנק עוקב אחר הוראות המעבר ובמידה שיוחלט על כניסת ההוראה לתוקף, יערך בהתאם, כך שלא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים
עדכון תקינה ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הוניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות	ביום 29 ביוני 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-03 בדבר מדידת שווי הוגן של ניירות ערך הוניים אשר חלה עליהם חסימת סחירות (להלן: "העדכון"). העדכון מבהיר כי חסימת סחירות חוזית על נייר ערך הוני מהווה חסימה ספציפית לישות ואינה חלק מיחידת מדידה החשבונאית של נייר הערך כאמור ולכן לא תילקח בחשבון במדידת השווי הוגן. כמו כן, העדכון מוסיף דרישות גילוי.	בהתאם להנחיות הפיקוח	לא צפויה השפעה מהותית

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
			א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
7,299	10,242	14,794	מאשראי לציבור
22	11	11	מאשראי לממשלות
90	79	1,014	מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
11	7	38	מפיקדונות בבנקים
-	-	10	מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ⁽²⁾
106	218	328	מאגרות חוב
7,528	10,557	16,195	סך כל הכנסות הריבית
			ב. הוצאות ריבית
1,316	1,716	4,168	על פיקדונות הציבור
4	4	3	על פיקדונות הממשלה
7	4	9	על פיקדונות מבנקים
380	1,142	1,744	על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1	6	31	על התחייבויות אחרות
1,708	2,872	5,955	סך כל הוצאות הריבית
5,820	7,685	10,240	סך הכנסות ריבית, נטו
			ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית⁽³⁾
(39)	83	18	
			ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
22	41	57	מוחזקות לפדיון
78	167	253	זמינות למכירה
6	10	18	למסחר ⁽⁴⁾
106	218	328	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות הריבית, נטו.

(4) הכנסות הריבית נטו מפעילות מסחר לשנת 2022, כפי שמופיעות בביאור 29, בסך 20 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020, הכנסות (הוצאות) ריבית נטו, בסך 20 ו-8 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כוללות הכנסות ריבית על איגרות חוב למסחר בסך 12 מיליון שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 10 ו-6 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כמפורט לעיל, הפרשי הצמדה בסך 13 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 4 מיליוני שקלים חדשים) וכן (הוצאות) הכנסות בין-מגזריות בסך (5) מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 2 ו-6 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), בגין עסקאות פנימיות בין פעילות ניהול נכסים והתחייבויות לפעילות מסחר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
1. מפעילות במכשירים נגזרים			
(1,020)	(890)	3,450	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾ ALM
(1,020)	(890)	3,450	סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים
2. מהשקעה באגרות חוב			
101	60	(55)	(הפסדים) רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
-	-	(5)	הפרשה לירידת ערך בגין אג"ח זמינות למכירה
101	60	(60)	סך הכל מהשקעה באגרות חוב
920	1,124	(3,063)	3. הפרשי שער, נטו
4. רווחים מהשקעה במניות			
13	51	41	רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר
-	(9)	(45)	הפרשה לירידת ערך של מניות שאינן למסחר
15	20	36	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
23	77	(81)	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾
51	139	(49)	סך הכל מהשקעה במניות
-	-	8	5. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו
52	433	286	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽²⁾			
137	(6)	365	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
32	(26)	98	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
-	-	5	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
169	(32)	468	סך הכל מפעילויות למטרות מסחר⁽⁴⁾⁽⁵⁾
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון			
(27)	23	103	חשיפת ריבית
196	(55)	365	חשיפת מטבע חוץ
-	-	-	חשיפה למניות
-	-	-	חשיפה לסחורות ואחרים
169	(32)	468	סך הכל

(1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) להכנסות ריבית מהשקעות באגרות חוב למסחר ראה ביאור 2 ד.

(5) הכנסות המימון שאינן מריבית מפעילות מסחר לשנת 2022, כפי שמופיעות בביאור 29, בסך 345 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 90 ו-121 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה), כוללות את סך הכל ההכנסות (ההוצאות) מפעילויות מסחר בסך 468 מיליון שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 33) ו-144 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה, וכן הפרשי שער (הפער בין הפרשי שער בגין פעילות בנגזרים ALM לבין הפרשי שער בגין פעילות מאזינת) בסך (123) מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 123 ו-20) מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה. כמפורט לעיל.

ביאורים לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 4 - עמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2022	2021	2020 ⁽⁴⁾	
440	412	356	ניהול חשבון ⁽¹⁾
336	306	255	הפרשי המרה
258	314	282	פעילות בניירות ערך
260	236	190	כרטיסי אשראי
78	76	56	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽²⁾
75	68	39	טיפול באשראי
55	53	40	פעילות סחר חוץ
112	109	100	עמלות הפצת ביטוח חיים
15	13	15	עמלות הפצת ביטוח דירות
27	31	38	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
24	27	22	תפעול קופות גמל
61	44	41	עמלות אחרות
1,741	1,689	1,434	סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
311	258	237	עמלות מעסקי מימון ⁽³⁾
2,052	1,947	1,671	סך כל העמלות

- (1) במטבעי ישראל ובמטבע חוץ.
 (2) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.
 (3) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכל 80 מיליוני שקלים חדשים (בשנים 2021 ו-2020 - 69 ו-72 מיליוני שקלים חדשים, בהתאמה).
 (4) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2022								
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
440	-	30	21	205	2	-	182	ניהול חשבון ⁽²⁾
336	139	14	8	82	2	-	91	הפרשי המרה
258	29	42	5	29	7	-	146	פעילות בניירות ערך
260	-	3	4	52	1	-	200	כרטיסי אשראי
78	-	-	5	4	2	-	67	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽³⁾
75	-	11	4	35	-	7	18	טיפול באשראי
55	-	24	9	22	-	-	-	פעילות סחר חוץ
112	-	-	-	-	-	112	-	עמלות הפצת ביטוח חיים
15	-	-	-	-	-	15	-	עמלות הפצת ביטוח דירות
27	-	7	-	-	-	13	7	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
24	24	-	-	-	-	-	-	תפעול קופות גמל
61	23	16	-	7	1	-	14	עמלות אחרות
1,741	215	147	56	436	15	147	725	סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
311	-	214	30	42	1	3	21	עמלות מעסקי מימון ⁽⁴⁾
2,052	215	361	86	478	16	150	746	סך כל העמלות

- (1) סיווג ההכנסות למגזרי פעילות נעשה בהתאם לגישת ההנהלה.
 (2) במטבעי ישראל ובמטבע חוץ.
 (3) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.
 (4) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכל 80 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 4א - הכנסות מחוזים עם לקוחות⁽¹⁾ - המשך
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2021								
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
412	6	30	20	192	1	-	163	ניהול חשבון ⁽²⁾
306	122	12	9	77	4	-	82	הפרשי המרה
314	29	38	9	31	13	-	194	פעילות בניירות ערך
236	-	3	4	52	1	-	176	כרטיסי אשראי
76	1	-	1	6	3	-	65	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽³⁾
68	2	16	5	25	-	4	16	טיפול באשראי
53	-	19	11	23	-	-	-	פעילות סחר חוץ
109	-	-	-	-	-	109	-	עמלות הפצת ביטוח חיים
13	-	-	-	-	-	13	-	עמלות הפצת ביטוח דירות
31	2	7	-	-	-	17	5	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
27	25	2	-	-	-	-	-	תפעול קופות גמל
44	17	14	2	1	1	-	9	עמלות אחרות
1,689	204	141	61	407	23	143	710	סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
258	-	175	25	45	-	4	9	עמלות מעסקי מימון ⁽⁴⁾
1,947	204	316	86	452	23	147	719	סך כל העמלות

2020 ⁽⁵⁾								
סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
356	5	20	16	167	8	-	140	ניהול חשבון ⁽²⁾
255	113	11	8	56	13	-	54	הפרשי המרה
282	42	41	6	20	24	-	149	פעילות בניירות ערך
190	-	2	3	36	1	-	148	כרטיסי אשראי
56	1	1	-	3	2	3	46	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽³⁾
39	1	9	2	15	-	6	6	טיפול באשראי
40	-	13	9	18	-	-	-	פעילות סחר חוץ
100	-	-	-	-	-	100	-	עמלות הפצת ביטוח חיים
15	-	-	-	-	-	15	-	עמלות הפצת ביטוח דירות
38	3	4	-	-	-	22	9	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
22	22	-	-	-	-	-	-	תפעול קופות גמל
41	10	13	1	-	5	3	9	עמלות אחרות
1,434	197	114	45	315	53	149	561	סך כל עמלות שאינן מעסקי מימון
237	-	168	20	35	-	7	7	עמלות מעסקי מימון ⁽⁴⁾
1,671	197	282	65	350	53	156	568	סך כל העמלות

(1) סיווג ההכנסות למגזרי פעילות נעשה בהתאם לגישת ההנהלה.

(2) במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.

(3) כולל עמלות הפצה מקרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

(4) לאחר השפעת מכירת סיכון באמצעות רכישת פוליסת ביטוח לערבויות חוק מכר בסך 69 ו-72 מיליוני שקלים חדשים בשנים 2021 ו-2020, בהתאמה

(5) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 5 - הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2022	2021	2020 ⁽¹⁾	
371 ⁽²⁾	18	41	רווח הון ממכירת בניינים וציוד
18	18	16	שכר נאמנות
19	14	11	הכנסות משרותי אבטחה
6	5	4	הכנסות משכר דירה
206	206	51	הפחתת נכסים לא מוחשיים, נטו
2	26	98 ⁽³⁾	אחרות
622	287	221	סך כל ההכנסות האחרות

- (1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
- (2) כולל רווח הון בסך 241 מיליוני שקלים חדשים בגין מכירת מלוא הזכויות ב-24 נכסי מקרקעין מניבים ברחבי ישראל בעלי יעודים שונים, משרדים ומסחר ורווח הון בסך 130 מיליוני שקלים חדשים בגין מכירת ההשקעה בחברה לפיתוח חוף התכלת.
- (3) כולל הכנסות בסך 82 מיליוני שקלים חדשים בגין שיפוי מחברות ביטוח.

ביאור 6 - משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2022	2021	2020 ⁽³⁾	
3,052	2,549	1,812	משכורות (לרבות מענקים)
45 ⁽¹⁾	41	23	הוצאה הנובעת מעסקאות המטופלות כעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים ⁽¹⁾
109	105	106	הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות וחופשה
4	21	14	הטבות לזמן ארוך
511	507	427	ביטוח לאומי ומס שכר
76	78	75	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים):
190	193	158	הטבה מוגדרת - עלות השירות ⁽²⁾
10	11	8	הפקדה מוגדרת
32	31	21	הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה ⁽²⁾
4,029	3,536	2,644	הוצאות בגין הטבות אחרות לעובדים
53	46	50	סך כל המשכורות והוצאות הנלוות
53	46	50	מזה: משכורות והוצאות נלוות בחוץ לארץ

- (1) ראה ביאור 23 - "עסקאות תשלום מבוסס מניות".
- (2) ראה ביאור 22 - "זכויות עובדים".
- (3) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 7 - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020 ⁽⁴⁾	2021	2022	
79	105	113	הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות)
68	87	96	שיווק ופרסום
43	51	53	תקשורת
219	318	329	מחשב
46	43	47	משרדיות
25	36	57	ביטוח
124	133	182	שירותים מקצועיים
10	13	15	שכר חברי דירקטוריון
7	8	15	הדרכה והשתלמויות
40	52	53	עמלות
31	31	35	רכב ונסיעות
72	153	137	אחרות
764	1,030	1,132	סך כל ההוצאות האחרות

(4) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הרכב

2020 ⁽¹⁾	2021	2022	
			מיסים שוטפים -
1,087	1,650	2,754	בגין שנת החשבון
4	2	10	בגין שנים קודמות
1,091	1,652	2,764	סך כל המיסים השוטפים
			שינויים במיסים נדחים -
(184)	78	(406)	בגין שנת החשבון
(4)	-	(2)	בגין שנים קודמות
(188)	78	(408)	סך כל המיסים הנדחים
903	1,730	2,356	סך כל ההפרשה למיסים על הכנסה
35	47	123	מזה - הפרשה למיסים על הכנסה בחוץ לארץ

ב. הטבלה אינה כוללת את השפעת המס בגין פריטים מסוימים המוכרים בכל תקופה ישירות בהון. השפעת המס של כל הפריטים שהוכרו ישירות בהון הסתכמה בקיטון של 183 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2022, לעומת גידול של 16 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2021 וקיטון של 6 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2020.

ג. להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי, שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, החל בישראל על תאגיד בנקאי לבין ההפרשה למיסים על הרווח, כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

2020 ⁽¹⁾	2021	2022	
2,604	5,030	6,963	רווח לפני מס
34.19%	34.19%	34.19%	שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל
890	1,720	2,381	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
			מס (חסכון מס) בגין:
(3)	(3)	(21)	הכנסות חברות בנות בארץ ⁽²⁾
2	2	1	הכנסות חברות בנות בחוץ לארץ
(1)	(1)	(5)	הכנסות פטורות ובעלות שיעור מס מוגבל
-	2	(1)	הפרשי תיאום פחת, הפחתות ורווח הון
25	73	70	הוצאות אחרות לא מוכרות
5	12	5	הפרשי עיתוי ורווחים שלא נרשמו בגינם מיסים נדחים
			מיסים בגין שנים קודמות:
2	4	4	סכומים נוספים לשלם על חובות בעייתיים
3	2	3	אחרים
(20)	(81)	(81)	הפחתת יתרת זכות נדחית ⁽³⁾
903	1,730	2,356	סך כל ההפרשה למיסים על הכנסה

(1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.

(2) כולל הכנסות מתאגיד עזר.

(3) הכרת הכנסה בגין יתרת הזכות הנדחית הנובעת מרכישת בנק אגוד החל מיום 30 בספטמבר 2020.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במי

ד. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים

יתרות ליום 31 בדצמבר						
שיעור מס ממוצע ב-%	2022	שינויים שנזקפו להון ⁽⁵⁾	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	2021	
						נכסי מיסים נדחים⁽⁴⁾:
34.19	999	191	-	84	724	הפרשה להפסדי אשראי
33.50	439	-	-	222	217	הפרשה לחופשה, מענקי יובל וזכויות עובדים
34.14	613	-	(177)	67	723	עודף התחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית הפסדים מועברים לצורך מס ⁽²⁾
-	-	-	-	(6)	6	אחר מפריטים כספיים
-	-	-	-	-	-	אחר מפריטים לא כספיים
34.19	30	-	-	22	8	
34.03	2,081	191	(177)	389	1,678	יתרת מיסים נדחים, ברוטו
-	-	-	-	-	-	הפרשה לנכס מס
34.03	2,081	191	(177)	389	1,678	יתרת נכסי מיסים בניכוי הפרשה למיסים נדחים
						התחייבות מיסים נדחים בגין⁽⁴⁾:
23.00	28	-	-	1	27	רכוש קבוע וחכירות
34.19	(17)	-	-	(25)	8	ניירות ערך ⁽³⁾
11.98	165	-	-	65	100	השקעות בחברות מוחזקות
-	-	-	6	-	(6)	אחר - מפריטים כספיים ⁽⁴⁾
-	-	-	-	(7)	7	אחר - מפריטים לא כספיים, נטו
34.19	14	-	-	(53)	67	עתודה למס בגין התאמות PPA
13.25	190	-	6	(19)	203	יתרת התחייבות מיסים נדחים ברוטו
	1,891	191	(183)	408	1,475	יתרת מיסים נדחים, נטו

(1) להערכת הבנק, בגין כל המיסים הנדחים האמורים, יותר סביר מאשר לא שתוצאות הפעילות העתידית יפיקו הכנסה חייבת מספקת למימוש נכסי המיסים הנדחים.

(2) הפסדים מועברים לצורך מס בגין חברות בנות בארץ.

(3) נכס מס נדחה בגין השקעה במניות בסך 17 מיליוני שקלים חדשים (בשנה שעברה התחייבות מיסים נדחים בסך 8 מיליוני שקלים חדשים). שינויים בסעיף זה בגין הפסד בסך של 254 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי (שנה קודמת רווח בסך של 9 מיליוני שקלים חדשים).

(4) שינויים בסעיף זה בסך 6 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מרווחים נטו מגידור תזרים מזומנים נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי (שנה קודמת רווח בסך של 11 מיליוני שקלים חדשים).

(5) התאמת יתרת הפתיחה של ההון העצמי בגין כניסה לתוקף של הוראות CECL (ראה באור 1).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. יתרות מיסים נדחים לקבל ועתודה למיסים נדחים - המשך

יתרות ליום 31 בדצמבר						
שיעור מס ממוצע ב-%	2021	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	2020 ⁽⁴⁾	
						נכסי מיסים נדחים⁽²⁾:
34.19	724	-	-	(197)	921	הפרשה להפסדי אשראי
33.50	217	-	-	87	130	הפרשה לחופשה, מענקי יובל וזכויות עובדים
34.14	723	-	5	36	682	עודף התחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית
34.19	6	-	-	(9)	15	הפסדים מועברים לצורך מס ⁽³⁾
23.00	-	-	-	(2)	2	אחר מפריטים כספיים
34.19	8	-	-	(1)	9	אחר מפריטים לא כספיים
34.08	1,678	-	5	(86)	1,759	יתרת מיסים נדחים, ברוטו
						הפרשה לנכס מס
34.08	1,678	-	5	(86)	1,759	יתרת נכסי מיסים בניכוי הפרשה למיסים נדחים
						התחייבות מיסים נדחים בגין⁽²⁾:
23.00	27	-	-	3	24	רכוש קבוע וחכירות
34.19	8	-	-	8	-	ניירות ערך ⁽⁴⁾
11.98	100	-	-	16	84	השקעות בחברות מוחזקות
34.19	(6)	-	(11)	-	5	אחר - מפריטים כספיים ⁽⁵⁾
34.19	7	-	-	(3)	10	אחר - מפריטים לא כספיים, נטו
34.19	67	-	-	(32)	99	עתודה למס בגין התאמות PPA
20.51	203	-	(11)	(8)	222	יתרת התחייבות מיסים נדחים ברוטו
						יתרת מיסים נדחים, נטו
	1,475	-	16	(78)	1,537	

- (1) החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. דוח הרווח וההפסד המאוחד לשנת 2020 כולל את התוצאות הכספיות של בנק אגוד לרבעון הרביעי בלבד.
- (2) להערכת הבנק, בגין כל המיסים הנדחים האמורים, יותר סביר מאשר לא שתוצאות הפעילות העתידית יפיקו הכנסה חייבת מספקת למימוש נכסי המיסים הנדחים.
- (3) הפסדים מועברים לצורך מס בגין חברה בת בארץ ובחזק לארץ.
- (4) התחייבות מס נדחה בגין השקעה במניות בסך של 17 מיליוני שקלים חדשים. שינויים בסעיף זה בגין רווח בסך של 9 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מהתאמת ניירות ערך זמינים למכירה לשווי הוגן נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי (שנה קודמת רווח בסך של 23 מיליוני שקלים חדשים).
- (5) שינויים בסעיף זה בסך 11 מיליוני שקלים חדשים הנובעים מרווחים נטו מגידור תזרים מזומנים נזקפו לסעיף נפרד בהון העצמי (שנה קודמת הפסד בסך של 1 מיליוני שקלים חדשים).

ה. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, החל מיום 1 בינואר 2017 מכיר הבנק בהתחייבות מס נדחה בגין הרווחים הלא מחולקים של חברות הבנות אשר נצברו מיום 1 בינואר 2017. סך ההתחייבות ליום 31 בדצמבר 2022 הינה כ-165 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 כ-100 מיליוני שקלים חדשים).

ו. לבנק חברת בת בהולנד (יונייטד מזרחי חברה לאחזקות בינלאומיות בע"מ ב.ו. הולנד). לחברה בהולנד הפסדים צבורים מועברים משנים קודמות, אולם לאלה אין השפעה על חבות המס של הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 8 - הפרשה למיסים על הרווח - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ז. שינויי חקיקה בתחום המס

1. מס חברות

ביום 22 בדצמבר 2016 אישרה מליאת הכנסת את חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016, אשר קבע את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות, הפעימה הראשונה לשיעור של 24% החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

יתרות המסים הנדחים חושבו בהתאם לשיעורי המס החדשים כפי שנקבעו בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך.

2. מס ערך מוסף, מס רווח ומס שכר

ביום 12 באוקטובר 2015 אישרה מליאת הכנסת את צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"ם ומוסדות כספיים) (התיקון), התשע"ו - 2015, הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים יירד מ-18% ל-17%, וזאת החל מיום 1 באוקטובר 2015. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד ל-35.02% בשנת 2017 ול-34.19% משנת 2018 ואילך.

בעקבות התיקונים האמורים, שונו שיעורי המס הסטטוטורי החלים על תאגידים בנקאיים, והם יעמדו על השיעורים כדלקמן:

שנת המס	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור המס הכולל
2018 ואילך	17%	23%	34.19%

חבות המס בחברות הבנות של הבנק נקבעות על פי שיעורי המיסים החלים באותה המדינה. בגין סניפי חוץ לארץ משלים הבנק את חבות המס לשיעורים בישראל.

ח. לבנק הוצאו שומות עד וכולל שנת המס 2016. לגבי שנת 2017 הוצאה שומה שלא בהסכם, עליה הבנק השיג. סכומי המס בשומה זו אינם מהותיים לדוחות הכספיים.

לבנק הוצאו שומות נכונות בהסכם לגבי השנים עד וכולל שנת המס 2020.

לבנק יהב שומות מס עד וכולל שנת המס 2019.

לבנק אגוד שומות מס עד וכולל שנת המס 2013. בגין השנים 2014-2017 חתם הבנק על הסכם שומות עם רשות המיסים למעט סוגיה שאינה מהותית לדוחות הכספיים.

ט. בהמשך להשלמת רכישת 100% מהון המניות המונפק והנפרע ומזכויות ההצבעה בבנק אגוד ביום 30 בספטמבר 2020, ולהתקשרות בין הבנק לבין בנק אגוד בהסכם למיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ביום 29 בנובמבר 2020, התקבל ביום 10 במאי 2021 אישור מרשות המיסים, במסגרת החלטת מיסוי, כי המיזוג של בנק אגוד עם ולתוך הבנק הינו פטור ממס בהתאם להוראות חלק ה'2 לפקודה. ביום 29 בדצמבר 2022, הושלם המיזוג של בנק אגוד עם ולתוך הבנק. עם השלמת המיזוג חדל בנק אגוד מלהתקיים כישות משפטית עצמאית וכל נכסיו זכויותיו וחובותיו הוקנו לבנק.

ביאור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. השינויים במרכיבי הרווח (ההפסד) הכולל האחר המצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
2020			2021			2022		
השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר	לפני	השפעת לאחר
מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס	מס
112	(58)	170	55	(30)	85	(592)	272	(864)
(66)	35	(101)	(39)	21	(60)	36	(19)	55
46	(23)	69	16	(9)	25	(556)	253	(809)
שינוי נטו במהלך התקופה								
התאמות מתרגום								
-	-	-	(1)	-	(1)	-	-	-
התאמות מתרגום דוחות כספיים ⁽²⁾								
-	-	-	(1)	-	(1)	-	-	-
שינוי נטו במהלך התקופה								
גידור תזרים מזומנים								
2	(1)	3	(22)	11	(33)	12	(6)	18
רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים (רווחים) הפסדים נטו בגין גידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	(1)	3	(22)	11	(33)	12	(6)	18
שינוי נטו במהלך התקופה								
הטבות לעובדים								
(22) ⁽⁴⁾	11	(33)	(55) ⁽⁴⁾	27	(82)	299 ⁽⁴⁾	(156)	455
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה								
31	(16)	47	42	(22)	64	41	(21)	62
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽³⁾								
9	(5)	14	(13)	5	(18)	340	(177)	517
שינוי נטו במהלך התקופה								
57	(29)	86	(20)	7	(27)	(204)	70	(274)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה								
1	(1)	2	7	(4)	11	7	(4)	11
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה								
56	(28)	84	(27)	11	(38)	(211)	74	(285)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק								

- (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפרטים ראה ביאור 3 א.2.
- (2) התאמות מתרגום דוחות כספיים של חברות כלולות שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
- (3) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. לפרטים ראה ביאור 22 ג.2.
- (4) כולל בעיקר השפעת שינויים בריבית על ההתחייבות האקטוארית וכן הפחתה של קרן ההון מתוכנית ההתייעלות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 11 - מזומנים ופיקדונות בבנקים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

<u>2021</u>	<u>2022</u>	
93,672	90,738	מזומנים ופיקדונות בבנקים מרכזיים
1,595	2,935	פיקדונות בבנקים מסחריים
95,267	93,673	סך כל המזומנים והפיקדונות בבנקים
		מזה : מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה
94,661	92,865	מקורית של עד שלושה חודשים

לפרטים בדבר שיעבודים ראה ביאור 27 להלן.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 12 - ניירות ערך

ליום 31 בדצמבר 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

						הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו	
שווי הוגן⁽¹⁾	הפסדים	רווחים								
						(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון				
2,905	(129)	-	-	3,034	3,034	של ממשלת ישראל				
371	(19)	-	-	390	390	של מוסדות פיננסיים בישראל				
86	(4)	-	-	90	90	של אחרים בישראל				
3,362	(152)	-	-	3,514	3,514	סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון				
						(2) איגרות חוב זמינות למכירה				
						הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווח כולל אחר מצטבר⁽⁴⁾	
שווי הוגן⁽¹⁾	הפסדים	רווחים								
4,949	(562)	41	-	5,470	4,949	של ממשלת ישראל				
1,330	(37)	-	-	1,367	1,330	של ממשלות זרות ⁽³⁾				
383	(42)	3	-	422	383	של מוסדות פיננסיים בישראל				
262	(13)	-	-	275	262	של מוסדות פיננסיים זרים				
55	(2)	-	-	57	55	מגובי נכסים (ABS)				
838	(59)	17	-	880	838	של אחרים בישראל				
217	(11)	5	-	223	217	של אחרים זרים				
8,034	(726)	66	-	8,694	8,034	סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה				

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך
 ליום 31 בדצמבר 2022
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
632	584	-	62	(14)	632
389	380	-	9	-	389
12,180	12,792	-	128	(892)	12,028

(3) השקעה במניות שאינן למסחר
 מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁶⁾

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
2,749	2,804	-	-	(55)	2,749
127	127	-	1	(1)	127
1	1	-	-	-	1
25	25	-	1	(1)	25
42	43	-	-	(1)	42
2,944	3,000	-	2	(58)	2,944
20	18	-	3	(1)	20
2,964	3,018	-	5	(59)	2,964
15,144	15,810	-	133	(951)	14,992

(4) איגרות חוב למסחר
 של ממשלת ישראל
 של ממשלות זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים

סך כל איגרות חוב למסחר
 מניות וניירות ערך אחרים
סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁽²⁾

מידע נוסף לגבי אגרות חוב
יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
35
35

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 455 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 203 מיליוני שקלים חדשים.
 (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
 (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
 (5) נדקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
 (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
 הערות:
 - לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3 ו-4. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
 - ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך
 ליום 31 בדצמבר 2021
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

התאמות לשווי הוגן שטרם הוכרו						הערך במאזן	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
שווי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	עלות מופחתת	הערך במאזן						
(1) איגרות חוב המוחזקות לפידיון											
2,691	(5)	62	-	2,634	2,634	של ממשלת ישראל					
275	-	4	-	271	271	של מוסדות פיננסיים בישראל					
29	-	-	-	29	29	של אחרים בישראל					
2,995	(5)	66	-	2,934	2,934	סך כל איגרות החוב המוחזקות לפידיון					
(2) איגרות חוב זמינות למכירה											
רווח כולל אחר מצטבר ⁽⁴⁾						הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
7,314	(40)	110	-	7,244	7,314	של ממשלת ישראל					
2,035	(1)	1	-	2,035	2,035	של ממשלות זרות ⁽³⁾					
326	-	3	-	323	326	של מוסדות פיננסיים בישראל					
177	(1)	2	-	176	177	של מוסדות פיננסיים זרים					
6	-	-	-	6	6	מגובי נכסים (ABS)					
712	(2)	55	-	659	712	של אחרים בישראל					
253	-	21	-	232	253	של אחרים זרים					
10,823	(44)	192	-	10,675	10,823	סך כל איגרות החוב הזמינות למכירה					

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		הערך במאזן
			רווחים	הפסדים	
			שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	
706	574	-	134	(2)	706
414	403	-	11	-	414
14,463	14,183	-	392	(51)	14,524

(3) השקעה במניות שאינן למסחר

מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין⁽⁶⁾ 414

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר

הערך במאזן	עלות (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	התאמות לשווי הוגן שטרם מומשו ⁽⁵⁾		הערך במאזן
			רווחים	הפסדים	
			שווי הוגן ⁽¹⁾	שווי הוגן ⁽¹⁾	
473	465	-	9	(1)	473
4	4	-	-	-	4
24	23	-	2	(1)	24
49	47	-	2	-	49
550	539	-	13	(2)	550
20	21	-	4	(5)	20
570	560	-	17	(7)	570
15,033	14,743	-	409	(58)	15,094

(4) איגרות חוב למסחר

של ממשלת ישראל 473

של מוסדות פיננסיים בישראל 4

של אחרים בישראל 24

של אחרים זרים 49

סך כל איגרות חוב למסחר

מניות וניירות ערך אחרים

סך כל ניירות הערך למסחר

סך כל ניירות הערך⁽²⁾

(5) מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של-

אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

45

45

- (1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) מזה: ניירות ערך ששועבדו למלווים בסך 1,001 מיליוני שקלים חדשים וניירות ערך שהועמדו כבטחון למלווים בסך 146 מיליוני שקלים חדשים.
- (3) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.
- (4) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת איגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (5) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (6) מוצגות ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- הערות:
- לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה ביאורים 2, 3 ו-3.3. לפרטים בדבר הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 3 א.4.
- ההבחנה בין איגרות חוב של ישראל לבין איגרות חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות שהנפיקה את נייר הערך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(6) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של איגרות חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציה הפסד שטרם מומש:

פחות מ-12 חודשים					12 חודשים ומעלה					סך הכל	איגרות חוב זמינות למכירה				
שווי הוגן ⁽¹⁾ 20%-0%		40%-20%		מעל 40%		שווי הוגן ⁽¹⁾ 20%-0%		40%-20%				מעל 40%		סך הכל	איגרות חוב זמינות למכירה
הפסדים שטרם הוכרו					הפסדים שטרם הוכרו										
ליום 31 בדצמבר 2022					ליום 31 בדצמבר 2021										
455	24	100	331	2,891	107	-	28	79	1,271		1,271	של ממשלת ישראל			
5	-	-	5	47	32	-	-	32	1,207		1,207	של ממשלות זרות ⁽²⁾			
23	-	-	23	191	19	-	-	19	183		183	של מוסדות פיננסים בישראל			
7	-	1	6	38	6	-	-	6	208		208	של מוסדות פיננסים זרים			
-	-	-	-	-	2	-	-	2	55		55	מגובי נכסים (ABS)			
12	-	3	9	60	47	-	-	47	606		606	של אחרים בישראל			
6	-	4	2	40	5	-	4	1	106		106	של אחרים זרים			
508	24	108	376	3,267	218	-	32	186	3,636		3,636	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה			
8	-	-	8	602	32	-	-	32	2,029		2,029	של ממשלת ישראל			
-	-	-	-	-	1	-	-	1	1,834		1,834	של ממשלות זרות ⁽²⁾			
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	25		25	של מוסדות פיננסים בישראל			
-	-	-	-	-	1	-	-	1	38		38	של מוסדות פיננסים זרים			
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	1		1	מגובי נכסים (ABS)			
-	-	-	-	-	2	-	-	2	75		75	של אחרים בישראל			
-	-	-	-	-	-	-	-	(3)-	5		5	של אחרים זרים			
8	-	-	8	602	36	-	-	36	4,007		4,007	סך כל איגרות חוב זמינות למכירה			

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית.

(3) יתרה נמוכה מ-0.5 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 12 - ניירות ערך - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(7) ניירות ערך מגובי נכסים ומגובי משכנתאות

רווח כולל אחר מצטבר				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ליום 31 בדצמבר 2022				
55	57	-	(2)	55
אגרות חוב מגובות נכסים				
55	57	-	(2)	55
סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה				
ליום 31 בדצמבר 2021				
6	6	-	-	6
אגרות חוב מגובות נכסים				
6	6	-	-	6
סך כל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה				

(8) תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי של אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלות ומוסדות פיננסיים	מגובי נכסים או מגובי משכנתאות	של אחרים	סך הכל
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2021			
-	-	-	-
תוספות בגין הפסדי אשראי על ניירות ערך שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר			
-	-	7	7
הפחתות בגין ניירות ערך שנמכרו במהלך התקופה			
-	-	(2)	(2)
הפחתות בגין כוונה למכור			
גידול (קיטון) נטו בהפרשה להפסדי אשראי בגין ניירות ערך שנרשמו בגינם הפסדי אשראי בעבר			
-	-	5	5
מחיקות חשבונאיות שנזקפו כנגד ההפרשה			
-	-	(5)	(5)
גביית סכומים שנמחקו חשבונאית בתקופות קודמות			
-	-	-	-
מחיקות חשבונאיות, נטו			
-	-	(5)	(5)
אחר			
-	-	-	-
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2022			

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2022						יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
בנקים ממשלות		אשראי לציבור				
סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
104,784	30,560	74,224	407	-	73,817	שנבדקו על בסיס פרטני
236,132	-	236,132	26,132	196,840	13,160	שנבדקו על בסיס קבוצתי
340,916	30,560	310,356	26,539	196,840⁽²⁾	86,977	סך הכל חובות
מזה:						
2,577	-	2,577	55	1,329	1,193	חובות לא צוברים
113	-	113	44	-	69	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,259	-	1,259	123	-	1,136	חובות בעייתיים אחרים
3,949	-	3,949	222	1,329	2,398	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾						
1,119	1	1,118	12	-	1,106	שנבדקו על בסיס פרטני
1,766	-	1,766	484	897	385	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,885	1	2,884	496	897	1,491	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
309	1	308	42	67	199	מזה: בגין חובות לא צוברים
317	-	317	60	-	257	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 12,566 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי - המשך

31 בדצמבר 2021 ⁽³⁾						
בנקים ממשלות			אשראי לציבור			
סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה:
88,249	23,888	64,361	564	36	63,761	שנבדקו על בסיס פרטני
209,170	-	209,170	24,286	175,722	9,162	שנבדקו על בסיס קבוצתי
297,419	23,888	273,531	24,850	175,758⁽²⁾	72,923	סך הכל חובות
						מזה:
1,250	1	1,249	56	-	1,193	חובות לא צוברים
1,352	-	1,352	26	1,300	26	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
819	-	819	111	-	708	חובות בעייתיים אחרים
3,421	1	3,420	193	1,300	1,927	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות:
982	1	981	21	1	959	שנבדקו על בסיס פרטני
1,122	-	1,122	217	803	102	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,104	1	2,103	238	804	1,061	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
320	1	319	17	-	302	מזה: בגין חובות לא צוברים
134	-	134	19	1	114	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 11,145 מיליוני שקלים חדשים.

(3) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ביאור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	בנקים ממשלות		סך הכל
			סך הכל	ואגרות חוב	
1,256	804	254	2,314	1	2,315
275	(32)	149	392	-	392
336	99	97	532	-	532
(330)	-	(189)	(519)	-	(519)
128	-	122	250	-	250
(202)	-	(67)	(269)	-	(269)
25	31	79	135	-	135
1,690	902	512	3,104	1	3,105
199	5	16	220	-	220

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים⁽⁴⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽⁴⁾ גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות⁽⁴⁾ מחיקות חשבונאיות, נטו אחר⁽²⁾

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021					
1,383	942	340	2,665	2	2,667
(88)	(133)	(56)	(277)	(1)	(278)
(241)	(10)	(143)	(394)	-	(394)
165	3	98	266	-	266
(76)	(7)	(45)	(128)	-	(128)
37	2	15	54	-	54
1,256	804	254	2,314	1	2,315
195	-	16	211	-	211

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽⁴⁾ גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות⁽⁴⁾ מחיקות חשבונאיות, נטו אחר⁽²⁾

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
865	674	273	1,812	1	1,813
634	279	136	1,049	1	1,050
(304)	(12)	(153)	(469)	-	(469)
119	1	76	196	-	196
(185)	(11)	(77)	(273)	-	(273)
69	-	8	77	-	77
1,383	942	340	2,665	2	2,667
208	-	24	232	-	232

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽⁴⁾ גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות⁽⁴⁾ מחיקות חשבונאיות, נטו רכישת בנק אגוד

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(1) יתרת המחיקות החשבונאיות והוצאות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי טכני הנובע מחלוקי הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת הפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעייתי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".

(2) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 14 - אשראי לממשלות

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2021	2022	
74	19	אשראי לממשלת ישראל
403	299	אשראי לממשלות זרות
477	318	סך כל האשראי לממשלות

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הרכב הסעיף:

2021	2022	
חברות כלולות	חברות כלולות	
34	92	השקעות במניות לפי שיטת השווי המאזני
35	35	כתבי התחייבות נדחים ושטרי הון
69	127	סך כל ההשקעות
		מזה:
(26)	(21)	הפסדים שנצברו ממועד הרכישה
		סעיפים שנצברו בהון העצמי ממועד הרכישה:
(2)	(2)	התאמות מתרגום דוחות כספיים

ב. חלק התאגיד הבנקאי ברווחי חברות כלולות, נטו:

2020	2021	2022	
1	(10)	5	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים (הפסדים), נטו, של חברות כלולות ⁽¹⁾⁽²⁾

(1) לא קיימים הפסדים ו/או ביטול הפסדים מירידת ערך של חברות מוחזקות.

(2) השפעת המס על רווחי החברות הכלולות נמוכה מ-1 מיליון ש"ח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות ופרטים על חברות אלו - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

פרטים על החברה	חלק בהון המקנה זכויות לקבלת רווחים		חלק בזכויות ההצבעה	
	2022	2021	2022	2021
ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות⁽⁴⁾:				
(1) חברות מאוחדות				
בנק אגוד לישראל בע"מ ⁽²⁾	-	100%	-	100%
בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ⁽³⁾	50%	50%	50%	50%
טפחות סוכנות לביטוח (1989) בע"מ	100%	100%	100%	100%
מזרחי חברה להחזקות בינלאומיות בע"מ (ב.ו.הולנד)	100%	100%	100%	100%
אתגר חברה לניהול תיקי השקעות מקבוצת מזרחי טפחות בע"מ	100%	100%	100%	100%
מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ	100%	100%	100%	100%
מזרחי טפחות חברה לנאמנות בע"מ	100%	100%	100%	100%
מזרחי טפחות INVEST בע"מ ⁽²⁾	100%	100%	100%	100%
מזרחי טפחות ליסינג בע"מ ⁽²⁾	100%	100%	100%	100%

31 בדצמבר 2022		
עלות	הפחתה נצברת	יתרה מופחתת
140	53	87

ד. יתרת מוניטין בגין חברות מוחזקות:⁽³⁾⁽⁴⁾

- (1) ברשימה לעיל לא נכללו חברות בבעלות ובשליטה מלאה שהן חברות נכסים המשמשים את הבנק, או חברות המספקות שירותים לבנק ושנכסיהן, התחייבויותיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוח הכספי של הבנק.
- (2) ביום 29 בדצמבר 2022 הושלם מיזוג בנק איגוד אל תוך הבנק. החל מיום זה, מזרחי טפחות INVEST (לשעבר אגוד השקעות וייזום א.ש.י) בע"מ ומזרחי טפחות ליסינג בע"מ (לשעבר אגוד ליסינג בע"מ) הינן חברות בנות של הבנק. יתר חברות הבנות של הבנק, יתר חברות הבנות של הבנק.
- (3) יתרת המוניטין בגין רכישת בנק יהב נכללת במאזן המאוחד בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין".
- (4) יתרת המוניטין כוללת גם מוניטין בגין רכישת טפחות בנק משכנתאות לישראל בע"מ שיתרתו המופחתת ליום 31 בדצמבר 2022 מסתכמת בכ-14 מיליוני שקלים חדשים (זהה ליתרתו המופחתת ביום 31 בדצמבר 2021 וביום 31 בדצמבר 2020), ובגין רכישת בנק אדנים למשכנתאות בע"מ שיתרתו המופחתת ליום 31 בדצמבר 2022 מסתכמת בכ-4 מיליוני שקלים חדשים (זהה ליתרתו המופחתת ביום 31 בדצמבר 2021 וביום 31 בדצמבר 2020).
- (5) לרבות, יתרת מוניטין הכלולה במאזן המאוחד בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין".
- (6) לרבות התאמות מתרגום דוחות כספיים, התאמות בגין הצגת נירות ערך מסוימים של חברות מוחזקות לפי שווי הוגן ושינויים ברווח כולל אחר בגין הטבות לעובדים.
- (7) כולל רווח עקב פחות של המשקל ביחס לשער החליפין של מטבעות חוץ בסך של כ-29 מיליון שקלים חדשים (בשנת 2021 הפסד של כ-12 מיליון שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

סעיפים אחרים שנצברו בהון העצמי ⁽⁶⁾		דיבידנד שנרשם		תרומה לרווח הנקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי		השקעות הוניות אחרות		יתרת מוניטין ⁽³⁾		השקעה במניות לפי שווי מאזני ⁽⁵⁾	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
-	-	-	-	211	280	500	-	-	-	3,071	-
8	7	(15)	(15)	102	139	-	-	69	69	1,028	1,151
-	-	-	-	70	82	-	66	-	-	1,265	1,412
-	-	-	-	(7)	(7)	-	-	-	-	225	225
-	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	28	27
-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	95	98
-	-	-	-	18	8	-	-	-	-	171	179
-	-	-	-	8	23	-	-	-	-	137	160
25	34	-	-	34	54	-	-	-	-	835	893

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 16 - בניינים וציוד

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	עלויות תוכנה	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) ⁽¹⁾	א. ההרכב עלות הנכסים
6,473	3,050	1,744	1,679	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2020
349	253	48	48	תוספות
(54)	-	(4)	(50)	גריעות
6,768	3,303	1,788	1,677	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2021
392	249	45	98	תוספות
(782)	(41)	(227)	(514) ⁽²⁾	גריעות
6,378	3,511	1,606	1,261	עלות נכסים ליום 31 בדצמבר 2022
4,730	2,457	1,469	804	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2020
339	233	59	47	פחת
-	-	-	-	ירידת ערך
(35)	-	(4)	(31)	גריעות
5,034	2,690	1,524	820	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2021
328	246	40	42	פחת
4	4	-	-	ירידת ערך
(491)	(8)	(214)	(269)	גריעות
4,875	2,932	1,350	593	פחת נצבר ליום 31 בדצמבר 2022
1,743	593	275	875	הערך בספרים⁽³⁾ ליום 31 בדצמבר 2020
1,734	613	264	857	ליום 31 בדצמבר 2021
1,503	579	256	668	ליום 31 בדצמבר 2022
	23.8%	13.9%	4.1%	שיעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2021
	23.3%	14.6%	4.0%	שיעור פחת ממוצע משוקלל ליום 31 בדצמבר 2022

ב. פרטים נוספים

להלן שיעורי הפחת:

4%-2%	בניינים
7%	שיפורים במושכר
25%-6%	ציוד משרדי וריהוט
20%-15%	כלי רכב
33%-20%	מחשוב, זכויות שימוש ועלויות תוכנה

- (1) התקנות, זכויות במושכר ותשלומים על חשבון חלק מהבניינים וזכויות החכירה בסך כ- 70 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 כ-132 מיליוני שקלים חדשים) טרם נרשמו בלשכת רישום המקרקעין על שם הבנק או החברות המאוחדות שלו.
- (2) לפרטים בדבר מכירת מלוא הזכויות ב-24 נכסי מקרקעין מניבים ברחבי ישראל בעלי יעודים שונים ראה ביאור 5.
- (3) כולל עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2022 של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב שהונו, בסך של 578 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 538 מיליוני שקלים חדשים וליום 31 בדצמבר 2020 - 444 מיליוני שקלים חדשים). לפרטים בדבר מדיניות היגיון עלויות תוכנה ראה ביאור 9.1.1.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 16 - בניינים וציוד - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. נכסים שאינם בשימוש הקבוצה (יתרה להפחתה):

מאוחד		
31 בדצמבר		
2021	2022	
26	18	שאינם מיועדים למכירה
26	10	מזה - מושכרים לאחרים
-	-	מיועדים למכירה ⁽⁴⁾

(4) בנוסף, נכון ליום 31 בדצמבר 2022, לא קיימים נכסים בשימוש הקבוצה המיועדים למכירה. (נכון ליום 31 בדצמבר, היו קיימים נכסים בשימוש הקבוצה המיועדים למכירה 2021 בשווי 200 מיליוני שקלים חדשים).

ד. ליום 31 בדצמבר 2022 לקבוצת הבנק קיימת התחייבות לרכישת בניינים ושיפוצים בסך 221 מיליוני שקלים חדשים (31 בדצמבר 2022 - 14 מיליוני שקלים חדשים).

ה. בשנת 2017 רכש הבנק קרקע במטרה לרכז, ככל האפשר, את יחידות המטה של הבנק, באתר מרכזי אחד, בלוד. עלות הרכישה הסתכמה לסך של 27 מיליוני שקלים חדשים. לפרטים בדבר ההתקשרות, השפעתה על הדוחות הכספיים והקלות הוניות שאישר הפיקוח על הבנקים הנוגעות להתייעלות בתחום הנדל"ן, ראה ביאור 25.

ו. מידע בגין חכירות

הוצאות בגין חכירות:

2020	2021	2022	
118	138	146	סך הכל הוצאות בגין חכירות

מידע נוסף על חכירות:

2020	2021	2022	
40	16	233	רווח הון מעסקאות מכירה וחכירה בחזרה, נטו
104	140	146	תזרימי מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות
24	173	296	נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות
4.2	4.5	4.9	יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים)
1.2	1.3	1.4	ריבית היוון משוקללת ממוצעת

תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בין חכירות תפעוליות לפי תקופות לפירעון:

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2022		
תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	תזרימי מזומנים לא מהוונים בגין חכירה	
107	107	127	128	עד שנה
91	92	101	102	מעל שנה עד שנתיים
78	80	84	86	מעל שנתיים עד 3 שנים
63	65	66	68	מעל 3 שנים עד 4 שנים
44	47	57	61	מעל 4 שנים עד 5 שנים
234	273	380	452	מעל 5 שנים
617	664	814	896	סך הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 17 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		
2021	2022	
1,678	2,081	מיסים נדחים לקבל, נטו ⁽¹⁾
114	87	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
130	118	הכנסות לקבל
118	121	הוצאות הנפקה של איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾
614	780	נכס זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ⁽³⁾
417	586	חייבים אחרים ויתרות חובה
3,071	3,773	סך כל הנכסים האחרים

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 8.

(2) לפרטים בדבר אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים ראה ביאור 20.

(3) לפרטים בדבר נכס זכות שימוש בגין חכירה תפעולית ראה ביאור 16.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 18 - פיקדונות הציבור
 ליום 31 בדצמבר
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

2021	2022	
		בישראל
		לפי דרישה
103,889	88,270	אינם נושאים ריבית
47,151	43,428	נושאים ריבית
151,040	131,698	סך הכל לפי דרישה
152,698	204,829	לזמן קצוב
303,738	336,527	סך הכל פיקדונות בישראל⁽¹⁾
		מחוץ לישראל
		לפי דרישה
492	409	אינם נושאים ריבית
1	66	נושאים ריבית
493	475	סך הכל לפי דרישה
3,693	7,512	לזמן קצוב
4,186	7,987	סך הכל פיקדונות מחוץ לישראל
307,924	344,514	סך הכל פיקדונות הציבור
		(1) מזה:
139,715	151,578	פיקדונות של אנשים פרטיים
61,365	75,938	פיקדונות של גופים מוסדיים
102,658	109,011	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

2021	2022	
		תקרת הפיקדון (במיליוני ש"ח)
95,170	99,561	עד 1
78,746	86,771	מעל 1 עד 10
44,740	46,517	מעל 10 עד 100
36,591	35,348	מעל 100 עד 500
52,677	76,317	מעל 500
307,924	344,514	סך הכל

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 19 - פיקדונות מבנקים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		
2021	2022	
		בישראל
		בנקים מסחריים:
		פיקדונות לפי דרישה
1,085	310	פיקדונות לזמן קצוב
707	1,224	קיבולים
299	230	בנקים מרכזיים:
		פיקדונות לזמן קצוב
4,877	4,877	
		מחוץ לישראל
		בנקים מסחריים:
		פיקדונות לפי דרישה
24	201	פיקדונות לזמן קצוב
-	152	
6,992	6,994	סך כל הפיקדונות מבנקים

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		שיעור תשואה פנימי ⁽²⁾	משך חיים ממוצע בשנים ⁽³⁾	
2021	2022			
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ניתנים להמרה במניות:				
במטבע ישראלי לא צמוד				
	6,741	2.50%	2.85	איגרות חוב
	192	4.85%	1.10	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
במטבע ישראלי צמוד למדד				
	22,391	0.87%	3.86	איגרות חוב
	3,582	3.11%	6.57	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הניתנים להמרה במניות:				
במטבע ישראלי צמוד למדד				
	3,260	3.59%	1.04	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
במטבע חוץ דולר				
	1,880	3.10%	3.43	כתבי התחייבות נדחים ⁽³⁾
38,046	33,287	1.58%	3.90	סך הכל איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

- (1) משך חיים ממוצע הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
 (2) שיעור תשואה פנימי הינו, שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.
 (3) בזמן פירוק, עומדים לפירעון לאחר יתר ההתחייבויות, כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידי הבנק שנכללים בסעיף זה.

- א. בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצע הבנק פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') בתחילת חודש ינואר 2022 תמורת כ-2.1 מיליארדי שקלים חדשים. שטר ההון הנדחה, אשר הונפק על ידי הבנק, לא היה כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III והופחת בהדרגה.
- ב. מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ ("להלן: "החברה"), חברה בשליטה ובבעלות מלאים של הבנק, הנפיקה לציבור במסגרת תשקיפים, איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים מותנים צמודים למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב של 23,029 מיליוני שקלים חדשים וכן איגרות חוב שאינן צמודות בערך נקוב של 5,235 מיליוני שקלים חדשים, נכון ליום 31 בדצמבר 2022, והפיקדה את תמורת ההנפקה בבנק למטרת הפעילות העסקית השוטפת שלו. ביום 11 באפריל 2022 הנפיקה טפחות הנפקות שתי סדרות אגרות חוב חדשות, סדרות 63 ו-64, שקלית וצמודה למדד בסכום של כ-1.2 מיליארדי שקלים ערך נקוב כל אחת, תמורת סך כולל של כ-2.4 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 6 בדצמבר 2022 הנפיקה טפחות הנפקות שתי סדרות אגרות חוב, סדרות 63 ו-66, שקלית וצמודה למדד וסדרה אחת של כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 65). אגרות החוב (סדרה 63) הונפקו בדרך של הרחבת סדרה נסחרת, בערך נקוב של כ-0.7 מיליארד שקלים חדשים. אגרות חוב מסדרה חדשה (סדרה 66), הונפקו בערך נקוב של כ-1.2 מיליארד שקלים חדשים. כתבי התחייבות נדחים מותנים מסדרה חדשה (סדרה 65), הונפקו בערך נקוב של כ-0.7 מיליארד שקלים חדשים. התמורה ברוטו שהתקבלה על ידי החברה במסגרת ההצעה לציבור של אגרות החוב (סדרה 63 וסדרה 66) וכתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 65) מסתכמת בסך 2.6 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 20 בפברואר 2023, לאחר תאריך המאזן, הנפיקה טפחות הנפקות נירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת כ-1.1 מיליארדי שקלים חדשים. ביום 1 במרץ 2022, נפרע פירעון חלקי של קרן אגרות החוב (סדרה 57) תמורת כ-0.2 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 7 ביוני 2022, נפרעה במלואה קרן אגרות החוב (סדרה 41) תמורת כ-3.3 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 15 בספטמבר 2022, נפרעה במלואה קרן אגרות החוב (סדרה 58) תמורת כ-0.4 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 25 בספטמבר 2022, נפרעה במלואה קרן אגרות החוב (סדרה 44) תמורת כ-3.0 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 11 בספטמבר 2022, נפרעו במלואם בפדיון מוקדם ביוזמת החברה כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 56) תמורת כ-0.3 מיליארדי שקלים חדשים.
- ביום 18 בדצמבר 2022, נפרעה במלואה בפדיון מוקדם ביוזמת החברה קרן כתבי התחייבות נדחים מותנים (סדרה 47) תמורת כ-0.75 מיליארדי שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 20 - איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים - המשך

ליום 31 בדצמבר

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. לבנק כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (Contingently Convertibles) הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן. כתבי ההתחייבות עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל III ומוכרים כהון רובד 2. כתבי ההתחייבות כוללים מנגנון לספיגת הפסדים במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות.

במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 מעל היחס המזערי הנדרש הבנק יהיה רשאי להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא. לפי חברת הדירוג Standard & poors Maalot, דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים המותנים הוא ilAA.

ביום 7 באפריל 2021 הנפיק הבנק למשקיעים מוסדיים, בהצעה פרטית בינלאומית, ובחיתום של גופים פיננסיים בינלאומיים, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג COCO (Contingently Convertibles) בסכום של 600 מיליון דולר. כתבי ההתחייבות הנדחים מוכרים כהון רובד 2.

בחודש אוגוסט 2022 פדה בנק יהב בפידיין מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור מבנק ישראל, כתבי התחייבויות נדחים בסכום של כ-129 מיליון שקלים חדשים.

ביאור 21 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

31 בדצמבר		
2021	2022	
203	190	עתודה למיסים נדחים, נטו ⁽¹⁾
-	192	עודף עתודות שוטפות על מקדמות ששולמו למס הכנסה
2,382	2,006	עודף העתודה לפיצויי פיטורים, פרישה ופנסיה על היעודה ⁽²⁾
241	199	הכנסות מראש
1,027	649	יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד
832	1,535	הוצאות לשלם
215	324	הפרשה לחופשה ולמענקי יובלות
147	166	ערבויות לפירעון
211	220	הפרשה לחובות מסופקים בגין סעיפים חוץ מאזניים
2,894	2,825	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
2,057	1,145	שווי שוק של ניירות ערך שנמכרו בחסר
617	783	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ⁽³⁾
2,920	3,134	זכאים אחרים ויתרות זכות
13,746	13,368	סך כל ההתחייבויות האחרות

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 8.

(2) לפרטים נוספים ראה ביאור 22, זכויות עובדים.

(3) לפרטים בדבר התחייבויות בגין חכירות תפעוליות ראה ביאור 16.

א. תיאור ההטבות

1. להלן תמצית תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון, מר משה וידמן.
מר משה וידמן מכהן כיושב ראש דירקטוריון הבנק בהיקף של משרה מלאה, החל מיום 1 בדצמבר 2012.
ביום 14 בפברואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר וידמן כיושב ראש הדירקטוריון של הבנק וזאת בהתאם למדיניות תגמול חדשה לנושאי משרה, שאושרה אף היא על ידי האסיפה הכללית באותו מועד, אשר הותאמה להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 ("חוק שכר בכירים") וכן בשם לב להתאמות הנדרשות להוראת ניהול בנקאי תקן 301A בנושא תגמול ("מדיניות התגמול החדשה").
לפרטים מלאים בדבר תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ראה נספח ב' לדיווח מיום 9 בינואר 2017, ולדיווח מיום 14 בפברואר 2017.
תקופת ההעסקה בהתאם להסכם ההעסקה שאושר ("הסכם ההעסקה המתוקן") הינה החל מיום 1 בדצמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017, והיא תתחדש מאליה, מידי שנה, לשנה נוספת, הכל בכפוף לאמור בהסכם ההעסקה המתוקן ("תקופת ההעסקה הנוספת").
למרות האמור לעיל, יוכל כל אחד מהצדדים להודיע על ניתוק יחסי העבודה במועד כלשהו במהלך תקופת ההעסקה הנוספת, מכל סיבה וללא צורך לנמק את עמדתו בפני הצד האחר, תוך מתן הודעה מוקדמת לצד האחר בת שישה חודשים.
בתקופת ההודעה המוקדמת תחול על יושב ראש הדירקטוריון חובה לעבוד באופן רגיל ומלא, ואולם לבנק תהיה שמורה הזכות שלא לנצל את התקופה האמורה, במלואה או בחלקה ולהביא את עבודת יושב ראש הדירקטוריון לידי סיום; במקרה כזה, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון פדיון אותו חלק של ההודעה המוקדמת בו יותר על עבודתו של יושב ראש הדירקטוריון, בסכום בגובה המשכורת עבור תקופת הפדיון ובתוספת סכום בגובה תשלומי הבנק לגמל פנסיה ופיצויים וקרן השתלמות כפי שפורט לעיל.
בהתאם להסכם ההעסקה המתוקן, יושב ראש הדירקטוריון, יהיה זכאי לשכר חודשי בסך של 189,660 שקלים חדשים. השכר צמוד במלואו לשינויים במדד המחירים לצרכן. הבנק מעמיד לרשות יושב ראש הדירקטוריון תקציב של 14.83% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק (6.5% לתגמולים ו-8.33% לפיצויים). בנוסף, יושב ראש הדירקטוריון זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת. סכומים אלה מועברים לקרנות פנסיה/קופות גמל/קרנות השתלמות, על פי בחירת יושב ראש הדירקטוריון.
ככל שיושב ראש הדירקטוריון יבקש זאת, מעת לעת, הבנק יעדכן את משכורתו החדשית בכפוף להתאמות ולשינויים הנדרשים בתשלום הנלוות, וזאת באופן שגידול או הפחתה במשכורת יבוא על חשבון הפחתה או גידול מקבילים בנלוות ולהיפך, ובלבד שלא יחול גידול בעלות ההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון ובכלל זה בעלות המס החלה על הבנק, והכל בכפוף לכל דין ובכפוף לתקרת התגמול המותרת על פי חוק שכר בכירים ולשיעור ההפקדות לפיצויי פטורים ולתגמולים על פי דין.
במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם ליושב ראש הדירקטוריון (בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק שכר בכירים, היה כ-2,746 אלפי שקלים חדשים לשנה (כאשר לענין זה לא יילקחו בחשבון תגמול שהוצאה בגינו אינה חזויה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים וכן הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים, על פי דין).
בהתאם לתנאי הכהונה וההעסקה של יושב ראש הדירקטוריון, ככל שתקרת התגמול לפי חוק שכר בכירים, לרבות לפי סעיף 2(ב) לחוק תאפשר זאת, הבנק ישלם ליושב ראש הדירקטוריון רכיב של תגמול קבוע נוסף בסכום שלא יעלה על שתי משכורות חדשיות (בהתבסס על משכורת דצמבר באותה שנה). בגין הרכיב של התגמול הקבוע הנוסף, כאמור לעיל, הבנק יבצע תשלומים והפרשות על פי דין וכן הפרשה לפיצויים והפרשה לתגמולים על פי דין בלבד.
הואיל וההוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא בה, במישורין או בעקיפין בשנת מס, בעד יושב ראש הדירקטוריון, תעלה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק שכר בכירים, חלק מן התגמול שישולם ליושב ראש הדירקטוריון לא יוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק האמור.
בתום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר יעמוד על סך של שלוש משכורות ("מענק הסתגלות ליושב ראש הדירקטוריון").
בהסכם ההעסקה המתוקן הובהר, כי מענק הסתגלות אשר ישולם ליושב ראש הדירקטוריון, כאמור לעיל, הינו מענק הסתגלות היחיד, אשר יושב ראש הדירקטוריון יהיה זכאי לו בתום תקופת ההעסקה על פי הסכם ההעסקה המתוקן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד על פי הסכם ההעסקה המתוקן, ישלם הבנק ליושב ראש הדירקטוריון, את מענק הפרישה, שהוא זכאי לו בהתאם להסכם ההעסקה הקודם בגין תקופת ההעסקה שהחלה ביום 1 בדצמבר 2012 והסתיימה ביום 30 בנובמבר 2015, אשר הינו בסך השווה ל-150% מסכום המשכורת האחרונה של יושב ראש הדירקטוריון, על פי הסכם ההעסקה הקודם לשנים 2015-2012, כשהוא מוכפל במספר שנות עבודתו (שלוש שנים), על פי הסכם ההעסקה הקודם לאותה תקופה ("מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון").

יצוין, כי עלות מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון ומענק ההסתגלות ליושב ראש הדירקטוריון שישולם ליושב ראש הדירקטוריון, כאמור לעיל, הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק, לפני תום תקופת המעבר של חוק שכר בכירים.

אם יושב ראש הדירקטוריון יהיה זכאי לפיצויי פיטורים, לפי חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג - 1963 ("חוק פיצויי פיטורים"), והסכום שיצטבר בקופות הגמל כתוצאה מתשלומי הבנק לפיצויים (8.33%), על כל הרווחים שנשא, נכון למועד סיום העבודה ולפי דיווח קופות הגמל, לא יעלה כדי סכום פיצויי הפיטורים, כמשמעו בחוק פיצויי פיטורים, בתשלום ברוטו (להלן: "פיצויי פיטורים כחוק"), אזי יבוא סכום מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון האמור לעיל, במלואו או ככל הנדרש, על חשבון פיצויי הפיטורים כחוק; אם הסכום שהצטבר בקופות בצירוף סכום מענק הפרישה ליושב ראש הדירקטוריון לא יעלו, שניהם גם יחד, כדי פיצויי פיטורים כחוק, ישלם הבנק את הפער עד לפיצויי פיטורים כחוק.

2. ביום 15 באוקטובר 2020 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר משה לארי, המנהל הכללי של הבנק (להלן: "המנהל הכללי").

המנהל הכללי זכאי לשכר חודשי בסך של 230,000 שקלים חדשים, ברוטו. השכר צמוד במלואו לשינויים במדד המחירים לצרכן ("המשכורת"). למרות האמור לעיל, במקרה של ירידה במדד, לא תהיה הקטנה בהתאם של השכר. הבנק מעמיד לרשות המנהל הכללי תקציב של 15.33% להפרשות לתגמולים, פנסיה ופיצויים על חשבון הבנק אשר יועברו, במלואם או בחלקם ולפי העניין, לקופת גמל (או לקופות גמל), לפי בחירת המנהל הכללי, ועל פי התנאים המצטברים המפורטים בנספח ד' לדוח הזימון לאסיפה הכללית אשר פורסם ביום 27 באוגוסט 2020.

בנוסף, המנהל הכללי זכאי להפרשות מעביד לקרן השתלמות על פי בחירתו בשיעור של 7.5% מסכום המשכורת.

במועד האישור של תנאי הכהונה וההעסקה של המנהל הכללי של הבנק על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, סך התגמול המירבי שהבנק היה רשאי לשלם למנהל הכללי (בכפוף לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין), על פי סעיף 2(ב) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (להלן: "חוק שכר בכירים"), היה כ-3,456 אלפי שקלים חדשים לשנה וכן פיצויי פיטורים ותגמולים, על פי דין.

הבנק ישלם למנהל הכללי בתום יחסי עובד מעביד מענק הסתגלות כנגד אי תחרות, אשר יעמוד על סך של שש משכורות (ללא הפרשות סוציאליות), כפי שהיו ערב מינויו לתפקיד המנהל הכללי. כמו כן, יהיה זכאי להפרשות סוציאליות בגין סכום זה (זכות שתיצבר במהלך השנתיים הראשונות לכהונתו כמנהל כללי) (כל הסכומים הללו ביחד: "מענק ההסתגלות למנהל הכללי").

ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק למנהל הכללי מענק הסתגלות בסכום נוסף השווה להפרש בין מענק ההסתגלות למנהל הכללי לבין סכום השווה לסך של שש משכורות, כפי שתהיינה באותו מועד בצירוף הפרשות סוציאליות בגינן, והכל בכפוף לתקרה המותרת על פי חוק שכר בכירים.

כמו כן, עם סיום יחסי עובד מעביד, ישלם הבנק למנהל הכללי מענק פרישה, בסכום השווה למכפלת 150% מסכום המשכורת החודשית בעבור חודש דצמבר 2016 במספר שנות עבודתו בבנק עד לתום שנת 2016.

ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים, לפי שיקול דעתם, להעניק למנהל הכללי תגמול מותנה ביצועים - מענק כספי בסכום שלא יעלה על שלוש משכורות ("תקרת המענק") או על חלק יחסי מסכום זה, עבור חלק משנת המענק. על אף האמור לעיל, אם ועדת התגמול והדירקטוריון יחליטו כי המענק מותנה הביצועים שיוענק עבור שנה מסוימת לנושאי המשרה (שאינם המנהל הכללי או דירקטורים) יכלול גם תגמול הוני, כי אז הם יהיו רשאים לקבוע לפי שיקול דעתם, כי גם התגמול מותנה הביצועים שיוענק למנהל הכללי עבור שנת המענק, יהיה, כולו או חלקו, תגמול הוני. שווי התגמול הוני שיוענק למנהל הכללי עבור שנת מענק, בתוספת המענק הכספי שיוענק למנהל הכללי עבור אותה שנת מענק (ככל שיוענק), לא יעלו (במצטבר) על 100% מתקרת המענק.

זכאות המנהל הכללי לתגמול מותנה ביצועים, ככל שיוחלט להעניקו, תהיה מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל יחסי הון עצמי רובד 1 של הבנק, לפי הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת המענק, לא יפחת מן היחסים המינימליים שנקבעו לכך בהוראות בנק ישראל.

התגמול המשתנה שיוענק למנהל הכללי יהיה כפוף להוראות השבה, כמפורט בסעיף 6.10 למדיניות התגמול של הבנק. הוראות ההשבה כאמור לא יחולו על המחצית של מענק ההסתגלות על פי תנאי העסקתו של המנהל הכללי, בטרם מינויו כמנהל הכללי של הבנק, שהינה תגמול משתנה (בשל הוראות מעבר של הוראות המפקח על הבנקים בדבר העדר פגיעה בזכויות שנצברו בעבר).

כל אחד מהצדדים יוכל להודיע על ניתוק יחסי העבודה במועד כלשהו, מכל סיבה וללא צורך לנמק את עמדתו בפני הצד האחר, תוך מתן הודעה מוקדמת בת שישה חודשים, לצד האחר.

בתקופת ההודעה המוקדמת תחול על המנהל הכללי חובה לעבוד באופן רגיל ומלא, ואולם לבנק תהיה שמורה הזכות שלא לנצל את התקופה האמורה, במלואה או בחלקה ולהביא את עבודת המנהל הכללי לידי סיום. במקרה כזה, ישלם הבנק למנהל הכללי פדיון אותו חלק של ההודעה המוקדמת בו יותר על עבודתו של המנהל הכללי, בסכום בגובה המשכורת עבור תקופת הפדיון ובתוספת סכום בגובה תשלומי הבנק לתגמולים, פנסיה, פיצויים וקרן השתלמות כפי שפורט לעיל.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

3. מדיניות תגמול לנושאי משרה
- ביום 6 ביולי 2021, ובהמשך לאישור התוכנית האסטרטגית של הבנק, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי המשרה בבנק (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה") (בתוקף לשלוש (3) שנים עד ליום 31 בדצמבר 2023. מדיניות התגמול המעודכנת, כמו גם זו שקדמה לה, משלבת את הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 ("חוק שכר בכירים"), והוראת ניהול בנקאי תקן 301A בנושא תגמול עם העקרונות הרחוביים שדירקטוריון הבנק, לאחר המלצת ועדת התגמול, ראה לנכון לאמץ בעניין תגמול נושאי משרה בבנק, בשים לב, בין היתר, לתוכנית האסטרטגית של הבנק ולתנאי ההעסקה הנהוגים כיום בבנק לנושאי משרה.
- מדיניות התגמול המעודכנת משלבת את הוראות חוק החברות והוראות המפקח על הבנקים בנושא תגמול, חבילת התגמול לנושאי משרה שאינם דירקטורים תכלול שני מרכיבים עיקריים: משכורת חודשית (ורכיבים נלווים), ותגמול משתנה מותנה ביצועים (מבוסס על יעדי ביצוע של הבנק, על מדדי ביצוע אישיים וכן כולל תגמול בשיקול דעת), אשר יכלול מענק כספי, ויכול שיכלול גם תגמול הוני לטווח ארוך בשיעור שלא יעלה על מחצית מן התגמול המשתנה מותנה הביצועים. כן עשויה לכלול חבילת התגמול תגמולים בקשר עם פרישה.
- התגמול לטווח בינוני (מענקים שנתיים), וכן התגמול לטווח ארוך מיועדים לקדם את זהות האינטרסים שבין נושא המשרה לבין הבנק, ולחזק את הקשר בין ביצועי הבנק בכללותו ותרומו של נושא המשרה להשגת הביצועים האמורים לתגמול נושא המשרה, תוך התאמה לפרופיל הסיכון של הבנק.
- בהתאם למדיניות התגמול, התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 85 אחוזים מהתגמול הקבוע, זאת למעט בהתקיים תנאים חריגים, בהם התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 170 אחוזים מהתגמול הקבוע. כמו כן, קבע דירקטוריון הבנק כי התגמול המשתנה המירבי לנושאי משרה שהינם שומרי סף, לא יעלה על 55 אחוזים מהתגמול הקבוע וכי נושאי משרה אלה יהיו זכאים לרכיב קבוע נוסף (אשר כונה במדיניות הקודמת "מענק שימור") בגובה שתי משכורות המהווה תגמול קבוע בהתאם למדיניות התגמול.
- בהתאם למדיניות התגמול, תקרת התגמול, כהגדרתו בחוק שכר בכירים (קרי: ללא תשלומים לתגמולים ופיצויי פיטורים על פי דין), של יושב ראש הדירקטוריון והמנהל הכללי תהיה קטנה ממכפלת השכר הנמוך ביותר של עובד הבנק, במשרה מלאה, לרבות עובד קבלן, ב-35. תקרת התגמול של נושאי המשרה האחרים (שאינם דירקטורים), תהיה 2.5 מיליוני שקלים חדשים (בצירוף הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן כמפורט בחוק שכר בכירים). במדיניות נקבע, כי התגמול המשתנה יהיה כפוף להשבה, כולו או חלקו, בנסיבות שפורטו במדיניות התגמול.
- החל מיום 1 בינואר 2017, תקופת ההודעה המוקדמת שהבנק זכאי לקבל מהמנהל הכללי ומשאר נושאי המשרה הכפופים לו, לרבות המבקרת הפנימית הראשית לעניין סיום תקופת העסקתם בבנק, תהיה בת 6 חודשים.
4. נושאי משרה בכירה זכאים בעת פרישתם למענק הסתגלות בגובה של עד שישה חודשי שכר. בגין זכאות זו נערכה הפרשה בדוחות הכספיים.
5. מדיניות תגמול לכלל עובדי הבנק
- בחודש יולי 2021, החליט הדירקטוריון, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול, לאשר מדיניות תגמול מעודכנת לשלוש (3) שנים, עד ליום 31 בדצמבר 2023, לכלל עובדי הבנק, למעט נושאי המשרה שלגביהם חלה מדיניות התגמול המעודכנת לנושאי משרה בבנק, כאמור לעיל (להלן: "מדיניות התגמול המעודכנת לכלל עובדי הבנק").
- מדיניות התגמול המעודכנת לכלל עובדי הבנק דנה בתנאי התגמול של העובדים המרכזיים בבנק, וכן בתנאי התגמול של המנהלים האחרים בבנק ושל שאר עובדי הבנק לשנים 2021-2023.
- תנאי הכהונה או ההעסקה של עובדי הבנק, כוללים תגמול קבוע ותגמול משתנה, כמקובל בבנק, וכן תנאי פרישה וכל הטבה, תשלום אחר או החתיבות לתשלום כאמור, הניתנים בשל כהונה או העסקה כאמור.
6. ביום 24 במאי 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישורה של ועדת התגמול, הצעה של כתיב אופציה שיוענקו למנהל הכללי, לנושאי משרה בבנק (למעט דירקטורים), ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות של הבנק עבור שנת 2022, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, וזאת על בסיס מתאר לשנים 2021-2023. לפרטים נוספים ראה ביאור 4.ב.23.
7. ביום 3 בדצמבר 2017 נחתם הסכם קיבוצי עם ארגון העובדים וביום 11 בדצמבר 2017 אושר ההסכם על ידי האורגנים המוסמכים בבנק (להלן: "ההסכם הקיבוצי החדש").
- להלן עיקרי ההסכם הקיבוצי החדש:
- ההסכם חל לגבי השנים 2016-2021.
 - ישרור שקט תעשייתי מלא ומוחלט, לאורך כל תקופת ההסכם.
 - עובדי הבנק יירטמו לסייע בהצלחת מהלכים לרכישה ו/או מיזוג של בנק אחר, שאינו נמנה עם ארבעת הבנקים הגדולים, ולרבות להצלחת המהלך למיזוג בנק איגוד לישראל בע"מ, ללא עלות נוספת לבנק.
 - במהלך התקופה הנ"ל, תינתנה תוספות קבועות ותוספות דיפרנציאליות לשכר.
 - תוספת הוותק שתינתן לעובדים חדשים שייקלטו בבנק החל ממועד חתימת ההסכם, תופחת לעומת זו הקיימת כיום.
 - יינתן מענק מותנה בביצועי הבנק (תשואה להון), הכולל תוספת מדורגת בהתאם לעמידה ביעדי התוכנית האסטרטגית.
 - עובדים שעבדו בבנק בעת חתימת ההסכם יקבלו מענק התמדה והיריתמות מיוחד בסכום של חצי משכורת י"ג (לפי ערך יום חתימת ההסכם), בכל אחת מהשנים 2018 עד 2021 ובתמורה לעבודתם בפועל בשנים אלו, כאשר חלק המענק המתייחס לשנת 2019 מותנה בהסכמה כוללת לאופן קליטת עובדי בנק איגוד במסגרת ההסכם הקיבוצי. החלק המותנה נדחה לשנת 2021.
 - תופעל תוכנית הפרישה מרצון שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 27 בדצמבר 2016.
 - גובשו הסכמות שונות אשר מאפשרות לבנק גמישות ניהולית נוספת בניהול המשאב האנושי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

8. ביום 20 בדצמבר 2018 נחתם הסכם קיבוצי בעניין שכר ותנאי עבודה לשנים 2018-2022 עם ארגון המנהלים. להלן עיקרי ההסכם החדש:
- נקבע מבנה שכר חדש, הכולל שכר בסיס, תוספת ותק, תוספת ניהול, שעות נוספות גלובליות וכן השתתפות בהחזרי הוצאות (אש"ל, אחזקת רכב, חינוך ועוד).
 - שכר הבסיס כולל את כל רכיבי השכר החודשיים הקבועים ששולמו עד כניסתו של ההסכם לתוקף, למעט תוספת ותק ודמי ניהול.
 - תוספת הוותק השנתית תעמוד על 1% משכר הבסיס.
 - תוספת הניהול תיקבע בהתאם לרמת המורכבות הניהולית.
 - תשלום עבור שעות נוספות יהיה גלובלי.
 - עדכון השתתפות בהוצאות עבור גני ילדים, צהרונים וחינוך גבוה לילדי מנהלים.
 - תוכנית פרישה מרצון.
 - תוספת שכר חודשית של 2,500 שקלים חדשים למנהל מיום 1 בינואר 2018.
 - תוספת שכר דיפרנציאלית למנהלים לשנים 2019-2022 (תלויה בתשואה להון לשנים 2020-2022).
 - שקט תעשייתי מלא ומוחלט לכל תקופת ההסכם.
9. הסכמי עבודה ושכר בחטיבת הטכנולוגיה
- תנאי ההעסקה של עובדי חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה") מוסדרים בחוקת העבודה שנחתמה בשנת 1989 ובשורה של הסכמים שנחתמו בין ועד עובדי חטיבת הטכנולוגיה וההסתדרות, לחטיבת הטכנולוגיה במהלך השנים.
- לעובדי חטיבת הטכנולוגיה קיים מודל הצמדה לשכר עובדי הבנק.
- ביום 4 בפברואר 2020 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ לבין ההסתדרות העובדים הכללית החדשה וועד עובדי החברה של חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, שבמסגרתו סוכם על החלה בחברה, בהתאם להסכמות שאובשו, של הסכם המנהלים שנחתם בבנק בתאריך 20 בדצמבר 2018 ופסק הבוררות שהתקבל בבנק בתאריך 28 בינואר 2019, וזאת על פי המחויב בהסכמים הקיבוציים של החברה. בכך ניתן מענה לכלל התיבעות של ההסתדרות והועד של חברת הטכנולוגיה בנושאים אלו.
10. חלק מעובדי הבנק הפורשים בפרישה מוקדמת, מקבלים לעיתים בעת פרישתם סכומים גבוהים מהסכומים להם הם זכאים על פי החוק וההסכמים. לעיתים, משלם הבנק לעובדים כאמור קיצבה, וזאת עד הגיעם לגיל פרישה. בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים, נכללה בדוחות הכספיים עתודה אקטוארית בגין תשלומים אלה.
11. קבוצה מצומצמת של עובדים, אשר פרשו מעבודתם בעבר, זכאית לגמלה חודשית קבועה מהבנק. עובדים אשר פרשו מהבנק עד 30 ביוני 1997, זכאים לתשלום גמלה מהבנק בגין רכיבי שכר מסוימים. כמו כן, זכאים גמלאי הבנק להטבות שאינן גמלה. התחייבות הבנק לתשלומים האמורים מכוסה בעתודות על פי חישוב אקטוארי.
12. עם קבוצת עובדים בכירים נחתמו הסכמי עבודה אישיים המזכים אותם במקרה של פיטורין למענק פרישה מיוחד כפי שנקבע בהסכמים, העשוי להגיע בתוך מספר שנים ביחס לעובדים מסוימים, בעלי ותק רב, עד לשבעה עשר חודשי שכר. עובדים אלה זכאים בעת פרישתם, לסכומים וזכויות אחרות, כפי שהצטברו לזכותם בקופות השונות וכן להודעה מוקדמת על סיום יחסי עובד מעביד לתקופה של שלושה עד שישה חודשים. לבנק אין כוונה לפטר מי מעובדים בכירים אלה המועסקים בבנק. התחייבות הבנק לתשלומים האמורים מכוסה בעתודות על פי חישוב אקטוארי.
13. מענקי יובלות
- עובדי הבנק זכאים למענק חד פעמי בהגיעם לשלוש עשרה ולשמונה עשרה שנות ותק. בדוחות הכספיים נערכה הפרשה בגין חבויות אלה על פי חישוב אקטוארי המתבסס על נסיון העבר וההסתברות שבתאריך הקובע יהיה העובד עדיין מועסק בבנק.
14. עתודה בגין שכר לימוד
- עובדי הבנק בהסכם קיבוצי שנקלטו עד ליום 16 באוגוסט 2017 זכאים להחזר בגין שכר לימוד תורני ובגין שכר לימוד גבוה על פי אחוזי החזר ותקרות הנהוגים בבנק, אשר עודכנו במסגרת ההסכם הקיבוצי החדש. בדוחות הכספיים נערכה הפרשה בגין חבויות אלו על פי חישוב אקטוארי המתבסס על נסיון העבר וההסתברות שהעובד יהיה עדיין מועסק בבנק.
15. העתודות בגין מענקי יובלות, שכר לימוד והסכם פרישה מרצון נערכו על בסיס חישוב אקטוארי וחושבו לפי שיעור היוון על בסיס תשואת איגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארצות הברית, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות פירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארצות הברית, והכל במועד הדיווח.
- החישוב נערך בהתחשב בגידול ריאלי עתידי בשכר בשיעורים של 3.50%-4.50%.
- חישוב העתודה בגין פורשים מרצון בוצע בהתאם לזכאות הפורשים להצמדת הגימלה למדד המחירים לצרכן.

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

16. בנק יהב

לבנק יהב תוכנית מוגדרת ממומנת ולא ממומנת ביחס לכלל עובדיו, התוכנית הנ"ל מספקת הטבה מוגדרת המבוססת על שנות שירות ומשכורת אחרונה.

התחייבות בנק יהב לשלם פיצויי פרישה או פיטורין מכוסה בעיקר באמצעות הפקדות שוטפות על בסיס השכר לפנסיה, על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה מוכרות. בנק יהב נוהג להשלים לעובדים הזכאים לפיצויים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות. בנק יהב אינו רשאי למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד.

לחלק מעובדיו התחייב בנק יהב להעביר לבעלותם עם סיום עבודתם מכל סיבה את מרכיב פיצויי הפיטורים שבקופות גמל מוכרות (לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין). לעובדים אלה לא נדרש הבנק להשלים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים מוכפלת במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות.

ביום 17 בינואר 2019 נחתם בבנק יהב הסכם שכר קיבוצי חדש עם נציגות העובדים אשר מעגן את יחסי העבודה והתגמול לשנים 2018-2022.

17. בנק אגוד

- הסכם קיבוצי מיוחד בנק אגוד

ביום 25 במרץ 2021 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין בנק אגוד ושתי חברות בנות שלו, לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה/הסתדרות המעו"ף/חטיבת עובדי הבנקים וחברות האשראי, וכן ועד עובדי אגוד וארגון המנהלים ומורשי החתימה באגוד (בפיסקה זו, "ההסכם"). ההסכם מסדיר את תנאי הפרישה של עובדים קבועים בבנק אגוד, עובדים מסוימים בניסיון העומדים בתנאי ההסכם ועובדים מסוימים נוספים של החברות הבנות ("העובדים הפורשים"), בעקבות מיזוג בנק אגוד עם ולתוך הבנק ("תוכנית הפרישה"). בהתאם להסכם, הציע בנק אגוד לעובדים הרלוונטיים שייסימו עבודתם עקב המיזוג, תוכנית פרישה שתנאיה הם על פי המפורט בהסכם (להלן: "תוכנית הפרישה"). תוכנית הפרישה נועדה להסדיר פרישתם של 340 מקרב העובדים הרלוונטיים כהגדרתם לעיל. בהתאם לתוכנית הפרישה, התאפשר לעובדים הפורשים לפרוש מבנק אגוד במסגרת זמן קצובה. ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל ובוותק של העובדים, כללו פנסיית גישור או פיצויים מוגדלים, מענקי פרישה והטבות נוספות הרלוונטיים לקבוצות עובדים מסוימות. פרישת העובדים על פי התוכנית הייתה מדורגת והשתרעה עד סוף שנת 2022, לפי הכללים, התקופות והמועדים שנקבעו בהסכם. ביום 21 ביוני 2021 נחתמה תוספת להסכם, לפיה, מספר העובדים הפורשים גדל ל-480. כמו כן, עודכנו התקופות והמועדים לפרישת העובדים, והכל במהלך התקופה שעד סוף 2022. כמות הפורשים הסופית הייתה קרובה לכמות שנקבעה כאמור, ועלויות נוספות, מעבר לאמור לעיל, נרשמו במסגרת הוצאות השכר.

- הסכם בין אגוד מערכות וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות

ביום 11 באפריל, 2021 נחתם הסכם (להלן: "ההסכם") בין אגוד מערכות בע"מ (להלן: "אגוד מערכות"), וחטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ (להלן: "חטיבת הטכנולוגיה") לבין ועד עובדי אגוד מערכות, במסגרתו הוסדרה קליטתם של עובדי אגוד מערכות עליהם חל ההסכם כעובדי חטיבת הטכנולוגיה, במועד המיזוג התפעולי בין חטיבת הטכנולוגיה לאגוד מערכות, כל עובד לפי סטטוס העסקתו באגוד מערכות ערב המיזוג, וכן הוסדרו תנאי עבודתם של עובדי אגוד מערכות עם קליטתם בחטיבת הטכנולוגיה.

ביום 15 בינואר 2023 הושלם מיזוג אגוד מערכות עם ולתוך חטיבת הטכנולוגיה.

- תוכנית תגמול לעובדי בנק אגוד

בחדש יוני 2021 אישר דירקטוריון בנק אגוד תוכנית תגמול לעובדי בנק אגוד הכוללת תמריצים לעמידה ביעדי המיזוג בשנים 2021-2022. כמו כן אישר דירקטוריון בנק אגוד תגמול ותוכנית תגמול לחברי הנהלת בנק אגוד וזאת בהתאם למדיניות התגמול של בנק אגוד שאושרה ביום 23 בפברואר 2021. לבנק אגוד היו הפרשות מתאימות בדוחות הכספיים המתייחסות לתוכנית התגמול כאמור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

ב. סכומי ההתחייבות בגין הטבות לפי סוגים:

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים		
		הטבות לאחר פרישה ⁽⁴⁾
254	204	סכום ההתחייבות
		הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה ⁽²⁾
2,493	2,193	סכום ההתחייבות
497	455	השווי ההוגן של נכסי התוכנית
1,996	1,738	עודף ההתחייבות על נכסי התוכנית
		הטבות לפני סיום העסקה ⁽³⁾
181	163	סכום ההתחייבות
2,431	2,105	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"
4	4	מזה: בגין הטבות לעובדים בחוץ לארץ

- (1) שי לחג והטבות נוספות לעובדים לאחר פרישה.
 (2) פנסיה, פיצויים והטבות נוספות בתוכנית להטבה מוגדרת ולרבות יתרת ההתחייבות בגין עובדים שפרשו.
 (3) בעיקר מענקי יובלות ושכר לימוד לעובדים פעילים.

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (פנסיה, פיצויים והטבות נוספות)⁽¹⁾

1. מחויבויות ומצב המימון

1.1 שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים		
2,370	2,747	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
84	83	עלות שירות
53	70	עלות ריבית
393	(343)	הפסד (רווח) אקטוארי
(153)	(224)	הטבות ששולמו
2,747	2,333	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
2,368	2,185	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה⁽²⁾

- (1) הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה והטבות לאחר פרישה ולרבות יתרת התחייבות בגין עובדים שפרשו.
 (2) לא כולל הנחות כלשהן בנוגע לרמת התגמול העתידית.

1.2 שינוי בשווי ההוגן של נכסי התוכנית ומצב המימון של התוכנית

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים		
461	498	שווי הוגן של נכסי התוכנית בתחילת תקופה
47	(35)	תשואה בפועל על נכסי התוכנית
14	8	הפקדות לתוכנית על ידי הבנק
(24)	(16)	הטבות ששולמו
498	455	שווי הוגן של נכסי התוכנית בסוף התקופה
497	455	מצב המימון - נכס נטו שהוכר בסוף תקופה

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

1.3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים		
2,250	1,942	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

1.4. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים		
(789)	(155)	הפסד אקטוארי נטו
(789)	(155)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר

ג. תוכניות להטבה מוגדרת (פנסיה, פיצויים והטבות נוספות)⁽¹⁾ - המשך

1.5. תוכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התוכנית

31 בדצמבר		
2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים		
2,747	2,397	מחויבות בגין הטבה חזויה
2,368	2,185	מחויבות בגין הטבה מצטברת
498	455	שווי הוגן של נכסי התוכנית

2. הוצאה בתקופת הדיווח

2.1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2020	2021	2022	
במיליוני שקלים חדשים			
70	84	83	במסגרת משכורות והוצאות נלוות עלות שירות
32	53	70	במסגרת הוצאות אחרות עלות ריבית
(6)	(13)	(20)	תשואה חזויה על נכסי התוכנית הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
47	62	62	הפסד אקטוארי נטו
73	102	112	סך הכל במסגרת הוצאות אחרות
143	186	195	סך עלות ההטבה, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

2.2. שינויים בנכסי תוכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2020	2021	2022
במיליוני שקלים חדשים		
33	87	(455)
(47)	(62)	(62)
(14)	25	(517)
143	186	195
129	211	(322)

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
הפחתה של הפסד אקטוארי⁽²⁾
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
סך עלות ההטבה נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה נטו לתקופה וברווח כולל אחר

2.3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2023 לפני השפעת המס:

במיליוני שקלים חדשים	
42	הפסד אקטוארי נטו
42	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

- (1) הטבות לאחר סיום העסקה ולפני פרישה והטבות לאחר פרישה ולרבות יתרת התחייבות בגין עובדים שפרשו.
(2) הפסדים אקטואריים הנובעים משנזימים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח יופחתו בקו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פני התוכנית, או לחלופין על פני יתרת התקופה הממוצעת הנותרת של קבלת ההטבה על ידי העובדים. ראה גם ביאור 13.ד.1 לדוחות הכספיים.

3. הנחות

3.1. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

3.1.1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה:

31 בדצמבר	
2021	2022
באחוזים	
(0.07)	1.75
1.40	2.50
2.65	2.65
3.50	3.50

שיעור היוון
שיעור היוון המדד
שיעור עזיבה
שיעור גידול בתגמול

3.1.2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה לתקופה באחוזים:

31 בדצמבר		
2020	2021	2022
באחוזים		
2.02	2.09	2.54
4.43	2.88	3.27
3.50	3.50	3.50

שיעור היוון
תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תוכנית
שיעור גידול בתגמול

3.2. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס:

קטן בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2021	2022	2021	2022
312	242	(247)	(196)
(138)	(139)	138	77
(127)	(91)	154	108

שיעור היוון
שיעור עזיבה
שיעור גידול בתגמול

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 22 - זכויות עובדים - המשך

4. נכסי תוכנית

4.1. הרכב שווי ההון של נכסי תוכנית

31 בדצמבר					סוג נכס
2021		2022			
סך הכל	סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
23	18	-	-	18	מזומנים ופקדונות בבנקים
100	90	-	3	87	מניות
13	12	-	12	-	סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות
101	100	24	63	13	אחר
166	155	-	123	32	איגרות חוב: ממשלתיות
12	12	-	12	-	ממשלתיות מיועדות
84	68	-	35	33	קונצרניות
499	455	24	248	183	סך הכל

4.2. השווי ההון של נכסי תוכנית לפי סוגי הנכסים יעד הקצאה לשנת 2022 (באחוזים)

אחוז מנכסי התוכנית			יעד הקצאה	סוג נכס
ליום 31 בדצמבר		לשנת		
2021	2022	2023		
5	4	4		מזומנים ופיקדונות בבנקים
20	20	20		מניות
3	3	3		סיוע ממשלתי לקרנות פנסיה ותיקות
20	22	22		אחר
33	34	34		איגרות חוב: ממשלתיות
2	3	3		ממשלתיות מיועדות
17	14	14		קונצרניות
100	100	100		סך הכל

5. תזרימי מזומנים

5.1. הפקדות בתוכנית פנסיה להטבה מוגדרת

הפקדות בפועל		יעד הקצאה	סוג נכס
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנת	
2021	2022	2023 ⁽¹⁾	
14	8	7	הפקדות

(1) אומדן הפקדות שצפוי לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2023.

5.2. תזרימי מזומנים - ההטבות שהתאגיד צופה לשלם בעתיד:

שנה	במיליוני שקלים חדשים
2023	417
2024	122
2025	120
2026	111
2027	102
2028-2032	437
2033 ואילך	900
סך הכל	2,209

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות

א. תוכנית אופציות למנהל הכללי הנוכחי והקודם

ביום 15 באוקטובר 2020 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון ולאחר אישור ועדת התגמול, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר משה לארי, המנהל הכללי הנוכחי של הבנק (להלן: "המנהל הכללי הנוכחי") אשר החליף את מר אלדד פרשר (להלן: "המנהל הכללי הקודם").

1. תוכנית אופציות למנהל הכללי הנוכחי

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2021 שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 26 ביולי 2021, הוקצו למנהל הכללי 18,468 אופציות. כל אחד מכתבי האופציה יהיה ניתן למימוש, למנייה רגילה אחת של הבנק, בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, הכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

האופציות שהוקצו בגין שנת 2021 יהיו ניתנות למימוש החל מיום 5 בספטמבר 2023. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שהוקצו למנהל הכללי, על פי התוכנית הינו 99.36⁽¹⁾ שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש.

מחיר המימוש 99.36 שקלים חדשים, נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מנייה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית ומספר מניות המימוש שיוקצו בפועל למנהל הכללי. כמו כן נקבעה תקרת שער הנעילה בסך של 140 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מהמדד הידוע ליום אישור הדירקטוריון ועד למדד הידוע במועד המימוש.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית של 23.11% המשקפת סטיית תקן לתקופה של שמונה שנים. שיעור ריבית חסרת סיכון ששימשה לחישוב שווי האופציות נאמד על (1.44%). על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שיוענק למנהל הכללי על פי תוכנית האופציות, נכון ליום האישור של הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה, הינו כ-11.75 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, הסתכם בכ- 217 אלפי שקלים חדשים.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממניית כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממניית כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2022 שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 24 במאי 2022, הוקצו למנהל הכללי 38,409 אופציות. כל אחד מכתבי האופציה יהיה ניתן למימוש, למנייה רגילה אחת של הבנק, בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, הכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד.

האופציות שהוקצו בגין שנת 2022 יהיו ניתנות למימוש החל מיום 26 ביוני 2024. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שהוקצו למנהל הכללי, על פי התוכנית הינו 118.10⁽¹⁾ שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש.

מחיר המימוש 118.10 שקלים חדשים, נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מנייה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית ומספר מניות המימוש שיוקצו בפועל למנהל הכללי. כמו- כן נקבעה תקרת שער הנעילה בסך של 163 שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מהמדד הידוע ליום אישור הדירקטוריון ועד למדד הידוע במועד המימוש.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית של 23.61% המשקפת סטיית תקן לתקופה של שמונה שנים. שיעור ריבית חסרת סיכון ששימשה לחישוב שווי האופציות נאמד על (0.48%).

על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שיוענק למנהל הכללי על פי תוכנית האופציות, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, הינו כ-13.33 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ- 512 אלפי שקלים חדשים.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממניית כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכר בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממניית כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

במהלך שנת 2022 מימש המנהל הכללי 28,634 אופציות מהתוכנית הקודמת לפי מחיר מימוש של 71.63⁽¹⁾ שקלים חדשים (בשנת 2021 מומשו 65,709 אופציות על פי מחיר מימוש של 67.22⁽¹⁾ שקלים חדשים, בשנת 2020 מומשו 47,482 אופציות על פי מחיר מימוש של 55.43⁽¹⁾ שקלים חדשים). מחיר המנייה הממוצע במועד המימוש של האופציות למינית שמומשו במהלך שנת 2022 היה 120.80 שקלים חדשים (מחיר המנייה הממוצע בשנת 2021 היה 94.29 שקלים חדשים, בשנת 2020 84.89 שקלים חדשים).

נכון ליום 31 בדצמבר 2022 קיימות למנהל הכללי 97,137 אופציות (ליום 31 בדצבר 2021 - 87,362 אופציות, וליום 31 בדצמבר 2020 - 142,349 אופציות) על פי מחיר מימוש 118.10⁽¹⁾ שקלים חדשים (בשנת 2021 - מחיר המימוש - 99.36 שקלים חדשים, בשנת 2020 - מחיר המימוש - 67.62 שקלים חדשים).

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

ביאור 23 – עסקאות תשלום מבוסס מניות – המשך

2. תכנית אופציות למנהל הכללי הקודם

במסגרת תוכנית האופציות לשנת 2019 הוקצו למנהל הכללי הקודם 22,148 אופציות. כל אחד מכתבי האופציה יהיה ניתן למימוש, למניה רגילה אחת של הבנק, בת 0.1 ש"ח ערך נקוב, הכפוף להתאמות בגין חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, איחוד או חלוקה של מניות, חלוקת דיבידנד ועוד. האופציות שהוקצו בגין שנת 2019 יהיו ניתנות למימוש החל מיום 26 ביולי 2022. מחיר המימוש של כל אחד מכתבי האופציה שהוקצו למנהל הכללי הקודם, על פי התוכנית הינו 70.88⁽⁴⁾ שקלים חדשים, בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן, החל מן המדד הידוע ביום שבו אישר הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה למנהל הכללי הקודם ועד למדד הידוע ביום המימוש.

מחיר המימוש נקבע על פי הממוצע של שערי הנעילה של מניה רגילה של הבנק, בבורסה, במשך שלושים ימי המסחר שקדמו ליום אישור הדירקטוריון. בהתאם לאמור, יובהר כי ביום המימוש, המנהל הכללי הקודם לא יידרש לשלם את מחיר המימוש, ומחיר המימוש ישמש אך ורק לצורך קביעת סכום ההטבה הכספית ומספר מניות המימוש שיוקצו בפועל למנהל הכללי הקודם.

לצורך חישוב השווי ההוגן, ליום האישור של האסיפה הכללית את הקצאת כתבי האופציה, כאמור לעיל, נלקחו בחשבון תנאי תוכנית האופציות וכן סטיית תקן שנתית בטווח 22.84%-22.33% המשקפת סטיית תקן לתקופות של כ-3.59-5.30 שנים. ריבית חסרת סיכון נעה בטווח (0.73%)-(0.58%) עבור המנות השונות.

על בסיס ההנחות, השווי ההוגן הממוצע של כל כתב אופציה שהוענק למנהל הכללי הקודם על פי תוכנית האופציות, ליום האישור של הדירקטוריון את הקצאת כתבי האופציה, הינו כ-10.61 שקלים חדשים.

בהתאם לכך, ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית (השווי ההוגן), כאמור, המחושב בהתאם לכללי התקינה החשבונאית, מסתכם בכ-235 אלפי שקלים חדשים.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. לפיכך, הבנק לא יהיה חייב לשלם מס שכן בגין ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי האופציה על פי תוכנית האופציות. כמו כן, בעת תשלום המס על ידי הניצעים בגין ההטבה, הבנק לא יהיה זכאי לנכות הוצאה לצרכי מס בגין כתבי האופציה האמורים.

במהלך שנת 2022 מומשו 22,148 אופציות מתוכניות קודמות לפי מחיר מימוש של 70.88 שקלים חדשים (בשנת 2021 לא מומשו אופציות, בשנת 2020 מומשו 40,558 אופציות על פי מחיר מימוש של 46.19⁽⁴⁾ שקלים חדשים). מחיר המניה הממוצע במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2022 היה 124.10 שקלים חדשים (מחיר המניה הממוצע בשנת 2020 היה 71.74 שקלים חדשים). נכון ליום 31 בדצמבר 2022 לא קיימות למנהל הכללי הקודם אופציות (ליום 31 בדצבר 2021 ו-2020 – 22,148 אופציות).

ב. תוכנית אופציות לעובדים

1. ביום 14 בפברואר 2017 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר קבלת אישורו של הדירקטוריון והמלצת ועדת התגמול, מדיניות תגמול מעודכנת לנושאי משרה בבנק, בתוקף לשלוש שנים, החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 31 באוגוסט 2017 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 12 ביוני 2017, הקצאת כתבי אופציה לנושאי משרה בבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(1)(א) לחוק ניירות ערך. בנוסף, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת אישורה של ועדת התגמול, הקצאת כתבי אופציה לעובדים מרכזיים בבנק וכן למנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק, בהתאם לסעיף 15 ב(1)(א) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט בדיווח שפרסם הבנק ביום 31 באוגוסט 2017 (להלן: "דוח המתאר"). (בנוסף, אושרו מאגרים של כתבי אופציה להנפקה בשתי מנות שנתיות נוספות לשנים 2018, 2019 מעבר זו שתוקפה בשנת 2017, אשר הנפקתן תהיה כפופה לקבלת האישורים הנדרשים מועדת התגמול והדירקטוריון בבוא העת).

במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 31 באוגוסט 2017 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות א' - עד 572,985 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שבעה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-572,985 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 254,076 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-254,076 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 180,353 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד ארבעה עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שלושה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-180,353 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 978,796 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד שישים ותשעה בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שלושים ואחד מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-978,796 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,365,244 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושבעה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,365,244 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

(4) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 – עסקאות תשלום מבוסס מניות – המשך

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכניות אופציות א' ב' וכן עבור עובדים מרכזיים על פי תוכנית ג', חולקו לשלוש מנות שוות אשר יהיו ניתנות למימוש החל מיום 1 באפריל 2019, 1 באפריל 2020 ו-1 באפריל 2021 ותפקענה שנה וחצי ממועד זה. כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכנית אופציות ד', ה' יהיו ניתנות למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ועד 5 שנים מיום ההנפקה. זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי כל אחת מתוכניות האופציות לעיל, עבור שנת מענק כלשהי, מותנית בכך שבשנת המענק יתקיימו כל תנאי הסף להלן:

שיעור התשואה להון בשנת המענק לא יפחת מ-9%;
יחס הלימות ההון הכולל יוחס הלימות הון הליבה של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל. בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', הכלולים במנה השנתית עבור שנת 2017, תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס שני קריטריונים איכותיים המבוססים על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים (להלן: "היעדים האישיים") של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים, וכן על הערכת תפקודו של נושא המשרה על ידי הממונה, בהתאם לשיקול דעתו (להלן: "שיקול דעת הממונה"). (היעדים האישיים וכן שיקול דעת הממונה ייקראו להלן: "המדדים האיכותיים").

המשקל הכולל של המדדים הכמותיים יהיה בשיעור של ארבעים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' ובשיעור של שלושים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של חמישים ושניים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה, כך שמשקלו של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של שלושים ושישה אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה יהיה בשיעור של עשרים ושניים אחוזים.

המשקל הכולל של המדדים האיכותיים, יהיה בשיעור של חמישים ושמונה אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה א' ובשיעור של ארבעים אחוזים לתוכנית אופציה ב'. המשקל הכולל של המדדים האיכותיים יהיה בשיעור של שבעים אחוזים מן המנה השנתית של כתבי אופציה ב', כך שמשקלו של מדד היעדים האישיים יהיה בשיעור של שלושים ושישה אחוזים ומשקלו של מדד שיקול דעת הממונה לתוכנית אופציות א' יהיה בשיעור של ארבעים אחוזים לתוכנית אופציות ב'.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תיקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תיקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.9 לדוח המתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחד למדד הבנקים, יחס היעילות התפעולית והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית בהתאם ל-ASC718 מסתכם בכ-28 מיליוני שקלים חדשים. בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכנית. האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכנית ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 31 באוגוסט 2017.

בשנת 2018 לא הונפקו כתבי אופציה על פי איזה מן התכניות המפורטות בדוח המתאר.

ביום 11 באפריל 2019 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר קבלת המלצתה של ועדת התגמול של הבנק, לאשר הקצאת כתבי אופציה לנושאי משרה ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בנות של הבנק, על פיו יוקצו 4,363,275 כתבי אופציה ל-396 ניצעים. הקצאת כתבי האופציה בוצעה על פי מתאר הצעה לעובדים שפרסם הבנק ביום 31 באוגוסט 2017 ("מתאר 2017").

כתבי האופציות הוקצו כמפורט להלן:

- עד 357,140 כתבי אופציה א', יוענקו על פי תוכנית אופציות א', לעד 7 נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף.
- עד 159,145 כתבי אופציה ב', יוענקו על פי תוכנית אופציות ב', לעד 5 נושאי משרה בבנק שהינם שומרי סף.
- עד 263,975 כתבי אופציה ג', יוענקו על פי תוכנית אופציות ג', לעד 4 עובדים מרכזיים בבנק ו-19 עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק.
- עד 1,430,360 כתבי אופציה ד', יוענקו על פי תוכנית אופציות ד', לעד 98 מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן למנהלים נוספים בבנק וחברות בת של הבנק, אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו לצרכי המתאר.
- עד 2,152,655 כתבי אופציה ה', יוענקו על פי תוכנית אופציות ה', לעד 267 מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה בתוכנית, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית בהתאם ל-ASC718 מסתכם בכ-57 מיליוני שקלים חדשים. בפריסת ערך ההטבה התיאורטי בספרי הבנק, ילקח בחשבון אומדן לשיעור הנטישה הצפוי של ניצעי התוכנית.

יתר פרטי התוכנית ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו בדוח מידי מיום 11 באפריל 2019.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 11 באפריל 2019:

מחיר מימוש	- 72.37 שקלים חדשים ⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון	- (0.55%) - (0.10%)
סטיית תקן שנתית	- 17.74% - 18.03%

תוכנית אופציות				
א	ב	ג	ד	ה
347	156	264	1,430	2,153
3.48-5.48	3.48-5.48	3.48-5.48	5.15	5.15
11.76	11.75	11.82	13.42	13.42
4,198	1,868	3,120	19,191	28,893

כמות אופציות (באלפים)
זמן לפקיעה (בשנים)
שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת
סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

(1) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2020		2021		2022		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
70.94	5,344,353	71.36	5,007,742	72.37	693,775	קיימות במחזור לתחילת שנה
-	-	-	-	-	-	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
64.79	2,883	-	-	-	-	חולטו במהלך השנה
64.65	333,728	71.24	4,313,987	72.37	406,224	מומשו במהלך השנה ⁽²⁾
71.36	5,007,742	72.37	693,755	72.37	287,531	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) הממוצע המשוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2019 היה 13.13 שקלים חדשים.

(2) הממוצע המשוקלל של מחירי המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2022 היה 122.91 שקלים חדשים (שנת 2021 - 102.71 שקלים חדשים).

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

31 בדצמבר 2020		31 בדצמבר 2021		31 בדצמבר 2022		
70-80	70-80	70-80	70-80	70-80	70-80	
5,007,742	693,755	287,531				מספר האופציות
71.36	72.37	72.37				ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
3.00	2.25	1.70				ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
						מזה ניתנות למימוש:
371,090	188,226	31,941				מספר האופציות
64.65	72.37	72.37				ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 – עסקאות תשלום מבוסס מניות – המשך

2. ביום 22 ביוני 2020 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, מיום 8 ביוני 2020, הצעת כתבי אופציה, של הבנק לנושאי משרה בבנק (למעט המנהל הכללי הקודם והדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2020, בהתאם לסעיף 15 ב(א)(1) לחוק ניירות ערך, והכל כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020 (להלן: "מתאר הצעה לעובדים" או "המתאר"). במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 22 ביוני 2020 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה כמפורט להלן:
למנהל הכללי הקודם של הבנק עבור שנת 2019:

– תוכנית אופציה 1 – 22,148 כתבי אופציה 1 הניתנים למימוש עד ל-22,148 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת.

למנהלים נוספים בבנק עבור שנת 2020:

– תוכנית אופציות א' – עד 343,527 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שישה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-343,527 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק. (כולל הקצאת 42,627 כתבי אופציות א' שהוענקו למנהל הכללי של הבנק בגין התקופה מיום 1 בינואר 2020 עד ליום 15 בספטמבר 2020).

– תוכנית אופציות ב' – עד 199,500 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-199,500 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

– תוכנית אופציות ג' – עד 517,700 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד שמונה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שישה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-517,700 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

– תוכנית אופציות ד' – עד 779,930 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד חמישים ושישה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד עשרים ושבעה מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-779,930 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

– תוכנית אופציות ה' – עד 1,454,530 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, והניתנים למימוש עד ל-1,454,530 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתבי האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות. ואולם, כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגזר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 110 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד לשער הידוע במועד המימוש.

כמן כן, יובהר כי במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה הבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור המנהל הכללי הקודם, על פי תוכנית אופציה 1 יהיו ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מיום ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכניות אופציות א', ב' ועובדים מרכזיים בתוכנית ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2023 ו-(3) 1 באפריל 2024, וכל מנה של כתבי האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכניות האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ויחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשתנה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה.
- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תיקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תיקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.10 במתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, והיחס הממוצע של פיקדונות לאשראי.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-23 מיליוני שקלים חדשים. ערך המנה התיאורטי נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השני של שנת 2020 ועד לתום השנה.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדיקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו במתאר ההצעה לעובדים מיום 22 ביוני 2020.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 22 ביוני 2020:

מחיר מימוש	- 70.88 שקלים חדשים ⁽⁴⁾
ריבית חסרת סיכון	- (0.44%) - (0.58%)
סטיית תקן שנתית	- 26.06% - 24.09%

תוכנית אופציות				
א	ב	ג	ד	ה
344	199	518	780	1,454
3.59-5.30	3.59-5.30	3.59-5.30	4.08	4.08
9.97	10.00	9.89	10.41	10.41
3,430	1,990	5,123	8,120	15,136

(4) בתוספת הפרשי הצמדה והתאמת דיבידנד.

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2020		2021		2022	
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות
-	-	70.88	2,288,081	70.88	2,288,081
70.88	3,295,187	-	-	-	-
70.88	1,007,106	-	-	-	-
-	-	-	-	70.88	1,659,567
70.88	2,288,081	70.88	2,288,081	70.88	628,514

(1) ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2020 היה 10.26 שקלים חדשים.

(2) הממוצע המשוקלל של מחירי המניה במועד המימוש של האופציות למניות שמומשו במהלך שנת 2022 היה 125.32 שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

31 בדצמבר 2020	31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
70-80	70-80	70-80	
2,288,081	2,288,081	628,553	מספר האופציות
70.88	70.88	70.88	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
3.66	2.67	2.13	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
			מזה ניתנות למימוש:
-	-	101,182	מספר האופציות
-	-	70.88	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

3. ביום 26 ביולי 2021 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה לנושאי משרה בבנק (למעט הדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2021, בהתאם לסעיף 15 ב(א1) לחוק ניירות ערך, כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 26 ביולי 2021, אשר במסגרתו אושרו מאגרים להנפקת כתבי אופציה לשנים 2021-2023 (להלן: "מתאר ההצעה לעובדים" או "המתאר"). במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 26 ביולי 2021 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה עבור שנת 2021 כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות א' - עד 301,506 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שישה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-301,506 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 173,509 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-173,509 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 493,250 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד תשעה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד ארבע עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-493,250 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 811,300 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד שישים מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד עשרים וארבע מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-811,300 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,547,900 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים וארבע מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, וכן לעד עשרים וארבע מנהלים בחברות הבת של הבנק, והניתנים למימוש עד ל-1,547,900 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתבי האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות. ואולם, כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגזר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 140 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד למדד הידוע במועד המימוש.

במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכניות אופציות א', ב' או ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2024 ו-(3) 1 באפריל 2025, וכל מנה של כתבי האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכניות האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ויחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 – עסקאות תשלום מבוסס מניות – המשך

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשתנה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה שהוגדרו במסגרת מתאר ההצעה לעובדים.
- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' וד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, ולא תיקבע על פי מדד איכותי כלשהו. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתיקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.3 במתאר.

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, יחס פקדונות ליבה.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-41 מיליוני שקלים חדשים. ערך המנה התיאורטי נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השלישי של שנת 2021 ועד לתום השנה.

האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו במתאר ההצעה לעובדים מיום 26 ביולי 2021.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 26 ביולי 2021:

מחיר מימוש	- 99.36 שקלים חדשים ⁽¹⁾
ריבית חסרת סיכון	- (1.25%) - (1.47%)
סטיית תקן שנתית	- 23.11%

תוכנית אופציות					
א	ב	ג	ד	ה	
301	174	493	811	1,548	כמות אופציות (באלפים)
3.59-5.19	3.59-5.19	3.59-5.19	4.09	4.09	זמן לפקיעה (בשנים)
11.94	11.93	11.96	12.70	12.70	שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת
3,594	2,076	5,896	10,300	19,660	סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2021		2022		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
-	-	99.36	3,319,550	קיימות במחזור לתחילת שנה
99.36	3,327,465	-	-	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
99.36	7,915	99.36	8,000	חולטו במהלך השנה
-	-	-	-	מומשו במהלך השנה
99.36	3,319,550	99.36	3,311,550	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2021 היה 12.48 שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

31 בדצמבר 2021	31 בדצמבר 2022	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
90-100	90-100	
3,319,550	3,311,550	מספר האופציות
99.36	99.36	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
3.74	2.74	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
-	-	מזה ניתנות למימוש:
-	-	מספר האופציות
-	-	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

4. ביום 24 במאי 2022 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל לכך אישור ועדת התגמול, הצעת כתבי אופציה לנושאי משרה בבנק (למעט הדירקטורים של הבנק) ולמנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק עבור שנת 2022, בהתאם לסעיף 15 ב(א) לחוק ניירות ערך, כמפורט במתאר ההצעה לעובדים מיום 26 ביולי 2021, אשר במסגרתו אושרו מאגרים להנפקת כתבי אופציה לשנת 2022 (להלן: "מתאר הצעה לעובדים" או "המתאר"). במסגרת החלטת הדירקטוריון מיום 24 במאי 2022 אושרו תוכניות להקצאת כתבי אופציה עבור שנת 2022 כמפורט להלן:

- תוכנית אופציות א' - עד 271,080 כתבי אופציה א' שיוענקו לעד שבעה נושאי משרה בבנק שאינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-271,080 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ב' - עד 155,168 כתבי אופציה ב' שיוענקו לעד חמישה נושאי משרה שהינם שומרי סף, והניתנים למימוש עד ל-155,168 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ג' - עד 550,100 כתבי אופציה ג' שיוענקו לעד שבעה עשר עובדים מרכזיים בבנק וכן לעד שבעה עשר עובדים מרכזיים בחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-550,100 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ד' - עד 852,750 כתבי אופציה ד' שיוענקו לעד חמישים ותשעה מנהלים בבנק המועסקים על פי חוזים אישיים וכן לעד שלושים מנהלים נוספים בבנק ובחברות בת של הבנק אשר אושרו כנכללים בקבוצה זו, והניתנים למימוש עד ל-852,750 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.
- תוכנית אופציות ה' - עד 1,556,200 כתבי אופציה ה' שיוענקו לעד מאתיים שישים ושמונה מנהלים בבנק המועסקים במסגרת הסכמים קיבוציים, וכן לעד עשרים ואחת מנהלים בחברות הבת של הבנק, הניתנים למימוש עד ל-1,556,200 מניות רגילות בנות 0.1 שקלים חדשים ערך נקוב, כל אחת, של הבנק.

כמות מניות המימוש, כמפורט לעיל, הינה כמות המניות המרבית הנובעת ממימוש כל כתבי האופציה שניתן להנפיק על פי כל התוכניות. ואולם, כמות כתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממש, בפועל, על פי התנאים של כל אחת מן התוכניות, תיגזר מתנאי הזכאות שנקבעו בכל אחת מהן, כמפורט להלן. בנוסף, הנפקת מלוא הכמות של מניות המימוש היא תיאורטית בלבד, הואיל ובפועל לא תונפק לניצעים מלוא הכמות של מניות המימוש הנובעות מכתבי האופציה שהניצעים יהיו זכאים לממשם, על פי תנאי כל אחת מן התוכניות, אלא רק מניות בכמות המשקפת את סכום ההטבה הכספי הגלום בכתבי האופציה האמורים ואשר מבוססת, בין היתר, על תקרת שער נעילה בסך של 163 שקלים חדשים בתוספת הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן החל מהמדד הידוע במועד אישור הדירקטוריון ועד למדד הידוע במועד המימוש.

במקרה של חלוקת דיבידנד, חלוקת מניות הטבה, הנפקת זכויות, פיצול או איחוד של הון המניות, ושינוי מבנה בבנק, תבוצענה התאמות כמפורט במתאר ההצעה לעובדים.

כתבי האופציה שהונפקו על שם הנאמן עבור כל נושא משרה, על פי תוכניות אופציות א', ב' או ג', יחולקו לשלוש מנות שוות, המנות תהיינה ניתנות למימוש החל מתום שנתיים מ: (1) יום ההנפקה, (2) 1 באפריל 2025 ו-(3) 1 באפריל 2026, וכל מנה של כתבי האופציה תפקע שנה וחצי לאחר כל אחד מהמועדים כאמור.

כתבי האופציה שהונפקו על פי תוכניות אופציות ד' ו-ה' יהיו ניתנים למימוש במנה אחת החל מתום שנתיים ממועד ההנפקה ותפקענה בתום שנתיים ממועד ההבשלה כהגדרתו במתאר.

זכאותו של ניצע לכתבי אופציה על פי תוכניות האופציות א'-ה' לעיל, מותנית בכך שיחס הלימות ההון הכולל ויחס הון עצמי רובד 1 של הבנק, לשנת המענק, לא יפחתו מן היחסים המינימליים שנקבעו בהוראות בנק ישראל.

בנוסף, תנאי הזכאות לכתבי אופציה יקבעו על פי הקריטריונים הבאים:

- כתבי אופציה א' וכתבי אופציה ב' שהונפקו עבור ניצעים שהם נושאי משרה בבנק, כאמור לעיל, מהווים חלק מן התגמול המשנתה של נושאי המשרה. זכאותו של נושא משרה לכתבי אופציה א' או ב', תיקבע על פי ארבעה קריטריונים שהינם בגדר "יעדים כלל חברתיים" הניתנים למדידה (להלן: "המדדים הכמותיים") וכן, על בסיס קריטריון איכותי המבוסס על הערכת הממונה ביחס להשגת היעדים האישיים של נושא המשרה, הכל כמפורט במתאר.

- זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ג' ו-ד', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים בלבד. זכאותם של ניצעים שאינם נושאי משרה בבנק, לכתבי אופציה ה', בגין שנת מענק כלשהי, תקבע על בסיס המדדים הכמותיים, וכן על פי דרגת האיכות שתקבע לאותם ניצעים, כמפורט בסעיף 2.12.3 במתאר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 23 - עסקאות תשלום מבוסס מניות - המשך

המדדים הכמותיים שהוגדרו במסגרת תוכנית האופציות הינם שיעור התשואה להון, תשואת מניית הבנק ביחס למדד הייחוס, יחס היעילות התפעולית, יחס פקדונות ליבה.

ערך ההטבה התיאורטי של כתבי האופציה במנה שאושרה, כאמור, המחושב בהתאם לכללי הרישום החשבונאי בתקינה האמריקאית (ASC 718) בנושא "תשלום מבוסס מניות" (מסתכם בכ-45 מיליון שקלים חדשים.

ערך המנה התיאורטי נפרס בספרי הבנק על פני תקופת ההבשלה, כלומר החל מהרבעון השני של שנת 2022 ועד לתום השנה. האופציות הוקצו במסלול "רווח הון", בהתאם לסעיף 102 לפקודת מס הכנסה. לפיכך, ההטבה שתנבע לניצעים כתוצאה ממימוש כתבי אופציה אלה, תמוסה על פי שיעור מס רווח הון שיחול עליהם במועד מימוש כתבי האופציה. יתר פרטי התוכניות ומתאר ההצעה לעובדים (ובכלל זה תנאי הסף לזכאות לכתבי האופציה, מועדי ההבשלה של כתבי האופציה והתקופות למימושם וכן סמכות הדירקטוריון להפחתת הכמות של כתבי האופציה, פקיעת כתבי אופציה והשבת ההטבה הכספית) פורטו במתאר ההצעה לעובדים מיום 26 ביולי 2021.

להלן פירוט ההנחות ששימשו בחישוב השווי ההוגן של אופציה בודדת, וכן תוצאת השווי ההוגן לאופציה בודדת, עבור האופציות שהוענקו ביום 24 במאי 2022:

מחיר מימוש - 118.10 שקלים חדשים⁽¹⁾
 ריבית חסרת סיכון - (0.48%) - (0.27%)
 סטיית תקן שנתית - 23.61%

תוכנית אופציות				
א	ב	ג	ד	ה
271	155	550	853	1,556
3,59-5,36	3,59-5,36	3,59-5,36	4,09	4,09
13,28	13,34	13,09	13,68	13,68
3,599	2,068	7,200	11,669	21,286

כמות אופציות (באלפים)

זמן לפקיעה (בשנים)

שווי הוגן ממוצע לאופציה בודדת

סך שווי הוגן (באלפי שקלים חדשים)

להלן פרטים על כמות האופציות למניות ומחירי המימוש עבור כלל התוכניות:

2022		
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)	מספר אופציות	
-	-	קיימות במחזור לתחילת שנה
118.10	3,385,298	הוענקו במהלך השנה ⁽¹⁾
118.10	6,667	חולטו במהלך השנה
-	-	מומשו במהלך השנה
118.10	3,373,548	קיימות במחזור לסוף שנה

(1) ממוצע משוקלל של השווי ההוגן של האופציות למניות שהוענקו בשנת 2022 היה 13.69 שקלים חדשים.

להלן פרטים על אופציות למניות הקיימות במחזור לסוף השנה מחולקות לפי תחומים של מחירי מימוש:

2022	תחום מחירי מימוש (בשקלים חדשים)
3,373,548	מספר האופציות
118.10	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש (בשקלים חדשים)
3.59	ממוצע משוקלל של יתרת אורך החיים החוזי (בשנים)
-	מזה ניתנות למימוש:
-	מספר האופציות
-	ממוצע משוקלל של מחירי המימוש (בשקלים חדשים)

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 24 - הון מניות והון

א. להלן פרטים בדבר הון המניות⁽¹⁾ של הבנק (בשקלים חדשים):

מונפק ונפרע		רשום	
31 בדצמבר		31 בדצמבר	
2021	2022	2021	2022
256,486,472	257,175,661	400,000,000	400,000,000

מניות רגילות בנות 0.1 שקל חדש ע.ג.⁽²⁾

(1) לעניין הקצאת כתיב אופציות לרכישת מניות - ראה ביאור 23 לדוחות הכספיים.

(2) המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. דיבידנד

- מגבלות על חלוקת דיבידנדים

על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, תאגידים בנקאיים נדרשים להימנע מחלוקת דיבידנדים במידה והם עלולים שלא לעמוד ביעדי ההון שנקבעו, בין היתר, בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 331, במכתבי הפיקוח "מדיניות הון לתקופות ביניים" וב-"מסגרת באזל III - יחסי הון ליבה מינימאליים". לפרטים נוספים ראה ביאור 25.

- מדיניות חלוקת הדיבידנד

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, מיום 26 בפברואר 2018, מדיניות הדיבידנד של הבנק, הינה לחלק בגין הרווחים הרבעוניים דיבידנד בשיעור של עד 40% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות המפקח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים.

יצוין, כי בהתאם למדיניות הדיבידנד האמורה, הבנק עשוי לרכוש ברכישה עצמית (בכפוף לאמור לעיל) מניות של הבנק, מובהר, כי רכישה עצמית בידי הבנק של מניות הבנק, כאמור לעיל, תיחשב ל"חלוקה", כהגדרתה בחוק החברות, התשנ"ט-1999, וככזו תקטין בהתאמה את סכום הדיבידנד שיחולק (אם יחולק) על ידי הבנק על פי מדיניות הדיבידנד. "חלוקה" על פי מדיניות הדיבידנד (הן חלוקת הדיבידנד והן הרכישה העצמית) כאמור לעיל בהתאם להחלטות הדירקטוריון בעניין זה, כפי שיתקבלו מעת לעת ובכפוף להוראות הדין, ובכלל זה הגבלות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים.

במסגרת תוכנית חומש אסטרטגית לשנים 2021-2025, שאושרה על ידי הדירקטוריון ביום 26 באפריל 2021, הדירקטוריון יעקוב אחר ביצוע התוכנית האסטרטגית החדשה, במטרה לבחון את האפשרות להעלות שיעור הדיבידנד שצוין לעיל, עד לשיעור של 50% מן הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות של הבנק, עם סיום הליך המיזוג עם בנק אגוד; זאת, בכפוף לעמידה של הבנק ביחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, כנדרש על פי הוראות הפיקוח על הבנקים, ולשמירה על שולי ביטחון נאותים, וכן בכפוף לקבלת אישורו של המפקח על הבנקים.

מובהר, כי אין במדיניות הדיבידנד, כאמור לעיל, משום החלטה או התחייבות לחלוקת דיבידנד, וכי כל "חלוקה" תהיה כפופה לקבלת האישורים הנדרשים על פי דין, ובכלל זה, אישור הדירקטוריון לביצוע החלוקה, הכל על פי שיקול דעתו של הדירקטוריון ובכפוף להוראות כל דין.

להלן פרטים בדבר הדיבידנדים שחולקו על ידי הבנק החל משנת 2020 (בסכומים מדווחים):

יום ההכרזה	יום התשלום	דיבידנד למניה	שיעור דיבידנד מהרווח	סך הכל דיבידנד ששולם (מיליוני שקלים חדשים)
24 בפברואר 2020	11 במרץ 2020	74.89	0.40	176.0
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2020⁽³⁾				
16 באוגוסט 2021	31 באוגוסט 2021	188.99	0.30 ⁽¹⁾	483.0
15 בנובמבר 2021	30 בנובמבר 2021	293.47	0.30 ⁽²⁾	752.7
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2021⁽⁴⁾				
28 בפברואר 2022	15 במרץ 2022	105.89	0.40	271.6
15 באוגוסט 2022	30 באוגוסט 2022	122.91	0.30	315.9
28 בנובמבר 2022	13 בדצמבר 2022	137.43	0.30	353.4
סך הכל דיבידנד שחולק בשנת 2022⁽⁵⁾				
940.9				

(1) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של שנת 2020.

(2) שיעור הדיבידנד מהרווח הנקי של תשע"ב החודשים הראשונים של שנת 2021.

(3) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2020 - 483.0 מיליוני שקלים חדשים.

(4) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2021 - 1,024.3 מיליוני שקלים חדשים.

(5) סך הכל דיבידנד שחולק בגין רווחי שנת 2022 - 669.3 מיליוני שקלים חדשים.

- הכרזה על דיבידנד בגין רווחי הרבעון הרביעי של שנת 2022 לפרטים בדבר חלוקת דיבידנד בגין רווחי הרבעון הרביעי של שנת 2022 ראה ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון"

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
		1. בנתוני המאוחד
		א. הון לצורך חישוב יחס ההון
21,969	25,072	הון עצמי רוברד 1
21,969	25,072	הון רוברד 1 ⁽⁴⁾
7,914	8,015	הון רוברד 2
29,883	33,087	סך הכל הון כולל
		ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
202,611	234,383	סיכון אשראי ⁽³⁾
2,268	1,301	סיכוי שוק
13,831	16,567	סיכון תפעולי
218,710	252,251	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
		באחוזים
		ג. יחס הון לרכיבי סיכון
10.04	9.94	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון ⁽²⁾⁽⁴⁾
10.04	9.94	יחס הון רוברד 1 לרכיבי הסיכון
13.66	13.12	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.60	9.60	יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
12.50	12.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽³⁾
		ד. בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
9.85	10.51	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון
9.85	10.51	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
13.49	13.45	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00	9.00	יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	12.50	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		ה. בנק אגוד לישראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
16.28	-	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון
16.28	-	יחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון
19.40	-	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.43	-	יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50	-	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) נתונים אלה כוללים התאמות פיקוחיות בגין: תוכניות התייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן, השפעת היישום לראשונה של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים וכן יישום לראשונה של חוזר בנק ישראל בדבר שקלול הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע. לפרטים נוספים ראה סעיף 3.א ו-4.א להלן וכן סעיפים ז', ט' ו-יא' להלן.

(2) במסגרת סקירה רוחבית שערך הפיקוח על הבנקים במערכת הבנקאית בקשר עם הלוואות לדיור, עודכן אופן חישוב יחס ההחזר להכנסה (PDI) בהתאם להבהרה שניתנה ביחס ליישום ההוראה. השפעת העדכון (יחד עם תיקון טעות מינורית ביישום החישוב עבור סגמנט מסוים), הביאה לעליה לא מהותית בהיקף נכסי הסיכון של הבנק, והסתכמה בהקטנה של כ-0.1% ביחס הון רוברד 1 לרכיבי סיכון. השפעות אלה נכללו בחישוב יחס הון רוברד 1 החל מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2022.

(3) לפרטים בדבר התאמות יחסי ההון המזעריים בעקבות משבר הקורונה, ראה סעיף ו' להלן.

(4) ליחס הון עצמי רוברד 1 התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח, למעט הלוואות לדיור שהועמדו בתקופת משבר הקורונה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. הלימות הון - המשך

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון" - המשך

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
		3. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)
		א. הון עצמי רובד 1
		הון עצמי
21,729	24,868	הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1
(513)	(543)	
21,216	24,325	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
		התאמות פיקוחיות וניכויים:
		מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(167)	(147)	מיסים נדחים לקבל
(6)	-	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים ⁽⁴⁾
892	612	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכניות התייעלות ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
719	465	סך התאמות בגין תכניות התייעלות⁽²⁾
34	15	סך ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ⁽³⁾
-	267	
21,969	25,072	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
		ב. הון רובד 2
		הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
5,933	5,437	הון רובד 2: הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
1,981	2,785	
7,914	8,222	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
		ניכויים:
		ניכויים - סך ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
-	(207)	
7,914	8,015	
29,883	33,087	סך הכל הון כולל

4. השפעת התאמות בגין תוכנית התייעלות על יחס הון עצמי רובד 1:

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
		יחס ההון לרכיבי סיכון
		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות
10.03	9.78	השפעת ההתאמות בגין תכניות התייעלות
0.01	-	השפעת התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים
-	0.12	השפעת ההתאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע
-	0.04	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום הוראות מעבר
10.04	9.94	

- (1) כולל יתרת זכות נדחית מרכישת בנק אגוד החל מיום 30 בספטמבר 2020 וכן ניכוי בגין הלוואות לדיור בסך כ- 30 מיליוני שקלים חדשים.
- (2) התאמות בגין תוכניות התייעלות בנושא עובדים (כיום 31 בדצמבר 2021 - 38 מיליוני שקלים חדשים בגין תוכנית התייעלות בנושא עובדים ו-1 מיליוני שקלים בגין תוכנית התייעלות בתוכנית הנדלן).
- (3) התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים, ראה סעיף ט' להלן.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. יחס מינוף

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 218 בדבר יחס מינוף

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
		1. בנתוני המאוחד
21,969	25,072	הון רובד ⁽¹⁾
423,950	463,010	סך החשיפות
		באחוזים
5.18	5.42	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾
		2. חברות בת משמעותיות
		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
5.55	6.08	יחס המינוף
4.50	4.50	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
8.37	-	יחס המינוף
4.50	-	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות התייעלות וכן התאמות בגין יישום לראשונה של כללי חשבונאות להפסדי אשראי צפויים, ראה סעיף 3.א, 4.א לעיל.
 (2) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 בינואר 2018.

ג. יחס כיסוי נזילות

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בדבר יחס כיסוי נזילות

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
		1. בנתוני המאוחד
125	118	יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		2. בנתוני הבנק
120	118	יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		3. חברות בת משמעותיות
		בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
266	209	יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
100	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		בנק אגוד לשראל בע"מ והחברות המאוחדות שלו
165	-	יחס כיסוי הנזילות ⁽¹⁾
100	-	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

מיום 31 בדצמבר 2021 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות. בהתאם להוראה, יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש עומד על 100%.

יחס מימון יציב נטו בבנק בחברות בנות בנקאיות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 222, בדבר "יחס מימון יציב נטו". יחס מימון יציב נטו בחברות בנקאיות משמעותיות בחו"ל מוצג ומחושב בהתאם להוראות הרלוונטיות בכל תחום שיפוט ככל שנקבעו.

30 בספטמבר 2022		31 בדצמבר 2021	
		2021	2022
באחוזים			
(1) בנתוני המאוחד			
יחס מימון יציב נטו			
	115	119	
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	
(2) חברות בת משמעותיות			
חברה בנק יהב			
יחס מימון יציב נטו			
	156	162	
יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	

גורמים היכולים להשפיע באופן מהותי על יחס מימון יציב נטו

יחס מימון יציב נטו, על בסיס מאוחד ליום 31.12.2022 עמד על 115%. תנודתיות היחס על פני הרבעון הינה נמוכה, כאשר הגורמים העיקריים המשפיעים על תוצאות יחס כיסוי מימון יציב נטו הם הרכב המקורות והשימושים של הבנק לפי תקופת המימון, סוג המימון והצד הנגדי. בצד המקורות - התחייבויות ארוכות טווח יציבות יותר מהתחייבויות קצרות טווח, וכן מימון מלקוחות קמעונאיים ועסקים קטנים הינו יציב יותר מאשר מימון סיטונאי בעל מועד פירעון זהה. התקצרות של מקורות ארוכים בהיקפים גבוהים (כגון כתבי התחייבויות נדחים) לטווח של מתחת לשנה הינו גורם המשפיע על תוצאות היחס, אך היות ומדובר במקור מימון אשר הינו בדרך כלל בעל תקופות לפירעון מפורזות ההשפעה על תוצאות היחס אינה מהותית. בצד השימושים - סוג הנכס, תקופת ואיכות הנכס וערך הנזילות קובעים את הסכום של מימון יציב נדרש.

ה. באזל III

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל III.

הוראות באזל III קבעו שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל-:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA

היישום של ההוראות נעשה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל III ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי נוכח מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, החל מיום 1 בינואר 2022 הוראות המעבר הסתיימו ולא ניתן להכיר במכשירי הון שאינם כשירים עוד בהון הפיקוחי.

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

ג. יחס הון לרכיבי סיכון

בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, מחויב הבנק לשמור על יחס הון עצמי רובד 1 מזערי, שלא יפחת משיעור של 9% וכן על יחס הון כולל מזערי שלא יפחת שיעור של 12.5% לסך המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים. אופן החישוב של סך ההון ושל סך רכיבי הסיכון מפורט בהוראות.

ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

לאור התפרצות נגיף הקורונה וכחלק מהתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בה נכללה, בין היתר, הוראת שעה הנוגעת לעדכון הוראה 201 אשר כוללת הפחתת דרישות ההון הרגולטוריות החלות על הבנקים בנקודת אחוז אחת וכן עדכון להוראה 329 אשר מבטל את דרישות ההון של נקודת אחוז נוספת על הלוואות לדיור לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה החל מיום 19 במרץ 2020 ועד ליום 30 בספטמבר 2021, ועל הלוואות לדיור לכל מטרה שהועמדו החל מיום 19 במרץ 2020.

לאורך תקופת המשבר פרסם הפיקוח על הבנקים עדכונים להארכת תוקף הוראת השעה, כאשר לעניין הפחתת דרישות ההון נקבע כי ההקלה תחול עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה ובלבד שיחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מבניהם. עם זאת, במסגרת החוזר נקבע כי הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור.

ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח חוזר הבנקים חוזר לפיו, החל מיום 1 בינואר 2022, יפוג תוקף הוראת השעה. כמו כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על הלוואות לדיור לפיו, דרישת ההון הנוספת בשיעור 1 האחוז תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואה לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין ובמשכונ דירה (להלן: "הלוואה לכל מטרה").

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 9.60% ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש הבנק לעמוד לתאריך הדיווח הינו 12.50% (אליהם יתווספו שולי בטחון נאותים).

ד. תכנית התייעלות

במכתב מיום 12 בינואר 2016 בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל, ובהמשך במכתב מיום 13 ביוני 2017, אישר הפיקוח על הבנקים הקלה הניתנת בקשר עם תכניות התייעלות בהוצאות כח אדם עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה. במסגרת ההקלה, השפעת תכניות התייעלות על ההון הפיקוחי נפרסת בקו ישר, לתקופה של חמש שנים, לצורך חישוב יחסי הלימות ההון.

ביום 13 ביוני 2017 אישר דירקטוריון בנק יהב מהלכי התייעלות, אשר קיבלו את אישור הפיקוח על הבנקים, הכוללים תוכנית פרישה מרצון וצמצום בשטחי נדל"ן. ביום 31 בדצמבר 2018 אישר דירקטוריון בנק אגוד תכנית התייעלות אשר קיבלה גם היא את אישור הפיקוח על הבנקים. השפעת ההקלות בגין תכניות התייעלות על יחס הון רובד 1 - זניחה.

ה. הנפקה ופדיון כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון ספיגת הפסדים

בחודש ינואר 2022 לאחר אישור המפקח על הבנקים, ביצע הבנק פדיון מוקדם של שטר ההון הנדחה (סדרה א') תמורת 2.1 מיליארדי שקלים חדשים. שטר ההון הנדחה, אשר הונפק על ידי הבנק, לא היה כשיר להכרה כהון הפיקוחי לפי הוראות באזל III והופחת בהדרגה.

בחודש אוגוסט 2022, פדה בנק יהב בפדיון מוקדם מלא, לאחר קבלת אישור בנק ישראל, כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo בסכום כולל של כ-129 מיליוני שקלים חדשים.

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצעה טפחות הנפקות פדיון מוקדם של כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (סדרה 56, שהיו מוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק) ביום 10 בספטמבר 2022 תמורת כ-0.3 מיליארד שקלים חדשים.

ביום 8 בדצמבר 2022 הנפיקה טפחות הנפקות סדרה חדשה (סדרה 65) של כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo, צמודה למדד בסכום של כ-0.7 מיליארדי שקלים ערך נקוב תמורת כ-0.7 מיליארדי שקלים.

בהמשך לאישור המפקח על הבנקים, ביצעה טפחות הנפקות פדיון מוקדם של כתבי התחייבות נדחים מותנים מסוג CoCo (סדרה 47, שהיו מוכרים על ידי הפיקוח על הבנקים כהון רובד 2 של הבנק) ביום 18 בדצמבר 2022 תמורת כ-0.75 מיליארד שקלים חדשים.

ו. השפעת היישום של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על ההון הפיקוחי

החל מיום 1 בינואר 2022 הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. ביום 1 בדצמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל ביום שבו תאגיד בנקאי יישם לראשונה את הכללים קיטון בהון העצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי, תאגיד בנקאי רשאי לכלול באופן חלקי בהון עצמי רובד 1 (כלומר להוסיף חזרה להון עצמי רובד 1) את הקיטון בהון עצמי רובד 1 שנרשם ביום היישום לראשונה, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר").

השפעת ההקלה על יחס הון עצמי רובד 1 הינה כ-0.12% ליום 31 בדצמבר 2022.

לפירוט בדבר השפעת היישום לראשונה ראה ביאור 1.ג.1. לעיל.

ביאור 25 - הלימות הון, נזילות ומינוף - המשך

י. הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)

בחודש מרץ 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקים עדכונים להוראות באזל 3 וביניהם, הוראה חדשה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי (SA-CCR)".

ביום 1 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות ניהול בנקאי תקין הכולל, בין היתר, הוספת הוראת ניהול בנקאי תקין 203A בנושא טיפול בסיכון אשראי צד נגדי בהתאם ל-SA-CCR, שמחליפה את הגישות הקיימות כיום במסגרת הוראה 203 לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל. בהתאם לחוזר, תחילת יישום ההוראה החל מיום 1 ביולי 2022.

ביום 15 באוגוסט 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר במסגרתו משקל הסיכון בחישוב הקצאת ההון בגין סיכון CVA המיוחס לחברות ביטוח, קופות גמל וקרנות נאמנות, יעודכן בהתאם למשקל הסיכון המיוחס לתאגידים בנקאיים.

הבנק מיישם את ההוראה החל מתחילת יולי 2022. ליישום ההוראה אין השפעה מהותית על יחסי הלימות ההון של הבנק.

בחודש דצמבר 2021 פירסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין 208A בנושא גישות חדשות להקצאת הון בגין סיכון CVA. הבנק נדרש ליישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2025.

י"א. חוזר בנושא עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי

ביום 22 במאי 2022 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - מדידה והלימות ההון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי שמטרתה טיפול בחשיפות לענף בינוי ונדל"ן.

בהתאם לחוזר, הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV) ישוקללו במשקל סיכון מוגבר של 150%, וזאת למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופן תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף הבינוי והנדל"ן. על פי המיין הענפי בהוראת דיווח לפיקוח - 831 "סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק".

תחולת יישום ההוראה החל מיום 30 ביוני 2022, אולם הבנק רשאי לפרוס את השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון בגין מלאי ההלוואות הקיים אצלו, ליום 30 ביוני 2022 בשיעורים רבעוניים קבועים, החל מיום 30 בספטמבר 2022 ועד ליום 30 ביוני 2023.

ליום 31 בדצמבר 2022 אין השפעה מהותית על יחסי הלימות ההון וכך גם בהמשך תהליך הפריסה.

י"ב. יחס המינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף. הוראה זו מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מינוף, שנקבעו בחודש ינואר 2014.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין הון רובד 1 לפי כללי באזל לבין סך החשיפות. סך החשיפות של הבנק הינו סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים, לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

על פי ההוראה, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד.

ביום 15 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה (הוראת שעה)" לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250, במסגרתה יחס המינוף לא יפחת מ- 4.5% על בסיס מאוחד, לעומת 5% לפני השינוי. בהתאם לחוזרים שפורסמו ביום 22 במרץ 2021, ביום 30 בספטמבר 2021 וביום 15 במאי 2022, הוארכה תחילתה של ההוראה מיום פרסומה ותוקפה עד ליום 31 בדצמבר 2023. לאחר תום תוקף ההוראה תמשיך ההקלה לחול עוד 24 חודשים ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

ביום 15 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר נוסף לפיו ההקלה תחול עד ליום 30 ביוני 2024 ובלבד שיחס המינוף של התאגיד הבנקאי לא יפחת מיחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2023 או יחס המינוף המזערי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

י"ג. לפרטים בדבר מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק ראה ביאור 24 ב. - הון מניות והון.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה לטוף השנה⁽¹⁾

1. יתרת אשראי מפיקדונות לפי מידת גביה⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר		
2021	2022	
3,194	3,134	מטבע ישראלי צמוד למדד
4,037	4,715	מטבע ישראלי לא צמוד
47	54	מטבע חוץ
7,278	7,903	סך הכל

2. תזרימים בגין עמלת גביה בגין הפעילות לפי מידת גביה⁽²⁾

ליום 31 בדצמבר								
2021		2022		מטבע שנה		מטבע חוץ		
סך הכל	סך הכל	עד 3 שנים	עד 5 שנים	עד 10 שנים	עד 20 שנים	עד 10 שנים	עד 20 שנים	
								במגזר הצמוד למדד ⁽³⁾
96	90	3	15	23	14	21	14	תזרימים חוזיים עתידיים
88	83	1	13	22	13	20	14	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים
88	73	1	9	18	13	19	13	תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽⁴⁾
								במגזר השקלי הלא צמוד
-	3	-	1	1	1	-	-	תזרימים חוזיים עתידיים
-	3	-	-	1	1	1	-	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים
-	2	-	-	1	-	1	-	תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפירעונות מוקדמים ⁽⁴⁾

3. מידע על העמדת הלוואות במהלך השנה בבנקים למשכנתאות

2021	2022	
263	198	הלוואות מפיקדונות לפי מידת הגביה
104	89	הלוואות עומדות ומענקים

- (1) אשראים ופיקדונות, מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראים (או הפיקדונות), עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
 (2) הלוואות עומדות ופיקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 835 מיליוני שקלים חדשים (שנת 2021 - 920 מיליוני שקלים חדשים), לא נכללו בלוח זה.
 (3) כולל מגזר מטבע חוץ.
 (4) ההיוון במגזרים צמוד מדד ומס"ח בוצע לפי שיעור 2.13%, במגזר הלא צמוד בוצע לפי שיעור 4.98% (שנת 2021 - לפי שיעור 0.13%, 2.6% בהתאמה).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ב. התחייבויות אחרות והתקשרויות מיוחדות

2021	2022	
382	313	1. חוזי מחשוב ושרותי תוכנה ⁽¹⁾
16	221	2. רכישה ושיפוץ בניינים ⁽²⁾

(1) כולל הסכם של בנק אגוד עם בנק לאומי לקבלת שירותי מחשוב בסכום של 135 מיליוני שקלים חדשים לשנה בגין השנים 2021-2022.
(2) כולל התחייבות להקמת מבנה נוסף בלוד, אליו תועברנה בהדרגה כל יחידות המטה של הבנק.

4. פעילות מכירת אשראי

2020	2021	2022	
233	234	1,903	הערך בספרים של האשראי שנמכר
116	234	1,943	סך הכל תמורה
-	6	32	התחייבות לשרות - הוצאה בגין שירותי תפעול
(117)	(6)	8	סך הכל רווח (הפסד) נטו ממכירת אשראי

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות

(1) בהתאם להחלטת דירקטוריון הבורסה לניירות ערך, הוקמה קרן סיכונים שהיקפה הכולל ליום 31 בדצמבר 2022 הינו 1,899 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של הבנק וחברות מאוחדות בקרן ליום 31 בדצמבר 2022 נאמד בכ-189 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2021 - 159 מיליוני שקלים חדשים).

בהתאם להחלטה שהתקבלה בדירקטוריון מסלקת הבורסה, מפקיד כל חבר מסלקה מזומנים בסכום שלא יפחת מ-50% מחלקו בקרן הסיכונים. הכספים כאמור מופקדים על ידי חברי מסלקת הבורסה כבטוחות בחשבון בבנק ישראל. לפרטים בדבר שעבודים שהתחייב הבנק להעמיד בגין התחייבות זו, ראה ביאור 27 א. לדוחות הכספיים.

(2) הבנק התחייב כלפי מסלקת מעו"ף בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "מסלקת המעו"ף"), לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות בגין נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, המבוצעות באמצעותו על ידי לקוחותיו ומעסקאות כנ"ל המבוצעות על ידי מספר חברי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב, שאינם חברי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיהם. סכום ההתחייבות בשל לקוחות אלו מסתכם לתאריך המאזן לסך של כ-389 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2021 - כ-477 מיליוני שקלים חדשים).

כמו כן, התחייב הבנק להפקיד את חלקו בקרן הסיכונים של מסלקת המעו"ף, שהיקפה הכולל ליום 31 בדצמבר 2022 הינו 633 מיליוני שקלים חדשים. חלקו של הבנק וחברות מאוחדות בקרן ליום 31 בדצמבר 2022 מוערך בכ-193 מיליוני שקלים חדשים (נכון ליום 31 בדצמבר 2021 - 120 מיליוני שקלים חדשים).

בהתאם להחלטה שהתקבלה בדירקטוריון מסלקת המעו"ף, מפקיד כל חבר מסלקה מזומנים בסכום שלא יפחת מ-50% מחלקו בקרן הסיכונים. הכספים כאמור מופקדים על ידי חברי מסלקת המעו"ף כבטוחות בחשבון בבנק ישראל. לפרטים בדבר שעבודים שהתחייב הבנק להעמיד בגין התחייבות זו, ראה ביאור 27 א לדוחות הכספיים.

(3) לבנק אגוד הייתה התקשרות מהותית רבת שנים עם בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "לאומי") בהתאם להסכם שנחתם ביום 2 בספטמבר 2021 והוארך מעת לעת, בנוגע למתן שירותי מחשוב ותפעול לחלק ניכר ממערכות הליבה הבנקאיות בשיטה של מיקור חוץ, שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016. ממועד זה, החלה תקופה של שלוש שנים המוגדרת כ"פרויקט סיום ההתקשרות" וזו הוארכה ביום 29 במרץ 2018 בהתאם להצעת לאומי עד ליום 30 ביוני 2021. בהתאם לאישור דירקטוריון בנק אגוד מיום 12 במאי 2020, התקשר בנק אגוד עם לאומי בתוספת להסכם, במסגרתה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים, הוארך תוקפו של ההסכם עד ליום 31 בדצמבר 2022. לבנק אגוד לא תהיה זכות להפסיק את ההתקשרות לפני מועד תום תוקף התוספת. התמורה ששילם בנק אגוד בעבור השירותים השוטפים היא בסכום של 125 מיליוני שקלים חדשים בגין שנת 2020, ו-135 מיליוני שקלים חדשים בגין השנים 2021-2022. בנוסף נחתמה התקשרות נוספת למשך הרבעון הראשון של שנת 2023 תמורת 23 מיליוני שקלים חדשים.

(4) הבנק התחייב כלפי הבורסה לניירות ערך בתל-אביב (להלן: "הבורסה") בגין פעולותיה של חברה אחת שהינה חברת בורסה ואינה חברת מסלקה. ההתחייבות הינה סליקת ניירות ערך וכיבוד כל חיוב כספי הנובע מעסקאות שבוצעו על-ידי אותה חברה.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

- (5) בשנת 1992 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות בבנק החלטה לנשוא משרה בבנק בנוסח כדלקמן:
- הבנק ישפה שיפוי מלא כל אחד מנושאי משרה בגין חבויות כספיות והוצאות התדיינות שישאו בהם, בגין פעולות מעשים ומחדלים שנעשו על ידם במסגרת שנקבעה לשם כך בפקודת החברות ותקנון הבנק, ובכפוף להוראות הנ"ל.
 - השיפוי ינתן לנושאי המשרה האמורים בין אם התביעה הוגשה נגדם תוך כדי עבודתם בבנק, ובין אם התביעה הוגשה נגדם לאחר סיום עבודתם בבנק והיא מתייחסת לפעולה שנעשתה בתוקף היותם נושאי משרה.

קיימות דעות משפטיות שונות ביחס לסמכותה של חברה לאשר שיפוי גורף כגון זה המתואר לעיל ובאם הפעלתו במקרה ספציפי מחייבת אישור נוסף בדרך הקבועה לכך בחוק. במידה והבנק יידרש לתשלום סכומים על פי ההחלטה הנ"ל, יפנה הבנק לקבלת ייעוץ משפטי בקשר לחבותו בהתחשב בנסיבות הספציפיות והמיוחדות של כל מקרה שיתעורר, אם יתעורר.

בחודש דצמבר 2001 אישרה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק מתן פטור מראש מאחריות (כמפורט להלן) וכן התחייבות מראש לשיפוי על ידי הבנק לדייקטורים ונושאי משרה אחרים (להלן ביחד: "נושאי משרה"). בהתאם להחלטת האסיפה הכללית של בעלי המניות, פוטר הבנק מראש את נושאי המשרה בבנק, מכל אחריות כלפיו, בשל נזק שייגרם לבנק עקב הפרת חובת הזהירות של נושא המשרה כלפי הבנק בפעולותיו של נושא המשרה, בתוקף היותו נושא משרה בבנק. התחייב לנשוא המשרה בבנק בשל חבות או הוצאה שהוטלה על נושא המשרה עקב פעולותיו בתוקף היותו נושא משרה בבנק, הכל כמפורט בכתב ההתחייבות לשיפוי, לרבות בקשר עם פעולת נושאי המשרה שאינם דייקטורים עקב פעולותיו בתוקף היותו דייקטור מטעם הבנק או לבקשתו, בחברה אחרת שהבנק מחזיק בה מניות (להלן: "כתב השיפוי המקורי").

בהתאם לכתב השיפוי המקורי, סכום השיפוי שישולם על ידי הבנק לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2000, כשהוא מותאם למדד המחירים לצרכן החל מחודש דצמבר 2000 (להלן: "סכום השיפוי הכולל"). השיפוי חל על פעולות הקשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

ביום 28 באוקטובר 2004 החליטה האסיפה הכללית של הבנק, להוסיף לרשימת האירועים שבגינם ניתנה התחייבות לשיפוי על ידי הבנק לנושאי המשרה של הבנק, על פי כתב השיפוי המקורי, אירוע של מיזוג, כהגדרתו בחוק החברות, לרבות כל החלטה, פעולה, הסכם או דיווח בקשר למיזוג, הוחלט כי בכל הנוגע לשיפוי בגין אירוע מיזוג, יהיה סכום השיפוי המירבי הסכום הנמוך מבין השניים: 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים ליום 31 בדצמבר 2000, בתוספת הפרשי הצמדה למדד החל מהמדד בגין חודש דצמבר 2000, או 25% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו סמוך למועד יום התשלום בפועל בגין השיפוי.

ביום 14 במאי 2006 החליטה האסיפה הכללית של הבנק להתאים את נוסח כתב השיפוי להוראות חוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005, וכן מי שמכנה מעת לעת על פי בקשת הבנק כדייקטור בחברה שהבנק מחזיק בה מניות כלשהן, וכן מי

ביום 9 בנובמבר 2011 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת שיפוי לעובדי הבנק שאינם נושאי משרה בבנק, המכהנים מעת לעת לבקשת הבנק כנושאי משרה בחברה שבשליטת הבנק (החלטה כאמור התקבלה אף על ידי דייקטוריון הבנק ביום 16 בפברואר 2009 - בה הוחלט על מתן כתב שיפוי בנוסח זה לזה שהוענק לנושאי המשרה בבנק) וכן למי שאינם עובדי הבנק או נושאי משרה בבנק, המכהנים מעת לעת כנושאי משרה בחברה בבעלותו המלאה של הבנק, שאינה תאגיד בנקאי (כולם ביחד "הזכאים לשיפוי").

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק להוסיף התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית הנובעת מתשלום לנפגע הפרה ובשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011.

האסיפה הכללית אף החליטה כי סכום השיפוי המירבי שישולם הבנק, במצטבר לכל הזכאים לשיפוי על פי כתב ההתחייבות לשיפוי, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו בסמוך לפני יום התשלום בפועל של סכום השיפוי ("סכום השיפוי המירבי"). היה סכום השיפוי הכולל יעלה על סכום השיפוי המירבי כאמור לעיל, אזי הסכום המירבי שישולם הבנק במצטבר לכלל הזכאים לשיפוי לא יעלה על סכום השיפוי הכולל, ואולם ההפרש בין השניים ישמש רק לצורך שיפוי בשל פעולות שבוצעו לפני יום 9 בנובמבר 2011.

ביום 20 בספטמבר 2012 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית הנובעת מתשלום לנפגע הפרה ובשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 וכן בשל הוצאות בקשר עם הליך מנהלי, לרבות הוצאות התדיינות סבירות ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, הכל כקבוע בחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988.

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת התחייבות של הבנק, לתת לזכאים לשיפוי, שיפוי בשל חבות כספית בגין תשלום לנפגע הפרה או תשלום מסוג דומה, לפי דין אחר, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, בקשר עם הליך מנהלי לפי דין אחר, ובלבד ששיפוי כאמור אינו אסור על פי דין.

ביום 23 בדצמבר 2015 החליטה האסיפה הכללית של הבנק על צמצום הפטור מאחריות לנושאי המשרה, כך שהוא לא יחול בשל הפרת חובת הזהירות שארעה אחרי מועד האישור על ידי האסיפה הכללית, בקבלת החלטה או באישור עסקה שלבעל שליטה בבנק או לנושא משרה כלשהו בבנק (לרבות נושא משרה אחר, שאינו נושא המשרה שהוענק לו הפטור), יש בה עניין אישי.

כמו כן, החליטה האסיפה הכללית של הבנק על הוספת הבהרות, פירוטים והרחבות לרשימת האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי בהתאם לאירועים שלדעת הדייקטוריון צפויים לאור פעילות הבנק בפועל. עוד החליטה האסיפה על תיקון כתב ההתחייבות לשיפוי בעניין קבלת שיפוי מאת מבטח או צד שלישי, כך שהגבלת השיפוי לסכום ההפרש בין החבות שהוטלה על נושא המשרה או העובד ו/או הוצאות המשפטיות שהוציא או שחוייב בהן לבין הסכום שיתקבל מאת המבטח, תחול גם במקרה בו נושא המשרה או העובד יקבל שיפוי מאת מבטח של צד שלישי או מאת צד שלישי כלשהו שננתן שיפוי לנושא המשרה או לעובד, בשל אותו עניין. עוד הוחלט, שאם החבות או הוצאות המשפטיות לא יכוסו בפועל במועד על ידי המבטח או על ידי הצד השלישי, הבנק ישפה את נושא המשרה או העובד בגין החבות ו/או הוצאות המשפטיות כאמור, ובלבד שנושא המשרה או העובד ימחה לבנק את זכותו כלפי המבטח או הצד השלישי, כך שהבנק יבוא במקומו כלפי המבטח או הצד השלישי.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ביום 30 באוגוסט 2018 החליטה האסיפה הכללית לאשר מחדש את כתב הפטור וההתחייבות לשיפוי של הבנק, לעניין תחולתו על בעלי השליטה בבנק וקרוביהם, המכהנים מעת לעת, ובכללם אלו שכיחנו בעבר או שימונו בעתיד.

ביום 15 באוקטובר 2020, אישרה האסיפה הכללית של הבנק תיקון לכתב הפטור והתחייבות לשיפוי של הבנק, לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים, ובכללם המנהל הכללי של הבנק ובעלי שליטה בבנק וקרוביהם, וכן לעובדים, המכהנים מעת לעת, ובכללם אלו שכיחנו בעבר או שימונו בעתיד. לפי התיקון, נקבע כי ההתחייבות לשיפוי תחול גם בשל הוצאות, לרבות הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורך דין, גם בקשר עם הליך להטלת עיצום כספי, כאמור בתיקון התקנון לעיל. בנוסף, התיקון קובע כי כתב ההתחייבות וכל הקשור בו כפופים לדיני מדינת ישראל בלבד, וסמכות השיפוט הבלעדית בכל עניין בקשר לכך מסורה לבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו בלבד. כמו כן, עודכנה רשימת האירועים הכלולה בתוספת לכתב ההתחייבות. בהתאם להחלטת ועדת הביקורת מיום 17 באוגוסט 2020, החליטה לאישור כתב ההתחייבות המתוקן, לעניין תחולתו כלפי שאר הזכאים, שאינם בעלי שליטה וקרוביהם, תואב לאישור מחדש, ככל שיידרש לפי דין, עד תום 9 שנים מיום 15 באוקטובר 2020.

(6) בחודש מאי 1998 החליטה האסיפה הכללית של בעלי מניות הבנק ובנק טפחות, לאשר כתבי התחייבות לשיפוי נושאי משרה, אשר אושרו קודם לכן על ידי ועדות הביקורת והדירקטוריונים שלהן, שעל פיהן נקבע, בין השאר, כדלקמן:

הבנק ובנק טפחות ישפו, באופן בלתי חוזר, כל נושאי משרה בבנקים בשל כל פעולה שעשו בתוקף היותם נושאי משרה, בקשר עם העילות שיפורטו להלן ובגין כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה, או פסק בורר שאושר בבית משפט וכן בגין הוצאות משפטיות סבירות שניתן לשפות בגינם בהתאם להוראות פקודת החברות.

השיפוי ינתן לכל נושאי המשרה במצטבר עד לסכום שלא יעלה - בכל בנק בנפרד - על 750 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998), בגין כל חבות כספית שתגרום לנושא המשרה כתוצאה מפעולה שעשה, הקשורה במישרין או בעקיפין, בתשקיף שפורסם בשנת 1998 או בטיטוטת תשקיף שהוגשה באותה שנה, בקשר עם הצעת מכר של ניירות ערך של הבנק על ידי המדינה, לרבות ביחס לדיווחים שנתנו הבנקים אחרי תאריך התשקיף בשל כל עניין שהתרחש לפני תאריך התשקיף.

בנוסף, נקבע כי ינתן שיפוי לכל נושאי המשרה במצטבר עד סכום שלא יעלה - על ידי כל בנק בנפרד - על 750 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998) למדד מרץ 1998) ביחס לכל פעולה ונושא הקשורים בביטוח הלווים מהבנקים למשכנתאות המוזכרים בתשקיף הנ"ל.

כמו כן, נקבע בכתבי ההתחייבויות לשיפוי, כי, על אף האמור לעיל, יוגבל סכום השיפוי הכולל שישולם לכל נושאי המשרה במצטבר בגין כל העילות שנכללו בכתב השיפוי - על-ידי כל אחד מהבנקים בנפרד - לסך של 1,000 מיליון שקלים חדשים (צמוד למדד מרץ 1998).

במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

(7) בחודש נובמבר 2001 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של בנק טפחות ושל חברה מאוחדת שהייתה בבעלות ושליטה מלאים של בנק טפחות (להלן: "טפחות להנפקות") בקשר עם תשקיף להנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים של בנק טפחות, מחודש נובמבר 2001 כי טפחות להנפקות תתחייב באופן בלתי חוזר, לשפות כל נושא משרה בה, בשל כל פעולה שעשה בקשר לנושאים המפורטים בכתב השיפוי, בתוקף היותו נושא משרה (להלן: "השיפוי").

השיפוי ינתן בגין כל חבות כספית אם וככל שתוטל על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט, ובגין כל הוצאות משפטיות סבירות (לרבות שכר טרחת עורך דין ומומחים אחרים), שניתן לשפותו בגינם בהתאם להוראות חוק החברות, כל זאת עד לסכום של 1 מיליארד שקלים חדשים, צמוד למדד המחירים לצרכן.

בנק טפחות התחייב כלפי טפחות להנפקות, שאם לא תוכל לקיים את התחייבויותיה כלפי מקבלי השיפוי, או מי מהם, ישלם בנק טפחות לטפחות הנפקות כל סכום שאותו תיוותר החברה להנפקות חבה כלפי מקבלי השיפוי, מעבר לסכומים ששולמו על ידי טפחות להנפקות.

במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

(8) בחודש אוקטובר 2002 אישר דירקטוריון בנק טפחות, לאחר אישור ועדת הביקורת, מתן התחייבות מראש לשיפוי על ידי בנק טפחות לדירקטורים ולנושאי משרה אחרים (להלן ביחד: "נושאי משרה"). בהתאם לכך, בנק טפחות מתחייב, בכפוף לתנאים המפורטים בכתב התחייבות ולהוראות חוק החברות, לשפות את נושאי המשרה בשל כל חבות או הוצאה שהוטלה על נושא המשרה עקב פעולותיו בתוקף היותו נושא משרה בבנק טפחות ובלבד שהפעולות האמורות קשורות, במישרין או בעקיפין, לאחד או יותר מסוג האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי.

סכום השיפוי שישולם על ידי בנק טפחות לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של בנק טפחות לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2001, כשהוא מותאם למדד המחירים לצרכן החל מחודש דצמבר 2001, או 25% מההון העצמי של בנק טפחות לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שיפורסמו סמוך ליום התשלום בפועל בגין השיפוי, הנמוך מבין שניהם.

בחדש נובמבר 2002 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של בנק טפחות את ההחלטה הנ"ל.

במסגרת מיזוג בנק טפחות לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

(9) ביום 30 ביוני 1998 אישרה אסיפה כללית שלא מן המניין של בנק אדנים לאחר אישור דירקטוריון בנק אדנים, ולאחר אישור ועדת הביקורת, כתב התחייבות לשיפוי (להלן: "כתב השיפוי") נושאי משרה בבנק אדנים. כתב השיפוי יחול על נושאי משרה, כהגדרתם בסעיף 96 כ"ד לפקודת החברות, אשר במועד אישור כתב השיפוי על ידי האסיפה הכללית (להלן: המועד הקובע), מכהנים בבנק אדנים או שכחונתם הסתיימה בתקופה שאינה קודמת יותר מ-4 שנים למועד הקובע.

על פי כתב השיפוי, בנק אדנים ישפה כל נושאי משרה בבנק אדנים בשל כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין לרבות בגין הוצאות משפטיות, בגין מעשה או מחדל שעשו במישרין או בעקיפין בעניינים שפורטו בכתב השיפוי, שעיקרם הצעת מכר של ניירות ערך של בנק מזרחי טפחות לציבור על ידי המדינה, על פי תשקיף שפורסם בחודש מאי 1998.

סכום השיפוי על פי כתב השיפוי שישולם על ידי בנק אדנים (בנוסף לסכומים שיתקבלו לפי פוליסת ביטוח נושאי משרה כמפורט להלן) לכל נושאי המשרה במצטבר לא יעלה על 70 מיליון שקלים חדשים, כשסכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן האחרון שפורסם לפני המועד הקובע על למדד שיפורסם לפני מועד התשלום.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בנק אדנים יפעל ככל האפשר לכך שבמשך תקופה של 10 שנים החל במועד הקובע תירכש על ידי בנק אדנים או עבורו ותעמוד בתוקפה פוליסת ביטוח נושאי משרה שתכסה את העניינים נושאי השיפוי ושסכומיה, לרבות סכומי השבה/כינון, לא יהיו נמוכים מן הסכומים האמורים לעיל.

ביום 16 בדצמבר 2002 אישרה האסיפה הכללית של בנק אדנים, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור דירקטוריון בנק אדנים, כתב התחייבות לשיפוי (להלן: "כתב השיפוי") נושאי משרה בבנק אדנים. כתב השיפוי יחול על נושאי משרה כהגדרתם בסעיף 1 לחוק החברות התשנ"ט-1999, אשר במועד אישור כתב השיפוי על ידי האסיפה הכללית (להלן: "המועד הקובע") מכהנים בבנק אדנים. על פי כתב השיפוי, בנק אדנים ישרה את כל נושאי המשרה בבנק אדנים בשל כל חבות כספית שתוטל עליהם על פי פסק דין, לרבות בגין הוצאות משפטיות, בגין מעשה או מחדל שעשו, במישרין או בעקיפין, בעניינים שפורטו בכתב השיפוי, עד לסכומי השיפוי.

סכום השיפוי שישולם על ידי בנק אדנים לכל נושאי המשרה, במצטבר, בגין כל אחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של בנק אדנים לפי דוחותיו הכספיים לשנת 2001, כשהוא מותאם, מעת לעת, לפי שיעור העלייה במדד לעומת המדד של חודש דצמבר 2001, שפורסם בחודש ינואר 2002 (להלן: "סכום השיפוי הכולל"). במקרה שבו נושא המשרה יקבל שיפוי מאת המבטח של פוליסת ביטוח נושאי המשרה, בגין העניין נושא השיפוי, יינתן השיפוי על ידי בנק אדנים בגובה הפרש שבין סכום החבות הכספית שהוטלה על נושא המשרה ו/או ההוצאות המשפטיות שנושאי המשרה הוציא או שחויב בהן, לבין הסכום שהתקבל מאת המבטח בגין אותו עניין, ובלבד שסכום השיפוי שבנק אדנים יחויב בו כאמור לא יעלה על סכום השיפוי הכולל החל מחודש דצמבר 2002 היה בנק אדנים אחד המבוטחים בפוליסת ביטוח נושאי משרה, שנרכשה על ידי הבנק עבורו ועבור חברות בנות וקשורות, שתוקפה עד 5 באפריל 2007. במסגרת מיזוג בנק אדנים לתוך הבנק, נטל על עצמו הבנק התחייבות זו.

(10) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו קיימות תביעות שונות, בעיקר תביעות של לקוחות, וכן קיימות בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המבוססת על דעת הנהלת החברות המאוחדות שלו, וכן על חוות דעת של יועציה המשפטיים באשר להערכת סיכויי התביעות והבקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים אפשריים.

להלן פירוט של תובענות מהותיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותביעות שבהן הסכום הנתבע (ללא ריבית והוצאות) גבוה מ-1% מההון העצמי המיוחס לבעלי המניות של הבנק:

(א) בחודש פברואר 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ והבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "המשיבים"). המבקשת העמידה את סכום התובענה כלפי כל הבנקים המשיבים, ביחד ולחוד, על סך של 219 מיליוני שקלים חדשים. עניינה של הבקשה היא, בהפליה, לכאורה, במתן שירות לקבוצות סטודנטים על רקע גילם ובכך מפריז לכאורה, את חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה") וכן את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות").

לטענת המבקשת, מדובר במדיניות גורפת של כל המשיבים, בגדרה הוחלט להדיר את אוכלוסיית ה"לא צעירים" מתוכנית ההטבות. המבקשת מבקשת לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כלל הסטודנטים שהופלו מחמת גילם בהשוואה לסטודנטים צעירים יותר, ונמנע מהם לקבל מהמשיבים הטבות לסטודנטים בשבע השנים האחרונות (בעילות לפי חוק הבנקאות) או החל מ-15 ביולי 2014 (בהתאם לתיקון לחוק איסור הפליה). תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 13 בספטמבר 2016 והתובעת הגישה תשובתה לתגובה. ביום 27 באוקטובר 2016 הוגשה תשובת המבקשת לתגובת הבנק לבקשת האישור. ביום 25 בינואר 2017 התקיים דיון מקדמי בבקשת האישור, ישיבת הווכחות שנקבעה לחודש ספטמבר 2017 בוטלה לאחר שהצדדים הגיעו להסכמה בכתב. סיכומי המבקשת הוגשו ביום 26 באוקטובר 2017 וסיכומי הבנקים הוגשו ביום 21 בדצמבר 2017. המבקשת הגישה סיכומי תשובה מטעמה, במסגרתם הגישה בקשה להוצאת נספחים שצורפו לסיכומים מטעם הבנקים, תגובת הבנקים לבקשה הוגשה ביום 9 בינואר 2018 וביום 26 בספטמבר 2019 ניתן פסק דין על פיו נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית ונמחקה התביעה האישית. ביום 4 בנובמבר 2019 הגישה המבקשת ערעור לבית המשפט העליון על דחיית הבקשה. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם. ביום 2 ביוני 2021 התקיים דיון בבית המשפט העליון. ביום 20 באוקטובר 2022 ניתן על ידי בית משפט העליון פסק דין, במסגרתו נדחה הערעור ללא צו להוצאת.

(ב) בחודש מאי 2016, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, בסכום של 220 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא גבייה ביתר ושללא כדין, לכאורה, של עמלות מלקוחות הזכאים להיות מסווגים כעסקים קטנים, תוך הפרת חובות החלות על הבנק ביחסיו עם לקוחותיו.

לטענת המבקשת, הבנק לא גילה ללקוחותיו המנהלים עסקים קטנים כי הם זכאים להנות מתעריפון העמלות המזול של "עסק קטן", מתוך מטרה לסכל את רפורמת העמלות ולגבות מעסקים קטנים עמלות שלא לפי תעריפון עסק קטן, תוך התעשרות פסולה, לכאורה, על חשבונם.

תגובת הבנק לבקשה לאישור, הוגשה ביום 1 בנובמבר 2016 ותשובת המבקשת לתגובת הבנק הוגשה ביום 30 בנובמבר 2016.

ביום 23 באפריל 2017, התקיים דיון מקדמי במסגרתו ניתנו החלטות באשר לשאלות ולגילוי מסמכים, שעל הצדדים למלא עד ליום 23 במאי 2017. לאור הודעת המבקש כי בכונתו להגיש בקשה לצרף את הדיון בבקשה זו לדיון ב-5 בקשות נוספות לאישור תובענות ייצוגיות שהוגשו באותו נושא, הגיש הבנק ביום 22 ביוני 2017 לבית המשפט בקשה להורות על עיכוב ההליכים בתובענה זו, לרבות הליכי הגילוי המוקדמים וזאת עד לאחר הכרעת בית המשפט העליון בבקשת האיחוד. ביום 28 ביוני 2017, הוגשה בקשה לבית המשפט העליון,

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

לאיחוד הדיון בתובענה זו עם חמש הבקשות הנוספות ותגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 10 ביולי 2017, ביום 20 ביולי 2017 ניתנה החלטה, הדוחה את הבקשה לאחד את כל הבקשות. בהתאם להנחיות בית המשפט העליון הוגשה בקשה לאיחוד הדיון בבקשות האישור לבית המשפט המחוזי וביום 21 בינואר 2018, התקיים דיון בבקשת האיחוד. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטה על איחוד הדיון בבקשה זו יחד עם 5 בקשות שהוגשו נגד 5 בנקים נוספים. בהתאם, כל התובענות נקבעו לשיבה מקדמית ליום 19 בדצמבר 2018. במסגרת דיון זה נדונה בקשת מטעם הבנק למחיקת טעיפים מתשובת המבקשת וכן בקשה מטעם המבקשת למחיקת תגובת הבנק לבקשת האישור בשל הפרה לכאורה של החלטה קודמת בנושא גילוי המסמכים.

ביום 28 בנובמבר 2019 ניתנה החלטה בית משפט בבקשות המקדמיות ובין היתר, נדחתה בקשתה של המבקשת למחיקת תגובת הבנק. המבקשת הגישה בקשת רשות ערעור, לבית משפט העליון, על ההחלטה הדוחה את בקשת הגילוי שלה וטרם ניתנה החלטה בעניינה. בהתאם להחלטת בית המשפט, הבנק הגיש ביום 17 במאי 2020 תשובה לתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 6 באפריל 2021 נערכה ישיבת קדם משפט, בה נקבעו מועדים לדיוני הוכחות בחודש מרץ 2023. במקיבל, ביום 19 ביולי 2021 ניתנה החלטה בית המשפט במסגרתה, הציע בית המשפט לצדדים לקיים הליך פישור, עוד טרם הדיון הקבוע להוכחות והצדדים נתנו הסכמתם להצעת בית המשפט. ביום 24 בנובמבר 2021 התקיימה ישיבת אישור, שלא צלחה. ביום 3 בינואר 2022 ניתנה החלטה בית המשפט בדבר פניה לקבלת עמדת הפיקוח על הבנקים, תוך שהוא מאפשר לכל אחד מהצדדים להמציא לבית המשפט, שלוש שאלות אשר ברצונם שהפיקוח יתייחס אליהן בעמדתו. בהתאם, ביום 8 בפברואר 2021 הוגשה הודעה מטעם הבנקים במסגרתה, פירטו את השאלות המוצעות מטעמם. ביום 13 בפברואר 2022 ניתנה החלטה בית המשפט המורה לפיקוח על הבנקים להמציא עמדתו ביחס למחלוקת נשוא הבקשות והתייחסותו לשאלות שהגישו הצדדים. ביום 16 בפברואר 2022 הגישה המבקשת בקשה לחשיפת נתוני הבנק לגבי שיעור העסקים הקטנים מכלל התאגידים, תגובת הבנק לבקשה הוגשה ביום 14 באפריל 2022. ביום 25 במאי 2022 ניתנה החלטה בית המשפט הדוחה את בקשת המבקשת לחשיפת הנתונים המבוקשים, כאמור.

ביום 22 באוגוסט 2022 הוגשה עמדת המפקח על הבנקים ביחס למחלוקת בתיק והמתייחסת לשאלות שהועברו אליו. בעקבות עמדת המפקח על הבנקים, המליץ בית המשפט לצדדים, לחדש את הליך הגישור. נוכח הסכמתם העקרונית של כל הצדדים לקיומו של הליך גישור, ביום 19 באוקטובר 2022, ניתנה החלטה בית המשפט במסגרתה, בית המשפט נתן את המלצתו ביחס לאופן חלוקת תשלום שכר טרחת המגשר והבנק נתן לה את הסכמתו. בעוד המבקשות הודיעו כי הן דוחות את המלצת בית המשפט.

ביום 27 בנובמבר 2022 התקיימה ישיבת קדם משפט, שבה העלו הצדדים את טענותיהם ביחס לעמדת הפיקוח על הבנקים. דיוני הוכחות נקבעו לחודשים מרץ - אפריל 2023.

(א) בחודש דצמבר 2017 הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז - לוד, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-124 מיליון שקלים חדשים. עניינה של הבקשה הוא בקביעת שיעור הריבית בהלוואה לדירור הניתנת בריבית משתנה אג"ח לטענת המבקשים, מוסר הבנק ללקוח אישור עקרוני ובו ספורט מנגנון עוגן אג"ח כמנגנון היחיד לחישוב הריבית במסלול משתנה - אג"ח לאורך כל חי ההלוואה, אולם בהסכם ההלוואה, נוסף מנגנון חדש המכונה "מנגנון הגנה לשעת חירום" לקביעת שיעור הריבית מעבר למנגנון המקורי, וזאת ללא גילוי נאות. עוד נטען כי, התנאי שקבע הבנק בהסכם לצורך הפעלת מנגנון ההגנה לשעת חירום הינו מקפח ומעניק לבנק יתרון בלתי סביר על פני הלקוחות.

תגובה מטעם הבנק הוגשה ביום 25 ביולי 2018 וביום 6 בינואר 2019 הוגשה תשובת המבקש לתשובת הבנק.

ביום 27 בפברואר 2019 התקיימה ישיבת קדם משפט בבקשת האישור אשר בסופה המליץ בית המשפט לצדדים לפנות להליך גישור על מנת לנסות וליישב את המחלוקת ביניהם בהסכמה. בהתאם להצעת בית המשפט, החלו הצדדים בהליך גישור.

ביום 18 בינואר 2022 הגישו הצדדים לבית המשפט, בקשה לאישור הסדר פשרה, תוך הודעה, כי בתום הליך גישור, הם הגיעו להסדר פשרה בבקשה לאישור התובענה. ביום 3 בפברואר 2022 בית המשפט נתן את הערותיו לגבי הסכם הפשרה. התיקונים בהסכם הפשרה שביצעו התבקש על ידי בית המשפט - בוצעו והוגשו. ביום 17 באפריל 2022 ניתנה החלטה בדבר פירסום הודעה על הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה. ביום 12 במאי 2022 פורסמה הודעה, בהתאם, במקיבל, הסכם הפשרה הועבר לקבלת עמדתה של היועצת המשפטית לממשלה. ביום 4 בנובמבר 2022 הוגשה עמדת היועצת המשפטית לממשלה המתנגדת להסדר הפשרה במתכונתו הנוכחית. ביום 6 בנובמבר 2022 ניתנה החלטה בית המשפט המורה לצדדים להגיש תשובה מטעמם, לעמדת היועצת המשפטית לממשלה. תשובת הצדדים לעמדת היועצת המשפטית לממשלה בצירוף הסכם פשרה מעודכן הוגשה ביום 26 בינואר 2023. ביום 1 בפברואר 2023 התקיים דיון קדם משפט בנוכחות נציג מטעם היועצת המשפטית לממשלה, במסגרתו, הוסרה ההתנגדות העקרונית של היועצת המשפטית לממשלה להסדר הפשרה. בסופו של הדיון החליט בית המשפט כי יתייחס לעניינים אחדים בעלי אופי טכני, שנותרו מעמדת היועצת המשפטית לממשלה, במסגרת ההחלטה שתינתן בבקשה לאישור הסדר הפשרה. כמו כן נקבע כי על הצדדים להגיש הסדר פשרה מתוקן וחתום. בהתאם, ביום 8 בפברואר 2023 הגישו הצדדים לבית המשפט הסכם פשרה סופי וחתום בצירוף נוסח הודעה לפרסום בדבר אישור הסכם פשרה. ביום 1 במרץ 2023 ניתנה החלטה בית המשפט במסגרתה, בית המשפט נתן את הערותיו לגבי הסכם הפשרה והצדדים נדרשו להגיש את התייחסותם. בהתאם, התייחסויות הצדדים לשאלות בית המשפט הוגשו ביום 5 במרץ 2023, וביום 8 במרץ 2023 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה, תוך שנדחתה עמדת היועצת המשפטית לממשלה בעניינים בעלי אופי טכני.

בהתאם להסכם הפשרה ישיב הבנק לכל אחד מהלקוחות אשר מנגנון ההגנה לשעת חירום הופעל בהלוואתם, את הפרש בין סכום החיוב החדש בו חייב בפועל עד למועד ביצוע הסכם הפשרה, לבין סכום החיוב החדש אותו היה משלם לפי שיעור ריבית מוזל, אשר הועמד על 22.5% מההפרש שבין שיעור הריבית שנקבע בפועל בכל הלוואה, לפי מנגנון זה לבין שיעור הריבית שהיה משולם לפי מנגנון עוגן אג"ח. כמו כן, לגבי הלוואות פעילות בהן טרם הסתיימה תקופת הריבית בה הופעל המנגנון, תינתן ללקוחות הנחה ביתרת התקופה, על דרך העמדת הריבית על השיעור המוזל כאמור לעיל.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ד) בחודש ספטמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בסכום של כ-180 מיליוני שקלים חדשים (על דרך האומדנה).

עניינה של הבקשה הוא, בגביית עמלה ביתר, לכאורה, בפירעון מוקדם של הלוואות לדיר המורכבת ממספר מסלולים, אשר בחלקם נוצרו הפרשי היוון חיוביים ובחלקם נוצרו הפרשי היוון שליליים, בכך שהבנק אינו מבצע קיזוז בין הפרשי ההיוון במסלולים השונים וזאת לכאורה, בניגוד למנגנון הקבוע בצו הבנקאות (פירעון מוקדם של הלוואה לדיר), התשס"ב-2002.

המבקש מבקש לקבוע בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הבנק אשר פרעו ו/או יפרעו משכנתא בפירעון מוקדם חלקי או מלא, ובאחד ממסלוליה נוצרה יתרת היוון שלילית, שלא קוזזה מעמלת הפירעון המוקדם כקבוע בדיון. בחודש מרץ 2019 הודיע ב"כ המבקש כי הוא שוקל להחליף את חוות דעת המומחה שצורפה לבקשת האישור בחוות דעת של מומחה אחר. לאור זאת, נדחה בהסכמה מועד הגשת תגובת הבנק לבקשת האישור עד ליום 29 באפריל 2019. לאור היעדר הסכמה לגבי נוסח חוה"ד, יעוכב מועד הגשת התגובה עד להגשת בקשה של המבקש לתיקון בקשת האישור. ביום 3 ביוני 2019 אושר הסדר דינוי אליו הגיעו הצדדים, בהתאם לו, תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 29 באוקטובר 2019 ותשובה לתגובת הבנק, מטעם המבקש הוגשה ביום 1 בינואר 2020.

ביום 5 בינואר 2020 התקיים דיון מקדמי בתיק, בו החליט בית המשפט כי יש להמתין עד שתתגבשנה טענות נוספות של הצדדים, לרבות בנושא איחוד הדיון עם בקשות דומות שהוגשו באותו נושא. ביום 16 במרץ 2020 הגיש המבקש בקשה לגילוי מסמכים. ביום 10 באוגוסט 2020 הוגשה תגובת הבנק לבקשת הגילוי והוגשה תשובת המבקש לתגובת הבנק. ביום 15 בספטמבר 2020 התקיים דיון מקדמי, בסופו נקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם, עד ליום 25 באוקטובר 2020, בשאלה האם ניתן להכריע בבקשת האישור לפי החומר המצוי בתיק וסיכומים בכתב, בהתאם לכך, הבנק הגיש עמדה מטעמו והודיע כי הוא עומד על קיומו של הליך הוכחות. ביום 9 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי בסופו, ניתנה החלטה המקבלת את עמדת הבנק ובהתאם לכך, נקבעו מועדי הוכחות. ביום 30 במאי 2021 התקיים דיון הוכחות. לאחר מכן נוסף בין הצדדים מחוץ לשיבות האישור, הושגו הסכמות עקרוניות להסכם פשרה. במקביל, נוכח קיומו של הליך האישור, דיוני הוכחות שנבקעו בוטלו. על הצדדים להגיש הודעת עדכון לבית המשפט לעניין הסכם הפשרה וזאת עד ליום 14 במאי 2023.

(ה) בחודש דצמבר 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, נגד הבנק, בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט ונגד חברות הביטוח - הראל, הפניקס ומנורה, בגין גבייה ביתר, בניגוד לדיון לכאורה, של פרמיות ביטוח בגין פוליסות ביטוח מיותרות, לכאורה, שהופקו לבעל המבנה למרות שבעת הפקתן הייתה כבר קיימת, בין אם אצל אותה חברת ביטוח ובין אם אצל חברת ביטוח אחרת, פוליסה אשר ביטחה את אותו מבנה ביחס לאותה תקופה.

המבקשים העמידו את הנזק בסך כולל של 280 מיליוני שקלים חדשים, ביחד ולחוד. לטענתם, הנזק ביחס לכל בנק, ככל שתבקש חלוקת אחריות בין הנתבעים, הוא בהתאם לפלחי השוק שלהם- מחצית מהנזק לפחות יש לייחס לבנקים ואילו מחצית לחברות הביטוח.

תגובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 10 ביוני 2019 ותשובת המבקש לתגובת הבנק הוגשה ביום 5 במרץ 2020. ביום 16 בפברואר 2021 התקיים דיון מקדמי במהלכו, העלה בית המשפט את הקשיים שבבקשה ובצירוף של משיבים משני סוגים (חברות ביטוח ובנקים) והורה למבקשים להודיע, עד ליום 2 במאי 2021, כיצד הם מתכוונים להמשיך את בקשת האישור וכנגד מי. המבקשים הודיעו לבית המשפט כי הם החלו בשיחות עם חלק מהמשיבים בתיק וביקשו ארכה לצורך מסירת העדכון. על המבקשים למסור את עמדתם עד ליום 1 באוגוסט 2021. בית המשפט נענה לבקשת המבקשים למתן ארכה על מנת למצות הידברות עם חלק מהמשיבים וזאת עד ליום 30 באוקטובר 2021. הודעות עדכון כאמור הוגשו ביום 31 באוקטובר 2021 וביום 31 בדצמבר 2021 במסגרתן, הודיעו המבקשים כי הם משיבים לנהל שיחות עם המשיבים (שאינם בנקים), תוך שהם מבקשים ארכה נוספת, בת 30 יום, על מנת למצות את השיחות ובית המשפט נענה לבקשתם. בהתאם, על המבקשים למסור את עמדתם עד ליום 31 בינואר 2022. ביום 7 בפברואר 2022 בית המשפט קבע, שעל המבקשים להתייחס בהודעת העדכון לכל המשיבים (לאור ההודעות שהוגשו על ידי חלק מחברות הביטוח שאיתם לא מונהלים כלל מגעים). בהתאם, ביום 13 בפברואר 2022, הגישו המבקשים הודעה מטעמם. ביום 23 במרץ 2022 התקיים דיון במסגרתו נקבעו דינוי הוכחות. ביום 8 בנובמבר 2022 התקיים דיון הוכחות במסגרתו, נחקרו עדי המבקש. ביום 8 בנובמבר 2022 התקיים דיון הוכחות נוסף. במקביל, בין הצדדים מתנהל משא ומתן להסדר הסתלקות. ביום 12 בפברואר 2023 הגישו הצדדים לבית המשפט, בקשה מוסכמת - לאישור הסתלקות מהבקשה לאישור התובענה נגד הבנק. ביום 19 בפברואר 2023 ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות, תוך דחיית תביעתה האישית של המבקשת.

(ו) בחודש מאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי ת"א, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בגין הפרה, כביכול, של חובת הסודיות בכך שהבנק מעביר פרטי מידע מזהים שונים לתאגידי מידע בינלאומיים ובפרט חברת פייסבוק, ומאפשר לאסוף מידע פרטי על לקוחות הבנק, תוך הפרה לכאורה, של הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ועוד שורה של דינים, וזאת מבלי לתת גילוי ללקוחות הבנק כנדרש וללא קבלת הסכמתם. לטענת המבקש, הבנק משתמש בכלים של צדדים שלישיים כגון פייסבוק וגוגל, כדי לעקוב אחרי הלקוחות שלו בזמן ביצוע פעולות באתרים ובאפליקציות של הבנק לשם עריכת קמפיינים פרסומיים, והתאגידים מצידם מעבדים את המידע שנחשף על הלקוחות לצרכים שלהם וזאת מבלי שניתן על כך גילוי בדבר המטרות שלשמן נאסף המידע ומהו בדיוק המידע שנאסף למעט, "הבהרה משפטית" באתר הבנק, שלטענת המבקש, הינה לוקה בחסר ואין לראות בה כהסכמה. עוד טוען המבקש, כי כל התנאים במסמכי הבנק, אשר מתירים לבנק למסור מידע על לקוחותיו לצדדי ג', ובכלל זה "ההבהרה המשפטית" הם תנאים מקפחים בחוזה אחיד. המבקש טוען שאין ביכולתו לכמת את גובה הנזק הקבוצתי. תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ב-1 במרץ 2021. ביום 27 ביוני 2021 הוגשה תגובה מטעם המבקש לתשובת הבנק לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 15 ביולי 2021 התקיים דיון מאוחד בבקשה זו ביחד עם בקשה שהוגשה באותו עניין נגד בנקים אחרים, בסופו נקצבו מועדים להגשת בקשות מחיקה בעניין שינויי והרחבות החזית בתגובת המבקש ותגובות להן. בהתאם, ביום 30 באוגוסט 2021 הגיש הבנק בקשה למחיקת חלקים מתגובת המבקש לתשובת הבנק לבקשת האישור. ביום 29 בנובמבר 2021 הוגשה תשובת המבקש לבקשת המחיקה וביום 9 בדצמבר 2021 הוגשה תשובת הבנק לתשובת המבקש. בהתאם להחלטת בית המשפט, התובענות יעברו להתייחסות המפקח על הבנקים, לאחר מתן החלטה בבקשת המחיקה, וזו טרם ניתנה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(ז) בחודש אפריל 2021, הוגשה בבית המשפט המחוזי תל אביב, בקשה לאישור תובענה ייצוגית, נגד הבנק ונגד 14 נתבעים נוספים (בנקים אחרים וגופים פיננסיים נוספים - להלן: "המשיבים"), בגין העברת מידע פרטי לצדדים שלישיים תוך כדי גלישה ב"איזור האישי", שבאתרי האינטרנט וביישומונים שמפעילים המשיבים, וזאת, כביכול, תוך פגיעה בפרטיות המנוגדת להוראות חוק הגנת הפרטיות, כללי הבנקאות ועוד שורה של חובות המוטלות על המשיבים.

לטענת המבקשים, האיזור האישי כולל מידע פרטי וסודי וזה מועבר לצדדים שלישיים, ללא הסכמה מפורשת של הלקוחות, ובפרט לחברת גוגל ולשירות הפרסומות שלה. זאת בין היתר, במסגרת השימוש שעושה הבנק בשירות האנליזה של חברת גוגל (גוגל אנליטיקס). התובעים לא נקבו בסכום נזק קבוצתי. יחד עם זאת, הם מעריכים כי הנזק הממוני והבלתי ממוני לכ"א מחברי הקבוצה עומד על סך של 2,000 שקלים חדשים.

ביום 23 ביוני 2022 הוגשה תשובת הבנק לבקשת האישור, בצירוף חוות דעת מומחה והמבקשים הגישו תגובה מטעמם לתשובת הבנק. ביום 6 בנובמבר 2022 התקיים דיון קדם משפט במסגרתו, בית המשפט פרס בפני הצדדים את האפשרויות להמשך ניהול בירור המחלוקת ובסופו, ניתנה החלטה לפיה, עד ליום 27 בנובמבר 2022 יודיעו המשיבים אם הם מסכימים לאישור. עוד נקבע כי אם האישור לא יציל, תעמוד למשיבים הזכות להגיש בקשות למחיקת חלקים מהתגובה לתשובה, בתוך 30 יום ממועד ההודעה על כשלונם. מנכ"ח הצעת בית המשפט בדיון, הצדדים הסכימו על הפניית ההליך לאישור. בהתאם, ביום 7 במרץ 2023 התקיימה ישיבת אישור ראשונה, וההליך טרם הסתיים. מועד קדם משפט נוסף קבוע ליום 14 בספטמבר 2023.

(ח) בחודש בספטמבר 2021, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, נגד הבנק ונגד ארבעה בנקים נוספים, בגין פרסום, הצגת, קביעת או גביית עמלה במטבע זר, בניגוד לדין כביכול, במקום בשקלים חדשים וכי הבנקים גובים עמלות אלה בשקלים על-בסיס שערי המרה גבוהים. של שקלים חדשים למטבע חוץ. לטענת המבקשים, תעריפוני הבנקים כוללים שירותים בנקאיים שונים בגינם נקבעו עמלות הנקובות במטבע חוץ ולא בשקלים חדשים, עבור שירותים שלא הותר לפרסם או לגבות עבורם עמלות במטבע חוץ, באופן גורף, גם מלקוחות שאינם מנהלים כלל חשבונות במטבע חוץ. עוד נטען, כי הבנקים הנתבעים גובים את העמלות תוך המרה רעיונית של שקלים למטבע חוץ בשערי המרה גבוהים מאלה המפורסמים על ידי בנק ישראל כשערי המרה יציגים. המבקשים מבקשים לקבוע, כי התובענה תוגש בשם כל לקוחות הנתבעים, או מי מהם, שקיבלו שירות בנקאי מהנתבעים, לרבות צדדים שלישיים, ונגבתה מהם, במישרין או בעקיפין, עמלה או הוצאה אשר פורסמה, הוצגה או נקבעה בתעריפון במטבע שאינו שקל (למעט לגבי שלושת השירותים שנקבעו בדולר בתעריפון המלא או לגבי לקוחות שמנהלים חשבון במטבע חוץ). המבקשים מציינים כי אין ביכולתם להעריך במדויק את היקף הנזק לחברי הקבוצה.

עוד טרם הגיע המועד להגשת תשובת הבנק, ביום 2 בינואר 2022 התקיים דיון בבקשת האישור דנן, שאוחדה לצרכי הדיון עם בקשה אחרת שעניינה בטענה ההפוכה לפיה, כאשר עמלה נקובה בתעריפון הבנק בדולר ארה"ב, על הבנק לגבותה בדולר ארה"ב ולא בשקל חדש. בסופו של הדיון, הוסכם כי המבקשים יודיעו על הסתלקותם מהבקשה דנן, תוך התחייבות מטעם המבקשים ומי מטעמם שלא להגיש שוב ותוך חיובם בהוצאות. בהתאם להחלטה, ביום 22 במרץ 2022 הוגשה בקשת ההסתלקות המוסכמת. ביום 9 במאי 2022 ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות, תוך חיוב המבקשים בהוצאות לטובת הבנקים המשיבים.

(ט) בחודש פברואר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בירושלים, נגד הבנק ו-9 בנקים נוספים ונגד 2 חברות פרטיות המפעילות בעצמן ו/או באמצעות זיכיון מכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים למשיכת מזומן ("הבקשה"). עניינה של הבקשה, בשירותי משיכת כסף מזומן מחשבונות לקוחות הבנקים הנתבעים, שבוצעו באמצעות מכשירים אוטומטיים (ATM) חוץ בנקאיים, המופעלים על-ידי חברות פרטיות.

בבקשה נטען, בין היתר, כי הבנקים גובים מלקוחותיהם עמלה נוספת, וללא גילוי מלא וכביכול, בניגוד לדיון, בגין משיכות מזומנים במכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים/ פרטיים וזאת בנוסף על העמלה המשולמת לחברות הפרטיות המפעילות את המכשירים.

עוד נטען, כי מדובר בפעולות הנוגדות את חובותיהם החוקיות של הבנקים לתת שירות ראוי לכלל לקוחותיהם, כולל אלו באזורים בהם נסגר סניף בנק (לגבי הבנק ציון, כי הבנק איננו פועל לסגירת סניפיו), היקף פריסת המכשירים האוטומטיים הבנקאיים למשיכת מזומן, איננו נותן מענה לכלל האוכלוסיה ולכלל לקוחות הבנקים. הנזק לקבוצה על-פי הבקשה, הועמד על סך כולל של 458 מיליון שקלים חדשים נגד כל הנתבעים, תוך שהמבקשת מותירה לשיקול דעת בית המשפט את שאלת חלוקת האחריות בין כלל המשיבים. תשובת הבנק לבקשה לאישור הוגשה ביום 7 באוגוסט 2022. וכן הוגשה תגובת המבקשת לתשובת הבנקים.

ביום 20 בדצמבר 2022 התקיים דיון קדם משפט. בהמשכו, ביום 1 בינואר 2023 ניתנה החלטת בית משפט לפיה, מתבקשת התייחסות המפקח על הבנקים לשאלה, כפי שנוסחה על ידי בית המשפט, בקשר עם הנטען בבקשת האישור. ביום 8 בינואר 2023 ניתנה החלטה נוספת של בית המשפט הקובעת כי על המפקח על הבנקים להגיש עמדתו. בהתאם, ביום 8 בפברואר 2023 הוגשה עמדת המפקח על הבנקים. ביום 12 בפברואר 2023 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, לאור עמדת הפיקוח על הבנקים, על המבקשת להגיש עד ליום 19 בפברואר 2023, בקשת הסתלקות מהבקשה לאישור או לנמק את עמידתה על בירורה. ביום 19 בפברואר 2023 הגישה המבקשה התייחסות לעמדת המפקח על הבנקים ובהתאם להחלטת בית המשפט, על המפקח על הבנקים ליתן את תגובתו להתייחסות המבקשת וזאת עד ליום 13 באפריל 2023.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

(י) בחודש אפריל 2022, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בחיפה, עניינה של הבקשה, בגביית עמלה כפולה, שלא כדין כביכול, בעסקת חליפין בין שני מטבעות זרים והיעדר גילוי נאות אודות היקף החיוב בהפרשי המרה. ביחס לחיוב בגין עמלת פעולה נטען כי, בגין המרה בין שני מטבעות זרים, הבנק גובה שתי עמלות פעולה (עסקת מכירה - המרה ממטבע אחד לשקל ועסקת רכישה - המרת שקל למטבע השני), אף כי לשיטתו, בפועל בוצעה עסקת חליפין אחת- בין מטבע זר אחד למישהו. ביחס לחיוב בגין הפרשי המרה נטען כי, הבנק אינו מפרט ללקוח מראש, בתעריפון או בגדר חוברת "תנאים כלליים לניהול חשבון" את היקף החיוב המדויק בהפרשי המרה, שיחול בעסקה.

המבקש ציין כי אין ביכולתו להעריך במדויק את היקף הנזק לחברי הקבוצה.

ביום 2 ביוני 2022 הוגשה מטעם הבנק בקשה לסילוק על הסף, וזאת בשל מעשה בית דין לאור פסקי הדין שניתנו בתביעות קודמות שהגיש בא כוח המבקש בתיק זה, שכולן נדחו, לרבות דחיה על הסף שאושר בבית המשפט העליון. ביום 23 ביוני 2022 הגיש המבקש תשובה לבקשה לסילוק על הסף. ביום 13 ביוני 2022 הוגשה מטעם הבנק בקשה למתן ארכה להגשת תשובת הבנק לבקשה לאישור וביום 30 ביוני 2022 ניתנה החלטת בית המשפט, לפיה תשובת הבנק לבקשה לאישור בתוך 30 ימים ממתן ההכרעה בבקשה לסילוק על הסף. בהמשך לבקשה לסילוק על הסף ובהתאם להחלטת בית המשפט מיום 26 ביולי 2022, ביום 5 בספטמבר 22 הוגשה מטעם הבנק "טבלה השוואתית", תוך הפניה לסעיפי הבקשה לאישור דנן למול הפניה לסעיפי הבקשות לאישור שנדונו בעבר ואשר, לטענת הבנק, הוכרעו. ביום 21 בספטמבר 2022 הוגשה התייחסות מטעם המבקש לטבלה השוואתית. ביום 24 בנובמבר 2022 התקיים דיון במסגרתו, נדונה הבקשה לסילוק על הסף ביום 2 בדצמבר 2022 ניתן פס"ד במסגרתו, התקבלה הבקשה לסילוק על הסף במלואה והבקשה לאישור נדחתה על הסף, תוך חיוב המבקש בהוצאות לטובת הבנק. ביום 18 בינואר 2023, הגיש המבקש, לבית המשפט העליון, ערעור על פסק הדין, כאמור. על הבנק להגיש תשובה לערעור ונקבע דיון להשלמת טיעון בעל - פה ליום 13 בנובמבר 2023.

בגין כל התביעות בקבוצת הבנק שסכום קרן כל אחת מהן עולה על 2 מיליוני שקלים חדשים, לא כולל תביעות שצוינו בסעיף 10 לעיל, קיימת חשיפה נוספת שאינה קלושה, ואשר לא בוצעה הפרשה בגינה, בסך מצטבר של כ-57 מיליוני שקלים חדשים.

(11) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנתבע בהן הוא מהותי, כמפורט להלן, אשר לדעת הנהלת הבנק המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן במועד עריכת הדוחות הכספיים להעריך את סיכוייהן, ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה.

(א) בחודש אפריל 2022, הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, ללא הערכת סכום, אשר הוגשה נגדו בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. עניינה של הבקשה הוא בגביית עמלת פתיחת תיק בעת העמדת הלוואה, בניגוד לדין, כביכול, ובאופן שבו העמלה מהווה "ריבית מוסווית", תוך הפרת חוק אשראי הוגן, תשנ"ג-1993 ובניגוד להוראות תקנה 3 לתקנות הסדרת הלוואות חוץ - בנקאיות (החרגת סוגי עסקאות אשראי מתחולת החוק והחרגת הוצאות מגדר "תוספת"), תשע"ט-2019. על רקע פסק דין, אשר דחה בקשה לאישור שהוגשה בעילה דומה כנגד מלווה חוץ בנקאי (מימון ישיר), לאחר שנדונו סוגיות דומות לבקשה דנן (לרבות פרשנות תיקון מספר 5 לחוק אשראי הוגן התשנ"ג-1993 והתקנות מכוחו, וכן סוגיית "ריבית מוסווית"), ביום 22 בספטמבר 2022 אישר בית המשפט בקשה לעיכוב ההליכים בתיק זה, לרבות דחיית הגשת תשובה לבקשת האישור מטעם הבנק, וזאת עד למתן החלטת בית המשפט העליון בערעור שהוגש בעניין מימון ישיר, כאמור.

(ב) בחודש ספטמבר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, עניינה של הבקשה הוא בחיוב שלא כדין, לכאורה, בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל בגין אי עמידה בפירעון הלוואה מכל סוג, ללא אזהרה מראש וזאת בניגוד להוראות סעיף 5 (א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, הקובע כי לא יפרסם תאגיד בנקאי פרסומת המעודדת נטילת הלוואה על ידי לקוח, אלא אם כן צורפה להן אזהרה בנוסח "אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל". נטען, כי הבנק מציג באתר האינטרנט השיווקי שלו מגוון הלוואות למטרות שונות ומעודד נטילת הלוואות על ידי לקוחותיו כאשר בגוף הפרסומת עצמה ו/או דרך שיווקית אחרת לא הוצגה האזהרה האמורה (המבקש מציין כי קיימת הבהרה בסוף העמוד ובאותיות קטנות, חלף אזהרה ברורה ונפרדת לכל הצעה כפי שהחוק, לכאורה דורש). הבקשה אינה נוקבת בסכום הנזק הנטען לקבוצה. תשובת הבנק לבקשת האישור הוגשה ביום 22 בדצמבר 2022. ביום 2 בפברואר 2023 התקיים דיון קדם משפט בסופו, בית המשפט הביע את דעתו כי התיק מתאים לגישור או הידברות בין הצדדים והעלה הצעה לאופן בו הבקשה תסתיים על דרך הפרשה. בהתאם, בין הצדדים מתנהל משא ומתן. על הצדדים לעדכן את בית המשפט בתוצאות עד ליום 16.03.23.

(א) בחודש נובמבר 2022 הומצאה לבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז- לוד, עניינה של הבקשה באופן עדכון הריבית, על פי הסכמי הלוואה לדיור במסלול ריבית משתנה על בסיס עוגן אג"ח (תשואות אג"ח מדינה), לגבי נטען כי הינו יוצר יתרון בלתי הוגן לבנק על חשבון הלווים, וכי התנאי בהסכמים האמורים לפיו השינוי בעוגן יהיה רק "בתנאי שסכום מרכיבים אלה לא יפחת מ- 0%", הינו, כביכול, תניה מקפחת בחוזה אחיד, כהגדרתה בסעיף 2 לחוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982. הבקשה אינה נוקבת בסכום הנזק הנטען. המועד להגשת תשובת הבנק קבוע ליום 11 באפריל 2023. דיון מקדמי בתיק קבוע ליום 5 ביולי 2023.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

12) כנגד הבנק וחברות מאוחדות שלו תלויות בקשות לאישור תובענות נגזרות וכן הליכים נגזרים, כמפורט להלן:

א) בחודש ספטמבר 2020 הוגשה בבית המשפט המחוזי בת"א, בקשה לאישור תובענה נגזרת, אשר הוגשה על ידי בעל מניות בשם החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ ("החברה למפעלי כלכלה") ובשם בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ ("יהב"), וזאת כנגד יהב, הבנק, חברי הדיקטוריון של החברה למפעלי כלכלה ושל בנק יהב, ביניהם נושאי משרה של הבנק. לטענת המבקשת, נגרמו ליהב ולחברה למפעלי כלכלה נזקים, כתוצאה מהעמדת אשראי על ידי יהב לבנק, על דרך הפקדת פקדונות בבנק, וזאת, על פי הנטען, בניגוד לדין ותוך הפרת חובות אמון וזהירות של המשיבים כלפי יהב וכלפי החברה למפעלי כלכלה. סכום הנזק הנטען ליהב הינו למעלה ממיליארד שקלים חדשים. תשובת יהב לבקשה הוגשה ביום 29 באפריל 2021 ותשובת הבנק הוגשה ביום 3 במאי 2021. תגובת המבקשים לתשובות לבקשה לאישור הוגשה ביום 8 באוגוסט 2021. ביום 26 בדצמבר 2021 התקיים דיון קדם משפט. בתום הדיון נקבע, כי בטרם יקבע מועד לשמיעת הבקשה לגופה, יועבר התיק לתזכורת פנימית ליום 15.2.2022 וכי אם לא תהייה בקשות פתוחות במועד זה, יקבע מועד לשמיעת הראיות. התיק הועבר למועד חדש אשר הורה לצדדים, ביום 21 במרץ 2022, לתאם מועדים לחודשים מאי או יוני 2022. ביום 23 במרץ 2022 הגישה המבקשת בקשה לגילוי מסמכים (להלן - "הבקשה לגילוי מסמכים"). בד בבד, ביקשה המבקשת מבית המשפט לשקול גם את פרק הזמן הדרוש להכרעה בבקשה במסגרת קביעת מועד דיון ההוכחות. ביום 5 באפריל 2022 הגישה החברה למפעלי כלכלה בקשה לסילוק הבקשה לגילוי מסמכים על הסף. ביום 5 באפריל 2022 ניתנה החלטה ולפיה נוכח הגשת בקשת הסילוק, המשך בירור הבקשה לגילוי מסמכים ייעשה לאחר הכרעה בבקשת הסילוק ובהתאם לה. ביום 27 באפריל הגישה המבקשת תשובה לבקשת הסילוק. ביום 24 באוקטובר 2022 ניתנה החלטת בית המשפט הדוחה את בקשת הסילוק והורה למשיבים להגיש תשובתם לבקשה לגילוי ועיון במסמכים בתוך 30 יום. תשובת הבנק הוגשה ביום 21 בדצמבר 2022. ביום 31 בינואר 2023 ניתנה החלטת בית המשפט בבקשה לגילוי מסמכים במסגרתה, בית המשפט דחה את הבקשה בכל הנוגע לחלק הבקשה המופנה לבנק מזרחי טפחות בע"מ. בנוסף, בית המשפט קבע במסגרת ההחלטה כי יש להכריע, טרם הדיון בבקשת האישור נמשך, בטענה (שהועלתה גם על ידי הבנק), כי יש לסלק את בקשת האישור על הסף מאחר שלמבקשת אין זכות לעתור להגשת תביעה נגזרת, בהתחשב בכך שהיא אינה רשומה כבעלת מניות של החברה למפעלי כלכלה ותרבות. לצורך ההכרעה בשאלה זו, ביום 2 במרץ 2023 התקיים דיון מקדמי, שבמסגרתו נחקרו המבקשת והמצהירה מטעם החברה למפעלי כלכלה. בסיום הדיון, בית המשפט קבע מועדים להגשת סיכומים בשאלה מקדמית בדבר זכות המבקשת להגיש את הבקשה לאישור תביעה נגזרת, בהתחשב במעמדה כיורשת שלא נרשמה כבעלת מניות של החברה למפעלי כלכלה, ובטיב המניה שהייתה בידי בעלה המנוח של המבקשת.

ב) ביום 12 בדצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בקשה למתן צו גילוי ועיון מסמכים מכוח הוראות סעיף 198 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "בקשה לגילוי"), להורות לבנק אגוד ("אגוד/ בנק אגוד"), לגלות מסמכים הנוגעים לאשראים שהעמיד אגוד ללקוח ולאחרים שלחובותיהם ערב הלקוח אישית ("האשראים"). בבקשה נטען, כי חברי דירקטוריון וועדת האשראי של אגוד אפשרו ללקוח לצבור חובות עתק של כ-270 מיליוני שקלים חדשים, וללא שעשו, לכאורה, את המוסל עליהם כדי לגבותם חזרה במועד. לאחר הליכים דיוניים שונים, ביום 6 באוגוסט 2017, אישר בית המשפט הסדר דיוני, על פיו יעוכבו ההליכים בתיק על מנת לאפשר לוועדת התביעות הבלתי תלויה, אשר על הקמתה החליט דירקטוריון אגוד, לדון בנושא, ולדירקטוריון עצמו לדון בהמלצותיה. הוועדה הבלתי תלויה השלימה עבודתה והמלצותיה נדונו על ידי דירקטוריון אגוד. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים, תוכן החלטת הדירקטוריון, שהתקבלה במסגרת אותו דיון, נמסר לב"כ המבקש. הצדדים קיימו הליך גישור, אשר לא צלח. לפיכך, ביום 25 בספטמבר 2019 הוגשה בקשה לאישור תובענה נגזרת ("הבקשה"), נגד 20 משיבים שונים, שלפי הנטען מכהנים או כיהנו כדירקטורים בבנק אגוד. עניינה של הבקשה, על-פי הנטען בה, הוא מתן הלוואות ללקוח בשנים 2004-2008, ללא בטחונות או כאשר קיימות בטוחות המכוסות רק חלק מסך חובותיו, ותוך הפעלת שיקול דעת רשלני והפגנת אדישות, לכאורה, לתוצאות הדברים. כן נטען לגבי אי נקיטת פעולה על-ידי אגוד ונושאי המשרה להחזר כספי אגוד. המבקש עותר לחייב את המשיבים בנזק שאגרמו, לטענתו, ברשלנותם, בסך של 125 מיליוני שקלים חדשים, הלוך הערכתו בחשבון את התקבולים שיתקבלו בהליכי חדלות הפירעון של הלקוח. בד בבד הוגשה על ידי המבקש בקשה למחיקת הבקשה לגילוי ועיון במסמכים, וביום 28 באוקטובר 2019 בית המשפט הורה על מחיקתה.

בהתאם לבקשה מוסכמת של הצדדים, הורה בית המשפט ביום 12 בדצמבר 2019 על צירוף בנק אגוד כמשיב נוסף לבקשה לאישור תביעה נגזרת וביום 24 במאי 2020 הגיש בנק אגוד את תשובתו לבקשה לאישור תביעה נגזרת. ביום 25 במאי 2020, נעתר בית המשפט לבקשת אגוד ונתן צו חיסיון ארעי, עד להחלטה אחרת, ביחס לחיסיון כלפי צדדים שלישיים על תשובת אגוד לבקשה.

ביום 29 ביולי 2020 הוגשה בקשה מטעם עיתון גלובס ואחרים לביטול צו החיסיון הארעי ובכך לאפשר עיון בלתי מוגבל וחשיפת מסמכים שצורפו לתשובת אגוד לבקשה לאישור נגזרת. ביום 10 באוגוסט 2020 התקיים דיון קדם משפט בהמשכו ניתנה על ידי בית המשפט החלטה הדוחה את בקשת החיסיון הן מדיוני בית המשפט והן ממסמכי בית המשפט ולאפשר לגלובס לעיין במסמכים אלה. ביום 21 בספטמבר הגיש אגוד בקשת רשות לערער על החלטה זו. ביום 19 בינואר 2021 דחה בית המשפט העליון את בקשת רשות ערעור שהגיש אגוד, תוך שהוא מאמץ את ההסדר, לפיו ינתן לאגוד פרק זמן להודיע כי ישנם פרטי מידע מסוימים העולים כדי סודות מסחריים - כך שיתייחס גם לפרטי מידע הנוגעים לפרטיותו של הלקוח ולדו"ח הוועדה הבלתי תלויה, בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 1 בפברואר 2021 אגוד הגיש הודעה כאמור ביום 16 בפברואר 2021.

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

בית המשפט אישר את הסכמת הצדדים לדחיית מועד הדיון אשר היה קבוע ליום 13 בינואר 2021 וזאת לצורך ניהול משא ומתן, בין הבנק למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים, בהתאם להחלטת דירקטוריון אגוד מיום 31 בדצמבר 2020.

ביום 18 בפברואר 2021 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת עיתון דה מרקר - הוצאת עיתון הארץ בע"מ (דה-מרקר) ואחרים בקשה למתן צו עיון במסמכים המצויים בתיק בית המשפט ולהצטרף להליך הנוגע לבקשת החיסיון, תוך אפשרות להעלות טענות בנוגע ל"אופן השחרת" המסמכים. ביום 8 באפריל 2021 התקיים דיון במסגרתו, מסר אגוד לבית המשפט, עדכון ביחס למשא ומתן בין אגוד למבטחים ולנתבעים פוטנציאליים אחרים. בסופו, ניתנה החלטת בית המשפט לפיה, עד ליום 19 במאי 2021 ימצו המשיבים את המשא ומתן ויודיעו את תוצאותיו לבית המשפט ולצד שכנגד. בנוסף, ישקלו המשיבים את האפשרות לשתף בשלב המשא ומתן את המבקש. בהתאם להחלטה, ביום 19 במאי 2021 הוגשה הודעה מטעם אגוד במסגרתה, הודיע אגוד כי שלבי המשא ומתן טרם מוצו וכי הוא זקוק לפרק זמן של 30 ימים נוספים. בית המשפט נעתר לבקשת אגוד וקבע כי עדכון כאמור יוגש עד ליום 20 ביוני 2021. ביום 22 ביוני 2021 נעתר בית המשפט לבקשת אגוד למתן ארכה דומה נוספת. ביום 21 ביולי 2021 הגיש אגוד בקשת עדכון מטעמו לפיה הוא סבור כי המשא ומתן בין הצדדים נכנס לישורת האחרונה ולשם כך מבוקש מתן ארכה נוספת, למיציאת המשא ומתן עד ליום 9 בספטמבר 2021 והמבקש הגיש תשובה מטעמו. ביום 23 ביולי 2021 נעתר בית המשפט באופן חלקי לבקשת אגוד וקבע כי עדכון נוסף בקשר עם הליך המשא ומתן יימסר עד ליום 1 בספטמבר 2021. בהתאם להחלטה, הגיש אגוד הודעות עדכון, כאמור, תוך שהוא מבקש מבית המשפט לאפשר אגוד להמשיך ולקדם את הפשרה ולמסור הודעת עדכון נוספת בקשר למגעי הצדדים עד ליום 3 בנובמבר 2021. ביום 4 באוקטובר 2021 בית המשפט נעתר לבקשת אגוד למתן ארכה לעדכון והורה לצדדים לתאם מועדי הוכחות. ביום 6 באוקטובר 2021 ניתנה החלטת בית המשפט במסגרתה נקבע, כי דיון הוכחות יתקיים ביום 22 במרץ 2022. וככל שתהיה התפתחות במגעי הצדדים לפשרה - הצדדים יעדכנו אודותיה את בית המשפט. ביום 28 במרץ 2022 החליט דירקטוריון בנק אגוד, בהרכב לא נגוע, לאשר את התקשרות אגוד בהסכם פשרה שגובש עם נושאי המשרה והמבטחים בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה, וההסכם הוגש לאישור בית המשפט. ביום 17 באפריל 2022 ניתנה החלטת בית המשפט בקשר עם הבקשה לאישור הסכם הפשרה לפיה, בטרם תידון שאלת אישורו של הסדר הפשרה, יבחן המבקש אם בידו להצטרף להסכם. בהתאם, הצדדים נתבקשו להגיש הודעה משותפת עד ליום 2 במאי 2022 ובה יודיעו אם הגיעו להסכמות בעניין ההסדר והליכי אישורו ואם לאו. אם לא תושגנה הסכמות, יוכל המבקש להגיש את התייחסותו להיבטים הדיוניים של הבקשה לאישור עד ליום 9 במאי 2022.

בהתאם להחלטה, אגוד הגיש מטעמו הודעה המעדכנת על כך שלא הושגו הבנות עם המבקש באשר להסכם הפשרה והליך אישורו. בהתאם להחלטת בית המשפט, ביום 12 במאי 2022. הגיש המבקש את תגובתו להיבטים הדיוניים של הבקשה לאישור הסכם הפשרה. ביום 16 במאי 2022 ניתנה החלטת בית משפט המתירה ליועמ"ש ליתן את התייחסותו, עד ליום 6 ביוני 2022, למתכונת של בקשת אישור הסכם פשרה, שהוגשה שלא על דעת המבקש. בנוסף, בית המשפט הבהיר, כי בכל מקרה יתקיים דיון קודם לפרסום הסכם הפשרה. ביום 18 ביולי 2022 הגישה היועצת המשפטית לממשלה את עמדתה, לפיה יש לדחות את הבקשה לאישור הסדר פשרה משום הדרך בה הושג (בהתנגדות המבקש). ביום 29 בספטמבר 2022, התיר בית המשפט לצדדים להגיש התייחסות מטעמם לעמדת היועצת המשפטית לממשלה. בהתאם, ביום 6 בנובמבר 2022 הגיש אגוד התייחסותו לעמדת היועצת המשפטית לממשלה, ובתוך כך גם לאפשרות הידרשותו של בית המשפט לבקשה לאישור הסכם הפשרה במתכונת בה הוגשה. תשובת המבקש להתייחסות מטעם בנק אגוד ונושאי המשרה לעמדת היועצת המשפטית לממשלה הוגשה ביום 21 בנובמבר 2022. טרם התקבלו החלטות נוספות בתיק. ביום 29 בדצמבר, 2022 הושלם מיזוג בנק אגוד עם ולתוך בנק מזרחי טפחות.

13) בחודש אוקטובר 2020 חתם עם הבנק עם חברת Apple על הסכם שבמסגרתו לקוחות הבנק בעלי מכשירים מבוססי מערכת הפעלה iOS יוכלו לשלם באמצעות כרטיסי האשראי הבנקאיים שהונפקו להם בבנק באמצעות אפליקציית Apple Pay.

בחודש פברואר 2019 חתם הבנק עם חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("להלן: "כאל") ועם חברת דיינרס קלוב ישראל בע"מ, חברה בשליטת כאל ("להלן: "דיינרס") - ("להלן ביחד: "קבוצת כאל"), על הארכת הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. הארכת הסכם זו עדכנה את התנאים המסחריים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים.

בחודש פברואר 2019 חתם הבנק עם ישראלכרט בע"מ ויורופיי (יורוקרד) לישראל בע"מ - על הארכת הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. הארכת הסכם זו עדכנה את התנאים המסחריים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים. בנוסף, לבנק קיים הסכם עם חברת פועלים אקספרס בע"מ מקבוצת ישראלכרט להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב ללקוחות הבנק.

בחודש דצמבר 2022 חתם הבנק עם מקס איט פיננסים בע"מ על הסכם להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב, אשר יונפקו ללקוחות הבנק. ההסכמים עם חברות כרטיסי האשראי כפופים לכל הדרישות הרגולטוריות הנדרשות על פי כל דין, ככל שישנן.

14) חברה לנאמנות שהינה חברה מאוחדת של הבנק, עוסקת בעסקי נאמנות הכוללים, בעיקר, נאמנויות לקרנות נאמנות, למחזיקי איגרות חוב, לבעלי מניות חסומות ולהחזקת חשבונות בנק.

15) הבנק התחייב כלפי הנאמנים לאיגרות החוב ולכתבי התחייבות הנדחים, שהונפקו על ידי מזרחי טפחות חברה להנפקות בע"מ, למלא את תנאי התשלום כמצוין באיגרות החוב וכתבי ההתחייבויות הנדחים.

16) הבנק מתקשר עם מספר גופים מוסדיים בעסקאות סינדיקציית אשראי. חלק מהעסקאות מאורגן, מנוהל ומתופעל על ידי הבנק. הפרטים בדבר עסקאות סינדיקציה ראה ביאור 30 ד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 26 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - המשך

ד. ערבויות לפי מועד פירעון

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו, על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. עיקר הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע אשראי.

להלן הערבויות שהוצאו על-ידי הבנק בפילוח מועד פירעון (במיליוני שקלים חדשים):

ליום 31 בדצמבר 2022					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה פקיעה בין שנה או פחות	
3,531	111	88	797	2,535	ערבויות להבטחת אשראי
19,069	799	875	5,433	11,962	ערבויות לרוכשי דירות
12,881	4,799	574	1,854	5,654	ערבויות והתחייבויות אחרות
8,122	-	383	4,787	2,952	התחייבויות להוצאת ערבויות
43,603	5,709	1,920	12,871	23,103	סך הכל ערבויות
ליום 31 בדצמבר 2021					
סך הכל	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה פקיעה בין שנה או פחות	
3,321	506	111	527	2,177	ערבויות להבטחת אשראי
16,582	1,553	534	3,796	10,699	ערבויות לרוכשי דירות
10,571	4,721	435	1,278	4,137	ערבויות והתחייבויות אחרות
9,351	38	1,142	5,691	2,480	התחייבויות להוצאת ערבויות
39,825	6,818	2,222	11,292	19,493	סך הכל ערבויות

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 27 - שיעבודים

ביום 01 בינואר 2022 נכנסו לתוקף העדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 336 בנושא שעבוד נכסי תאגיד בנקאי. העדכונים הינם לאור הגידול בהיקף ובמגוון הפעילויות שבגינן תאגידי בנקאיים נדרשים לשעבד נכסים. ההוראה כוללת דרישות לניהול נושא הנכסים המשועבדים והסיכונים הכרוכים בו. בבסיס ההוראה המעודכנת עומד המעבר מהוראה כמותית להוראה איכותית, והדרישה לניהול נאות וניטור של שעבוד נכסים. בהתאם לזאת, הבנק קבע מדיניות בנושא ובה הוסדרו, בין היתר, ניהול הפעילות תחת כללי ממשל תאגידי, ניהול סיכונים וכן בקרה וניטור בשים לב לחשיבות הנושא ולמהותיות הפעילות בתאגיד הבנקאי ברמה הקבוצתית.

להלן תיאור תמציתי של שעבודי נכסי הבנק ליום 31/12/22:

א. חברי הבורסה נדרשים להפקיד מערך בטוחות להבטחת קיום כל התחייבויות לקוחותיהם והתחייבות חברי בורסה נוספים שאינם חברי מסלקה ולקוחותיהם, כלפי מסלקת הבורסה, בגין עסקאות שבוצעו במסלקת הבורסה, ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים לגבי פעילות זו, (כמפורט להלן בביאור 26 ג.1).

במסגרת מערך הבטוחות, מפקיד הבנק בטוחות נזילים, כמפורט להלן:

1) בחשבון שפתחה מסלקת הבורסה על שמה, המנוהל במסלקה עבור הבנק ("חשבון בטוחות המסלקה"), הופקדו איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות לטובת מסלקת הבורסה, בשווי מלוא התחייבויות הלקוחות ובצירוף חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. ליום 31 בדצמבר 2022 הופקדו 101 מיליוני שקלים חדשים. (ליום 31 בדצמבר 2021 - 124 מיליוני שקלים חדשים).

2) בנוסף, החל מיום 19 ביוני 2017 בחשבון שפתחה מסלקת הבורסה על שמה בבנק ישראל עבור הבנק, מופקדים מזומנים שהבנק נתן כבטוחות, וכן מזומנים שישולמו כפירות על ניירות ערך שיופקדו בחשבון בטוחות המסלקה או מזומנים שמקורם בכל זכות כספית אחרת הנובעת מניירות הערך האמורים, לרבות תמורה כספית הנובעת ממכירתם. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 הופקדו בחשבון זה 100 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 41 מיליוני שקלים חדשים).

3) החשבון האמור בסעיף 1 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה לטובת מסלקת הבורסה. החשבון האמור בסעיף 2 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ובהמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת מסלקת הבורסה.

כמו כן, חברי הבורסה נדרשים להפקיד מערך בטוחות, כערובה לקיום חויביהם בקשר לביצוע עסקאות מעו"ף שנעשו על ידם או על ידי לקוחותיהם או על ידי חברי בורסה שאינם חברי מסלקת המעו"ף, ולהבטחת חלקם בקרן הסיכונים לגבי פעילות זו, (כמפורט להלן בביאור 26 ג.2). בהתאם לכך, נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילים בלבד עבור מלוא החשיפה בגין הפעילות בנגזרים ועבור חלקו בקרן הסיכונים כמפורט להלן:

1) בחשבון שנפתח במסלקת הבורסה על שם מסלקת המעו"ף ("חשבון ראשי של בטוחות מעו"ף") הופקדו איגרות חוב ממשלתיות של הבנק כבטוחות לטובת מסלקת מעו"ף, בשווי מלוא דרישת הבטוחות מהלקוחות ובצירוף חלקו של הבנק בקרן הסיכונים. שווי איגרות החוב שהופקדו מסתכם ליום 31 בדצמבר 2022 ב-176 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 511 מיליוני שקלים חדשים).

2) בנוסף, החל מיום 19 ביוני 2017 בחשבון שפתחה מסלקת המעו"ף על שמה עבור הבנק בבנק ישראל, מופקדים מזומנים שהבנק נתן כבטוחות, וכן מזומנים שישולמו כפירות על ניירות ערך שיופקדו בחשבון ראשי של בטוחות מעו"ף או מזומנים שמקורם בכל זכות כספית אחרת הנובעת מניירות הערך האמורים, לרבות תמורה כספית הנובעת ממכירתם. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 מופקדים בחשבון זה 223 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 22 מיליוני שקלים חדשים).

3) החשבון האמור בסעיף 1 לעיל משועבד בשעבוד צף וקבוע לטובת מסלקת מעו"ף. החשבון האמור בסעיף 2 לעיל שועבד בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ובהמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום לטובת מסלקת המעו"ף.

ב. בנק ישראל מפעיל את מסגרת התשלומים בזמן אמת - Real Time Gross Settlement (להלן: RTGS) - מערכת המאפשרת ללקוחות להעביר סכומי כסף בשקלים מחשבון בנק אחד לחשבון אחר באותו בנק או בבנק אחר בזמן אמת.

בנק ישראל מעניק אשראי יומי ותוך יומי למשתתפי מערכת RTGS כנגד שיעבוד ספציפי של איגרת חוב של הבנק בחשבון בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך. נכון ליום 31 בדצמבר 2022 וליום 31 בדצמבר 2021 לא הופקדו איגרות חוב בחשבון זה.

ג. הבנק פועל בניירות ערך באמצעות מסלקת יורוקליר, שהינה מערכת לסליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים בינלאומיים. לטובת הפעילות שועבדו ניירות ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2022 הינה 15 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2021 - 16 מיליוני דולר של ארצות הברית).

לצורך הבטחת פעילות לקוחות הבנק באופציות בחוץ לארץ הבנק מעמיד בטוחות איגרות חוב של ממשלות זרות. לטובת הפעילות שועבדו ניירות ערך שיתרתם ליום 31 בדצמבר 2022 הינה 58 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2021 - 47 מיליוני דולר של ארצות הברית).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 27 - שיעבודים - המשך

ד. הבנק וחברות מאוחדות מתקשרים עם צדדים נגדיים בהסכמים מסוג CSA (CREDIT SUPPORT ANNEX) שנועדו למזער את סיכוני האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים במסחר בנגזרים. על פי ההסכמים, מבוצעת מדידה תקופתית של השווי ההוגן של ההתחייבויות וזכויות הצדדים בנוגע לעסקאות בנגזרים, ואם החשיפה של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש, אזי אותו צד יעביר לצד השני העברה לתיחום החשיפה עד למועד המדידה הבא.

ליום 31 בדצמבר 2022 העמידה קבוצת הבנק לטובת צדדים נגדיים פיקדונות בשווי של 934 מיליוני שקלים חדשים (31 בדצמבר 2021 - 600 מיליוני שקלים חדשים).

במסגרת רגולציית EMIR, החלה על חלק מהצדדים הנגדיים שהבנק סוחר מולם בנגזרי OTC, הבנק נדרש לסלוק מרכזית חלק מעסקאותיו מול אותם צדדים שניים באמצעות LCH. כחלק מדרישות הסליקה המרכזית ב-LCH, הבנק נדרש לתחום את חשיפת השווי ההוגן (Variation Margin) ואת החשיפה העתידית (Initial Margin) באמצעות העברות לתיחום חשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2022 העמידה קבוצת הבנק לטובת תיחום חשיפת שווי הוגן (Variation Margin) סך של 1,108 מיליוני שקלים חדשים ולתיחום חשיפה עתידית (Initial Margin) סך של 139 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 60 מיליוני שקלים חדשים ו-46 מיליוני שקלים בהתאמה).

ה. בהתאם לדרישת רשויות פיקוח בארה"ב, שיעבד סניף הבנק ניירות ערך בסכום של כ-31 מיליוני דולר של ארצות הברית (ליום 31 בדצמבר 2021 - 34 מיליוני דולר של ארצות הברית) המשמשים להבטחת פיקדונות הציבור או לקיום הוראות שלטוניות אחרות.

ו. כנגד קווי אשראי שהועמדו לבנק על ידי בנק ישראל, משעבד הבנק חשבון ניירות ערך זרים. נכון לימים 31 בדצמבר 2022 ו-31 בדצמבר 2021 הבנק לא שיעבד ניירות ערך זרים.

ז. הבנק שיעבד תיק משכנתאות בסך של 4.15 מיליארדי שקלים חדשים וכן פיקדונות מוניטריים בסך 2.56 מיליארדי שקלים חדשים להבטחת הלוואות מוניטריות לטווח ארוך שהתקבלו מבנק ישראל, לצורך מימון אשראי לעסקים קטנים וזעירים. הבנק משמש כנאמן עבור בנק ישראל בכל הנוגע לתפעול הלוואות ושמירה על תיק הלוואות משועבד בהיקף מספק. במקרה בו, הלוואה מסויימת אינה תואמת עוד את המאפיינים הנדרשים על ידי בנק ישראל, הלוואה זו אינה יכולה לשמש עוד כבטוחה להלוואות המוניטריות שקיבל הבנק, ועל כן, ככל ששווי התיק המשועבד יפחת מעבר לסף המינימלי הנדרש, יהיה על הבנק לשעבד תיקי הלוואות נוספים או להעמיד בטוחות אחרות.

ח.

31 בדצמבר	
2021	2022
1,332	315

המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור או לשעבד, לפי שווי הוגן, לפני השפעת הקיזוזים:

ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן

ט. הבנק חתם ביום 30.12.2020 על הסכם משכון ואגרת חוב מובטחת להבטחת אשראי המתקבל מעת לעת מבנק ישראל, במסגרתו שעבד הבנק, בשעבוד בדרגה ראשונה ללא הגבלה בסכום וכן בהמחאה על דרך השעבוד את כל הנכסים והזכויות בחשבונות ספציפיים המתנהלים על שם בנק ישראל, במסלוקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב וב-Euroclear וכן את כל נכסיו וזכויותיו בהלוואות לדיור מסוימות והבטוחות המבטיחות הלוואות אלה, המהווה חלק מתיק הלוואות לדיור שבוצע על ידי הבנק (ראה פירוט בביאור 27 סעיף ז).

י. בהתאם להנחיות יחידת הפיקוח על מערכות התשלומים בבנק ישראל, נדרשים מפעילי מערכות תשלומים מבוקרות, להגדיר עבור המערכות שבאחריותן נוהלי הסדרי כשל, שנועדו לאפשר למפעיל המערכת להשלים את הסליקה במועדה במקרי כשל של משתתפים בסליקה לאותו היום. הסדרי הכשל ייושמו ביחס לפעילות עם שב"א ומס"ב, ויחולו מאפריל 2023. במסגרת ההסדרים, צפוי הבנק להפקיד בבנק ישראל כ-230 מיליוני שקלים חדשים בחשבון על שם מס"ב וכ-21 מיליוני שקלים חדשים בחשבון על שם שב"א.

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(א) תאור המכשירים הנגזרים והסיכונים הגלומים בפעילות זו:

(1) כללי

פעילותו של הבנק במכשירים נגזרים, כגון חוזים עתידיים ועסקאות אקדמה, אופציות והחלפות פיננסיות, מתבצעת הן כמתווך עבור לקוחותיו והן כחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות שלו ובין השאר למזעור חשיפות הבנק לסיכוני שוק. הבנק מייעד מכשירים נגזרים מסוימים כמגדרי שווי הוגן או כמגדרי תזרים מזומנים. לפרטים ראה ביאור 1.ד.16. לדוחות הכספיים.

(2) סוגי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים ותיאורם

העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים כוללות חוזי מטבע, חוזי ריבית וחוזים אחרים וכן חוזים עבור לקוחות בשוק המעו"ף, על מדדים ונכסים שונים, כמפורט להלן:

- עסקאות אקדמה (Forward) וחוזים עתידיים (Futures): חוזה בין שני צדדים, לרכישה ולמכירה של כמות מוגדרת של סחורות, מטבעות, ריביות או מכשירים פיננסיים אחרים (להלן: "נכסי בסיס"), שיבוצעו בתאריך עתידי ובמחיר מוגדר מראש.
- עסקאות החלפה (Swap): חוזים להחלפת כמות מוגדרת של נכסי בסיס במועד העסקה, עם התחייבות הדדית להחליף חזרה בתאריך עתידי את הפריטים שהוחלפו.
- אופציות (Options): חוזים המקנים, תמורת תשלום פרמיה, את הזכות לרכוש (Call) או למכור (Put) נכסי בסיס במחיר, בכמות ובזמן נקובים מראש.
- עסקאות למסירה מיידי (Spot): עסקאות חליפין בין שני מטבעות, על פי שער מוסכם מראש, לביצוע תוך שני ימי עסקים.
- נגזרי אשראי: חוזים המקנים, תמורת תשלום פרמיה חד פעמית או תקופתית, את הזכות לקבלת תשלום במקרה של שינוי בדירוג אשראי, אי יכולת לעמוד בהתחייבויות או כל אירוע אשראי אחר, המתייחס למדינה או לחברה, כפי שנקבע בחוזה.
- גידורי שווי הוגן: הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, התחייבות או התקשרות איתנה, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר. גידורי תזרים מזומנים:
- הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי תזרים מזומנים. הטיפול החשבונאי בשינוי בשווי ההוגן של נגזרים, המגדרים חשיפה להשתנות תזרים מזומנים מנכס, מהתחייבות או מעסקה חזויה תלוי באפקטיביות של יחסי הגידור.
- החלק האפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של נגזר, המיועד לגידור תזרים מזומנים מדווח תחילה בהון העצמי (מחוץ לדוח רווח והפסד) כמרכיב של רווח כולל אחר, ואחר כך, כאשר העסקה החזויה משפיעה על דוח רווח והפסד, הוא מסווג מחדש לדוח רווח והפסד.
- החלק הלא אפקטיבי של השינוי בשווי ההוגן של הנגזר המיועד כנ"ל מוכר מיידי בדוח רווח והפסד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) היקף הפעילות על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים						
חוזי ריבית						
929	-	929	6,159	5,565	594	חוזי ריבית
-	-	-	-	-	-	חוזי Forward
-	-	-	-	-	-	אופציות שנכתבו
-	-	-	-	-	-	אופציות שנקנו
50,993	22,422	28,571	63,752	31,670	32,082	Swaps ⁽¹⁾
51,922	22,422	29,500	69,911	37,235	32,676	סך הכל⁽²⁾
3,921	-	3,921	3,033	-	3,033	מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ						
157,092	99,090	58,002	161,419	104,321	57,098	חוזי Forward ו-Futures ⁽⁴⁾⁽⁶⁾
14,938	14,748	190	13,158	13,158	-	אופציות שנכתבו
14,566	14,349	217	13,187	13,187	-	אופציות שנקנו
2,543	1,191	1,352	1,714	805	909	Swaps
189,139	129,378	59,761	189,478	131,471	58,007	סך הכל
-	-	-	-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים⁽³⁾
חוזים בגין מניות						
30,000	30,000	-	20,789	20,789	-	חוזי Forward ו-Futures
17,562	17,089	473	7,509	7,446	63	אופציות שנכתבו
16,926	16,908	18	7,447	7,447	-	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
2,148	2,148	-	3,598	3,598	-	Swaps
66,636	66,145	491	39,343	39,280	63	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים						
57	57	-	258	258	-	חוזי Forward ו-Futures
-	-	-	-	-	-	אופציות שנכתבו
-	-	-	-	-	-	אופציות שנקנו
57	57	-	258	258	-	סך הכל
חוזי אשראי						
249	-	249	281	-	281	הבנק ערב
81	-	81	64	-	64	הבנק מוטב
330	-	330	345	-	345	סך הכל
308,084	218,002	90,082	299,335	208,244	91,091	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 36,435 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 31,953 מיליוני שקלים חדשים).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 6,794 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 7,086 מיליוני שקלים חדשים).

(3) הבנק מבצע גידורי שווי הון וגידורי תזרים מזומנים באמצעות חוזי החלפת ריבית וחוזי החלפת שקל-מדד, בהתאמה.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 2,453 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 5,799 מיליוני שקלים חדשים).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 35,683 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 31,907 מיליוני שקלים חדשים).

(6) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ב) היקף הפעילות על בסיס מאוחד - המשך

31 בדצמבר 2022						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
						2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
						חוזי ריבית
1,767	436	1,331	2,117	689	1,428	מזה: נגזרים מגדרים
56	-	56	217	-	217	חוזי מטבע חוץ ⁽⁴⁾
2,708	2,417	291	2,998	2,904	94	מזה: נגזרים מגדרים
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
732	725	7	677	677	-	חוזי סחורות ואחרים
4	4	-	4	4	-	חוזי אשראי
10	-	10	2	-	2	
5,221	3,582	1,639	5,798	4,274	1,524	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
5,221	3,582	1,639	5,798	4,274	1,524	יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
						מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
1,004	956	48	1,772	1,709	63	

31 בדצמבר 2021						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
						2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
						חוזי ריבית
797	299	498	601	266	335	מזה: נגזרים מגדרים
149	-	149	34	-	34	חוזי מטבע חוץ ⁽⁴⁾
2,692	2,478	214	2,343	2,183	160	מזה: נגזרים מגדרים
-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
259	259	-	713	713	-	חוזי סחורות ואחרים
-	-	-	-	-	-	חוזי אשראי
5	-	5	2	-	2	
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	סכומי שווי הוגן שקודזו במאזן
3,753	3,036	717	3,659	3,162	497	יתרה מאזנית של נכסים/התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
						מזה: יתרה מאזנית בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
1,089	1,032	57	922	834	88	

(1) כולל הסטה בין התיק הסחיר לתיק הבנקאי הנובעת בעיקרה מפעילות עסקאות פנימיות יזומה במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות.

(2) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 9 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 7 מיליוני שקלים חדשים). שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים ליום 31 בדצמבר 2022 - 7 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג) גידור חשבונאי

1. גידור שווי הוגן⁽¹⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021		2022	
הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית
(94)	(241)	(94)	(241)
82	247	82	247

יתרה ליום 31 בדצמבר			
2021		2022	
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים
81	1,841	43	1,647

ניירות ערך זמינים למכירה

2. גידור תזרים מזומנים⁽²⁾

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2021		2022	
הכנסות (הוצאות) ריבית	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים	הכנסות (הוצאות) ריבית	סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מנגזרים
(37)	(22)	(74)	12

(1) משקף סכומים הכלולים בהערכת אפקטיביות הגידור.

(2) משקף סכומים שנטרלו מהערכת אפקטיביות הגידור שעבורם הפרש בין השינוי בשווי הוגן וההפחתה התקופתית מוכרים ברווח (הפסד) כולל אחר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד) סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2022							
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
5,798	661	2,278	-	450	2,340	69	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(2,452) ⁽¹⁾	(52)	(470)	-	-	(1,930)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(654)	(52)	(567)	-	-	(35)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
2,692	557	1,241	-	450	375	69	סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
3,651	469	1,669	5	726	664	118	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
6,343	1,026	2,910	5	1,176	1,039	187	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
5,221	658	470	14	450	3,575	54	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(2,452)	(52)	(470)	-	-	(1,930)	-	מכשירים פיננסיים
(1,659)	-	-	(14)	-	(1,645)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,110	606	-	-	450	-	54	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2021							
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
3,659	1,092	470	42	77	1,905	73	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(1,923) ⁽¹⁾	(476)	(315)	-	-	(1,132)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(1,010)	(40)	(155)	(42)	-	(773)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
726	576	-	-	77	-	73	סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
1,564	562	241		142	307	312	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
2,290	1,138	241		219	307	385	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,753	507	1,945		77	1,150	74	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזדו במאזן:
(1,923)	(476)	(315)	-	-	(1,132)	-	מכשירים פיננסיים
(347)	-	(329)	-	-	(18)	-	בטחון במזומן ששועבד
1,483	31	1,301	-	77	-	74	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) היתרה מורכבת במלואה ממכשירים נגזרים שכפופים להסכמי קיזוז

(2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין סיכון האשראי המאזני בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

בשנת 2022 הוכרו הוצאות הנובעות מגידול בהפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 32 מיליוני שקלים חדשים (בשנת 2021 הוכרו הכנסות הנובעות מקיטון בהפסדי אשראי בסך מיליון שקלים חדשים, בשנת 2020 הוכרו הוצאות הנובעות מגידול בהפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים בסך 6 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 28 - מכשירים נגזרים ופעילויות גידור - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(ה) פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2022					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
6,794	947	2,778	2,480	589	חוזי ריבית:
63,117	14,572	21,978	17,742	8,825	שקל - מדד
189,478	148	4,551	56,090	128,689	אחר
39,343	-	109	2,972	36,262	חוזי מטבע חוץ
603	-	41	542	20	חוזים בגין מניות
299,335	15,667	29,457	79,826	174,385	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל
31 בדצמבר 2021					
308,084	12,925	30,396	89,761	175,002	סך הכל

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים

א. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא מגזרי פעילות פיקוחיים. בהתאם להוראה, נדרש הבנק לתת בדוחות הכספיים גילוי על מגזרי פעילות פיקוחיים בהתאם למתכונת אחידה וברת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים, כאשר השייך למגזר פעילות פיקוחי נקבע לרוב על פי מחזור פעילות הלקוח. המידע הכספי בדוח הדירקטוריון וההנהלה נכלל בהתאם להגדרות המגזרים הפיקוחיים. בנוסף, נכללים בדוחות הכספיים, במסגרת ביאור זה, גילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה".

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שמחן הוא עשוי להניב הכנסות והוצאות אשר עומדות בקריטריונים להלן:

- תוצאות פעילותו נבחנות באופן סדיר לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בפועל, קיים מתאם גבוה בין המגזרים הפיקוחיים ל"מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה" אולם יחד עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בשייך הלקוחות למגזרים ובאופן קבלת ההחלטות. לפיכך, בשלב זה, מדווחים בדוחות הכספיים גם תוצאות הפעילות לפי "גישת ההנהלה" כאמור.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

מגזרי הפעילות הפיקוחיים נחלקים למגזרי פעילות הנוגעים לאנשים פרטיים ומגזרי פעילות שאינם פרטיים (לרבות מגזרי פעילות עסקיים, גופים מוסדיים והניהול הפיננסי של הבנק).

אנשים פרטיים מוגדרים כיחידים שאין להם חבות לבנק או שחבותם מסווגת כחבות של "אנשים פרטיים - הלוואות לדירור ואחר", בהתאם להגדרות סיווג סיכון האשראי לפי ענפי משק.

להלן הגדרות המגזרים הפיקוחיים:

משקי בית - אנשים פרטיים, למעט לקוחות בנקאות פרטית כאמור להלן.

בנקאות פרטית - אנשים פרטיים המנהלים תיק נכסים פיננסיים מעל 3 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים זעירים וקטנים - עסקים בעלי מחזור פעילות עד 50 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים בינוניים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 50 מיליוני שקלים חדשים ומתחת ל-250 מיליוני שקלים חדשים.

עסקים גדולים - עסקים בעלי מחזור פעילות מעל 250 מיליוני שקלים חדשים.

גופים מוסדיים - עסקים בעלי קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח, חברי בורסה, מנהלי כספי לקוחות.

ניהול פיננסי - כולל את פעילות המסחר, ניהול הנכסים וההתחייבויות והשקעות ריאליות.

פעילות למסחר - השקעה בניירות ערך למסחר, פעילות עשיית שוק בניירות ערך, פעילות במכשירים נגזרים שאינם מיועדים לגידור ואינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, שאילת ניירות ערך למסחר, מכירה בחסר של ניירות ערך, שירותי חיתום של ניירות ערך.

ניהול נכסים והתחייבויות - לרבות השקעה באיגרות חוב זמינות למכירה ובאיגרות חוב מוחזקות לפידיון, גידור באמצעות מכשירים נגזרים מגזרים, גידור ALM, הפקדה של פיקדונות בבנקים ופיקדונות מבנקים בארץ ובחוץ לארץ, גידור מטבעי של השקעות בחוץ לארץ, פיקדונות בממשלות וממשלות.

השקעות ריאליות - השקעה במניות זמינות למכירה ובחברות כלולות של עסקים.

פעילות ניהול פיננסי אחרת - שירותי ניהול, תפעול, נאמנות ומשמורת לבנקים, מכירה וניהול תיקי אשראי.

מגזרי הפעילות לעיל נחלקים לפעילות בישראל ופעילות בחוץ לארץ, כאשר הפעילות בחוץ לארץ מוצגת בנפרד ונחלקת לפעילות של אנשים פרטיים ופעילות עסקית בלבד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית- הלוואות לדיור	משקי בית- אחרים	
573	1,952	3	9,361	1,540	הכנסות ריבית מחיצוניים
148	453	386	-	1,228	הוצאות ריבית מחיצוניים
425	1,499	(383)	9,361	312	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
32	359	555	(6,811)	1,879	הכנסות ריבית, נטו בינמגזרי
457	1,858	172	2,550	2,191	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
99	564	17	83	802	סך עמלות והכנסות אחרות
99	564	17	83	802	סך הכנסות שאינן מריבית
556	2,422	189	2,633	2,993	סך הכנסות
94	113	-	99	97	הוצאות בגין הפסדי אשראי
264	1,270	19	988	2,448	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
-	(9)	(1)	-	(4)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
264	1,261	18	988	2,444	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
198	1,048	171	1,546	452	רווח (הפסד) לפני מיסים
67	355	58	523	153	הפרשה למיסים על הרווח
131	693	113	1,023	299	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
131	693	113	1,023	299	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(10)	-	-	(110)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
131	683	113	1,023	189	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
11,526	33,520	143	188,681	25,473	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
11,526	33,520	143	188,681	25,473	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
12,902	35,147	154	⁽³⁾ 196,717	27,559	יתרת מאשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
197	822	-	1,329	55	יתרת חובות פגומים
-	69	-	-	44	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
14,044	54,974	23,325	-	125,472	יתרה ממוצעת של התחייבויות
14,044	54,974	23,325	-	122,240	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
13,570	55,805	25,755	-	125,823	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
13,610	30,550	66	108,389	23,125	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾
14,098	33,036	58	116,855	21,520	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
8,668	42,270	3,001	9,487	68,230	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
					פיצול הכנסות ריבית, נטו:
337	1,311	1	2,358	1,011	מרווח מפעילות מתן אשראי
97	480	167	-	1,164	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
23	67	4	192	16	אחר
457	1,858	172	2,550	2,191	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחשבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) מזה: יתרת הלוואות לדיור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים בסך 13,797 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
16,195	552	529	23	15,643	1,075	46	1,093
5,955	75	68	7	5,880	1,861	1,213	591
10,240	477	461	16	9,763	(786)	(1,167)	502
-	(230)	(226)	(4)	230	2,510	1,406	300
10,240	247	235	12	9,993	1,724	239	802
754	-	-	-	754	754	-	-
2,674	26	20	6	2,648	844	49	190
3,428	26	20	6	3,402	1,598	49	190
13,668	273	255	18	13,395	3,322	288	992
532	28	28	-	504	-	-	101
6,173	77	68	9	6,096	527	199	381
-	-	-	-	-	7	2	5
6,173	77	68	9	6,096	534	201	386
6,963	168	159	9	6,795	2,788	87	505
2,356	57	54	3	2,299	943	29	171
4,607	111	105	6	4,496	1,845	58	334
5	-	-	-	5	5	-	-
4,612	111	105	6	4,501	1,850	58	334
(140)	-	-	-	(140)	(20)	-	-
4,472	111	105	6	4,361	1,830	58	334
413,520	17,650	16,925	725	395,870	107,471	1,925	27,131
346	-	-	-	346	346	-	-
293,692	5,293	4,985	308	288,399	-	1,925	27,131
310,356	6,539	5,994	545	303,817	-	2,559	28,779
2,577	11	11	-	2,566	-	-	163
113	-	-	-	113	-	-	-
385,767	5,917	5,481	436	379,850	58,708	65,945	37,382
323,513	5,603	5,299	304	317,910	-	65,945	37,382
344,514	7,987	7,360	627	336,527	-	75,938	39,636
235,666	6,882	6,355	527	228,784	12,910	2,280	37,854
252,251	8,199	7,637	562	244,052	12,652	2,343	43,490
540,296	-	-	-	540,296	1,837	374,075	32,728
5,813	165	155	10	5,648	-	28	602
2,258	12	11	1	2,246	-	197	141
2,169	70	69	1	2,099	1,724	14	59
10,240	247	235	12	9,993	1,724	239	802

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית- הלוואות לדיור	משקי בית- אחרים	
382	1,415	2	6,456	1,184	הכנסות ריבית מחיצוניים
58	153	192	1	696	הוצאות ריבית מחיצוניים
324	1,262	(190)	6,455	488	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
13	101	271	(4,192)	948	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
337	1,363	81	2,263	1,436	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
(2)	1	-	-	1	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
114	543	23	143	699	סך עמלות והכנסות אחרות
112	544	23	143	700	סך הכנסות שאינן מריבית
449	1,907	104	2,406	2,136	סך הכנסות
22	(71)	(1)	(133)	(55)	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
220	1,164	26	835	2,247	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
19	(24)	2	-	(42)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
239	1,140	28	835	2,205	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
188	838	77	1,704	(14)	רווח לפני מיסים
65	288	26	586	(5)	הפרשה למיסים על הרווח
123	550	51	1,118	(9)	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
123	550	51	1,118	(9)	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(6)	-	-	(52)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
123	544	51	1,118	(61)	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
8,958	30,459	203	165,384	24,262	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
8,958	30,459	203	165,384	24,262	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
10,066	30,744	141	⁽³⁾ 175,626	26,184	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
187	704	4	36	84	יתרת חובות פגומים
-	26	1	1,264	25	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
15,525	47,118	20,947	-	120,539	יתרה ממוצעת של התחייבויות
15,525	47,118	20,947	-	117,274	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
15,742	50,247	21,664	-	118,051	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
11,927	27,504	98	96,065	22,835	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽⁴⁾
12,936	27,368	75	101,946	23,394	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽⁴⁾
6,410	38,589	6,718	8,486	54,158	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
					פיצול הכנסות ריבית נטו:
285	1,182	1	2,152	958	מרווח מפעילות מתן אשראי
42	124	72	-	450	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
10	57	8	111	28	אחר
337	1,363	81	2,263	1,436	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) מזה: יתרת הלוואות לדיור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים בסך 16,052 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
10,557	220	208	12	10,337	248	39	611
2,872	7	7	-	2,865	1,238	340	187
7,685	213	201	12	7,472	(990)	(301)	424
-	(5)	(5)	-	5	2,293	410	161
7,685	208	196	12	7,477	1,303	109	585
401	8	8	-	393	385	3	5
2,234	34	12	22	2,200	467	51	160
2,635	42	20	22	2,593	852	54	165
10,320	250	216	34	10,070	2,155	163	750
(278)	-	-	-	(278)	(1)	(32)	(7)
5,568	69	55	14	5,499	503	152	352
-	-	-	-	-	2	16	27
5,568	69	55	14	5,499	505	168	379
5,030	181	161	20	4,849	1,651	27	378
1,730	62	55	7	1,668	569	9	130
3,300	119	106	13	3,181	1,082	18	248
(10)	-	-	-	(10)	(10)	-	-
3,290	119	106	13	3,171	1,072	18	248
(102)	-	-	-	(102)	(44)	-	-
3,188	119	106	13	3,069	1,028	18	248
371,523	15,974	15,319	655	355,549	103,668	1,777	20,838
22	-	-	-	22	22	-	-
255,433	3,552	3,198	354	251,881	-	1,777	20,838
273,531	4,236	4,102	134	269,295	-	2,960	23,574
1,352	-	-	-	1,352	1	-	336
1,316	-	-	-	1,316	-	-	-
350,493	15,090	14,551	539	335,403	41,790	53,355	36,129
294,415	4,067	3,636	431	290,348	-	53,355	36,129
307,924	4,186	3,886	300	303,738	-	61,365	36,669
208,323	5,010	4,573	437	203,313	11,971	2,295	30,618
218,710	5,640	5,137	503	213,070	12,316	1,429	33,606
514,182	-	-	-	514,182	3,380	368,943	27,498
-	-	-	-	-	-	-	-
5,215	121	114	7	5,094	-	26	490
811	8	8	-	803	-	62	53
1,659	79	74	5	1,580	1,303	21	42
7,685	208	196	12	7,477	1,303	109	585

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

משקי בית- אחרים	משקי בית- הלוואות לדיור	משקי בית- הלוואות לדיור	משקי בית- הלוואות לדיור	משקי בית- הלוואות לדיור	משקי בית- הלוואות לדיור
990	3,913	2	1,202	330	הכנסות ריבית מחיצוניים
501	-	161	106	53	הוצאות ריבית מחיצוניים
489	3,913	(159)	1,096	277	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
840	(1,984)	238	92	32	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
1,329	1,929	79	1,188	309	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
8	(6)	-	-	1	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
574	146	99	440	96	סך עמלות והכנסות אחרות
582	140	99	440	97	סך הכנסות שאינן מריבית
1,911	2,069	178	1,628	406	סך הכנסות
130	279	6	321	136	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
1,864	678	64	880	74	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(140)	-	8	(77)	62	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
1,724	678	72	803	136	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
57	1,112	100	504	134	רווח (הפסד) לפני מיסים
20	386	35	175	46	הפרשה (הקטנת הפרשה) למיסים על הרווח
37	726	65	329	88	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
37	726	65	329	88	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(47)	-	-	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(10)	726	65	324	88	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
21,398	142,921	178	23,880	8,108	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
21,398	142,921	178	23,880	8,108	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
25,643	156,364 ⁽³⁾	370	29,514	9,660	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
96	97	-	810	239	יתרת חובות פגומים
24	1,176	-	27	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
103,115	-	17,072	34,255	10,570	יתרה ממוצעת של התחייבויות
99,635	-	17,072	34,255	10,570	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
114,987	-	20,178	44,382	14,406	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
20,182	82,671	70	22,792	9,192	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽⁴⁾
22,432	90,918	240	27,800	11,882	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽⁴⁾
41,321	9,294	3,825	29,986	3,744	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽²⁾
861	1,831	1	1,026	260	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
458	-	76	122	36	מרווח מפעילות מתן אשראי
10	98	2	40	13	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
1,329	1,929	79	1,188	309	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

(2) נכסים בניהול - לרבות נכס קופות גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(3) מזה: יתרת הלוואות לדיור שניתנו ללקוחות שפעילותם מסווגת במגזר עסקים קטנים וזעירים בסך 18,555 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	סך הכל פעילות בישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים
7,528	249	230	19	7,279	235	32	575
1,708	37	37	-	1,671	424	240	186
5,820	212	193	19	5,608	(189)	(208)	389
-	(18)	(18)	-	18	322	306	172
5,820	194	175	19	5,626	133	98	561
221	10	10	-	211	208	1	(1)
1,892	31	10	21	1,861	316	56	134
2,113	41	20	21	2,072	524	57	133
7,933	235	195	40	7,698	657	155	694
1,050	16	16	-	1,034	1	23	138
4,279	89	58	31	4,190	416	63	151
-	-	-	-	-	5	54	88
4,279	89	58	31	4,190	421	117	239
2,604	130	121	9	2,474	235	15	317
903	45	42	3	858	81	5	110
1,701	85	79	6	1,616	154	10	207
1	-	-	-	1	1	-	-
1,702	85	79	6	1,617	155	10	207
(92)	-	-	-	(92)	(40)	-	-
1,610	85	79	6	1,525	115	10	207
301,780	15,631	14,782	849	286,149	69,431	1,108	19,125
31	-	-	-	31	31	-	-
220,018	3,300	2,842	458	216,718	-	1,108	19,125
247,958	3,804	3,481	323	244,154	-	2,434	20,169
1,700	-	-	-	1,700	-	118	340
1,228	-	-	-	1,228	-	-	1
284,001	14,784	13,937	847	269,217	31,298	41,903	31,004
239,181	4,742	4,058	684	234,439	-	41,903	31,004
284,224	4,611	3,892	719	279,613	-	47,566	38,094
175,645	4,544	4,141	403	171,101	8,010	2,455	25,729
200,484	4,773	4,364	409	195,711	11,291	2,367	28,781
467,587	-	-	-	467,587	2,663	357,700	19,054
4,587	107	97	10	4,480	-	26	475
827	10	8	2	817	-	66	59
406	77	70	7	329	133	6	27
5,820	194	175	19	5,626	133	98	561

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	אחר	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור		
10,904	3	3	-	10,901	1,498	42	9,361	הכנסות ריבית מחיצוניים
1,614	386	386	-	1,228	1,228	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
9,290	(383)	(383)	-	9,673	270	42	9,361	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(4,377)	555	555	-	(4,932)	1,887	(8)	(6,811)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
4,913	172	172	-	4,741	2,157	34	2,550	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
902	17	16	1	885	589	213	83	סך עמלות והכנסות אחרות
902	17	16	1	885	589	213	83	סך הכנסות שאינן מריבית
5,815	189	188	1	5,626	2,746	247	2,633	סך הכנסות
196	-	-	-	196	89	8	99	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,455	19	19	-	3,436	2,383	65	988	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(5)	(1)	(1)	-	(4)	(3)	(1)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
3,450	18	18	-	3,432	2,380	64	988	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,169	171	170	1	1,998	277	175	1,546	רווח (הפסד) לפני מיסים
734	58	58	-	676	94	59	523	הפרשה למיסים על הרווח
1,435	113	112	1	1,322	183	116	1,023	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
1,435	113	112	1	1,322	183	116	1,023	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(110)	-	-	-	(110)	(104)	(6)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,325	113	112	1	1,212	79	110	1,023	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
214,297	143	119	22	214,154	22,241	3,232	188,681	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
214,297	143	119	22	214,154	22,241	3,232	188,681	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
224,430	154	128	26	224,276	22,937	4,622	196,717	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
1,384	-	-	-	1,384	55	-	1,329	יתרת חובות פגומים
44	-	-	-	44	44	-	-	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
148,797	23,325	23,325	-	125,472	122,240	3,232	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
145,565	23,325	23,325	-	122,240	122,240	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
151,578	25,755	25,755	-	125,823	125,823	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
131,580	66	59	7	131,514	18,921	4,204	108,389	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
138,433	58	51	7	138,375	17,397	4,123	116,855	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
80,718	3,001	3,001	-	77,717	68,230	-	9,487	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
								פיצול הכנסות ריבית, נטו:
3,370	1	1	-	3,369	977	34	2,358	מרווח מפעילות מתן אשראי
1,331	167	167	-	1,164	1,164	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
212	4	4	-	208	16	-	192	אחר
4,913	172	172	-	4,741	2,157	34	2,550	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הנקאות פרטית	סך הכל	כרטיסי אשראי	סך משקי בית	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור		
7,642	2	2	-	7,640	1,148	36	6,456	הכנסות ריבית מחיצוניים
889	192	192	-	697	696	-	1	הוצאות ריבית מחיצוניים
6,753	(190)	(190)	-	6,943	452	36	6,455	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(2,973)	271	271	-	(3,244)	953	(5)	(4,192)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
3,780	81	81	-	3,699	1,405	31	2,263	סך הכנסות ריבית, נטו
1	-	-	-	1	1	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
865	23	22	1	842	520	179	143	סך עמלות והכנסות אחרות
866	23	22	1	843	521	179	143	סך הכנסות שאינן מריבית
4,646	104	103	1	4,542	1,926	210	2,406	סך הכנסות
(189)	(1)	(1)	-	(188)	(55)	-	(133)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,108	26	25	1	3,082	2,177	70	835	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(40)	2	2	-	(42)	(38)	(4)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
3,068	28	27	1	3,040	2,139	66	835	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,767	77	77	-	1,690	(158)	144	1,704	רווח לפני מיסים
607	26	26	-	581	(55)	50	586	הפרשה למיסים על הרווח
1,160	51	51	-	1,109	(103)	94	1,118	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
1,160	51	51	-	1,109	(103)	94	1,118	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(52)	-	-	-	(52)	(47)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,108	51	51	-	1,057	(150)	89	1,118	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
189,849	203	188	15	189,646	20,997	3,265	165,384	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
189,849	203	188	15	189,646	20,997	3,265	165,384	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
201,951	141	119	22	201,810	21,553	4,631	175,626	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
124	4	4	-	120	84	-	36	יתרת חובות פגומים
1,290	1	1	-	1,289	25	-	1,264	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
141,486	20,947	20,947	-	120,539	117,274	3,265	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
138,221	20,947	20,947	-	117,274	117,274	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
139,715	21,664	21,664	-	118,051	118,051	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
118,998	98	91	7	118,900	18,702	4,133	96,065	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
125,415	75	68	7	125,340	19,309	4,085	101,946	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
69,362	6,718	6,718	-	62,644	54,158	-	8,486	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
0	0	0	0					פיצול הכנסות ריבית, נטו:
3,111	1	1	-	3,110	928	30	2,152	מרווח מפעילות מתן אשראי
522	72	72	-	450	450	-	-	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
147	8	8	-	139	27	1	111	אחר
3,780	81	81	-	3,699	1,405	31	2,263	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית- פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל בנקאות פרטית	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל משקי בית	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיוור	
4,905	2	2	-	4,903	953	37	3,913	הכנסות ריבית מחיצוניים
662	161	161	-	501	501	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
4,243	(159)	(159)	-	4,402	452	37	3,913	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(906)	238	238	-	(1,144)	846	(6)	(1,984)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
3,337	79	79	-	3,258	1,298	31	1,929	סך הכנסות ריבית, נטו
2	-	-	-	2	8	-	(6)	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
819	99	98	1	720	430	144	146	סך פעולות והכנסות אחרות
821	99	98	1	722	438	144	140	סך הכנסות שאינן מריבית
4,158	178	177	1	3,980	1,736	175	2,069	סך הכנסות
415	6	6	-	409	130	-	279	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,606	64	62	2	2,542	1,799	65	678	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
(132)	8	8	-	(140)	(127)	(13)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
2,474	72	70	2	2,402	1,672	52	678	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,269	100	101	(1)	1,169	(66)	123	1,112	רווח (הפסד) לפני מיסים
441	35	35	-	406	(23)	43	386	הפרשה למיסים על הרווח
828	65	66	(1)	763	(43)	80	726	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
828	65	66	(1)	763	(43)	80	726	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(47)	-	-	-	(47)	(44)	(3)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
781	65	66	(1)	716	(87)	77	726	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
164,497	178	166	12	164,319	17,918	3,480	142,921	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
164,497	178	166	12	164,319	17,918	3,480	142,921	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
182,377	370	352	18	182,007	21,399	4,244	156,364	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
193	-	-	-	193	96	-	97	יתרת חובות פגומים
1,200	-	-	-	1,200	24	-	1,176	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
120,187	17,072	17,072	-	103,115	99,635	3,480	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
116,707	17,072	17,072	-	99,635	99,635	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
135,165	20,178	20,178	-	114,987	114,987	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
102,923	70	63	7	102,853	16,774	3,408	82,671	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
113,590	240	233	7	113,350	18,512	3,920	90,918	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
54,440	3,825	3,825	-	50,615	41,321	-	9,294	יתרה ממוצעת של נכסים בני הול
2,693	1	1	-	2,692	831	30	1,831	פיצול הכנסות ריבית, נטו:
534	76	76	-	458	458	-	-	מרווח מפעילות מתן אשראי
110	2	2	-	108	9	1	98	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות אחר
3,337	79	79	-	3,258	1,298	31	1,929	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	
1,093	416	677	573	397	176	1,952	1,291	661	הכנסות ריבית מחיצוניים
591	519	72	148	133	15	453	382	71	הוצאות ריבית מחיצוניים
502	(103)	605	425	264	161	1,499	909	590	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
300	434	(134)	32	69	(37)	359	420	(61)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
802	331	471	457	333	124	1,858	1,329	529	סך הכנסות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	סך הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
190	79	111	99	67	32	564	468	96	סך עמלות והכנסות אחרות
190	79	111	99	67	32	564	468	96	סך הכנסות שאינן מריבית
992	410	582	556	400	156	2,422	1,797	625	סך הכנסות
101	11	90	94	83	11	113	53	60	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
381	376	5	264	264	-	1,270	1,270	-	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
5	-	5	-	-	-	(9)	(9)	-	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
386	376	10	264	264	-	1,261	1,261	-	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
505	23	482	198	53	145	1,048	483	565	רווח לפני מיסים
171	8	163	67	18	49	355	164	191	הפרשה למיסים על הרווח
334	15	319	131	35	96	693	319	374	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
334	15	319	131	35	96	693	319	374	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(10)	(10)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
334	15	319	131	35	96	683	309	374	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
27,131	11,603	15,528	11,526	8,059	3,467	33,520	21,532	11,988	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
27,131	11,603	15,528	11,526	8,059	3,467	33,520	21,532	11,988	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
28,779	5,198	23,581	12,902	9,380	3,522	35,147	22,090	13,057	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
163	157	6	197	164	33	822	805	17	יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	69	47	22	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
37,382	28,812	8,570	14,044	11,469	2,575	54,974	43,921	11,053	יתרה ממוצעת של התחייבויות
37,382	28,812	8,570	14,044	11,469	2,575	54,974	43,921	11,053	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
39,636	31,053	8,583	13,570	11,301	2,269	55,805	44,410	11,395	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
37,854	13,292	24,562	13,610	9,169	4,441	30,550	18,460	12,090	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
43,490	16,142	27,348	14,098	9,362	4,736	33,036	19,211	13,825	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
32,728	24,512	8,216	8,668	6,813	1,855	42,270	38,058	4,212	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
									פיצול הכנסות ריבית, נטו:
602	215	387	337	236	101	1,311	906	405	מרווח מפעילות מתן אשראי
141	102	39	97	81	16	480	380	100	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
59	14	45	23	16	7	67	43	24	אחר
802	331	471	457	333	124	1,858	1,329	529	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	
611	243	368	382	301	81	1,415	1,000	415	הכנסות ריבית מחיצוניים
187	177	10	58	52	6	153	131	22	הוצאות ריבית מחיצוניים
424	66	358	324	249	75	1,262	869	393	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
161	201	(40)	13	18	(5)	101	132	(31)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
585	267	318	337	267	70	1,363	1,001	362	סך הכנסות ריבית, נטו
5	5	-	(2)	(2)	-	1	1	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
160	66	94	114	88	26	543	467	76	סך עמלות והכנסות אחרות
165	71	94	112	86	26	544	468	76	סך הכנסות שאינן מריבית
750	338	412	449	353	96	1,907	1,469	438	סך הכנסות
(7)	(39)	32	22	23	(1)	(71)	(80)	9	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
352	262	90	220	193	27	1,164	1,040	124	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
27	22	5	19	17	2	(24)	(22)	(2)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
379	284	95	239	210	29	1,140	1,018	122	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
378	93	285	188	120	68	838	531	307	רווח לפני מיסים
130	32	98	65	41	24	288	182	106	הפרשה למיסים על הרווח
248	61	187	123	79	44	550	349	201	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
248	61	187	123	79	44	550	349	201	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(6)	(6)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
248	61	187	123	79	44	544	343	201	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
20,838	11,083	9,755	8,958	6,185	2,773	30,459	21,130	9,329	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
20,838	11,083	9,755	8,958	6,185	2,773	30,459	21,130	9,329	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
23,574	11,109	12,465	10,066	6,959	3,107	30,744	21,343	9,401	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
336	280	56	187	174	13	704	502	202	יתרת חובות פגומים
-	-	-	-	-	-	26	16	10	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
36,129	28,399	7,730	15,525	12,408	3,117	47,118	38,454	8,664	יתרה ממוצעת של התחייבויות
36,129	28,399	7,730	15,525	12,408	3,117	47,118	38,454	8,664	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
36,669	27,836	8,833	15,742	12,671	3,071	50,247	40,602	9,645	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
30,618	12,345	18,273	11,927	8,049	3,878	27,504	17,779	9,725	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
33,606	11,989	21,617	12,936	8,773	4,163	27,368	17,297	10,071	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
27,498	21,971	5,527	6,410	5,411	999	38,589	34,556	4,033	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
									פיצול הכנסות ריבית, נטו:
490	185	305	285	230	55	1,182	849	333	מרווח מפעילות מתן אשראי
53	53	-	42	28	14	124	107	17	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
42	29	13	10	9	1	57	45	12	אחר
585	267	318	337	267	70	1,363	1,001	362	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר עסקים גדולים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	סך הכל	אחר	בינוני ונדלן	
575	239	336	330	229	101	1,202	848	354	הכנסות ריבית מחיצוניים
186	173	13	53	46	7	106	89	17	הוצאות ריבית מחיצוניים
389	66	323	277	183	94	1,096	759	337	הכנסות ריבית, נטו מחיצוניים
172	205	(33)	32	38	(6)	92	109	(17)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
561	271	290	309	221	88	1,188	868	320	סך הכנסות ריבית, נטו
(1)	(1)	-	1	1	-	-	-	-	סך הכנסות מימון שאינן מריבית
134	58	76	96	67	29	440	380	60	סך עמלות והכנסות אחרות
133	57	76	97	68	29	440	380	60	סך הכנסות שאינן מריבית
694	328	366	406	289	117	1,628	1,248	380	סך הכנסות
138	141	(3)	136	130	6	321	275	46	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
151	107	44	74	63	11	880	808	72	הוצאות תפעוליות ואחרות לחיצוניים
88	72	16	62	57	5	(77)	(71)	(6)	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
239	179	60	136	120	16	803	737	66	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
317	8	309	134	39	95	504	236	268	רווח לפני מיסים
110	3	107	46	13	33	175	82	93	הפרשה למיסים על הרווח
207	5	202	88	26	62	329	154	175	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
207	5	202	88	26	62	329	154	175	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	(5)	(5)	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
207	5	202	88	26	62	324	149	175	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות של התאגיד הבנקאי
19,125	10,881	8,244	8,108	5,360	2,748	23,880	17,122	6,758	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות
19,125	10,881	8,244	8,108	5,360	2,748	23,880	17,122	6,758	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
20,169	11,936	8,233	9,660	6,297	3,363	29,514	20,722	8,792	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
340	332	8	239	203	36	810	622	188	יתרת חובות פגומים
1	1	-	-	-	-	27	23	4	יתרת חוב בפיגור 90 יום ומעלה
31,004	25,167	5,837	10,570	7,940	2,630	34,255	28,116	6,139	יתרה ממוצעת של התחייבויות
31,004	25,167	5,837	10,570	7,940	2,630	34,255	28,116	6,139	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
38,094	30,825	7,269	14,406	11,119	3,287	44,382	36,508	7,874	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
25,729	10,343	15,386	9,192	5,752	3,440	22,792	14,741	8,051	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
28,781	13,052	15,729	11,882	7,538	4,344	27,800	18,578	9,222	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
19,054	14,398	4,656	3,744	2,873	871	29,986	26,261	3,725	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות ריבית, נטו:									
475	208	267	260	184	76	1,026	737	289	מרווח מפעילות מתן אשראי
59	50	9	36	28	8	122	102	20	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
27	13	14	13	9	4	40	29	11	אחר
561	271	290	309	221	88	1,188	868	320	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
25	1,050	-	-	1,075
-	1,861	-	-	1,861
25	(811)	-	-	(786)
(5)	2,515	-	-	2,510
20	1,704	-	-	1,724
345	450	(49)	8	754
113	-	-	731	844
-	-	-	-	-
458	450	(49)	739	1,598
478	2,154	(49)	739	3,322
-	-	-	-	-
1	-	-	526	527
1	-	-	6	7
2	-	-	532	534
476	2,154	(49)	207	2,788
161	729	(17)	70	943
315	1,425	(32)	137	1,845
-	-	-	5	5
315	1,425	(32)	142	1,850
-	-	-	(20)	(20)
315	1,425	(32)	122	1,830
214	92,452	346	14,459	107,471
-	-	346	-	346
-	16,444	-	42,264	58,708
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,005	1,997	797	8,111	12,910
1,354	1,837	640	8,821	12,652
-	2,125	-	(288)	1,837
143	34	-	-	-
9	1,135	-	-	-
121	857	-	-	-
9	-	-	-	-
-	77	-	-	-
282	2,103	-	-	-
-	(201)	-	-	-
-	242	-	-	-
196	10	-	-	-
478	2,154	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי				
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
14	234	-	-	248
-	1,238	-	-	1,238
14	(1,004)	-	-	(990)
6	2,287	-	-	2,293
20	1,283	-	-	1,303
90	238	57	-	385
108	-	-	359	467
-	-	-	-	-
198	238	57	359	852
218	1,521	57	359	2,155
-	-	-	(1)	(1)
124	67	-	312	503
-	-	-	2	2
124	67	-	314	505
94	1,454	57	46	1,651
32	501	20	16	569
62	953	37	30	1,082
-	-	-	(10)	(10)
62	953	37	20	1,072
-	-	-	(44)	(44)
62	953	37	(24)	1,028
126	103,342	200	-	103,668
-	-	22	-	22
-	41,790	-	-	41,790
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
2,551	2,095	795	6,530	11,971
2,440	2,121	884	6,871	12,316
-	-	-	3,380	3,380
15	(7)	-	-	-
(1)	441	-	-	-
33	830	-	-	-
5	-	-	-	-
-	22	-	-	-
52	1,286	-	-	-
-	51	-	-	-
-	100	-	-	-
166	84	-	-	-
218	1,521	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל, מאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מגזר ניהול פיננסי					
פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל	
10	225	-	-	235	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	424	-	-	424	הוצאות ריבית מחיצוניים
10	(199)	-	-	(189)	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו מחיצוניים
(2)	324	-	-	322	הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו בינמגזרי
8	125	-	-	133	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
121	62	25	-	208	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים-מימוני
113	-	-	203	316	הכנסות שאינן מריבית מחיצוניים-תפעולי
-	-	-	-	-	הכנסות שאינן מריבית בינמגזרי
234	62	25	203	524	סך הכנסות שאינן מריבית
242	187	25	203	657	סך הכנסות
-	-	-	1	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
134	72	-	210	416	הוצאות תפעוליות ואחרות מחיצוניים
-	-	-	5	5	הוצאות תפעוליות ואחרות בינמגזרי
134	72	-	215	421	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
108	115	25	(13)	235	רווח (הפסד) לפני מיסים
37	40	9	(5)	81	הפרשה למיסים על הרווח
71	75	16	(8)	154	רווח (הפסד) לאחר מיסים
-	-	-	1	1	חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות
71	75	16	(7)	155	רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	(40)	(40)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
71	75	16	(47)	115	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
76	69,200	155	-	69,431	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	31	-	31	מזה:השקעות בחברות כלולות
-	31,298	-	-	31,298	יתרה ממוצעת של התחייבויות
-	-	-	-	-	מזה:יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
1,973	962	285	4,790	8,010	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,389	1,883	576	6,443	11,291	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
-	-	-	2,663	2,663	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
9	(29)	-	-	-	מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:
5	(110)	-	-	-	הפרשי שער, נטו
58	70	-	-	-	הפרשי מדד, נטו
1	-	-	-	-	חשיפות ריבית, נטו
-	-	-	-	-	חשיפות למניות, נטו
-	57	-	-	-	מרווחי ריבית שמשוייכים לניהול פיננסי
73	(12)	-	-	-	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית לפי בסיס צבירה
-	124	-	-	-	רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
-	49	-	-	-	שינוי בפרע בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח
169	26	-	-	-	הכנסות אחרות שאינן מריבית
242	187	-	-	-	סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. מידע על הפעילות לפי אזורים גאוגרפיים

	רווח הנקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי						הכנסות ⁽⁴⁾	
	2021		2022		2020		2022	
ישראל	379,955	402,949	1,525	3,069	4,361	7,680	10,065	13,165
שוויץ	372	425	-	14	-	24	16	-
אחר מחוץ לישראל	11,944	24,918	85	105	111	229	239	503
סה"כ מחוץ לישראל	12,316	25,343	85	119	111	253	255	503
סך הכל מאוחד	392,271	428,292	1,610	3,188	4,472	7,933	10,320	13,668

(1) הכנסות - הכנסות ריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית.

ג. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

הבנק מנהל את פעילותו בשישה מגזרי פעילות עיקריים, הנבדלים ביניהם במאפייני הלקוחות וסוגי השירותים הבנקאיים הנדרשים להם וביחידה הארגונית האחראית לטיפול בכל אחד מהמגזרים. הגדרת מגזרי הפעילות מבוססת על המבנה הארגוני של הבנק, כמפורט להלן. הפעילות בששת מגזרי הפעילות כוללת את כל תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות מתן שירותים פיננסיים בסיסיים (הלוואות ופיקדונות), פעילות בניירות ערך עבור לקוחות, פעילות במכשירים נגזרים וכן שירותים בנקאיים ייחודיים המיועדים לענות על צרכים בתחומי פעילות מוגדרים. הפעילות במגזרים השונים מתבצעת באמצעות סניפי הבנק, חדר העסקאות, המוקדים העסקיים, יחידות המטה בבנק והחברות הבנות בארץ ובחוץ לארץ.

לפרטים בדבר מדידת תוצאות הפעילות של הבנק, בהתאם לגישת המגזרים הפיקוחיים כפי שהגדיר הפיקוח על הבנקים, ראה פרק מגזרי פעילות פיקוחיים.

להלן מגזרי הפעילות של הבנק ב"גישת ההנהלה":

מגזר משקי הבית - באחריות החטיבה הקמעונאית. המגזר כולל את הלקוחות הפרטיים הקטנים ואת תחום המשכנתאות. במסגרת החטיבה ניתנים ללקוחות המגזר שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים מתאימים, לרבות בתחום המשכנתאות.

מגזר עסקים קטנים - באחריות החטיבה הקמעונאית, המטפלת גם בלקוחות עסקיים זעירים (עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליוני שקלים חדשים) ועסקים קטנים (עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-50 מיליוני שקלים חדשים). לעתים, במסגרת צמיחת פעילות של לקוח המנוהל בחטיבה הקמעונאית, יכול הלקוח לעבור את הקריטריון האמור לעיל. ללקוחות המגזר ניתנים שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שירותי בנקאות מסחרית בהתאם לצורכיהם.

בנקאות פרטית - הטיפול בבנקאות הפרטית נמצא באחריות סקטור פעילות בינלאומית ובנקאות פרטית בחטיבה הפיננסית⁽⁴⁾. על לקוחות סקטור בנקאות פרטית נמנים בעיקר לקוחות פרטיים שלהם היקפי נכסים נזילים (בעיקר פיקדונות לטווחים קצרים והשקעות בניירות ערך) בסכומים העולים על מיליון שקלים חדשים, ללקוחות מגזר זה, המתאפיינים בעושר פיננסי גבוה, מציע הבנק גישות לשירותים ומוצרים ייחודיים בתחומי הפעילות בשוק ההון, הייעוץ וניהול ההשקעות.

בנקאות מסחרית - הטיפול בלקוחות המגזר, חברות פרטיות וציבוריות בגודל בינוני (Middle Market) ובהיקף בינוני של חבות, מתבצע בחטיבה לבנקאות עסקית, בעיקר בסקטור עסקים, הפועל באמצעות שלושה מוקדים עסקיים הפרוסים ברחבי הארץ. החל משנת 2019 לקוחות עסקיים חדשים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-50 מיליוני שקלים חדשים וקטן מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור עסקים. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

בנקאות עסקית - סקטור תאגידי גדולים שבחטיבה העסקית, אחראי על מגזר הבנקאות העסקית, בו מتركז הטיפול בלקוחות העסקיים הגדולים ביותר. החל משנת 2019 עסקים בעלי מחזור פעילות שנתי גדול מ-250 מיליוני שקלים חדשים משויכים לסקטור תאגידיים. מגזר זה מספק את מכלול השירותים הבנקאיים והפיננסיים לחברות מהגדולות במשק, במגוון ענפי המשק, ובהיקפי חבות גבוהים באופן יחסי. לקוחות המגזר הפועלים בענף הנדל"ן, מקבלים שירות מסקטור בנייה ונדל"ן שבחטיבה העסקית, המתמחה במתן שירותים ייחודיים לענף זה.

ניהול פיננסי - הפעילות במגזר זה כוללת, בין היתר, את ניהול הנכסים וההתחייבויות והחשיפות לסיכונים שוק, ניהול תיק הנוסטרו, ניהול הנדל"ן ופעילות חדר העסקאות בשוקי הכספים וההון. המגזר באחריות החטיבה הפיננסית, למעט השקעות בתאגידיים ריאליים אשר באחריות החטיבה העסקית.

המוצרים העיקריים והעקרונות על פיהם מיוחסות היתרות, ההכנסות וההוצאות ללקוחות במערכת במסגרת מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה, דומים למוצרים ולעקרונות לפי גישת מגזרי הפעילות הפיקוחיים.

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מאחד הבנק את הדוחות הכספיים של בנק אגוד. בהתאם, כוללים דוח רווח והפסד, לשנת 2021 ולרבעון הרביעי של שנת 2020, והמאזנים המאוחדים של הבנק, לימים 31 בדצמבר 2021 ו-31 בדצמבר 2020, את הדוחות הכספיים של בנק אגוד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית משכנתאות	משקי בית אחרים	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:								
10,240	(889)	784	307	887	(58)	8,719	490	מחיצוניים
-	2,721	876	78	578	119	(6,566)	2,194	בינמגזרי
10,240	1,832	1,660	385	1,465	61	2,153	2,684	סך הכל הכנסות ריבית נטו
754	571	121	1	2	1	1	57	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,674	836	361	86	478	16	150	747	עמלות והכנסות אחרות
13,668	3,239	2,142	472	1,945	78	2,304	3,488	סך הכנסות
532	-	135	93	109	1	94	100	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6,173	539	692	313	1,107	27	951	2,544	הוצאות תפעוליות ואחרות
6,963	2,700	1,315	66	729	50	1,259	844	רווח לפני מס
2,356	913	445	22	247	17	426	286	הפרשה למסים על הרווח
4,607	1,787	870	44	482	33	833	558	רווח לאחר מיסים
חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר								
5	5	-	-	-	-	-	-	השפעת המס
רווח נקי:								
4,612	1,792	870	44	482	33	833	558	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(140)	(20)	-	-	(10)	-	-	(110)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4,472	1,772	870	44	472	33	833	448	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות								
20.0%		14.5%	4.2%	25.7%	-	8.2%	17.6%	התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
291,362	-	46,726	9,313	22,478	480	178,602	33,763	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
323,513	14,514	95,179	14,693	46,911	7,026	-	145,190	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
413,520	98,991	67,567	9,399	22,583	1,042	179,349	34,589	יתרה ממוצעת של נכסים
235,666	14,976	59,487	10,585	18,671	133	101,626	30,188	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית אחרים	מסקי בית משכנתאות	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד	
747	5,952	(30)	923	273	990	(1,170)	7,685	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:
1,078	(4,029)	74	202	15	114	2,546	-	מחיצוניים
1,825	1,923	44	1,125	288	1,104	1,376	7,685	בינמגזרי
79	1	1	3	(1)	57	261	401	סך הכל הכנסות ריבית נטו
723	147	23	454	86	318	483	2,234	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,627	2,071	68	1,582	373	1,479	2,120	10,320	עמלות והכנסות אחרות
(76)	(130)	(5)	(93)	24	11	(9)	(278)	סך הכנסות
2,283	801	31	988	283	658	524	5,568	הוצאות (הקטנת הוצאות) בגין הפסדי אשראי
420	1,400	42	687	66	810	1,605	5,030	הוצאות תפעוליות ואחרות
144	482	14	236	23	279	552	1,730	רווח לפני מס
276	918	28	451	43	531	1,053	3,300	הפרשה למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	(10)	(10)	רווח לאחר מיסים
-	-	-	-	-	-	-	-	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר
276	918	28	451	43	531	1,043	3,290	השפעת המס
(52)	-	-	(6)	-	-	(44)	(102)	רווח נקי:
224	918	28	445	43	531	999	3,188	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
								המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
								רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
9.4%	10.0%	-	23.3%	4.8%	10.9%	-	15.8%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
31,808	157,145	421	22,668	7,631	33,509	-	253,182	התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾
135,541	-	7,645	42,268	13,515	79,845	15,601	294,415	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו
32,038	156,125	505	22,771	7,652	45,748	106,684	371,523	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור
28,278	90,985	238	19,220	8,896	48,462	12,244	208,323	יתרה ממוצעת של נכסים
								יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באדל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקין 201).

ביאור 29 - מגזרי פעילות ואזורים גאוגרפיים - המשך
מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

מסקי בית משקי בית משכנתאות פרטית	מסקי בית משכנתאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד	מסקי בית משכנתאות פרטית	מסקי בית משכנתאות מסחרית	בנקאות עסקית	ניהול פיננסי	סך הכל מאוחד
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו:									
661	3,582	(25)	806	227	879	(310)	5,820	מחיצוניים	
990	(1,916)	96	149	31	130	520	-	בינמגזרי	
1,651	1,666	71	955	258	1,009	210	5,820	סך הכל הכנסות ריבית נטו	
7	-	2	2	1	54	155	221	הכנסות מימון שאינן מריבית	
577	156	135	353	65	284	322	1,892	עמלות והכנסות אחרות	
2,235	1,822	208	1,310	324	1,347	687	7,933	סך הכנסות	
144	264	5	260	75	299	3	1,050	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
1,792	647	100	685	177	469	409	4,279	הוצאות תפעוליות ואחרות	
299	911	103	365	72	579	275	2,604	רווח (הפסד) לפני מס	
104	316	36	127	25	201	94	903	הפרשה (הקטנת הפרשה) למסים על הרווח	
195	595	67	238	47	378	181	1,701	רווח (הפסד) לאחר מיסים	
-	-	-	-	-	-	1	1	חלק ברווחים נטו, של חברות כלולות, לאחר השפעת המס	
195	595	67	238	47	378	182	1,702	רווח נקי (הפסד):	
(47)	-	-	(5)	-	-	(40)	(92)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
148	595	67	233	47	378	142	1,610	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	
7.5%	7.5%	-	15.8%	6.6%	9.1%	19.9%	9.5%	תשואה להון (אחוז רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי מההון הממוצע) ⁽¹⁾	
27,237	136,308	1,000	16,922	6,493	30,123	-	218,083	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור נטו	
110,221	-	11,467	30,259	10,358	63,129	13,747	239,181	יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור	
27,886	136,978	1,469	17,164	6,595	41,287	70,401	301,780	יתרה ממוצעת של נכסים	
24,034	79,074	596	14,932	7,086	41,399	8,524	175,645	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾	

(1) מחושב בהתאם להון שיוחס למגזר על פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 3.
(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון (הוראות ניהול בנקאי תקן 201).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽⁴⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור		בנקים, ממשלות			
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	סך הכל	סך הכל
1,256	804	254	2,314	1	2,315
275	(32)	149	392	-	392
336	99	97	532	-	532
(330)	-	(189)	(519)	-	(519)
128	-	122	250	-	250
(202)	-	(67)	(269)	-	(269)
25	31	79	135	-	135
1,690	902	512	3,104	1	3,105
199	5	16	220	-	220

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה התאמה ליתרת הפתיחה בשל השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים⁽⁴⁾ הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽²⁾ גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות⁽²⁾ מחיקות חשבונאיות, נטו אחר⁽³⁾

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021					
1,383	942	340	2,665	2	2,667
(88)	(133)	(56)	(277)	(1)	(278)
(241)	(10)	(143)	(394)	-	(394)
165	3	98	266	-	266
(76)	(7)	(45)	(128)	-	(128)
37	2	15	54	-	54
1,256	804	254	2,314	1	2,315
195	-	16	211	-	211

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽²⁾ גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות⁽²⁾ מחיקות חשבונאיות, נטו אחר⁽³⁾

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020					
865	674	273	1,812	1	1,813
634	279	136	1,049	1	1,050
(304)	(12)	(153)	(469)	-	(469)
119	1	76	196	-	196
(185)	(11)	(77)	(273)	-	(273)
69	-	8	77	-	77
1,383	942	340	2,665	2	2,667
208	-	24	232	-	232

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות⁽⁴⁾ גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות⁽²⁾ מחיקות חשבונאיות, נטו אחר⁽³⁾

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה

מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט איגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.
- (2) יתרת המחיקות החשבונאיות המוצגות בביאור כוללת בעיקרה מחיקות שהינן בעלי אופי סכני הנובע מחלוף הזמן של פיגור הלקוח וזאת בהתאם לתקינה האמריקאית החלה על הבנק בהקשר זה. כך למשל, יתרת הפרשה של חובות גדולים פגומים נמחקת בדרך כלל לאחר שנתיים. חוב הנמדד על בסיס קבוצתי נמחק לאחר 150 ימי פיגור. המשמעות היא, שמאמצי הגבייה של הבנק, לעיתים אורכים זמן רב יותר בהשוואה לעיתוי המחיקה על פי הכללים החשבונאיים. כתוצאה מכך, מוצגות, יתרות גבוהות יחסית של "מחיקות חשבונאיות" ויתרות גבוהות יחסית של "גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות".
- (3) תנועה בהפרשה להפסדי אשראי בחברת בת, שיוחסה בעיקרה לעלות הרכישה במועד האיחוד לראשונה, ולכן אינה נכללת במאזן המאוחד.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. חובות, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2022						
בנקים, ממשלות		אשראי לציבור				
סך הכל	ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
						יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
104,784	30,560	74,224	407	-	73,817	שנבדקו על בסיס פרטני
236,132	-	236,132	26,132	196,840	13,160	שנבדקו על בסיס קבוצתי
340,916	30,560	310,356	26,539	(2)196,840	86,977	סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
1,119	1	1,118	12	-	1,106	שנבדקו על בסיס פרטני
1,766	-	1,766	484	897	385	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,885	1	2,884	496	897	1,491	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי
31 בדצמבר 2021						
						יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾
88,249	23,888	64,361	564	36	63,761	שנבדקו על בסיס פרטני
209,170	-	209,170	24,286	175,722	9,162	שנבדקו על בסיס קבוצתי
297,419	23,888	273,531	24,850	(2)175,758	72,923	סך הכל חובות
						הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾
982	1	981	21	1	959	שנבדקו על בסיס פרטני
1,122	-	1,122	217	803	102	שנבדקו על בסיס קבוצתי
2,104	1	2,103	238	804	1,061	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ולמעט פיקדונות בבנק ישראל.

(2) כולל הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 12,566 מיליוני שקלים חדשים (ליום 31 בדצמבר 2021 - 11,145 מיליוני שקלים חדשים).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א.1 איכות אשראי ופיגורים

ליום 31 בדצמבר 2022						
חובות צוברים מידע נוסף		בעייתיים ⁽¹⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
54	20	25,918	159	343	25,416	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁴⁾
13	2	7,248	99	58	7,091	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	9,246	20	2	9,224	שרותים פיננסיים
118	47	39,700	904	774	38,022	מסחרי - אחר
187	69	82,112	1,182	1,177	79,753	סך הכל מסחרי
1,054	-	196,703	1,329	-	195,374	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
103	44	26,535	55	167	26,313	אנשים פרטיים - אחר
1,344	113	305,350	2,566	1,344	301,440	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
						ציבור - מסחרי
-	-	2,616	-	-	2,616	בינוי ונדל"ן
-	-	2,249	11	28	2,210	מסחרי - אחר
-	-	4,865	11	28	4,826	סך הכל מסחרי
-	-	141	-	-	141	אנשים פרטיים
-	-	5,006	11	28	4,967	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
1,344	113	310,356	2,577	1,372	306,407	סך הכל אשראי לציבור

(1) אשראי לציבור לא צובר נחות או בהשגחה מיוחדת

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 105 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

(4) כולל חובות בסך של 1,352 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א.1 איכות אשראי ופיגורים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021 ⁽⁵⁾							
חובות צוברים מידע נוסף			בעייתיים ⁽¹⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	סך הכל	לא צוברים	צוברים	תקינים		
23	9	19,881	177	124	19,580		פעילות לווים בישראל
9	1	6,228	84	28	6,116		ציבור - מסחרי
1	-	8,143	7	35	8,101		בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁴⁾
108	16	35,533	919	513	34,101		בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
141	26	69,785	1,187	700	67,898		שרותים פיננסיים
519	1,300	175,599	-	1,300	174,299		מסחרי - אחר
79	26	24,842	56	137	24,649		אנשים פרטיים - אחר
739	1,352	270,226	1,243	2,137	266,846		סך הכל ציבור - פעילות בישראל
							פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	2,197	-	1	2,196		ציבור - מסחרי
-	-	941	6	33	902		בינוי ונדל"ן
-	-	3,138	6	34	3,098		מסחרי אחר
-	-	167	-	-	167		אנשים פרטיים
-	-	3,305	6	34	3,265		סך הכל ציבור - פעילות בחוץ לארץ
739	1,352	273,531	1,249	2,171	270,111		סך הכל ציבור

(1) אשראי לציבור לא צובר נחות או בהשגחה מיוחדת

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 49 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

(4) כולל חובות בסך של 1,699 מיליוני שקלים חדשים שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(5) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלף הגילוי על חובות פגומים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת אשראי

ליום 31 בדצמבר 2022									
יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב		יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב							
סך הכול	לזמן קצוב	מתחדשות	קודם	2018	2019	2020	2021	2022	
33,166	631	1,855	319	637	1,018	1,937	7,551	19,218	איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי
31,637	602	1,720	265	482	888	1,773	7,230	18,677	פעילות לווים בישראל
870	17	25	27	36	59	63	237	406	ציבור - מסחרי
401	11	27	1	109	44	72	52	85	בני ונדל"ן - סה"כ
258	1	83	26	10	27	29	32	50	אשראי בדירוג ביצוע
48,946	328	16,760	1,533	1,386	1,727	5,438	6,153	15,621	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
45,557	301	15,965	1,435	1,297	1,624	5,064	5,304	14,567	אשראי בעייתי צובר
1,689	3	480	16	16	18	118	659	379	אשראי שאינו צובר
776	9	315	12	15	21	105	58	241	אשראי שאינו צובר
924	15	-	70	58	64	151	132	434	אשראי שאינו צובר
196,703	-	-	69,104	15,112	18,776	22,114	35,002	36,595	אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג - סה"כ
123,303	-	-	49,990	9,908	11,668	12,970	19,412	19,355	LTV עד 60%
70,738	-	-	17,395	5,100	6,916	9,011	15,316	17,000	LTV מעל 60% ועד 75%
2,662	-	-	1,719	104	192	133	274	240	LTV מעל 75%
193,500	-	-	67,688	14,663	18,374	21,713	34,658	36,404	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
820	-	-	291	107	103	124	130	65	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
1,054	-	-	357	156	111	182	150	98	בפיגור 30-89 יום
1,329	-	-	768	186	188	95	64	28	אשראי שאינו צובר
26,535	77	6,602	1,164	1,053	1,765	2,248	4,490	9,136	אנשים פרטיים אחר - סה"כ
26,008	72	6,505	1,114	1,015	1,719	2,197	4,392	8,994	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
325	3	36	44	35	38	37	61	71	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
103	-	39	3	1	3	2	18	37	בפיגור 30-89 יום
44	-	13	1	1	3	5	9	12	בפיגור מעל 90 יום
55	2	9	2	1	2	7	10	22	אשראי שאינו צובר
305,350	1,036	25,217	72,120	18,188	23,286	31,737	53,196	80,570	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
5,006	-	-	657	407	436	516	699	2,291	פעילות לווים בחוץ לארץ
4,967	-	-	656	407	436	498	685	2,285	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
28	-	-	-	-	-	18	10	-	אשראי לא בעייתי
11	-	-	1	-	-	-	4	6	אשראי בעייתי צובר
310,356	1,036	25,217	72,777	18,595	23,722	32,253	53,895	82,861	אשראי שאינו צובר
									סך הכל אשראי לציבור

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א. מידע נוסף על חובות לא צוברים

ליום 31 בדצמבר 2022						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים ⁽¹⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה ⁽¹⁾	יתרת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
23	435	258	1	36	257	בינוי ונדל"ן
11	1,196	924	17	162	907	מסחרי - אחר
34	1,631	1,182	18	198	1,164	סך הכל מסחרי
-	1,448	1,329	-	67	1,329	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
5	75	55	4	42	51	אנשים פרטיים - אחר
39	3,154	2,566	22	307	2,544	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
-	67	11	-	1	11	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
39	3,221	2,577	22	308	2,555	סך הכל
						מזה:
	1,601	1,086	9	191	1,077	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	127	83	9	6	74	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	1,493	1,408	4	111	1,404	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 134 מיליוני שקלים חדשים. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 הינה 2,697 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ג.א. מידע נוסף על חובות לא צוברים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021 ⁽⁴⁾						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים ⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה ⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
3	367	261	40	19	221	בינוי ונדל"ן
12	1,145	926	137	282	789	מסחרי - אחר
15	1,512	1,187	177	301	1,010	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
18	105	56	20	17	36	אנשים פרטיים - אחר
33	1,617	1,243	197	318	1,046	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
						פעילות לווים בחוץ לארץ
-	1	6	-	1	6	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
33	1,618	1,249	197	319	1,052	סך הכל
						מזה:
	1,403	1,069	187	311	882	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	215	168	10	1	158	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	-	12	-	7	12	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(4) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 117 מיליוני שקלים חדשים. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 הינה 1,528 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

א. מידע נוסף על חובות לא צוברים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2020 ⁽⁴⁾						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת חובות לא צוברים ⁽⁴⁾	יתרת חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה ⁽¹⁾	יתרת הפרשה	יתרת חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה ⁽²⁾⁽⁴⁾	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
4	319	232	53	22	179	בינוני ונדל"ן
13	1,359	1,131	309	257	822	מסחרי - אחר
17	1,678	1,363	362	279	1,001	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
8	114	68	31	26	37	אנשים פרטיים - אחר
25	1,792	1,431	393	305	1,038	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחוץ לארץ						
-	64	60	-	43	60	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
25	1,856	1,491	393	348	1,098	סך הכל
מזה:						
	1,684	1,345	373	338	972	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	172	128	20	3	108	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של ביטחון
	-	18	-	7	18	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) יתרת החוב בניכוי מחיקה חשבונאית, אם בוצעה.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

(4) סוג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 98 מיליוני שקלים חדשים. מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2020 הינה 1,469 מיליוני שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ב.2 מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

31 בדצמבר 2022				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים עד 89 ימים בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
				פעילות לווים בישראל
				ציבור - מסחרי
41	1	-	-	בינוי ונדל"ן
150	17	-	-	מסחרי - אחר
191	18	-	-	סך הכל מסחרי
36	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽²⁾
58	24	-	-	אנשים פרטיים - אחר
285	42	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
				פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
285	42	-	-	סך הכל

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) הוצג לראשונה לאור יישום של הכללים החדשים לעניין זיהוי ארגונים מחדש של חובות בעייתיים על הלוואות לדיור.

ליום 31 בדצמבר 2022, חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 275 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

ב. אשראי לציבור

ב.2 מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי - המשך

31 בדצמבר 2021 ⁽²⁾				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים עד 89 ימים בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר בפיגור	שאינו צובר הכנסות ריבית
				פעילות לווים בישראל
				ציבור - מסחרי
64	12	-	-	בינוי ונדל"ן
346	31	-	-	מסחרי - אחר
410	43	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66	34	1	-	אנשים פרטיים - אחר
476	77	1	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
				פעילות לווים בחוץ לארץ
-	-	-	-	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ
476	77	1	-	סך הכל

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) סווג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה.

ליום 31 בדצמבר 2021, חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך 476 מיליוני שקלים חדשים סווגו כחובות בעייתיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ג. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי - המשך

31 בדצמבר 2020			31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022		
ארגונים חדשים שבוצעו								
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
25	25	80	25	25	55	13	18	72
174	188	502	133	133	267	95	98	322
199	213	582	158	158	322	108	116	394
-	-	-	-	-	-	11	11	88
38	39	1,027	27	27	934	33	34	1,034
237	252	1,609	185	185	1,256	152	161	1,516
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
בינוי ונדל"ן								
מסחרי - אחר								
סך הכל מסחרי								
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור								
אנשים פרטיים - אחר								
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל								
פעילות לווים בחוץ לארץ								
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ -								
237	252	1,609	185	185	1,256	152	161	1,516
סך הכל								

31 בדצמבר 2020			31 בדצמבר 2021			31 בדצמבר 2022		
ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽⁴⁾								
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
-	4	10	19	-	16	-	16	-
5	70	3	77	10	75	10	75	10
5	74	13	96	10	91	10	91	10
-	-	-	-	9	66	9	66	9
4	203	2	298	3	309	3	309	3
9	277	15	394	22	466	22	466	22
פעילות לווים בחוץ לארץ								
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחוץ לארץ -								
9	277	15	394	22	466	22	466	22
סך הכל								

(4) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. אשראי לציבור

ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

ליום 31 בדצמבר 2022							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 ימים או יותר
1,193	11	20	52	153	173	99	685
1,329	28	13	31	173	403	441	240
55	2	-	2	8	3	6	34
2,577	41	33	85	334	579	546	959

מסחרי
הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2021							
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 ימים או יותר
1,193	20	25	60	265	101	114	608
-	-	-	-	-	-	-	-
56	-	-	2	6	2	2	44
1,249	20	25	62	271	103	116	652

מסחרי
הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר

סך הכל

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

להלן התפלגות היתרות לפי שיעור המימון (LTV)⁽¹⁾, סוג החזר וסוג הריבית:

סך הכל	מזה:		סך הכל	סך הכל	יתרת הלוואות לדיור	סיכון אשראי חוץ מאזני
	ריבית משתנה	בולט/ בלון				
31 בדצמבר 2022 (מבוקר)						
3,012	77,039	3,510	122,818	60%	עד	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,009	46,909	836	73,537	60%	מעל	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
5,401	327	3	485			שיעבוד משני או ללא שיעבוד
11,422	124,275	4,349	196,840			סך הכל
31 בדצמבר 2021 (מבוקר)						
3,798	71,720	3,315	112,939	60%	עד	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
3,859	39,313	767	62,491	60%	מעל	שיעבוד ראשון: שיעור המימון
12,112	232	2	328			שיעבוד משני או ללא שיעבוד
19,769	111,265	4,084	175,758			סך הכל

(1) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים לפי גודל סיכון האשראי של הלווה

31 בדצמבר 2022				
סיכון אשראי חוץ מאזני(3)	אשראי(2)	מספר לווים(1)	תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
513	390	291,729	עד 10	
1,051	779	121,540	עד 20	מעל 10
2,509	2,338	164,021	עד 40	מעל 20
4,316	6,107	180,251	עד 80	מעל 40
3,773	11,234	135,756	עד 150	מעל 80
3,188	22,836	120,517	עד 300	מעל 150
3,358	42,229	104,165	עד 600	מעל 300
7,139	83,210	105,731	עד 1,200	מעל 600
5,686	44,858	33,822	עד 2,000	מעל 1,200
3,895	24,369	10,676	עד 4,000	מעל 2,000
2,520	10,494	2,453	עד 8,000	מעל 4,000
3,469	9,975	1,125	עד 20,000	מעל 8,000
3,364	7,380	398	עד 40,000	מעל 20,000
15,431	22,430	456	עד 200,000	מעל 40,000
7,599	11,053	73	עד 400,000	מעל 200,000
7,482	7,553	29	עד 800,000	מעל 400,000
2,421	2,020	5	עד 1,200,000	מעל 800,000
1,508	1,101	2	עד 1,406,000	מעל 1,200,000
79,222	310,356	1,272,749		סך הכל

31 בדצמבר 2021				
סיכון אשראי חוץ מאזני(3)	אשראי(2)	מספר לווים(1)	תקרת אשראי וסיכון אשראי (באלפי שקלים חדשים)	
524	393	282,689	עד 10	
1,094	792	124,338	עד 20	מעל 10
2,594	2,458	169,577	עד 40	מעל 20
4,309	6,364	184,135	עד 80	מעל 40
3,654	11,200	133,830	עד 150	מעל 80
3,268	21,828	116,153	עד 300	מעל 150
4,255	41,667	104,313	עד 600	מעל 300
11,618	77,777	104,776	עד 1,200	מעל 600
7,895	35,293	29,133	עד 2,000	מעל 1,200
4,625	19,056	8,977	עד 4,000	מעל 2,000
2,425	8,398	2,022	עד 8,000	מעל 4,000
3,156	8,587	961	עד 20,000	מעל 8,000
3,742	6,815	371	עד 40,000	מעל 20,000
13,995	16,254	369	עד 200,000	מעל 40,000
8,900	8,995	65	עד 400,000	מעל 200,000
7,158	3,835	20	עד 800,000	מעל 400,000
1,262	2,406	4	עד 1,200,000	מעל 800,000
1,239	1,413	2	עד 1,318,000	מעל 1,200,000
85,713	273,531	1,261,735		סך הכל

(1) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.

(2) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בסחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של הלווה. הנתונים הינם לפי הגדרת חבות בהוראה 313.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה

1. מכירה ורכישה של אשראי לציבור

31 בדצמבר 2022							
סיכון אשראי לציבור שנמכר				סיכון אשראי לציבור שנרכש ⁽⁴⁾			
אשראי לציבור שנמכר השנה	סיכון אשראי חוץ מאזני שנמכר השנה ⁽²⁾	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	יתרה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עברו שירות	אשראי לציבור שנמכר השנה ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני שנרכש השנה	מזה: אשראי בעייתי
3	50	-	-	-	191	-	-
1,899	-	-	-	5,876	-	-	-
1	-	-	8	-	2,115	-	-
סך הכל סיכון אשראי לציבור	1,903	-	8	5,876	2,306	-	-

31 בדצמבר 2021							
סיכון אשראי לציבור שנמכר				סיכון אשראי לציבור שנרכש ⁽⁴⁾			
אשראי לציבור שנמכר השנה	סיכון אשראי חוץ מאזני שנמכר השנה ⁽²⁾	מזה: אשראי בעייתי	סך הכל רווח (הפסד) בגין אשראי שנמכר	יתרה של האשראי שנמכר, אשר הבנק נותן עברו שירות	אשראי לציבור שנמכר השנה ⁽³⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני שנרכש השנה	מזה: אשראי בעייתי
234	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	4,998	-	-	-
-	-	-	-	-	1,778	-	-
סך הכל סיכון אשראי לציבור	234	-	-	4,998	1,778	-	-

(1) לא כולל עסקאות פקטורינג לטווח קצר.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך חבות של לווה, למעט מכשירים נגזרים.

(3) מזה: הלוואות בשיעור של כ-10% המהוות הלוואות באחריות (בסיכון אשראי) המוכר.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 30 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מכירה, רכישה וסינדיקציה של אשראי לציבור במהלך השנה - המשך

2. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

31 בדצמבר 2022					
עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽²⁾					
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים					
יתרה לטוף שנה					
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור
108	572	1	1,884	1	1,635
553	2,086	2,671	6,916	2,504	2,796
661	2,658	2,672	8,800	2,505	4,431
					בינוי ונדל"ן
					מסחרי - אחר
					סך הכל סיכון אשראי לציבור

31 בדצמבר 2021 ⁽³⁾					
עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽²⁾					
עסקאות סינדיקציה שיזמו אחרים					
יתרה לטוף שנה					
חלקו של הבנק		חלקם של אחרים		חלקו של הבנק	
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	אשראי לציבור
-	-	29	726	2	342
466	824	1,190	5,767	935	2,103
466	824	1,219	6,493	937	2,445
					בינוי ונדל"ן
					מסחרי - אחר
					סך הכל סיכון אשראי לציבור

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך חבות של לווה, למעט מכשירים נגזרים.

(2) לא כולל עסקאות סינדיקציה שיזמו האחרים להענקת אשראי לממשלות זרות, בהיקף של 274 מיליוני שקלים חדשים בשנת 2022 (בשנת 2021 - 308 מיליוני שקלים חדשים).

(3) הוצג מחדש.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2022

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים		במטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
	שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבעות אחרים	דולרים של ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד	
93,673	-	343	490	17,624	-	75,216	מזומנים ופיקדונות בבנקים
15,144	652	-	414	4,935	2,498	6,645	ניירות ערך
315	-	-	-	-	46	269	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
307,472	-	2,400	4,687	8,733	76,228	215,424	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
318	-	-	113	198	-	7	אשראי לממשלות
127	92	-	-	-	-	35	השקעות בחברות כלולות
1,503	1,503	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
178	178	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
5,789	-	229	825	3,025	115	1,595	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,773	872	30	8	301	255	2,307	נכסים אחרים
428,292	3,297	3,002	6,537	34,816	79,142	301,498	סך כל הנכסים
344,514	-	2,945	5,916	53,475	21,767	260,411	פיקדונות הציבור
6,994	-	314	176	1,454	-	5,050	פיקדונות מבנקים
47	-	-	-	14	2	31	פיקדונות הממשלה
33,287	-	-	-	2,127	25,718	5,442	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,214	-	180	590	2,642	164	1,638	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,368	984	66	1	228	2,852	9,237	התחייבויות אחרות
403,424	984	3,505	6,683	59,940	50,503	281,809	סך כל ההתחייבויות
24,868	2,313	(503)	(146)	(25,124)	28,639	19,689	הפרש
-	-	-	-	-	(1,264)	1,264	השפעת מכשירים נגזרים מגדרים: מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	532	(54)	24,129	(594)	(24,013)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים: אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(54)	122	1,115	-	(1,183)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(45)	40	41	-	(36)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
24,868	2,313	(70)	(38)	161	26,781	(4,279)	סך הכל כלי
-	-	11	20	1,825	-	(1,856)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(18)	(79)	(1,756)	-	1,853	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נוכחה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 31 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה - המשך

ליום 31 בדצמבר 2021

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾		במטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
	מטבעות אחרים	כספיים ⁽²⁾	אירו	דולרים של ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד	
95,267	-	187	518	7,471	-	87,091	נכסים
15,033	726	-	434	5,676	1,469	6,728	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,332	-	-	-	-	222	1,110	ניירות ערך
271,428	-	1,921	3,123	6,395	69,534	190,455	ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
477	-	-	130	273	-	74	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
69	34	-	-	-	-	35	אשראי לממשלות
1,734	1,734	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
208	208	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
3,652	3	28	111	549	51	2,910	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,071	656	21	1	172	523	1,698	נכסים בגין מכשירים נגזרים
392,271	3,361	2,157	4,317	20,536	71,799	290,101	נכסים אחרים
							סך כל הנכסים
							התחייבויות
307,924	-	2,737	5,574	44,961	21,503	233,149	פיקדונות הציבור
6,992	-	23	224	1,629	-	5,116	פיקדונות מבנקים
81	-	-	-	58	2	21	פיקדונות הממשלה
38,046	-	-	-	1,880	29,177	6,989	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	3	24	104	534	111	2,977	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13,746	1,342	38	6	212	3,268	8,880	התחייבויות אחרות
370,542	1,345	2,822	5,908	49,274	54,061	257,132	סך כל ההתחייבויות
21,729	2,016	(665)	(1,591)	(28,738)	17,738	32,969	הפרש
							השפעת מכשירים נגזרים מגדרים:
-	-	-	-	-	(2,294)	2,294	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	611	1,533	29,070	(732)	(30,482)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(26)	39	(271)	-	258	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	(7)	27	104	-	(124)	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
21,729	2,016	(87)	8	165	14,712	4,915	סך הכל כללי
-	-	(1)	150	132	-	(281)	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	(8)	(109)	(403)	-	520	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

(1) לרבות צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) במקום בו לא ניתן לייחס את ההפרשה להפסדי אשראי לבסיס הצמדה ספציפי, נכתה ההפרשה כאמור באופן יחסי מבסיסי ההצמדה השונים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 32 - נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופות לפירעון⁽¹⁾

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים					
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שנתיים	מעל שנתיים ועד ארבע שנים	מעל שלושה ועד ארבע שנים
ליום 31 בדצמבר 2022					
מטבע ישראלי (לרבות צמוד מט"ח)					
נכסים	92,990 ⁽³⁾	14,391	44,983	36,340	23,594
התחייבויות	193,082	65,953	48,271	19,061	2,969
הפרש	(100,092)	(51,562)	(3,288)	17,279	20,625
עסקאות עתידיות	(8,460)	(15,818)	1,099	(547)	(715)
אופציות	(700)	(213)	(313)	20	18
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	(109,252)	(67,593)	(2,502)	16,752	19,928
מטבע חוץ					
נכסים	23,332	2,064	4,084	2,551	916
התחייבויות	11,409	16,008	17,590	822	2,248
הפרש	11,923	(13,944)	(13,506)	1,729	(1,332)
מזה: הפרש בדולר	(3,647)	(9,634)	(10,330)	299	(1,967)
מזה: הפרש בגין פעילות חוץ	13,671	(2,901)	(1,052)	485	471
עסקאות עתידיות	8,460	15,818	(1,099)	547	715
אופציות	700	213	313	(20)	(18)
הפרש לאחר השפעת מכשירים נגזרים	21,083	2,087	(14,292)	2,256	(635)
סך הכל					
נכסים	116,322	16,455	49,067	38,891	24,510
התחייבויות	204,491	81,961	65,861	19,883	5,217
הפרש	(88,169)	(65,506)	(16,794)	19,008	19,293
מזה: אשראי לציבור	22,526	15,294	44,309	35,584	22,065
מזה: פיקדונות הציבור	195,298	80,626	51,216	14,078	(1,919)
ליום 31 בדצמבר 2021					
נכסים	111,460 ⁽³⁾	13,704	38,151	34,556	19,819
התחייבויות	205,809	56,134	55,568	9,581	7,221
הפרש	(94,349)	(42,430)	(17,417)	24,975	12,598

- (1) בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנתרות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.
- (2) כולל נכסים בסך 694 ו-1,001 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2022 ו-2021 בהתאמה, שזמן פרעונם עבר.
- (3) כולל אשראי בתנאי חח"ד בסך 3,835 ו-4,169 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2022 ו-2021 בהתאמה, וסכומי חריגה מססגרות חח"ד בסך 266 ו-230 מיליוני שקלים חדשים ליום 31 בדצמבר 2022 ו-2021 בהתאמה.
- (4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

יתרה מאזנית								-
שיעור תשואה חוזי ⁽⁴⁾	סך הכל	ללא תקופת פירעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשרים שנה	מעל עשר ועד עשרים שנה	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל ארבע ועד חמש שנים	-
4.85%	385,249	⁽²⁾ 1,520	501,819	47,151	109,916	81,817	22,039	-
1.93%	354,288	242	359,400	662	2,724	14,399	6,013	-
	30,961	1,278	142,419	46,489	107,192	67,418	16,026	-
	(24,475)	-	(24,475)	-	(39)	28	21	-
	(1,160)	-	(1,159)	-	-	-	8	-
	5,326	1,278	116,785	46,489	107,153	67,446	16,055	-
4.03%	39,746	⁽²⁾ 40	41,173	393	2,441	2,472	1,439	-
4.09%	48,152	82	48,853	79	100	150	106	-
	(8,406)	(42)	(7,680)	314	2,341	2,322	1,333	-
	(25,122)	-	(24,882)	9	3	99	76	-
	13,668	-	13,719	-	420	1,571	435	-
	24,475	-	24,475	-	39	(28)	(21)	-
	1,160	-	1,159	-	-	-	(8)	-
	17,229	(42)	17,954	314	2,380	2,294	1,304	-
4.81%	424,995	1,560	542,992	47,544	112,357	84,289	23,478	-
2.05%	402,440	324	408,253	741	2,824	14,549	6,119	-
	22,555	1,236	134,739	46,803	109,533	69,740	17,359	-
4.93%	307,472	601	425,746	45,511	109,173	82,710	20,610	-
1.87%	344,514	-	348,671	-	1,069	3,363	2,272	-
2.53%	388,910	⁽²⁾ 2,740	444,208	30,012	84,325	65,955	18,222	-
1.43%	369,197	239	373,845	614	3,383	17,209	7,237	-
	19,713	2,501	70,363	29,398	80,942	48,746	10,985	-

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(1) שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי, מהוון בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ליום המאזן. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים ליום המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה, או שאינם נושאים ריבית, או מכשירים צמודים למדד המחירים לצרכן לטווחים הקצרים מאלו שבהם מתבצעות עסקאות דומות בפועל. בנוסף, בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או שישולמו אגב הפעילות העסקית, וכמו כן הם אינם כוללים את השפעת המס. יתר על כן, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן שלא ימומש, מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

(2) השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

א. חישוב השווי הוגן נערך בהתחשב באומדן ביחס לאפשרות של פירעון מוקדם, המבוססות על ניתוח אמפירי.

הנחות הפירעון המוקדם במשכנתאות מבוססות על בדיקות אמפיריות ועל מודל התנהגות של לווים בקשר עם שיעור הסילוקים המוקדמים מתוך סך המשכנתאות. ההנחות נבדקות מעת לעת מול הסילוקים המוקדמים בפועל, בכל מגזר הצמדה ובכל סוג ריבית, בנפרד תוך הבחנה בין תקופות ההלוואה המקוריות (תקופות קצרות ותקופות ארוכות).

הנחות הפירעון המוקדם בפיקדונות וחשכונות עם תחנות יציאה (בריבית קבועה או משתנה, צמודי מדדי ולא צמודים), בהם תנאי הריבית ידועים מראש, מבוססות על ניתוח אמפירי, והן נבדקות ומתעדכנות מעת לעת.

הנחות הפירעון המוקדם הביאו לעלייה של 1,818 מיליון שקלים חדשים בסך השווי הוגן של הנכסים, ולעלייה של 98 מיליון שקלים חדשים בסך השווי הוגן של ההתחייבויות.

ב. פיקדונות הציבור, פיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - שיטת הערך הנוכחי של תזרים מזומנים עתידי לפי שיעורי ריבית שבהם, להערכת הבנק, ניתן היה לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן. בעסקאות הנושאות ריבית משתנה מופרד הפער בין המרווח על בסיס הריבית המשתנה בעסקה לבין המרווח בעסקאות דומות בתאריך המאזן. בחישוב השווי הוגן מטופל פער זה כרכיב בריבית קבועה. לגבי איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים הנסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת בשוק פעיל.

ג. ניירות ערך סחירים, ראה ביאור 1. ד. בדוחות הכספיים.

ד. השקעות בתאגידים אשר לא ניתן לצטט להן מחיר שוק, וכן אופציות של מניות של תאגידים כאמור מהוות את נכס הבסיס שלהן, אינן נכללות בביאור זה לפי שוויון הוגן, אלא לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. העלות, לפי הערכת ההנהלה, אינה נמוכה משווה הוגן של ההשקעה.

ה. אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים, מנוכים בשיעור נכיון מתאים. בהלוואות ריבית משתנה מופרד הפער בין המרווח על בסיס הריבית המשתנה בעסקה לבין המרווח בהלוואות דומות במועד הדיווח. בחישוב השווי הוגן מטופל פער זה כרכיב בריבית קבועה. יתרת האשראי פולחה לפי רמות הסיכון של הלקוחות לתאריך המאזן, לגביהן חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית).

תקבולים אלה הונו בשיעורי ריבית שבהם להערכת הבנק ניתן יהיה לבצע עסקאות דומות בתאריך המאזן ואשר משקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי ללקוח דומה (באשראי לדיור - שיעור המשקף את רמת הסיכון בקטגוריה).

ו. חובות לא צוברים - השווי הוגן חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את חברות קבוצת הבנק, בהעמדת אשראים ביום המאזן. תזרימי המזומן העתידיים של חובות לא צוברים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי ולאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות. ירידה בשיעורי הנכיון ב-1% משפיעה על עלייה בשווי הוגן של החובות הלא צוברים בקבוצה בכ-16 מיליון שקלים חדשים.

ז. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - היתרה בדוחות הכספיים ליום המאזן מהווה קירוב לשווי הוגן.

ח. מכשירים נגזרים - ראה ביאור 1. ד. בדוחות הכספיים.

ט. מכשירים פיננסיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים (למעט מכשירים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) - היתרה בדוחות הכספיים ליום המאזן מהווה קירוב לשווי הוגן כפוף לשינויים בסיכונים אשראי ובמרווח הבנק.

ביאורים לדוחות הכספיים
 ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

(3) להלן מידע בדבר הערכת שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים:

א. יתרות שווי הוגן

31 בדצמבר 2022					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
93,669	4,206	64,637	24,826	93,673	נכסים פיננסיים
14,992	367	4,018	10,607	15,144	מזומנים ופיקדונות בבנקים
315	-	-	315	315	ניירות ערך ⁽³⁾
300,478	289,942 ⁽⁵⁾	8,619	1,917	307,472	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
315	315	-	-	318	אשראי לציבור, נטו
127	127	-	-	127	אשראי לממשלות
5,789	407 ⁽²⁾	4,742	640	5,789	השקעות בחברות כלולות
584	577	-	7	772	נכסים בגין מכשירים נגזרים
416,269	295,941	82,016	38,312	423,610⁽⁴⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
341,327	228,119 ⁽⁵⁾	110,551	2,657	344,514	פיקדונות הציבור
6,973	6,675	298	-	6,994	פיקדונות מבנקים
45	45	-	-	47	פיקדונות הממשלה
31,470	2,676	-	28,794	33,287	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,214	441 ⁽²⁾	4,148	625	5,214	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,451	5,324	1,982	1,145	8,641	התחייבויות פיננסיות אחרות
393,480	243,280	116,979	33,221	398,697⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 12 בדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 102,730 מיליון שקלים חדשים ו-129,830 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-'ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור נטו ובפיקדונות הציבור בסך של 9 מיליון שקלים חדשים ובסך של 7 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות שווי הוגן - המשך

31 בדצמבר 2021					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	
	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽⁴⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
95,269	7,093	71,514	16,662	95,267	נכסים פיננסיים
15,094	424	4,117	10,553	15,033	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,332	-	-	1,332	1,332	ניירות ערך ⁽³⁾
274,156	263,092 ⁽⁵⁾	9,423	1,641	271,428	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
477	477	-	-	477	אשראי לציבור, נטו
69	69	-	-	69	אשראי לממשלות
3,652	1,260 ⁽²⁾	2,072	320	3,652	השקעות בחברות כלולות
1,130	1,123	-	7	1,130	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,130	1,123	-	7	1,130	נכסים פיננסיים אחרים
391,179	273,538	87,126	30,515	388,388⁽⁴⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
310,010	200,501	107,921	1,588	307,924	פיקדונות הציבור
6,992	6,549	443	-	6,992	פיקדונות מבנקים
81	81	-	-	81	פיקדונות הממשלה
39,620	3,661	3	35,956	38,046	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,753	840 ⁽²⁾	2,593	320	3,753	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,193	5,905	1,844	2,444	10,193	התחייבויות פיננסיות אחרות
370,649	217,537	112,804	40,308	366,989⁽⁴⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל; רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים; רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים
- (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של צד נגדי.
- (3) לפרטים בדבר היתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה ביאור 12 לדוחות הכספיים.
- (4) מזה נכסים והתחייבויות בסך 102,052 מיליון שקלים חדשים ו- 118,615 מיליון שקלים חדשים, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ב-'ד' להלן.
- (5) מזה נגזרים משובצים באשראי לציבור, נטו בסך של 7 מיליון שקלים חדשים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2022			
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן
נכסים			
איגרות חוב זמינות למכירה			
איגרות חוב:			
1,593	3,356	-	4,949
של ממשלת ישראל			
1,330	-	-	1,330
של ממשלות זרות			
374	9	-	383
של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל			
10	252	-	262
של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים			
-	55	-	55
מגובי נכסים (ABS)			
680	147	11	838
של אחרים בישראל			
205	9	3	217
של אחרים זרים			
220	63	23	306
מניות שאינן למסחר			
ניירות ערך למסחר:			
2,749	-	-	2,749
איגרות חוב של ממשלת ישראל			
-	127	-	127
איגרות חוב של ממשלות זרות			
1	-	-	1
איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל			
25	-	-	25
איגרות חוב של אחרים בישראל			
42	-	-	42
איגרות חוב של אחרים זרים			
20	-	-	20
מניות למסחר			
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת			
315	-	-	315
הסכמי מכר חוזר			
1,917	-	-	1,917
אשראי בגין השאלות ללקוחות			
נכסים בגין מכשירים נגזרים^(א)			
חוזי ריבית:			
-	60	56	116
שקל מדד			
-	1,998	3	2,001
אחר			
59	2,632	307	2,998
חוזי מטבע חוץ			
577	52	39	668
חוזים בגין מניות			
4	-	2	6
חוזי סחורות ואחרים			
7	-	-	7
נכסים פיננסיים אחרים			
-	-	9	9
אחר			
10,128	8,760	453	19,341
סך כל הנכסים			
התחייבויות			
2,657	-	-	2,657
פיקדונות בגין שאילות מלקוחות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים^(א)			
חוזי ריבית:			
-	103	61	164
שקל מדד			
-	1,539	64	1,603
אחר			
45	2,430	233	2,708
חוזי מטבע חוץ			
576	66	83	725
חוזים בגין מניות			
4	10	-	14
חוזי סחורות ואחרים			
1,145	-	-	1,145
התחייבויות פיננסיות אחרות			
-	-	7	7
אחר			
4,427	4,148	448	9,023
סך כל ההתחייבויות			

(1) מדידת השווי הוגן במכשירים נגזרים שסווגו לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

1. על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2021				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן	
נכסים				
איגרות חוב זמינות למכירה				
איגרות חוב:				
3,638	3,676	-	7,314	של ממשלת ישראל
2,035	-	-	2,035	של ממשלות זרות
292	34	-	326	של בנקים ומוסדות פיננסיים בישראל
9	142	26	177	של בנקים ומוסדות פיננסיים זרים
-	6	-	6	מגובי נכסים (ABS)
518	175	19	712	של אחרים בישראל
221	20	12	253	של אחרים זרים
277	64	15	356	
מניות שאינן למסחר				
ניירות ערך למסחר:				
473	-	-	473	איגרות חוב של ממשלת ישראל
4	-	-	4	איגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
24	-	-	24	איגרות חוב של אחרים בישראל
49	-	-	49	איגרות חוב של אחרים זרים
20	-	-	20	מניות למסחר
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת				
הסכמי מכר חוזר				
1,332	-	-	1,332	
1,641	-	-	1,641	
אשראי בגין השאלות ללקוחות				
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾				
חוזי ריבית:				
-	34	39	73	שקל מדד
-	450	78	528	אחר
73	1,552	718	2,343	חוזי מטבע חוץ
247	36	423	706	חוזים בגין מניות
-	-	2	2	חוזי סחורות ואחרים
7	-	-	7	
נכסים פיננסיים אחרים				
-	-	7	7	אחר
10,860	6,189	1,339	18,388	סך כל הנכסים
התחייבויות				
1,588	-	-	1,588	פיקדונות בגין שאילות מלקוחות
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽⁴⁾				
חוזי ריבית:				
-	71	46	117	שקל מדד
-	563	117	680	אחר
73	1,954	665	2,692	חוזי מטבע חוץ
247	-	12	259	חוזים בגין מניות
-	5	-	5	חוזי סחורות ואחרים
2,444	-	-	2,444	
4,352	2,593	840	7,785	התחייבויות פיננסיות אחרות
סך כל ההתחייבויות				

(4) מידת השווי ההוגן במכשירים נגזרים ששווה לרמה 3, מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן - המשך:

2. על בסיס שאינו חוזר ונשנה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		31 בדצמבר 2022			שווי הוגן	רמה 1 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 3 ^(א)	סך הכל	רווחים (הפסדים)
<p>אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין</p>										
					-	-	83	83	83	(8)
					-	-	326	326	326	32

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		31 בדצמבר 2021			שווי הוגן	רמה 1 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 3 ^(א)	סך הכל	רווחים
<p>אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון השקעות במניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין</p>										
					-	6	162	162	168	29
					-	-	350	350	350	42

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾									
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022			העברות אל רמה 3 ⁽³⁾			ברוח כולל אחר בהון		שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	מרמה 3 ⁽³⁾	העברות אל רמה 3 ⁽³⁾	סילוקים	מכירות	רכישות	רווח והפסד	2021	
										נכסים
										ניירות ערך זמינים למכירה
										איגרות חוב:
										של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	(26)	-	-	(3)	-	-	3	26	
3	11	(8)	-	(4)	-	-	-	4	19	של אחרים בישראל
-	3	-	-	(9)	-	-	-	-	12	של אחרים זרים
(2)	23	-	-	-	-	6	-	2	15	מניות שאינן למסחר
										נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
23	56	-	18	(19)	-	9	-	9	39	
2	3	-	-	(3)	-	37	-	(109)	78	אחר
162	307	(3)	(1)	(2,475)	-	1,952	-	116	718	חוזי מטבע חוץ
-	39	-	-	(471)	-	35	-	52	423	חוזים בגין מניות
-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	חוזי סחורות ואחרים
-	9	-	(1)	-	-	-	-	3	7	אחר
188	453	(37)	16	(2,981)	(3)	2,039	-	80	1,339	סך כל הנכסים
										התחייבויות
										התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
										חוזי ריבית:
										שקל מדד
(2)	61	-	34	(54)	-	5	-	30	46	
(66)	64	-	-	(2)	-	7	-	(58)	117	אחר
(99)	233	-	-	(2,100)	-	1,151	-	517	665	חוזי מטבע חוץ
-	83	-	-	(128)	-	149	-	50	12	חוזים בגין מניות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזי סחורות ואחרים
-	7	-	(3)	-	-	-	-	10	-	אחר
(167)	448	-	31	(2,284)	-	1,312	-	549	840	סך כל התחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו ברוח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.

(2) מדידת השווי ההוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.

(3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחות, אינם נצפים. העברות מרמה 3 נובעות מסצב הפוך.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021									
רווחים (הפסדים), שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו שנכללו ⁽¹⁾								שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020
	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021		העברות אל רמה 3 ⁽³⁾		מכירות סילוקים		ברוח כולל אחר בהון		
	2021	2021	מרמה 3 ⁽³⁾	רמה 3 ⁽³⁾	מכירות	רכישות	רווח והפסד	2020	
									נכסים
									ניירות ערך זמינים למכירה
									איגרות חוב:
(1)	26	-	24	(2)	-	-	-	(1)	5
(2)	19	-	11	(10)	-	-	(1)	-	19
-	12	-	11	-	-	-	1	-	-
									ניירות ערך למסחר
-	-	-	-	(3)	-	-	-	-	3
(1)	15	-	-	-	-	-	-	(1)	16
									מניות שאינן למסחר
									נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
									אחר
21	39	-	43	(46)	-	10	-	(27)	59
74	78	-	-	(6)	-	8	-	(86)	162
549	718	-	-	(2,073)	-	1,431	-	23	1,337
-	423	-	-	(365)	-	107	-	492	189
-	2	-	-	(9)	-	-	-	3	8
-	7	-	-	-	-	-	-	(2)	9
640	1,339	-	89	(2,514)	-	1,556	-	401	1,807
									סך כל הנכסים
									התחייבויות
									התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾
									חוזי ריבית:
									שקל מדד
									אחר
-	46	-	39	(41)	-	10	-	(10)	48
(64)	117	-	-	(49)	-	4	-	(53)	215
(315)	665	-	-	(1,844)	-	1,123	-	99	1,287
-	12	-	-	(121)	-	32	-	8	93
-	-	-	-	(1)	-	-	-	(8)	9
-	-	-	-	-	-	-	-	(6)	6
(379)	840	-	39	(2,056)	-	1,169	-	30	1,658
									סך כל ההתחייבויות

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. רווחים והפסדים שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, במסגרת רווח כולל אחר.
 (2) מדידת השווי הוגן מבוססת בעיקרה על שימוש בנתונים נצפים (עקומי ריבית השוק), למעט איכות האשראי של הצד הנגדי.
 (3) העברות לרמה 3 כוללות עסקאות אשר נתוני השוק בגינן, בתקופות המדווחת, אינם נצפים.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ד. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3:

				שווי הוגן ליום		
ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	31 בדצמבר 2022		
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	23		מניות שאינן למסחר
			מודל NAV - שיטת השווי			ניירות ערך זמינים למכירה
63.50	63.50	מחיר	הנכסי הנקי	11		איגרות חוב של אחרים בישראל
24.25	15.00-72.25	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	3		איגרות חוב של אחרים זרים
						נכסים בגין מכשירים נגזרים:
2.61%	2.36%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	23		שקל מדד
2.19%	0.30%-3.10%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	393		אחר
						התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
2.55%	2.36%-2.72%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	60		חוזי ריבית - שקל מדד
1.84%	0.30%-3.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	388		אחר

				שווי הוגן ליום		
ממוצע משוקלל	טווח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	31 בדצמבר 2021		
			ציטוט מצד נגדי לעסקה	15		מניות שאינן למסחר
			היוון תזרימי מזומנים			ניירות ערך זמינים למכירה
8.43	5.60-56.33	מחיר	מודל NAV - שיטת השווי	1		איגרות חוב של אחרים בישראל
47.81	47.81	מחיר	הנכסי הנקי	8		
61.57	19.00-96.00	מחיר	היוון תזרימי מזומנים	12		איגרות חוב של אחרים זרים
						נכסים בגין מכשירים נגזרים:
2.30%	2.20%-5.20%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	21		שקל מדד
0.57%	0.13%-16.87%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	30		מטבע חוץ
1.77%	0.30%-3.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	1,216		אחר
						התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
2.25%	1.56%-2.31%	ציפיות אינפלציה	היוון תזרימי מזומנים	36		חוזי ריבית - שקל מדד
1.67%	0.30%-2.60%	איכות אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	804		אחר

ביאור 33 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ה. מידע בדבר אי וודאות מדידות השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים

טכניקת ההערכה העיקרית של הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשה במדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות ברמה 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתידי של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגדי. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים משקף את ההנחות של הבנק. הנתון הלא נצפה העיקרי ששימש במדידת השווי ההוגן של איגרות החוב הינו מחיר איגרות החוב.

ו. בחירה בחלופת השווי ההוגן

כאשר הבנק בוחר בחלופת השווי ההוגן, השינויים בשווי ההוגן של השקעות באיגרות חוב מסוימות נזקפים לרווח והפסד, ואיגרות החוב מסווגות לתיק למסחר למרות שלא נרכשו למטרה זו.

הבחירה בחלופת השווי ההוגן נעשתה בנסיבות המפורטות להלן:

1. הפחתת תנודתיות ברווח והפסד אשר נגרמת כתוצאה מהבדלים בין בסיס המדידה המקורי של מכשירים פיננסיים, שיועדו לחלופת השווי ההוגן, לבין בסיס המדידה של מכשירים פיננסיים נגזרים המשמשים לניהול הסיכונים בגין השקעות כאמור.
2. המורכבות שביישום חשבונאות הגידור.
3. הצגה כלכלית נכונה יותר של נכסים המנוהלים על בסיס שווי הוגן.

ליום 31 בדצמבר 2022 ו-31 בדצמבר 2021 לא בחר הבנק בחלופת השווי ההוגן.
לפרטים נוספים ראה ביאור 2, 3, א2, 3, ב3, ו-12(4).

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

א. יתרות

ליום 31 בדצמבר 2022

צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי										בעלי עניין
חברות כלולות או חברות										מחזיקי מניות בעלי שליטה
המוחזקות בשליטה		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		היתרה		
משותפת		הגבוהה		הגבוהה		הגבוהה		הגבוהה		
יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	יתרה	
במשך	במשך	במשך	במשך	במשך	במשך	במשך	במשך	במשך	במשך	
השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	השנה ⁽¹⁾	
-	-	-	-	65	61	-	-	-	-	נכסים
-	-	-	-	384	305	48	46	44	24	ניירות ערך
-	-	-	-	4	1	-	-	1	-	אשראי לציבור
-	-	-	-	380	304	48	46	43	24	הפרשה להפסדי אשראי
-	127	127	-	-	-	-	-	-	-	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	השקעה בחברות כלולות
-	-	-	-	2,089	1,980	42	32	538	97	התחייבויות
-	-	-	-	-	-	-	-	9,885	9,885	פיקדונות הציבור
-	-	-	-	398	263	10	8	3	3	מניות (כלול בהון עצמי) ⁽²⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון אשראי במכשירים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוץ מאזניים ⁽³⁾

(1) על בסיס יתרות לסוף כל חודש.

(2) אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון העצמי של הבנק.

(3) סיכונים אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה בודד.

(4) נושאי משרה בבנק (לרבות המנהל הכללי) ולרבות דירקטורים ביחד עם בני משפחה קרובים שלהם.

(5) תאגיד שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם או מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון המניות המנופק שלהם או מכוח ההצבעה בהם או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

2021 ליום 31 בדצמבר									
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי									
בעלי עניין									
חברות כלולות או חברות									
המוחזקות בשליטה		מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה		אחרים ⁽⁵⁾		נושאי משרה ⁽⁴⁾		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽¹⁾	יתרה לתאריך המאזן
-	-	-	-	140	58	-	-	-	-
35	23	-	-	372	242	21	20	69	38
-	-	-	-	4	1	-	-	1	1
35	23	-	-	368	241	21	20	68	37
69	69	-	-	-	-	-	-	-	-
118	75	-	-	2,150	943	77	52	618	587
-	-	-	-	-	-	-	-	8,687	8,659
232	171	-	-	448	198	13	10	2	2

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 34 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2022				
צדדים קשורים המוחזקים				
על ידי התאגיד הבנקאי				
בעלי עניין				
מחזיקי מניות				
בעלי שליטה				
חברות כלולות או חברות				
המוחזקות בשליטה משותפת				
אחרים ⁽²⁾				
נושאי משרה ⁽¹⁾				
1	1	12	-	הכנסות ריבית מאשראי לציבור, נטו
(1)	(1)	(11)	-	הוצאות ריבית על פיקדונות הציבור
-	-	1	-	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
-	(1)	(5)	-	הוצאות מימון שאינן מריבית, נטו
-	-	-	(46)	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	(47)	(4)	-	סך הכל

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2022				
נושאי משרה ⁽¹⁾				
אחרים ⁽²⁾				
מספר מ				
מספר				
סך הטבות				
קבלי הטבות				
סך הטבות				
מקבלי הטבות				
39	14	-	-	בעל עניין המועסק בתאגיד או מטעמו
7	9	-	-	דירקטור שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו
-	-	-	-	בעל עניין אחר שאינו מועסק בתאגיד או מטעמו

(1) נושאי משרה בבנק (לרבות המנהל הכללי) ולרבות דירקטורים ביחד עם בני משפחה קרובים שלהם.

(2) תאגיד שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין, שולט בהם או מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מההון המניות המונפק שלהם או מכוח ההצבעה בהם או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלהם.

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

2020				2021			
צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי		צדדים קשורים המוחזקים על ידי התאגיד הבנקאי		בעלי עניין		בעלי עניין	
חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מחזיקי מניות בעלי שליטה		חברות כלולות או חברות המוחזקות בשליטה משותפת		מחזיקי מניות בעלי שליטה	
אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾	אחרים ⁽²⁾	נושאי משרה ⁽¹⁾
-	6	-	-	-	16	1	1
-	(8)	-	-	-	(1)	(1)	(1)
-	(2)	-	-	-	15	-	-
-	16	-	-	-	38	-	-
-	-	(43)	-	-	-	(43)	-
-	14	(43)	-	-	53	(43)	-

2020				2021			
אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾		אחרים ⁽²⁾		נושאי משרה ⁽¹⁾	
מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות	מספר מקבלי הטבות	סך הטבות
-	-	16	37	-	-	14	37
-	-	10	6	-	-	11	6
-	-	-	-	-	-	-	-

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 35 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח ומידע מהותי נוסף

רכישת בנק אגוד

החל מיום 30 בספטמבר 2020 מחזיק הבנק במלוא הון המניות של בנק אגוד, ובכך מתקיימת שליטה של הבנק בבנק אגוד. בהתאם, כולל המאזן המאוחד של הבנק את מאזן בנק אגוד. לפרטים נוספים בדבר רכישת בנק אגוד וקביעת שווי הנכסים וההתחייבויות, ראה ביאור 35 בדוח הכספי לשנת 2020. ביום 1 באוגוסט 2022 הושלם תהליך של מיזוג סוכנויות הביטוח של בנק אגוד, עם ולתוך טפחות סוכנות לביטוח בע"מ, מקבוצת בנק מזרחי טפחות. ביום 15 בינואר 2023, לאחר תאריך המאזן, הושלם תהליך של מזוג אגוד מערכות בע"מ עם ולתוך חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, מקבוצת הבנק. ביום 29 בדצמבר 2022, הושלם המיזוג של בנק אגוד עם ולתוך הבנק. עם השלמת המיזוג חדל אגוד מלהתקיים כאישיות משפטית עצמאית וכל נכסיו זכויותיו וחויביו הוקנו לבנק.

ביאור 36 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- ביום 13 במרץ 2023, לאחר תאריך המאזן, החליט דירקטוריון הבנק לחלק דיבידנד בסכום של 326.1 מיליוני שקלים חדשים, המהווים 30% מרווחי הרבעון הרביעי של שנת 2022, זאת, בהתאם למדיניות הדיבידנד של הבנק. סכום הדיבידנד מהווה שיעור של 1267.9% מההון המונפק, דהיינו 126.79 אגורות לכל מניה בת 0.1 ש"ח ערך נקוב. היום הקובע לעניין תשלום הדיבידנד הינו 21 במרץ 2023 ויום התשלום הינו 28 במרץ 2023. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב מימוש ניירות ערך המירים של הבנק. בהתאם לכללים החשבונאיים, יגרע סכום זה מיתרת העודפים ברבעון הראשון של שנת 2023.
- ביום 15 בינואר 2023, לאחר תאריך המאזן, הושלם תהליך של מזוג אגוד מערכות בע"מ עם ולתוך חטיבת הטכנולוגיה של מזרחי טפחות בע"מ, מקבוצת הבנק.
- ביום 20 בפברואר 2023, לאחר תאריך המאזן, הנפיקה טפחות הנפקות ניירות ערך מסחריים (סדרה 1) תמורת 1.1 מיליארדי שקלים חדשים.

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק⁽¹⁾

א. דוח רווח והפסד
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
6,803	9,216	15,058	הכנסות ריבית
1,936	3,014	6,273	הוצאות ריבית
4,867	6,202	8,785	הכנסות ריבית, נטו
1,038	(207)	654	הוצאות בגין הפסדי אשראי
3,829	6,409	8,131	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
			הכנסות שאינן מריבית
169	184	673	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,334	1,437	1,670	עמלות
208	284	402	הכנסות אחרות
1,711	1,905	2,745	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
			הוצאות תפעוליות ואחרות
2,203	2,748	3,295	משכורות והוצאות נלוות
704	738	803	אחזקה ופחת בניינים וציוד
432	449	586	הוצאות אחרות
3,339	3,935	4,684	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,201	4,379	6,192	רווח לפני מיסים
775	1,517	2,168	הפרשה למיסים על הרווח
1,426	2,862	4,024	רווח לאחר מיסים
184	326	448	חלק ברווחים של חברות מוחזקות לאחר השפעת מס
1,610	3,188	4,472	רווח נקי

(1) נתונים מלאים על בסיס הבנק בלבד נכללים באתר האינטרנט של הבנק:
www.mizrahi-tefahot.co.il << אודות הבנק >> קשרי משקיעים >> מידע כספי

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ב. מאזן

סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2021	2022	
		נכסים
85,590	89,604	מזומנים ופיקדונות בבנקים
8,091	12,406	ניירות ערך ⁽¹⁾
412	315	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
243,670	297,204	אשראי לציבור
(2,000)	(2,752)	הפרשה להפסדי אשראי
241,670	294,452	אשראי לציבור, נטו
477	318	אשראי לממשלות
6,214	4,758	השקעות בחברות מוחזקות
1,265	1,308	בניינים וציוד
-	91	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
3,312	5,789	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2,172	3,204	נכסים אחרים
349,203	412,245	סך כל הנכסים
		התחייבויות והון
285,659	344,150	פיקדונות הציבור
24,773	24,405	פיקדונות מבנקים
72	31	פיקדונות הממשלה
5,329	2,708	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,247	5,214	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
9,353	11,957	התחייבויות אחרות ⁽²⁾
328,433	388,465	סך כל ההתחייבויות
20,770	23,780	הון
349,203	412,245	סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: 11,176 מיליוני שקלים חדשים הרשומים בדוחות הכספיים על פי השווי ההוגן (ביום 31 בדצמבר 2021 - 6,861 מיליוני שקלים חדשים).
(2) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים - 219 מיליוני שקלים חדשים (ביום 31 בדצמבר 2021 - 181 מיליוני שקלים חדשים).

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ג. דוח על תזרימי המזומנים
סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,610	3,188	4,472	רווח נקי
			התאמות
(362)	(326)	(448)	חלקו של הבנק ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
206	220	233	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,038	(207)	654	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
(94)	(27)	53	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(34)	17	(86)	הפסד (רווח) שמומש וטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
-	(38)	22	רווח ממימוש בניינים וציוד
(41)	(18)	(127)	ירידת ערך של ניירות ערך המוחזקים למכירה ומניות שאינן למסחר
-	9	42	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
23	41	45	מיסים נדחים, נטו
(182)	58	(360)	שינוי בהפרשות ובהתחייבויות עובדים
(12)	30	473	התאמות בגין הפרשי שער
296	32	(463)	רווח ממכירת תיקי אשראי
-	-	-	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
7	285	(561)	
			שינוי נטו בנכסים שוטפים
(1,108)	343	(2,459)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
456	80	(485)	ניירות ערך למסחר
(692)	197	1,281	נכסים אחרים, נטו
			שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
1,634	(1,072)	1,967	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,636	(202)	(791)	התחייבויות אחרות
4,381	2,610	3,462	מזומנים נטו מפעילות שוטפת

ביאורים לדוחות הכספיים

ליום 31 בדצמבר 2022

ביאור 37 - תמצית דוחות של הבנק - המשך

ג. דוח על תזרימי המזומנים - המשך
 סכומים מדווחים (במיליוני שקלים חדשים)

2020	2021	2022	
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
12	2	1	שינוי נטו בפיקדונות בבנקים
(16,944)	(31,613)	(53,047)	שינוי נטו באשראי לציבור
43	136	159	שינוי נטו באשראי לממשלות
(74)	(218)	97	שינוי נטו בניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
-	(634)	(52)	רכישת אגרות חוב מוחזקות לפדיון
649	-	-	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(3,406)	(8,531)	(13,830)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
3,495	2,873	11,608	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומניות שאינן למסחר
944	3,106	58	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
40	234	1,934	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(576)	-	(2,306)	רכישת תיקי אשראי - ציבור
-	-	-	רכישת תיקי אשראי - ממשלה
(251)	(285)	(339)	רכישת בניינים וציוד
73	35	201	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(516)	(49)	(61)	רכישת מניות בחברות כלולות
31	-	8	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות
-	-	791	מיזוג חברה בת
(16,480)	(34,944)	(54,778)	מזומנים נטו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
25,936	42,525	58,491	שינוי נטו בפיקדונות הציבור
6,453	5,538	(368)	שינוי נטו בפיקדונות מבנקים
44	5	(41)	שינוי נטו בפיקדונות הממשלה
-	1,955	-	הנפקת איגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(3)	(3)	(2,273)	פדיון איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(176)	(1,236)	(941)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
32,254	48,784	54,868	מזומנים נטו מפעילות מימון
20,155	16,450	3,552	גידול (קטיון) במזומנים
49,309	69,168	85,586	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(296)	(32)	463	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
69,168	85,586	89,601	יתרת מזומנים לסוף התקופה
			ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו
6,810	9,822	11,135	ריבית שהתקבלה
2,145	2,244	4,821	ריבית ששולמה
3	5	8	דיבידנדים שהתקבלו
52	-	106	מסים על הכנסה שהתקבלו
994	1,445	2,012	מסים על הכנסה ששולמו
			נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן
-	-	-	רכישות בניינים וציוד
-	1	-	מכירות בניינים וציוד
(1,207)	-	-	הנפקת מניות ברכישת בנק אגוד